

Powszechny Zakład Ubezpieczeń Spółka Akcyjna

INFORMACJE ZE SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO
ZA ROK ZAKOŃCZONY DNIA 31 GRUDNIA 2018 ROKU
SPORZĄDZONEGO ELEKTRONICZNIE¹ ZGODNIE Z POLSKIMI
STANDARDAMI RACHUNKOWOŚCI, W UKŁADZIE
OBOWIĄZUJĄCYM DO 30 WRZEŚNIA 2018 ROKU

¹ Niniejszy dokument prezentuje wszystkie dane i informacje znajdujące się w oryginalnym sprawozdaniu finansowym spółki sporządzonym zgodnie z wymogami określonymi w art. 45 ust. 1g ustawy o rachunkowości w formacie xml, w układzie obowiązującym przed wprowadzeniem z dniem 1 października 2018 roku elektronicznych sprawozdań finansowych. Opinia biegłego rewidenta datowana na 12 marca 2019 r. została wydana wyłącznie do sprawozdania finansowego sporządzonego w formacie .xml.

Spis treści

Wprowadzenie do sprawozdania finansowego	4
1. Wstęp	4
2. Wybrane jednostkowe dane finansowe PZU	5
3. Kursy wymiany złotego w stosunku do euro	5
4. Zmiany zasad (polityki) rachunkowości w roku obrotowym	5
5. Zmiany sposobu sporządzania sprawozdania finansowego i porównywalność danych	6
6. Korekty błędów lat ubiegłych	6
7. Znaczące zdarzenia, które wystąpiły po dniu bilansowym i nie zostały uwzględnione w sprawozdaniu finansowym	7
8. Znaczące zdarzenia dotyczące lat ubiegłych ujęte w sprawozdaniu finansowym okresu sprawozdawczego	7
9. Znaczące zdarzenia dotyczące okresu sprawozdawczego mające wpływ na istotną zmianę struktury pozycji bilansowych oraz wyniku finansowego	7
10. Organy zarządzające i nadzorujące PZU	7
11. Wynagrodzenie firmy audytorskiej przeprowadzającej badania sprawozdań finansowych	8
12. Przyjęte zasady (polityka) rachunkowości	8
13. Wskazanie, objaśnienie i kwantyfikacja istotnych różnic pomiędzy PSR i MSSF	23
Bilans i pozycje pozabilansowe	26
Techniczny rachunek ubezpieczeń majątkowych i osobowych	29
Ogólny rachunek zysków i strat	30
Zestawienie zmian w kapitale własnym	32
Rachunek przepływów pieniężnych	34
Techniczne rachunki ubezpieczeń – działalność bezpośrednia	36
Techniczne rachunki ubezpieczeń – reasekuracja czynna	55
Dodatkowe informacje i objaśnienia	65
1. Wartości niematerialne i prawne	65
2. Lokaty	68
3. Należności	106
4. Inne składniki aktywów	111
5. Rozliczenia międzyokresowe	114
6. Zmiany odpisów aktualizujących	116
7. Kapitały własne	118
8. Zobowiązania podporządkowane	121
9. Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe	121
10. Oszacowane regresy, odzyski i dotacje	125
11. Pozostałe rezerwy	125
12. Pozostałe zobowiązania i fundusze specjalne	129
13. Rozliczenia międzyokresowe	135

14. Wypłacalność zakładu ubezpieczeń	135
15. Pozycje pozabilansowe	136
16. Składki w ubezpieczeniach majątkowych i osobowych	137
17. Składki zarobione brutto	138
18. Rozliczenia z tytułu reasekuracji	139
19. Kwota odszkodowań i świadczeń wypłaconych brutto	140
20. Dane uzupełniające do technicznego rachunku ubezpieczeń	142
21. Informacje o przebiegu procesów likwidacji szkód	145
22. Koszty działalności ubezpieczeniowej	145
23. Pozostałe przychody operacyjne	147
24. Pozostałe koszty operacyjne	147
25. Przychody i koszty odsetkowe	148
26. Podatek dochodowy	149
27. Udział w zyskach (stratach) netto jednostek podporządkowanych wycenianych metodą praw własności	152
28. Informacja dodatkowa do rachunku przepływów pieniężnych	152
29. Pozostałe informacje i objaśnienia	153
30. Sprawy sporne	153
31. Zatrudnienie	157
32. Umowy o badanie oraz przegląd sprawozdań finansowych	157
33. Transakcje z podmiotami powiązanymi	157

Wprowadzenie do sprawozdania finansowego

1. Wstęp

Podstawowe dane o Spółce

Powszechny Zakład Ubezpieczeń Spółka Akcyjna („PZU”, „Spółka”) posiada siedzibę w Warszawie przy Al. Jana Pawła II 24.

PZU jest wpisany do Krajowego Rejestru Sądowego w Sądzie Rejonowym dla Miasta Stołecznego Warszawy, XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, do rejestru przedsiębiorców pod numerem KRS 0000009831.

Podstawowym przedmiotem działalności PZU według Polskiej Klasyfikacji Działalności i Europejskiej Klasyfikacji Działalności są pozostałe ubezpieczenia osobowe oraz ubezpieczenia majątkowe (65.12).

PZU jest jednostką dominującą Grupy Kapitałowej Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Spółki Akcyjnej („Grupa PZU”) i sporządza skonsolidowane sprawozdanie finansowe.

Okres objęty jednostkowym sprawozdaniem finansowym

Jednostkowe sprawozdanie finansowe sporządzono za okres 12 miesięcy od 1 stycznia do 31 grudnia 2018 roku. Dane porównywalne odnoszą się do okresu od 1 stycznia do 31 grudnia 2017 roku.

Format jednostkowego sprawozdania finansowego

Jednostkowe sprawozdanie finansowe za 2018 rok zawiera dane finansowe zaprezentowane w układzie określonym w załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z 18 października 2005 roku w sprawie zakresu informacji wykazywanych w sprawozdaniach finansowych i skonsolidowanych sprawozdaniach finansowych, wymaganych w prospekcie emisyjnym dla emitentów z siedzibą na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, dla których właściwe są polskie zasady rachunkowości (t.j. Dz. U. z 2017 roku, poz. 1927 z późn. zm., „rozporządzenie o sprawozdaniach finansowych w prospekcie”).

Zgodnie z art. 45 ust. 1f i g ustawy o rachunkowości (t.j. Dz. U. z 2018 roku, poz. 395, „ustawa o rachunkowości”) jednostkowe sprawozdanie finansowe zostało sporządzone w postaci elektronicznej, w strukturze logicznej oraz formacie udostępnionym w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie Ministerstwa Finansów. Z uwagi na brak struktur logicznych wyczerpujących wymogi informacyjne określone w rozporządzeniu o sprawozdaniach finansowych w prospekcie, sprawozdanie sporządzono w oparciu o struktury dedykowane zakładom ubezpieczeń. W konsekwencji część informacji wymaganych we wprowadzeniu do sprawozdania finansowego emitenta została zaprezentowana w Informacji dodatkowej.

Założenie kontynuacji działalności

Jednostkowe sprawozdanie finansowe sporządzono przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez PZU w dającej się przewidzieć przyszłości, tj. w okresie co najmniej 12 miesięcy po zakończeniu okresu sprawozdawczego.

Na dzień podpisania jednostkowego sprawozdania finansowego nie stwierdzono istnienia faktów i okoliczności, które wskazywałyby na zagrożenia dla możliwości kontynuacji działalności przez PZU w okresie 12 miesięcy po zakończeniu okresu sprawozdawczego na skutek zamierzonego lub przymusowego zaniechania bądź istotnego ograniczenia dotychczasowej działalności.

Jednostka prezentacyjna

W jednostkowym sprawozdaniu finansowym, o ile nie zaznaczono inaczej, wszystkie kwoty wykazane są w tysiącach złotych.

Działalność zaniechana

W 2018 roku ani w 2017 roku PZU nie zaniechał prowadzenia jakiegokolwiek rodzaju działalności.

Sezonowość lub cykliczność działalności

Działalność PZU nie podlega znacznej sezonowości lub cykliczności.

2. Wybrane jednostkowe dane finansowe PZU

Dane z bilansu	31 grudnia 2018 tys. zł	31 grudnia 2017 tys. zł	31 grudnia 2018 tys. EUR	31 grudnia 2017 tys. EUR
Aktywa	43 566 528	42 365 433	10 131 751	10 157 384
Kapitał podstawowy	86 352	86 352	20 082	20 703
Kapitał własny, razem	13 924 661	13 560 361	3 238 293	3 251 183
Podstawowa i rozwodniona średnia ważona liczba akcji zwykłych (szt.)	863 523 000	863 523 000	863 523 000	863 523 000
Wartość księgowa na akcję zwykłą (w zł/ EUR)	16,13	15,70	3,75	3,76

Dane z technicznego rachunku ubezpieczeń majątkowych i osobowych oraz ogólnego rachunku zysków i strat	31 grudnia 2018 tys. zł	31 grudnia 2017 tys. zł	31 grudnia 2018 tys. EUR	31 grudnia 2017 tys. EUR
Składki ubezpieczeniowe przypisane brutto	13 002 864	12 433 216	3 047 380	2 929 115
Wynik techniczny ubezpieczeń majątkowych i osobowych	1 538 766	1 218 037	360 629	286 955
Wynik netto na działalności inwestycyjnej ¹⁾	2 151 764	1 998 410	504 292	470 801
Zysk (strata) netto	2 711 879	2 459 029	635 562	579 318
Podstawowa i rozwodniona średnia ważona liczba akcji zwykłych (szt.)	863 523 000	863 523 000	863 523 000	863 523 000
Podstawowy i rozwodniony zysk na jedną akcję zwykłą (w zł/ EUR)	3,14	2,85	0,74	0,67

¹⁾ Uwzględniono pozycję „Udział w zyskach (stratach) netto jednostek podporządkowanych wycenianych metodą praw własności”.

Dane ze sprawozdania z przepływów pieniężnych	1 stycznia – 31 grudnia 2018 tys. zł	1 stycznia – 31 grudnia 2017 tys. zł	1 stycznia – 31 grudnia 2018 tys. EUR	1 stycznia – 31 grudnia 2017 tys. EUR
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	1 910 843	1 598 640	447 829	376 620
Przepływy pieniężne netto z działalności lokacyjnej	461 719	(2 677 895)	108 209	(630 880)
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	(2 176 873)	980 763	(510 177)	231 056
Przepływy pieniężne netto, razem	195 689	(98 492)	45 862	(23 204)

3. Kursy wymiany złotego w stosunku do euro

W sprawozdaniu finansowym przyjęto następujące kursy walutowe (także w celu prezentacji wybranych danych finansowych):

EUR / PLN	1 stycznia – 31 grudnia 2018	1 stycznia – 31 grudnia 2017	31 grudnia 2018	31 grudnia 2017
Kurs średni	4,2669	4,2447	4,3000	4,1709
Kurs najwyższy w okresie	4,3978	4,4157	nd.	nd.
Kurs najniższy w okresie	4,1423	4,1709	nd.	nd.

Kursy te są:

- dla pozycji bilansu – kursami średnimi NBP na dzień bilansowy;
- dla pozycji rachunku zysków i strat oraz sprawozdania z przepływów pieniężnych – kursami wyliczonymi jako średnia arytmetyczna z kursów NBP obowiązujących na ostatni dzień każdego z miesięcy danego okresu.

4. Zmiany zasad (polityki) rachunkowości w roku obrotowym

W związku z wprowadzeniem Międzynarodowego Standardu Sprawozdawczości Finansowej nr 9 zastępującego Międzynarodowy Standard Rachunkowości nr 39 Spółka zmieniła uregulowania dotyczące trwałej utraty wartości aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży opisane w punkcie 12.2.3 Wprowadzenia do sprawozdania finansowego. Zmieniona polityka rachunkowości bazuje na rozwiązaniach Krajowego Standardu Rachunkowości Nr 4.

Zmiana nie miała wpływu na sprawozdanie finansowe za rok zakończony 31 grudnia 2018 roku oraz na dane porównywalne.

5. Zmiany sposobu sporządzania sprawozdania finansowego i porównywalność danych

W 2018 roku nie dokonano zmian sposobu sporządzania sprawozdania finansowego. Dane za okres porównywalny uległy następującym zmianom:

5.1 Zmiany danych porównywalnych Alior Banku

Alior Bank SA („Alior Bank”) dokonał korekt aktywów netto dotyczących danych porównywalnych w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym poprzez korektę rozliczenia podatku dochodowego za lata 2012-2017, zmianę metody wyceny wartości godziwej opcji wbudowanej w emitowane przez bank produkty strukturyzowane oraz korektę ujęcia kosztu z tytułu opłaty na Bankowy Fundusz Gwarancyjny (opis korekt dokonanych przez Alior Bank znajduje się w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym za rok zakończony dnia 31 grudnia 2018 roku Grupy Kapitałowej Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Spółka Akcyjna („Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy PZU”). Zmiany te spowodowały konieczność ich odzwierciedlenia w sprawozdaniu finansowym PZU, w zakresie wyceny Alior Banku według metody praw własności.

5.2 Ostateczne rozliczenie nabycia Banku Pekao SA

W wyniku ostatecznego rozliczenia nabycia spółki Bank Pekao SA („Pekao”, „Bank Pekao”), a także wprowadzenia odpowiednich korekt do danych finansowych w celu ich uspoźnienia do zasad rachunkowości stosowanych przez PZU przeprowadzono korektę wartości spółki Pekao według metody praw własności na 31 grudnia 2017 roku.

5.3 Podsumowanie zmian

Efekt wpływu zmian opisanych w punktach 5.1 i 5.2 na dane porównywalne w sprawozdaniu finansowym zaprezentowano poniżej.

Wpływ na bilans:

	31 grudnia 2017 <i>Dane historyczne</i>	Zmiana	31 grudnia 2017 <i>Dane porównywalne w sprawozdaniu finansowym</i>
Aktywa II.2. Lokaty w jednostkach podporządkowanych, w tym:	16 793 206	(22 927)	16 770 279
zmiana danych porównywalnych Alior Banku		(22 811)	
ostateczne rozliczenie nabycia Banku Pekao		(116)	
Aktywa razem	42 388 360	(22 927)	42 365 433
Pasywa I. 3 Kapitał z aktualizacji wyceny, w tym:	5 824 295	(42 609)	5 781 686
zmiana danych porównywalnych Alior Banku		(42 493)	
ostateczne rozliczenie nabycia Banku Pekao		(116)	
Pasywa I. 5 Zysk (strata) z lat ubiegłych, w tym:	(19 682)	(5 473)	(25 155)
zmiana danych porównywalnych Alior Banku		(5 473)	
Pasywa I. 6 Zysk (strata) netto, w tym:	2 433 874	25 155	2 459 029
zmiana danych porównywalnych Alior Banku		25 155	
Pasywa razem	42 388 360	(22 927)	42 365 433

Wpływ na ogólny rachunek zysków i strat:

	31 grudnia 2017 <i>Dane historyczne</i>	Zmiana	31 grudnia 2017 <i>Dane porównywalne w sprawozdaniu finansowym</i>
XIII. Udział w zyskach (stratach) netto jednostek podporządkowanych wycenianych metodą praw własności, w tym:	9 914	25 155	35 069
zmiana danych porównywalnych Alior Banku		25 155	
XVII. Zysk (strata) netto, w tym:	2 433 874	25 155	2 459 029
zmiana danych porównywalnych Alior Banku		25 155	

6. Korekty błędów lat ubiegłych

W jednostkowym sprawozdaniu finansowym nie dokonano korekt błędów lat ubiegłych, za wyjątkiem opisanych w punkcie 5.

7. Znaczące zdarzenia, które wystąpiły po dniu bilansowym i nie zostały uwzględnione w sprawozdaniu finansowym

Po dniu bilansowym nie wystąpiły znaczące zdarzenia, które nie zostały uwzględnione w niniejszym sprawozdaniu finansowym.

8. Znaczące zdarzenia dotyczące lat ubiegłych ujęte w sprawozdaniu finansowym okresu sprawozdawczego

Do dnia podpisania jednostkowego sprawozdania finansowego nie wystąpiły znaczące zdarzenia dotyczące lat ubiegłych, które powinny zostać ujęte w jednostkowym sprawozdaniu finansowym.

9. Znaczące zdarzenia dotyczące okresu sprawozdawczego mające wpływ na istotną zmianę struktury pozycji bilansowych oraz wyniku finansowego

9.1 Dywidenda z Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń na Życie SA („PZU Życie”)

28 czerwca 2018 roku Zwyczajne Walne Zgromadzenie PZU Życie podjęło uchwałę w sprawie podziału zysku za rok obrotowy 2017 w kwocie 1 260 238 tys. zł w następujący sposób:

- przeznaczenie na dywidendę kwoty 1 257 483 tys. zł;
- przeznaczenie na odpis na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych kwoty 2 755 tys. zł.

Dzień dywidendy ustalono na 28 czerwca 2018 roku, a wypłaty dokonano 1 października 2018 roku. Kwota ta zwiększyła przychody z lokat w jednostkach podporządkowanych.

9.2 Wypłacone dywidendy

Zagadnienie opisano w punkcie 7.2 Dodatkowych informacji i objaśnień.

10. Organy zarządzające i nadzorujące PZU

10.1 Zarząd PZU

Od 1 stycznia 2018 roku do dnia podpisania jednostkowego sprawozdania finansowego w skład Zarządu PZU wchodził:

- Paweł Surówka – Prezes Zarządu PZU;
- Roger Hodgkiss – Członek Zarządu PZU;
- Tomasz Kulik – Członek Zarządu PZU;
- Maciej Rapkiewicz – Członek Zarządu PZU;
- Małgorzata Sadurska – Członek Zarządu PZU.

10.2 Rada Nadzorcza PZU

Od 1 stycznia 2018 roku w skład Rady Nadzorczej PZU wchodził:

- Katarzyna Lewandowska – Przewodnicząca Rady;
- Aneta Fałek – Wiceprzewodniczący Rady;
- Alojzy Nowak – Sekretarz Rady;
- Bogusław Marian Banaszak – Członek Rady;
- Marcin Chludziński – Członek Rady;
- Paweł Górecki – Członek Rady;
- Agata Górnicka – Członek Rady;
- Robert Śnitko – Członek Rady;
- Maciej Zaborowski – Członek Rady.

8 stycznia 2018 roku Aneta Fatek złożyła rezygnację z pełnienia funkcji Członka Rady Nadzorczej PZU z dniem 8 stycznia 2018 roku.

8 stycznia 2018 roku Prezes Rady Ministrów, działając w imieniu Skarbu Państwa Rzeczypospolitej Polskiej powołał Macieja Łopińskiego na Członka Rady Nadzorczej PZU.

9 stycznia 2018 roku Maciej Łopiński objął funkcję Przewodniczącego Rady Nadzorczej PZU, a Paweł Górecki Wiceprzewodniczącego Rady Nadzorczej PZU.

9 stycznia 2018 roku zmarł Bogusław Banaszak, który pełnił funkcję Członka Rady Nadzorczej PZU.

9 marca 2018 roku Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie PZU powołało w skład Rady Nadzorczej PZU Roberta Jastrzębskiego.

Od 9 marca 2018 roku do dnia podpisania jednostkowego sprawozdania finansowego w skład Rady Nadzorczej PZU wchodziło:

- Maciej Łopiński – Przewodniczący Rady;
- Paweł Górecki – Wiceprzewodniczący Rady;
- Alojzy Nowak – Sekretarz Rady;
- Marcin Chludziński – Członek Rady;
- Agata Górnicka – Członek Rady;
- Robert Jastrzębski – Członek Rady;
- Katarzyna Lewandowska – Członek Rady;
- Robert Śnitko – Członek Rady;
- Maciej Zaborowski – Członek Rady.

10.3 Dyrektorzy Grupy PZU

Oprócz Członków Zarządu kluczowym personelem kierowniczym w Grupie PZU są także Dyrektorzy Grupy, którzy wchodzi także w skład Zarządu PZU Życie.

Od 1 stycznia 2018 roku do dnia podpisania jednostkowego sprawozdania finansowego Dyrektorami Grupy PZU byli:

- Aleksandra Agatowska;
- Tomasz Karusewicz;
- Bartłomiej Litwińczuk;
- Dorota Macieja;
- Roman Pałac.

11. Wynagrodzenie firmy audytorskiej przeprowadzającej badania sprawozdań finansowych

Informacje o wynagrodzeniu firmy audytorskiej przeprowadzającej badania sprawozdań finansowych, przedstawione zgodnie z zapisami punktu 12.a podpunkt b części „B. Dodatkowe Noty Objasniające” załącznika nr 3 do rozporządzenia o sprawozdaniach finansowych w prospekcie, umieszczono w punkcie 32.1 Dodatkowych informacji i objaśnień.

12. Przyjęte zasady (polityka) rachunkowości

W myśl art. 45 ust. 1a ustawy o rachunkowości, sprawozdania finansowe emitentów papierów wartościowych dopuszczonych do obrotu na jednym z rynków regulowanych krajów Europejskiego Obszaru Gospodarczego mogą być sporządzane zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej oraz związanymi z nimi interpretacjami ogłoszonymi w formie rozporządzeń Komisji Europejskiej („MSSF”).

Z uwagi na fakt, że Walne Zgromadzenie PZU nie podjęło decyzji, o której mowa w art. 45 ust. 1c ustawy o rachunkowości, w sprawie sporządzania sprawozdań finansowych zgodnie z MSSF, jednostkowe sprawozdanie finansowe PZU sporządzono zgodnie z Polskimi Standardami Rachunkowości („PSR”), określonymi w ustawie o rachunkowości oraz w wydanych na jej podstawie aktach wykonawczych, m.in.:

- rozporządzeniu Ministra Finansów z 12 kwietnia 2016 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości zakładów ubezpieczeń i zakładów reasekuracji (Dz. U. z 2016 roku, poz. 562 „rozporządzenie w sprawie rachunkowości ubezpieczycieli”);
- rozporządzeniu Ministra Finansów z 12 grudnia 2001 roku w sprawie szczegółowych zasad uznawania, metod wyceny, zakresu ujawniania i sposobu prezentacji instrumentów finansowych (Dz. U. z 2017 roku, poz. 277).

Inne ważne akty prawne mające zastosowanie do jednostkowego sprawozdania finansowego obejmują ustawę z 11 września 2015 roku o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (t.j. Dz. U. z 2019 roku, poz. 381 „ustawa o działalności ubezpieczeniowej”).

W sprawach nieuregulowanych ustawą o rachunkowości oraz wydanymi na jej podstawie aktami wykonawczymi, stosuje się odpowiednio Krajowe Standardy Rachunkowości i/lub MSSF.

12.1 Wartości niematerialne i prawne

Wartości niematerialne i prawne są rozpoznawane, jeżeli jest prawdopodobne, że w przyszłości spowodują wpływ korzyści ekonomicznych, które mogą być powiązane z tymi aktywami i obejmują nabyte przez PZU, zaliczane do aktywów trwałych, prawa majątkowe nadające się do gospodarczego wykorzystania, o przewidywanym okresie użyteczności dłuższym niż rok, przeznaczone do używania na potrzeby PZU.

Wartości niematerialne i prawne obejmują w szczególności: oprogramowanie komputerowe, autorskie prawa majątkowe, licencje oraz koncesje.

Wartości niematerialne i prawne wyceniane są wg cen nabycia lub kosztów wytworzenia pomniejszonych o odpisy amortyzacyjne, a także o odpisy z tytułu trwałej utraty wartości.

Wartości niematerialne i prawne amortyzowane są przy zastosowaniu metody liniowej przez przewidywany okres użytkowania, zgodnie z planem amortyzacji przyjętym przez PZU, który odpowiada ich szacowanemu okresowi użyteczności ekonomicznej, przy zastosowaniu rocznych stawek amortyzacji od 20% do 50%.

W uzasadnionych przypadkach, po indywidualnej analizie, dopuszcza się stosowanie innej stawki amortyzacji adekwatnej do przewidywanego okresu użytkowania danego składnika wartości niematerialnych. W związku z podjętą decyzją dotyczącą planowanego okresu użytkowania systemu produktowego Platforma Everest w PZU przez okres 10 lat, przyjęto dla niego roczną stawkę amortyzacji 10%.

Wartości niematerialne i prawne o wartości jednostkowej nieprzekraczającej 3 500 zł zaliczane są do kosztów w miesiącu oddania ich do używania.

12.2 Lokaty

12.2.1. Lokaty w nieruchomości

Lokaty w nieruchomości obejmują: grunty własne, prawa wieczystego użytkowania gruntu, budowle i budynki, a także będące odrębną własnością lokale, spółdzielcze własnościowe prawa do lokalu mieszkalnego, spółdzielcze prawa do lokalu użytkowego, inwestycje budowlane oraz zaliczki na poczet inwestycji budowlanych.

Lokaty w nieruchomości są wyceniane wg cen nabycia lub kosztu wytworzenia z uwzględnieniem przeszacowania dokonanego na podstawie odrębnych przepisów (ostatnie takie przeszacowanie przeprowadzono 1 stycznia 1995 roku, a jego skutki odniesiono na kapitał z aktualizacji wyceny), pomniejszonej o wartość naliczonego na dzień bilansowy umorzenia z uwzględnieniem odpisów z tytułu trwałej utraty wartości.

Nieruchomości amortyzowane są przy zastosowaniu metody liniowej przez przewidywany okres użytkowania, zgodnie z planem amortyzacji przyjętym przez PZU, który odpowiada ich szacowanemu okresowi użyteczności ekonomicznej, przy zastosowaniu rocznych stawek amortyzacji dla kluczowych składników danej kategorii, przedstawionych poniżej. W uzasadnionych przypadkach PZU może ustalać indywidualnie stawki amortyzacji zgodnie z obowiązującym planem amortyzacji. Grunty własne oraz inwestycje budowlane i zaliczki na poczet inwestycji nie podlegają amortyzacji.

Kategoria aktywów	Stawka amortyzacji
Spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego oraz spółdzielcze prawo do lokalu użytkowego	2,5%
Budynki i budowle	1,5 – 10%

12.2.2. Udziały lub akcje w jednostkach podporządkowanych

Udziały lub akcje w jednostkach podporządkowanych wyceniane są metodą praw własności.

Metoda praw własności polega na wycenie akcji lub udziałów w jednostce podporządkowanej w cenie ich nabycia powiększonej lub pomniejszonej o, przypadające na rzecz PZU, zwiększenia lub zmniejszenia kapitału własnego jednostki podporządkowanej, jakie nastąpiły od dnia objęcia kontroli, uzyskania współkontroli lub znaczącego wpływu do dnia bilansowego, przy czym udział w zwiększeniach lub zmniejszeniach kapitału własnego jednostki podporządkowanej koryguje się o:

- odpis wartości firmy (dokonywany metodą liniową przez okres do dwudziestu lat);
- odpis różnicy w wycenie aktywów netto według ich wartości godziwych i wartości księgowych przypadających na dany okres sprawozdawczy.

Różnice w wycenie aktywów netto według ich wartości godziwych i wartości księgowych obejmują głównie zidentyfikowane w trakcie procesu alokacji ceny nabycia wartości niematerialne i prawne oraz inne przeszacowania, takie jak m.in.:

- znaki towarowe – amortyzowane metodą liniową najczęściej przez okres identyczny z okresem amortyzacji wartości firmy;
- ubezpieczenia - przyszłe zyski z zakupionego portfela umów ubezpieczenia (ang. value in force) - amortyzowane przez okres obowiązywania umów ubezpieczenia;
- inne przeszacowania do wartości godziwych tych składników aktywów i zobowiązań jednostek podporządkowanych, które nie były wyceniane w wartości godziwej;
- ujęcie wpływu podatku odroczonego na aktywa netto jednostki podporządkowanej wynikającego ze wskazanych powyżej różnic.

Skutki wyceny akcji i udziałów w jednostkach podporządkowanych metodą praw własności ujmuje się w następujący sposób:

- przeszacowania akcji i udziałów w jednostkach podporządkowanych do wartości powyżej ceny nabycia ujmowane są w kapitale z aktualizacji wyceny;
- przeszacowania akcji i udziałów w jednostkach podporządkowanych do wartości poniżej ceny ich nabycia ujmowane są w rachunku zysków i strat.

Trwała utrata wartości

Na koniec każdego roku obrotowego oraz każdorazowo, gdy istnieją przesłanki, że mogło dojść do utraty wartości, akcje i udziały jednostek podporządkowanych oraz wartość firmy poddaje się testom na utratę wartości. Odpisy z tytułu trwałej utraty wartości rozpoznawane są w rachunku zysków i strat.

Test na utratę wartości firmy oparty jest na porównaniu wartości odzyskiwanej poszczególnej jednostki lub ośrodka wypracowującego przepływy pieniężne z jej wartością bilansową. W sytuacji, gdy wartość użytkowa, wyrażona jako wartość bieżąca oczekiwanych przyszłych korzyści ekonomicznych netto, zdyskontowanych przy zastosowaniu bieżącej rynkowej stopy zwrotu dla podobnych aktywów finansowych jest niższa od wartości bilansowej tworzy się odpis aktualizujący, który zalicza się do rachunku zysków i strat. Dla jednostek notowanych na aktywnym rynku wartość odzyskiwaną szacuje się w oparciu o wartość godziwą.

Ustalenie wartości odzyskiwanej poszczególnej jednostki lub ośrodka wypracowującego przepływy pieniężne wymaga profesjonalnego osądu i oceny przyjętych założeń między innymi: roli gospodarczej jednostki, stopy dyskontowej, stopy wolnej od ryzyka, współczynnika beta, aktywności rynku, na którym notowane są jednostki oraz prognozowanych przepływów pieniężnych.

12.2.3. Instrumenty finansowe

Instrumenty finansowe są klasyfikowane w momencie nabycia do następujących kategorii:

- aktywa finansowe i zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu;
- aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności;
- pożyczki udzielone i należności własne;
- aktywa finansowe dostępne do sprzedaży.

Aktywa i zobowiązania finansowe ujmowane są w bilansie w momencie, gdy PZU staje się stroną wiążącego kontraktu, z którego wynika, iż ponosi ryzyko i staje się beneficjentem korzyści związanych z instrumentem finansowym. W przypadku transakcji zawieranych na zorganizowanym rynku, nabycie bądź sprzedaż aktywów i zobowiązań finansowych ujmuje się w księgach w dacie zawarcia transakcji.

Instrumenty finansowe ujmowane są początkowo wg wartości godziwej skorygowanej o koszty transakcji, które mogą być bezpośrednio przypisane do nabycia lub wystawienia danego instrumentu finansowego. Wartością godziwą instrumentu finansowego w momencie jego początkowego ujęcia jest zwykle jego cena transakcyjna, o ile charakter instrumentu finansowego nie wskazuje, że jest inaczej.

W przypadku instrumentów finansowych przynoszących przychody odsetkowe, odsetki naliczane są począwszy od następnego dnia po dniu rozliczenia transakcji.

W wartości godziwej dłużnych papierów wartościowych uwzględniane są naliczone na dzień bilansowy odsetki, zgodnie z warunkami emisji z uwzględnieniem pełnej wartości odsetek kupionych, ale nie rozliczonych, a także odsetek przyznanych, ale nie wypłaconych.

Rozchód instrumentów finansowych ustala się wg zasady „pierwsze weszło – pierwsze wyszło” (ang. FIFO).

Wartości godziwe instrumentów finansowych określa się na podstawie dostępnych publicznie kwotowań na aktywnym rynku, a w przypadku ich braku – przy wykorzystaniu modeli wyceny odnoszonych do publikowanych notowań instrumentów finansowych, stóp procentowych i indeksów giełdowych.

Wyjątek stanowią akcje i udziały, których wartości godziwej nie można wiarygodnie oszacować. W tej sytuacji wyceniane są one wg kosztu nabycia z uwzględnieniem odpisów z tytułu trwałej utraty wartości.

Instrumenty finansowe przeznaczone do obrotu

Do instrumentów finansowych przeznaczonych do obrotu zalicza się aktywa nabyte w celu osiągnięcia korzyści ekonomicznych wynikających z krótkoterminowych zmian cen oraz wahań innych czynników rynkowych albo krótkiego czasu trwania nabytego instrumentu, a także instrumenty pochodne, o ile nie zostały one uznane za instrumenty zabezpieczające.

Do instrumentów finansowych przeznaczonych do obrotu zalicza się również zobowiązania do dostarczenia pożyczonych papierów wartościowych oraz innych instrumentów finansowych, w przypadku zawarcia przez jednostkę umowy sprzedaży krótkiej.

Aktywa finansowe zaliczone przez jednostkę do przeznaczonych do obrotu nie są przekwalifikowywane do innych kategorii.

Instrumenty finansowe przeznaczone do obrotu wycenia się wg wartości godziwej.

Instrumenty pochodne

Instrumenty pochodne ujmuje się w księgach rachunkowych w wartości godziwej na dzień zawarcia transakcji i w późniejszych okresach wycenia się w wartości godziwej.

Dla instrumentów pochodnych notowanych na aktywnym rynku za wartość godziwą przyjmuje się cenę zamknięcia notowań na dzień bilansowy.

Wartość godziwa instrumentów pochodnych nienotowanych na aktywnym rynku, w tym kontraktów terminowych (forward) oraz kontraktów zamiany oprocentowania typu IRS (ang. „interest rate swap”) określana jest metodą zdyskontowanych przyszłych przepływów pieniężnych. Do dyskontowania przepływów pieniężnych używane są stawki z krzywych OIS (ang. „overnight indexed swaps”) uwzględniających walutę, w której denominowany jest depozyt zabezpieczający dla danego instrumentu.

Instrumenty pochodne wykazuje się w bilansie w pozycji „Pozostałe lokaty” aktywów lub w pozycji „Pozostałe zobowiązania” pasywów.

Zmiany wartości godziwej instrumentów pochodnych nie będących instrumentami zabezpieczającymi ujmowane są w rachunku zysków i strat okresu sprawozdawczego.

Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności

Do aktywów finansowych utrzymywanych do terminu wymagalności zalicza się aktywa finansowe niezakwalifikowane do pożyczek udzielonych i należności własnych, dla których zawarte kontrakty ustalają termin wymagalności spłaty wartości

nominalnej oraz określają prawo do otrzymania w ustalonych terminach korzyści ekonomicznych, na przykład odsetek, w stałej lub możliwej do ustalenia kwocie, pod warunkiem, że PZU zamierza i może utrzymać te aktywa do czasu, gdy staną się one wymagalne (w szczególności dłużne papiery wartościowe).

Klasyfikacja ta w znacznym stopniu oparta jest na subiektywnej ocenie Zarządu PZU, który dokonując analizy określa swój zamiar i możliwości utrzymywania tych instrumentów finansowych do terminu wymagalności. Ocena ta jest oparta na analizie sytuacji majątkowej i finansowej oraz dopasowania aktywów i zobowiązań PZU.

Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności wyceniane są na dzień bilansowy wg skorygowanej ceny nabycia z uwzględnieniem odpisów z tytułu trwałej utraty wartości.

Pożyczki udzielone i należności własne

Do pożyczek udzielonych i należności własnych zalicza się, niezależnie od terminu ich zapadalności (zapłaty), aktywa finansowe powstałe na skutek wydania bezpośrednio drugiej stronie kontraktu środków pieniężnych.

Do pożyczek zalicza się także transakcje typu buy-sell-back oraz lokaty terminowe w instytucjach kredytowych bez względu na okres zapadalności lokaty.

Pożyczki udzielone, w tym lokaty terminowe i należności własne, wykazuje się wg skorygowanej ceny nabycia z uwzględnieniem odpisów z tytułu trwałej utraty wartości.

Otrzymane oraz naliczone odsetki od lokat terminowych w instytucjach kredytowych przypadające na okres sprawozdawczy wykazuje się w pozycji „Przychody z lokat terminowych w instytucjach kredytowych” ogólnego rachunku zysków i strat.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

Do aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży zalicza się aktywa niezaklasyfikowane do opisanych powyżej kategorii tj.:

- instrumentów finansowych przeznaczonych do obrotu;
- aktywów finansowych utrzymywanych do terminu wymagalności;
- pożyczek udzielonych i należności własnych.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży wyceniane są wg wartości godziwej, a gdy jej ustalenie w sposób wiarygodny nie jest możliwe – według ceny nabycia z uwzględnieniem trwałej utraty wartości.

Różnica pomiędzy wartością godziwą aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży a ich ceną nabycia, a w przypadku instrumentów dłużnych – skorygowaną ceną nabycia, odnoszona jest na kapitał z aktualizacji wyceny.

Skutki przeszacowania instrumentów dłużnych dostępnych do sprzedaży do skorygowanej ceny nabycia wykazywane są w rachunku zysków i strat.

W przypadku wystąpienia trwałej utraty wartości instrumentów dostępnych do sprzedaży, rozpoznane uprzednio w kapitale z aktualizacji wyceny straty z wyceny odnosi się w ciężar ogólnego rachunku zysków i strat.

W przypadku ustania przyczyny, dla której dokonano odpisu aktualizującego wartość aktywów, równowartość całości lub odpowiedniej części uprzednio dokonanego odpisu aktualizującego ujmuje się w ogólnym rachunku zysków i strat.

Należności depozytowe od cedentów

Należności depozytowe od cedentów obejmują depozyty szkodowe i składkowe zatrzymane przez zakłady ubezpieczeń, którym PZU udziela pokrycia reasekuracyjnego. Stanowią one część płatności należnych PZU, ale zatrzymanych jako zabezpieczenie przyszłych roszczeń z tytułu odszkodowań.

Należności depozytowe od cedentów wyceniane są w kwocie wymaganej zapłaty, określanej zgodnie z warunkami umowy reasekuracji, uwzględniającej, w przypadku gdy depozyt stanowi instrument finansowy, również wycenę tego instrumentu oraz odpisy z tytułu trwałej utraty wartości.

Transakcje nabycia i sprzedaży instrumentów finansowych, których treść ekonomiczna jest odmienna od treści prawnej transakcji

W ocenie PZU transakcje warunkowego zakupu z przyrzeczeniem odsprzedaży oraz transakcje warunkowej sprzedaży z przyrzeczeniem odkupu nie oznaczają transferu praw i obowiązków związanych z danym instrumentem finansowym, stosowana

jest zatem klasyfikacja ww. transakcji odpowiednio jako pożyczki lub zobowiązania. Transakcje te wyceniane są według skorygowanej ceny nabycia.

Trwała utrata wartości aktywów finansowych

Ocenę, czy występują obiektywne dowody trwałej utraty wartości składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów finansowych, przeprowadza się na koniec każdego okresu sprawozdawczego.

W przypadku wystąpienia obiektywnych dowodów trwałej utraty wartości wynikających ze zdarzeń zaistniałych po pierwotnym ujęciu składników aktywów finansowych i powodujących zmniejszenie oczekiwanych przyszłych przepływów pieniężnych dokonuje się stosownych odpisów w ciężar kosztów bieżącego okresu. Nie ujmuje się oczekiwanych strat z tytułu trwałej utraty wartości w wyniku przyszłych zdarzeń, bez względu na stopień prawdopodobieństwa ich zajścia.

Do obiektywnych dowodów trwałej utraty wartości zalicza się informacje dotyczące następujących zdarzeń:

- znaczące trudności finansowe emitenta lub dłużnika;
- niedotrzymanie warunków umowy, np. niespłacenie albo zaleganie ze spłaceniem odsetek lub nominału;
- przyznanie pożyczkobiorcy przez pożyczkodawcę, ze względów ekonomicznych lub prawnych, wynikających z trudności finansowych pożyczkobiorcy, udogodnienia, którego w innym przypadku pożyczkodawca by nie udzielił;
- wysokie prawdopodobieństwo likwidacji, upadłości lub innej reorganizacji finansowej pożyczkobiorcy;
- zanik aktywnego rynku na dany składnik aktywów finansowych ze względu na trudności finansowe emitenta;
- obserwowane dane wskazujące na możliwy do zmierzenia spadek oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych związanych z grupą aktywów finansowych od momentu ich początkowego ujęcia, mimo że nie można jeszcze ustalić spadku dotyczącego pojedynczego składnika grupy aktywów finansowych, w tym:
 - negatywne zmiany dotyczące statusu płatności pożyczkobiorców w grupie (np. zwiększona ilość opóźnionych płatności) lub
 - niekorzystne zmiany sytuacji gospodarczej w danej branży, regionie itp., które wpływają na pogorszenie zdolności płatniczej dłużników;
- znaczący i przedłużający się spadek wartości godziwej inwestycji w instrument kapitałowy poniżej kosztu nabycia;
- niekorzystne zmiany środowiska technologicznego, rynkowego, gospodarczego, prawnego lub innego, w którym działa emitent instrumentów kapitałowych, które wskazują na możliwość nieodzyskania kosztów inwestycji w ten instrument kapitałowy.

W przypadku wystąpienia dowodów trwałej utraty wartości instrumentów finansowych dostępnych do sprzedaży, straty rozpoznane uprzednio w kapitale z aktualizacji wyceny odnosi się w ciężar rachunku zysków i strat.

Odpisy z tytułu trwałej utraty wartości aktywów utrzymywanych do terminu wymagalności i pożyczek ustala się w wysokości różnicy pomiędzy wartością bilansową składnika aktywów, a wartością bieżącą oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych, zdyskontowanych przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej ustalonej przy początkowym ujęciu (pierwotnej efektywnej stopy procentowej).

Odpisy z tytułu trwałej utraty wartości instrumentów kapitałowych notowanych na rynkach regulowanych, jednostek uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych otwartych i certyfikatów funduszy inwestycyjnych zamkniętych klasyfikowanych jako dostępne do sprzedaży mogą być dokonane są jeżeli spełnione są łącznie warunki:

- ujemna różnica pomiędzy wartością bieżącą a wartością nabycia stanowi co najmniej 30% wartości nabycia;
- wartość aktywa na koniec każdego z 12 kolejnych miesięcy była niższa od wartości nabycia.

Odpisu nie dokonuje się, jeżeli uznaje się, że zdarzenia, o których mowa powyżej są odwracalne w okresie 6 miesięcy od daty bilansowej lub istnieją inne przesłanki wskazujące na przejściowy charakter tych spadków.

Lokaty zagraniczne

Lokaty zagraniczne to lokaty umiejscowione poza granicami Polski.

Umiejscowienie lokat określa: w przypadku aktywów notowanych na rynkach regulowanych – kraj ich emitenta, w przypadku innych lokat – miejsce ich realizacji, co oznacza w szczególności:

- dla dłużnych papierów wartościowych, pożyczek i należności oraz innych instrumentów finansowych o zagwarantowanej stopie dochodu – kraj siedziby emitenta, kraj pożyczkobiorcy, kraj dłużnika;
- dla akcji, udziałów oraz innych instrumentów finansowych dających prawo do udziału w kapitale – siedziba tej spółki;
- dla jednostek uczestnictwa i certyfikatów inwestycyjnych w funduszach inwestycyjnych lub w innych funduszach wspólnego lokowania – kraj siedziby zarządzającego danym funduszem.

12.3 Należności

Należności ewidencjonuje się w wartości ustalonej przy ich powstaniu. Na dzień bilansowy należności wykazuje się w kwocie wymaganej zapłaty po pomniejszeniu o odpisy z tytułu trwałej utraty wartości. Odpisy na należności nieściągalne lub wątpliwe tworzy się w oparciu o analizę sytuacji majątkowej i finansowej dłużników, analizę struktury wiekowej należności oraz historii ściągalności należności, oceniając w ten sposób stopień prawdopodobieństwa zapłaty.

12.3.1. Należności z tytułu ubezpieczeń bezpośrednich

Należności z tytułu ubezpieczeń bezpośrednich obejmują należności od ubezpieczających z tytułu składek opłacanych ratalnie oraz składek zaległych, należności od pośredników ubezpieczeniowych, tj. brokerów ubezpieczeniowych, agentów i innych pośredników oraz inne należności.

Należności od ubezpieczających

PZU dokonuje przeglądu należności od ubezpieczających w celu stwierdzenia czy nie istnieją przesłanki wskazujące na możliwość trwałej utraty ich wartości.

W zakresie, w którym nie dokonano oszacowania w drodze oceny indywidualnej przeprowadza się jako ocenę zbiorczą trwałej utraty wartości należności, w wyniku której zostaje oszacowany odpis ogólny.

Odpis ogólny jest szacowany na podstawie przyjętego modelu oceny trwałej utraty wartości należności indywidualnie nieznaczących. W modelu odpis ustala się w drodze łącznej oceny trwałej utraty wartości należności od ubezpieczających grupowanych według podobnych charakterystyk ryzyka kredytowego.

Dla należności zapadłych sporządzana jest struktura wiekowa, w zależności od czasu przeterminowania. Należności zapadłe obniża się o wartość należności objętych odpisem celowym. Odpis ogólny oblicza się w poszczególnych przedziałach przeterminowania na podstawie wskaźników nieściągalności należności zapadłych ustalonych na podstawie analizy historycznej.

Dla należności niewymagalnych ustalana jest wartość należności, która prawdopodobnie stanie się wymagalna na podstawie historycznej analizy odsetka należności niespłacanych w terminie. Ustalona w ten sposób kwota należności obniżana jest o wartość należności objętych odpisem celowym. Od pozostałej kwoty należności tworzony jest odpis w wysokości wskaźnika nieściągalności należności zapadłych dla najkrótszego okresu przeterminowania.

Odpisy aktualizujące wartość należności z tytułu ubezpieczeń bezpośrednich zalicza się do pozostałych kosztów technicznych.

12.3.2. Należności z tytułu reasekuracji

Należności z tytułu reasekuracji obejmują należności z tytułu rozrachunków z cedentami, reasekuratorami oraz brokerami reasekuracyjnymi wynikające z reasekuracji czynnej oraz reasekuracji biernej i retrocesji. Należności te dotyczą w szczególności udziału reasekuratorów w wypłaconych przez ubezpieczyciela odszkodowaniach i świadczeniach, prowizji reasekuracyjnych i udziałów w zyskach reasekuratorów.

Opisy aktualizujące wartość należności z tytułu reasekuracji zalicza się do pozostałych kosztów technicznych.

12.3.3. Inne należności

Do innych należności zalicza się m.in. należności z tytułu należnych dywidend, należności od budżetu oraz należności z tytułu wykonywania czynności komisarza awaryjnego.

Odpisy aktualizujące wartość innych należności zalicza się do pozostałych kosztów operacyjnych.

12.4 Rzeczowe składniki aktywów

Rzeczowe składniki aktywów obejmują rzeczowe aktywa trwałe z wyłączeniem nieruchomości, zakwalifikowanych do lokat, o przewidywanym okresie ekonomicznej użyteczności dłuższym niż rok, kompletne, zdatne do użytku i przeznaczone na potrzeby PZU.

Zalicza się do nich w szczególności:

- maszyny, urządzenia, środki transportu, sprzęt informatyczny i inne;
- ulepszenia w obcych środkach trwałych.

Rzeczowe składniki aktywów wykazywane są wg cen nabycia lub kosztów wytworzenia, pomniejszonych o dotychczasowe umorzenie oraz odpisy z tytułu trwałej utraty wartości. Rzeczowe składniki aktywów amortyzuje się od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym dany składnik przyjęto do użytkowania przy zastosowaniu metody liniowej przez przewidywany okres użytkowania, zgodnie z planem amortyzacji przyjętym przez PZU, który odpowiada ich szacowanemu okresowi użyteczności ekonomicznej, przy zastosowaniu rocznych stawek amortyzacji dla kluczowych składników danej kategorii, przedstawionych poniżej. W uzasadnionych przypadkach PZU może ustalać indywidualnie stawki amortyzacji zgodnie z obowiązującym planem amortyzacji.

Kategoria aktywów	Stawka amortyzacji dla kluczowych składników danej kategorii
Maszyny i urządzenia techniczne	10% - 40%
Środki transportu	14% - 33%
Sprzęt informatyczny	20% - 40%
Pozostałe aktywa trwałe	7% - 20%

Rzeczowe składniki aktywów o wartości jednostkowej nieprzekraczającej 3 500 zł zaliczane są do kosztów w miesiącu oddania ich do używania.

12.5 Środki pieniężne

Środki pieniężne obejmują głównie środki pieniężne w kasie oraz na bieżących rachunkach bankowych, a ponadto weksle, чеки obce, środki pieniężne w drodze.

Środki pieniężne wykazywane są w wartości nominalnej.

12.6 Rozliczenia międzyokresowe kosztów i przychodów

Do rozliczeń międzyokresowych zaliczane są poniesione i zarachowane koszty dotyczące w całości lub w części okresów przypadających po dniu bilansowym i obejmują w szczególności koszty związane ze składkami ubezpieczeniowymi, które zostaną zarobione w okresach późniejszych (tj. między innymi koszty akwizycji, koszty opłat obowiązkowych, o ile mogą wywierać istotny wpływ na sprawozdanie finansowe).

W przypadku ubezpieczeń majątkowych odraczaniu w czasie podlegają prowizje akwizycyjne oraz część pośrednich kosztów akwizycji związanych z zawieraniem i odnawianiem polis ubezpieczeniowych w szczególności koszty działań związane bezpośrednio z procesami sprzedażowymi, które nie mogą zostać zakwalifikowane jako bezpośrednie koszty akwizycji, przede wszystkim koszty działań związanych z: procesami zawierania umów i underwritingu w jednostkach sprzedażowych (wyodrębnianych na podstawie ankiet czasu pracy), automatycznym i manualnym wprowadzaniem polis do systemów produkcyjnych (ewidencja sprzedaży) oraz funkcjonowaniem contact center w zakresie sprzedaży polis.

12.6.1. Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego wykazywane są po skompensowaniu z rezerwą z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

12.6.2. Czynne rozliczenia międzyokresowe

Koszty (w tym m.in.: koszty informatyczne, opłat obowiązkowych ponoszonych zgodnie z wymogami przepisów prawa itp.) są rozliczane stosownie do upływu czasu lub wielkości świadczeń, o ile mogą one wywierać istotny wpływ na sprawozdanie finansowe.

Do rozliczeń międzyokresowych zaliczane są między innymi zarachowane przychody z tytułu reasekuracji wynikające ze zdarzeń gospodarczych zaistniałych do dnia bilansowego, a których rozliczenie zgodnie z warunkami umownymi nastąpi w przyszłości.

12.6.3. Bierne rozliczenia międzyokresowe

Do biernych rozliczeń międzyokresowych zaliczane są koszty oraz nakłady inwestycyjne dotyczące bieżącego okresu sprawozdawczego ponoszone w okresie następnym, które nie ujęto jako zobowiązania lub rezerwy, w tym w szczególności z tytułu kosztów akwizycji, opłat obowiązkowych oraz reasekuracji biernej.

Rozliczenia międzyokresowe z tytułu reasekuracji obejmują zarachowane koszty wynikające ze zdarzeń gospodarczych zaistniałych do dnia bilansowego, a których rozliczenie zgodnie z warunkami umownymi nastąpi w przyszłości.

12.6.4. Przychody przyszłych okresów

W ramach przychodów przyszłych okresów ujmowane są między innymi odroczone prowizje reasekuracyjne rozliczane wspólnie do składki zarobionej na udziale reasekuratorów.

12.7 Kapitały własne

12.7.1. Kapitał podstawowy

Kapitał podstawowy ujmowany jest w księgach rachunkowych w wartości nominalnej i zarejestrowanej w Krajowym Rejestrze Sądowym.

12.7.2. Kapitał zapasowy

Kapitał zapasowy tworzony jest i podlega dystrybucji zgodnie z postanowieniami Kodeksu spółek handlowych (t.j. Dz. U. z 2017 roku, poz. 1577 z późn. zm., „KSH”) oraz statutu PZU.

Kapitał zapasowy tworzy się z podziału zysku netto lat ubiegłych i przenoszonej części kapitału z aktualizacji wyceny w momencie rozliczenia zbycia lub likwidacji uprzednio przeszacowanych środków trwałych.

12.7.3. Kapitał z aktualizacji wyceny

W pozycji ujmowane są skutki:

- przeszacowania wartości akcji i udziałów w jednostkach podporządkowanych (wyłącznie powyżej ceny nabycia) po uwzględnieniu korespondującej zmiany aktywów lub rezerwy z tytułu podatku odroczonego;
- przeszacowania lokat zaklasyfikowanych do portfela dostępnych do sprzedaży (powyżej i poniżej ceny nabycia, a w przypadku dłużnych instrumentów finansowych skorygowanej ceny nabycia) po uwzględnieniu korespondującej zmiany aktywów lub rezerwy z tytułu podatku odroczonego;
- przeszacowania wartości środków trwałych dokonywanego zgodnie z właściwymi przepisami. Ostatnie takie przeszacowanie środków trwałych przeprowadzono na 1 stycznia 1995 roku.

12.7.4. Zysk (strata) z lat ubiegłych

Pozycja ta obejmuje zysk netto (stratę netto) lat ubiegłych, w tym wynik finansowy netto wynikający ze zmian zasad rachunkowości, który(a) nie został(a) podzielony (pokryta) przez Walne Zgromadzenie.

12.8 Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe

Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe tworzy się na pokrycie bieżących i przyszłych roszczeń oraz kosztów, jakie mogą wynikać z zawartych umów ubezpieczenia i umów reasekuracji czynnej. Rezerwy tworzone są z zachowaniem zasady ostrożności. W przypadku, gdy posiadane informacje nie pozwalają na ustalenie wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych z reasekuracji czynnej według metod, o których mowa poniżej, rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe są tworzone w wysokości udokumentowanej przez cedentów.

12.8.1. Rezerwa składek

Rezerwa składek przeznaczona jest na pokrycie kosztów mogących powstać po końcu okresu sprawozdawczego, a wynikających z umów ubezpieczenia zawartych przed końcem okresu sprawozdawczego.

Rezerwę składek tworzy się jako składkę przypisaną przypadającą na następne okresy sprawozdawcze, proporcjonalnie do okresu na jaki składka została przypisana. Rezerwę składek ustala się na koniec każdego okresu sprawozdawczego metodą indywidualną, z dokładnością do jednego dnia.

Dla grup ubezpieczeń, dla których stwierdzono nierównomierny rozkład ryzyka w czasie, rezerwę składek tworzy się w wysokości zależnej od rozkładu tego ryzyka w czasie w oparciu o rozkłady statystyczne.

Udział reasekuratorów w rezerwie składek ustala się w wysokości zgodnej z warunkami odpowiednich umów reasekuracyjnych, w wysokości proporcjonalnej do ochrony reasekuracyjnej przypadającej na okresy po końcu danego okresu sprawozdawczego.

12.8.2. Rezerwy na ryzyka niewygaście

Rezerwę na ryzyka niewygaście tworzy się jako uzupełnienie rezerwy składek, na pokrycie przyszłych odszkodowań, świadczeń i kosztów w odniesieniu do umów ubezpieczenia, które nie wygasają z ostatnim dniem okresu sprawozdawczego.

Kalkulację rezerwy na ryzyka niewygaście przeprowadza się dla grup ubezpieczeń na koniec każdego okresu sprawozdawczego.

Ogólną kwotę rezerwy na ryzyka niewygaście ustala się dla tych grup, dla których wskaźnik szkodowości bieżącego roku jest większy niż 100%, jako różnicę pomiędzy iloczynem rezerwy składek i wskaźnika szkodowości bieżącego roku obrotowego, a rezerwą składek - dotyczącymi tego samego okresu ubezpieczenia. Udział reasekuratorów w rezerwie na ryzyka niewygaście ustala się w wysokości zgodnej z warunkami odpowiednich umów reasekuracyjnych.

12.8.3. Rezerwa na niewypłacone odszkodowania i świadczenia

Rezerwa na niewypłacone odszkodowania i świadczenia obejmuje:

- rezerwę na niewypłacone odszkodowania i świadczenia za szkody i wypadki zaistniałe i zgłoszone do końca okresu sprawozdawczego (zawierającą w sobie część rezerwy na skapitalizowaną wartość rent);
- rezerwę na szkody i wypadki zaistniałe do końca okresu sprawozdawczego i niezgłoszone (zawierającą w sobie część rezerwy na skapitalizowaną wartość rent);
- rezerwę na koszty likwidacji szkód.

Wszystkie powyższe rezerwy za wyjątkiem części dotyczącej rezerwy na skapitalizowaną wartość rent ujmują się w wartości nominalnej, tj. bez ich dyskontowania.

Rezerwa na skapitalizowaną wartość rent podlega dyskontowaniu.

Rezerwa na szkody zgłoszone i niewypłacone

Rezerwę na szkody zgłoszone niezlikwidowane i zlikwidowane niewypłacone („RBNP”, Reported But Not Paid, lub „I rezerwa”) ustala się w wysokości określonej metodą indywidualną przez komórki likwidacji szkód lub też, jeśli posiadane informacje nie pozwalają na ocenę wysokości rezerwy, w wysokości średniej szkody ustalonej metodą aktuarialną. Utworzona rezerwa uwzględnia udział własny ubezpieczonego, oczekiwany wzrost cen towarów i usług naprawczych i nie może przekraczać sumy ubezpieczenia lub sumy gwarancyjnej. Rezerwę aktualizuje się niezwłocznie po uzyskaniu informacji mających wpływ na jej wysokość, metodą indywidualnej oceny lub szacunku szkód i świadczeń.

Rezerwa na szkody i wypadki zaistniałe i niezgłoszone

Rezerwę na szkody i wypadki zaistniałe i niezgłoszone („IBNR”, Incurred But Not Reported, lub „II rezerwa”) tworzy się na szkody i świadczenia nie zgłoszone do dnia bilansowego, na który tworzona jest rezerwa. IBNR wylicza się przy wykorzystaniu metod analizy trójkątów szkód: uogólnionej metody Chain Ladder, a w przypadku niewielkiej liczby lub wartości szkód - metody Bornhuettera-Fergusona w podziale na lata, w których powstały szkody. Podstawą do wyliczeń są roczne trójkąty zarówno szkód wypłaconych, jak i szkód zgłoszonych. Przy ustalaniu rezerwy uwzględniana jest niepewność związana z zadośćuczynieniami w szkodach osobowych. W przypadku tego typu roszczeń zmiany w otoczeniu prawnym i nieugruntowane orzecznictwo mogą wpływać na ostateczną wartość wypłaconych świadczeń.

Rezerwa na koszty likwidacji szkód

Rezerwa na koszty likwidacji szkód jest ustalana na koniec każdego okresu sprawozdawczego jako suma rezerwy na bezpośrednie i pośrednie koszty likwidacji szkód.

Rezerwę na bezpośrednie koszty likwidacji dla szkód zgłoszonych ustala się indywidualnie dla każdej szkody, zaś dla szkód zaistniałych i niezgłoszonych - przy wykorzystaniu uogólnionej metody Chain Ladder (na podstawie analizy trójkątów kosztów, w podziale na lata, w których powstały szkody).

Rezerwę na pośrednie koszty likwidacji szkód tworzy się metodą aktuarialną jako iloczyn wskaźnika udziału pośrednich kosztów likwidacji w wypłaconych odszkodowaniach oraz bezpośrednich kosztach likwidacji szkód i sumy rezerwy na szkody zgłoszone i niewypłacone, rezerwy na szkody i wypadki zaistniałe i niezgłoszone oraz rezerwy na bezpośrednie koszty likwidacji szkód.

Rezerwa na skapitalizowaną wartość rent

Rezerwa na skapitalizowaną wartość renty wyliczana jest indywidualnie, jako wartość obecna renty (dożywotniej lub czasowej), płatnej z góry.

Dla rent dożywotnich okres, przez jaki renta będzie wypłacana ustala się na podstawie tablic trwania życia publikowanych przez Główny Urząd Statystyczny. Dodatkowo, przy ustalaniu rezerwy na skapitalizowaną wartość rent uwzględnia się koszt przyszłej ich obsługi w wysokości 3% wartości wypłacanych świadczeń.

Przy wyliczaniu rezerwy na skapitalizowaną wartość rent, przyszły wzrost średniej renty szacuje się na podstawie danych historycznych z uwzględnieniem innych informacji mogących mieć wpływ na przyszły wzrost rent (przykładowo wzrost świadomości ubezpieczeniowej, zmiany legislacyjne, itp.).

Zarówno na 31 grudnia 2018 roku, jak i na 31 grudnia 2017 roku dla wszystkich rent przyjęto stopę techniczną w wysokości 3,6% oraz stopę wzrostu rent w wysokości 3,9%, oszacowaną w oparciu o prognozy inflacji oraz wzrostu wynagrodzeń.

Na koniec każdego okresu sprawozdawczego metodami aktuarialnymi tworzona jest również rezerwa na skapitalizowaną wartość rent, ze szkód zaistniałych po 31 grudnia 1990 roku i do dnia bilansowego nieujawnionych jako renty (IBNR rentowy).

Na koniec każdego okresu sprawozdawczego ustala się wysokość dodatkowej rezerwy przeznaczonej na pokrycie kosztów wynikających z podwyższania świadczeń rentowych pochodzących z tzw. starego portfela. Doszacowania dokonuje się dla tych rentobiorców, dla których wyliczono analogiczną rezerwę na koniec 1997 roku, a świadczenie na koniec okresu sprawozdawczego jest niższe niż określony procent obecnej wartości średnich wynagrodzeń w latach 1960-1990. Dla różnicy pomiędzy świadczeniami satysfakcjonującymi a świadczeniami faktycznymi obliczana jest, zgodnie z obowiązującymi zasadami, skapitalizowana wartość rent.

Udział reasekuratorów w rezerwach techniczno-ubezpieczeniowych

Udział reasekuratorów w rezerwach na niewypłacone odszkodowania i świadczenia ustalany jest w wysokości zgodnej z warunkami odpowiednich umów reasekuracyjnych.

12.8.4. Rezerwa na wyrównanie szkodowości (ryzyka)

Rezerwę na wyrównanie szkodowości (ryzyka) tworzy się w wysokości mającej zapewnić wyrównanie przyszłych wahań współczynnika szkodowości na udziale własnym, zgodnie z rozporządzeniem w sprawie rachunkowości ubezpieczycieli.

12.8.5. Rezerwa na premie i rabaty (rezerwa na udział w zysku)

Rezerwa tworzona jest dla umów ubezpieczenia przewidujących powiększanie przyszłych świadczeń, w tym również wypłatę udziału ubezpieczonych w zysku.

Wysokość rezerwy na koniec danego okresu ustalana jest na podstawie aktualnie przewidywanej ostatecznej kwoty zwiększenia świadczenia (lub zmniejszenia składki), wprost proporcjonalnie do składki zarobionej na koniec danego okresu.

12.8.6. Oszacowane regresy i odzyski

Ustalając wartość przyszłych wypłat odszkodowań i świadczeń PZU szacuje metodami aktuarialnymi wartość przewidywanych, przyszłych zwrotów kosztów na skutek przejścia roszczeń wobec osób trzecich (regresy), praw własności do ubezpieczonego majątku (odzyski) oraz dotacji na pokrycie części odszkodowań należnych producentom rolnym ze szkód spowodowanych przez

suszę, należnych Spółce zgodnie z postanowieniami ustawy o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich (t.j. Dz. U. z 2017 roku, poz. 2047, z późn. zm.). Przy szacowaniu wielkości regresów, odzysków i dotacji uwzględnia się koszty windykacji regresów i odzysków oraz koszty związane z pozyskaniem dotacji.

Podstawą ustalenia przyszłych regresów i odzysków są roczne trójkąty otrzymanych regresów i odzysków. Wartość przyszłych regresów i odzysków wyliczana jest przy wykorzystaniu uogólnionej metody Chain Ladder, w podziale na lata, w których powstały szkody.

Przy szacowaniu wartości przyszłych zwrotów kosztów na skutek przejęcia roszczeń wobec osób trzecich oraz praw własności do ubezpieczonego majątku, udział sumy otrzymanych i oszacowanych regresów i odzysków w koszcie odszkodowań i świadczeń danego roku zaistnienia szkody nie może przekroczyć średniej arytmetycznej udziału otrzymanych regresów i odzysków w koszcie odszkodowań i świadczeń z trzech kolejnych lat zaistnienia szkody, bezpośrednio poprzedzających rok, dla którego dokonuje się ustaleń.

12.9 Pozostałe rezerwy

W pozycji „Pozostałe rezerwy” wykazuje się rezerwy na pewne lub o dużym stopniu prawdopodobieństwa przyszłe koszty wynikające z przeszłych zdarzeń, których kwota lub termin zapłaty są niepewne, ale których kwotę można w wiarygodny sposób oszacować. W szczególności tworzy się rezerwy na odprawy emerytalne, na niewykorzystane urlopy, na straty z transakcji gospodarczych w toku, udzielone poręczenia i gwarancje, straty z tytułu toczących się postępowań i roszczeń stron trzecich.

W pozycji „Pozostałe rezerwy” wykazuje się również rezerwę z tytułu odroczonego podatku dochodowego, po skompensowaniu z aktywami z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

Koszty utworzenia rezerw zalicza się odpowiednio do pozostałych kosztów technicznych na udziale własnym, pozostałych kosztów operacyjnych lub kosztów administracyjnych, zależnie od rodzaju przyszłego zobowiązania.

12.9.1. Rezerwa na odprawy emerytalne i rentowe

Na mocy przepisów ustawy z dnia 26 czerwca 1974 roku Kodeks pracy (t.j. Dz. U. z 2018 roku, poz. 917 z późn. zm., „Kodeks pracy”) pracownicy PZU są uprawnieni do otrzymania odprawy emerytalnej lub odprawy rentowej w wysokości jednomiesięcznego wynagrodzenia w momencie przejścia odpowiednio na emeryturę lub na rentę z tytułu niezdolności do pracy.

Koszty odpraw emerytalnych i rentowych oszacowane metodami aktuarialnymi rozpoznaje się memoriałowo przy zastosowaniu metody prognozowanych uprawnień jednostkowych.

Zyski i straty aktuarialne rozpoznaje się w całości w okresie, w którym wystąpiły.

12.9.2. Rezerwa na niewykorzystane urlopy

Wartość rezerwy na niewykorzystane urlopy ustala się stosując metodę zobowiązań w oparciu o różnicę pomiędzy faktycznym stanem wykorzystania urlopów przez pracowników a stanem jaki istniałby, gdyby urlopy były wykorzystywane proporcjonalnie do upływu czasu w okresie, za który te urlopy przysługują pracownikom zgodnie z obowiązującymi przepisami.

12.9.3. Rezerwa na odprawy pośmiertne

Na mocy przepisów Kodeksu Pracy w razie śmierci pracownika w czasie trwania stosunku pracy lub w czasie pobierania zasiłku z tytułu niezdolności do pracy wskutek choroby, rodzinie przysługuje od pracodawcy odprawa pośmiertna, której wysokość jest uzależniona od okresu zatrudnienia pracownika u danego pracodawcy i stanowi równowartość wynagrodzenia za okres od 1 do 6 miesięcy.

Rezerwę z tytułu odpraw pośmiertnych wycenia się w wartości bieżącej zdyskontowanych przepływów finansowych.

12.10 Zobowiązania i fundusze specjalne

12.10.1. Zobowiązania z tytułu depozytów reasekuratorów

Zobowiązania depozytowe wobec reasekuratorów wykazywane są w księgach w kwocie wymaganej zapłaty, zgodnie z zawartymi umowami reasekuracyjnymi.

12.10.2. Zobowiązania z tytułu emisji własnych dłużnych papierów wartościowych oraz pobranych pożyczek

Zobowiązania z tytułu emisji własnych dłużnych papierów wartościowych oraz pobranych pożyczek wykazuje się wg skorygowanej ceny nabycia.

12.10.3. Inne zobowiązania

Zobowiązania wykazywane są w kwocie wymagającej zapłaty.

12.10.4. Fundusze specjalne

W pozycji „Fundusze specjalne” wykazuje się:

- saldo Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych („ZFŚS”), tworzonego zgodnie z ustawą z 4 marca 1994 roku o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych (t.j. Dz. U. z 2018 roku, poz. 1316 z późn. zm.) w ciężar kosztów. ZFŚS zwiększa się także m.in. z odpisu z zysku netto na mocy uchwał Walnego Zgromadzenia;
- saldo Funduszu Prewencyjnego, tworzonego z odpisów w ciężar kosztów, zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o działalności ubezpieczeniowej oraz statucie PZU.

Stan funduszy specjalnych powiększają wszelkie dochody z lokowania środków tych funduszy.

12.11 Przychody ze sprzedaży usług ubezpieczeniowych

Przychody z tytułu przypisu składek ubezpieczeniowych brutto rozpoznawane są w dniu zawarcia umowy ubezpieczenia, niezależnie od momentu rozpoczęcia ochrony ubezpieczeniowej.

Udział reasekuratorów w składce ustalony został dla tych grup ubezpieczeń, dla których istnieje pokrycie reasekuracyjne, w takiej części, w jakiej składka podlega cesji zgodnie z odpowiednimi umowami reasekuracyjnymi.

12.12 Przychody i koszty działalności lokacyjnej

12.12.1. Przychody z nieruchomości i koszty ich utrzymania

Przychody z nieruchomości stanowiących lokaty, takie jak otrzymane opłaty dzierżawne, czynsze z tytułu najmu oraz inne przychody związane z gospodarowaniem nieruchomościami, wykazywane są w pozycji „Przychody z lokat w nieruchomości” w ogólnym rachunku zysków i strat.

Koszty utrzymania nieruchomości przeznaczonych na cele inwestycyjne wykazywane są w pozycji „Koszty utrzymania nieruchomości” w ogólnym rachunku zysków i strat.

Koszty utrzymania nieruchomości wykorzystywanych na własne potrzeby są wykazywane w technicznym rachunku ubezpieczeń majątkowych i osobowych w pozycji „Koszty administracyjne”.

12.12.2. Przychody i koszty z tytułu dłużnych papierów wartościowych

Wynik z wyceny dłużnych papierów wartościowych do wysokości skorygowanej ceny nabycia zalicza się do przychodów z dłużnych papierów wartościowych.

Różnicę pomiędzy wartością godziwą na dzień bilansowy, a wartością wg skorygowanej ceny nabycia ujmuje się:

- w przypadku dłużnych papierów wartościowych (nieuwzględnianych przy wyliczaniu rezerwy na skapitalizowaną wartość świadczeń rentowych oraz premie i rabaty) zaliczonych do lokat dostępnych do sprzedaży – w pozycji „Kapitał z aktualizacji wyceny”;
- w przypadku dłużnych papierów wartościowych zaliczonych do lokat przeznaczonych do obrotu – w pozycji „Niezrealizowane zyski” bądź „Niezrealizowane straty na lokatach”.

Zrealizowane zyski/straty z tytułu sprzedaży/wykupu dłużnych papierów wartościowych wykazywane są w pozycji „Wynik dodatni/ujemny z realizacji lokat”.

12.12.3. Zyski i straty z akcji i udziałów oraz jednostek uczestnictwa i certyfikatów inwestycyjnych w funduszach inwestycyjnych

Niezrealizowane zyski i straty z tytułu wyceny akcji, jednostek uczestnictwa i certyfikatów inwestycyjnych w funduszach inwestycyjnych zakwalifikowanych do portfela lokat przeznaczonych do obrotu rozpoznawane są w wysokości różnicy pomiędzy wartością godziwą a ceną nabycia lub wartością bilansową na koniec poprzedniego roku obrotowego (w przypadku, gdy walory te zakupiono w poprzednich latach) w pozycji „Niezrealizowane zyski/straty z lokat”.

Niezrealizowane zyski i straty z tytułu wyceny akcji, jednostek uczestnictwa i certyfikatów inwestycyjnych w funduszach inwestycyjnych zakwalifikowanych do portfela lokat dostępnych do sprzedaży, które nie są uwzględniane przy ustalaniu wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych, ujmowane są w kapitale z aktualizacji wyceny.

Zrealizowane zyski i straty z tytułu sprzedaży akcji, jednostek uczestnictwa i certyfikatów inwestycyjnych w funduszach inwestycyjnych ewidencjonowane są w pozycji „Wynik dodatni/ujemny z realizacji lokat”.

Odpisy z tytułu trwałej utraty wartości lokat utworzone w okresie sprawozdawczym wykazywane są w pozycji „Wynik ujemny z rewaloryzacji lokat”, a przychody z tytułu rozwiązywania odpisów utworzonych w poprzednich okresach wykazywane są w pozycji „Wynik dodatni z rewaloryzacji lokat”.

Przychody z dywidend ujmowane są w wartości brutto z datą powstania prawa do dywidendy.

12.12.4. Przychody z tytułu odsetek z lokat terminowych w instytucjach kredytowych

Przychody z tytułu odsetek od depozytów w instytucjach kredytowych rozpoznaje się na zasadzie memoriałowej, zgodnie z którą wykazuje się wszystkie odsetki dotyczące danego okresu sprawozdawczego, niezależnie od terminu ich otrzymania. Jeżeli termin wygaśnięcia lokaty następuje po dniu bilansowym, odsetki nalicza się wg efektywnej stopy procentowej od dnia następującego po dniu otwarcia lokaty do dnia bilansowego włącznie.

12.12.5. Przychody z lokat netto (po uwzględnieniu kosztów) przeniesione z ogólnego rachunku zysków i strat

Przychody z lokat uwzględniane w wyliczeniu rezerwy na skapitalizowaną wartość rent oraz rezerwy na premie i rabaty są przenoszone z ogólnego rachunku zysków i strat do technicznego rachunku ubezpieczeń majątkowych i osobowych.

W związku z łącznym inwestowaniem (lokowaniem) środków własnych ubezpieczyciela oraz brakiem rozgraniczenia tych lokat, wartość przychodów z działalności lokacyjnej do przeniesienia z ogólnego rachunku zysków i strat do technicznego rachunku ubezpieczeń majątkowych i osobowych ustala się jako iloczyn stanu rezerwy na skapitalizowaną wartość rent na początek miesiąca i uzyskanej w tym miesiącu rentowności obligacji Skarbu Państwa utrzymywanych do terminu wymagalności, z uwzględnieniem odpowiednich kosztów działalności lokacyjnej.

12.12.6. Koszty działalności lokacyjnej

Koszty działalności lokacyjnej to wewnętrzne i zewnętrzne koszty wynikające z prowadzonej działalności lokacyjnej, w tym koszty zarządzania lokatami, prowizje bankowe, prowizje biur maklerskich oraz amortyzacja i koszty utrzymania nieruchomości, z wyłączeniem amortyzacji i kosztów utrzymania nieruchomości wykorzystywanych na własne potrzeby, klasyfikowanych jako koszty administracyjne.

12.13 Koszty odszkodowań i świadczeń

W kosztach okresu sprawozdawczego ujmowane są wszelkie koszty wypłaconych odszkodowań i świadczeń za szkody i wypadki powstałe w okresie sprawozdawczym i w okresach ubiegłych, wraz z bezpośrednimi i pośrednimi kosztami likwidacji szkód oraz zmianą stanu rezerw na niewypłacone odszkodowania i świadczenia, po pomniejszeniu o wszelkie otrzymane regresy, odzyski i dotacje, a także zmianę stanu oszacowanych regresów, odzysków i dotacji.

Udział reasekuratorów w odszkodowaniach i świadczeniach ustalony został dla tych grup ubezpieczeń, dla których istnieje pokrycie reasekuracyjne, w takiej części, w jakiej reasekuratorzy uczestniczą w odszkodowaniach i świadczeniach zgodnie z warunkami odpowiednich umów reasekuracyjnych obowiązujących w danym okresie.

Koszty likwidacji szkód i świadczeń obejmują bezpośrednie i pośrednie koszty związane z wykonywaniem czynności, które zmierzają do rozpatrzenia i zamknięcia spraw zgłoszonych lub wspierają czynności zmierzające do rozpatrzenia i zamknięcia tych spraw.

12.14 Koszty działalności ubezpieczeniowej

Koszty działalności ubezpieczeniowej ujmowane są memoriałowo współmiernie do osiągniętych przychodów.

12.14.1. Koszty akwizycji

Koszty akwizycji obejmują koszty związane z zawieraniem i odnawianiem umów ubezpieczenia oraz umów reasekuracji czynnej. Do bezpośrednich kosztów akwizycji zalicza się między innymi koszty prowizji pośredników ubezpieczeniowych, koszty wynagrodzeń pracowników związane z zawieraniem umów ubezpieczenia, koszty atestów, ekspertyz, badań związanych z ryzykiem przyjmowanym, koszty włączenia umowy reasekuracji do portfela reasekuracji oraz prowizje i udziały cedentów w zyskach. Do pośrednich kosztów akwizycji zalicza się koszty związane z reklamą i promocją produktów ubezpieczeniowych oraz koszty związane z badaniem wniosków i wystawianiem polis.

Koszty prowizji ujmowane są w tym samym okresie, w którym rozpoznana została składka przypisana stanowiąca podstawę naliczenia prowizji, niezależnie od momentu jej faktycznej wypłaty.

Koszty akwizycji odraczane są na zasadach stosowanych przy ustalaniu rezerwy składek poprzez odnoszenie odpowiedniej części kosztów na pozycję „Aktywowane koszty akwizycji” i następnie amortyzowane w ciężar technicznego rachunku ubezpieczeń przez okres ochrony ubezpieczeniowej. Zmiana stanu aktywowanych kosztów akwizycji koryguje saldo kosztów akwizycji.

Aktywowane w bilansie koszty akwizycji podlegają testom na utratę wartości poprzez ich uwzględnienie w wyliczeniu rezerwy na ryzyka niewygaście.

12.14.2. Koszty administracyjne

Koszty administracyjne obejmują koszty działalności ubezpieczeniowej, niezaliczone do kosztów akwizycji, odszkodowań i świadczeń lub kosztów działalności lokacyjnej, związane z inkasem składek, zarządzaniem portfelem umów ubezpieczeniowych, umów reasekuracji oraz ogólnym zarządzaniem zakładem ubezpieczeń.

12.14.3. Prowizje reasekuracyjne i udział w zyskach reasekuratorów

Koszty działalności ubezpieczeniowej korygowane są o wartość otrzymanych lub należnych od brokerów i reasekuratorów prowizji reasekuracyjnych i udziałów w zyskach reasekuratorów i retrocesjonariuszy (w ramach reasekuracji biernej i retrocesji). Wartość otrzymanych lub należnych prowizji reasekuracyjnych korygowana jest o wysokość odroczonej prowizji reasekuracyjnych, w części dotyczącej przyszłych okresów sprawozdawczych.

12.15 Transakcje w walutach obcych

Wyrażone w walutach obcych składniki aktywów i pasywów podlegają przeliczeniu na dzień bilansowy według kursu średniego NBP obowiązującego na ten dzień.

Wyrażone w walutach obcych operacje gospodarcze ujmuje się w księgach rachunkowych na dzień ich przeprowadzenia odpowiednio po kursie średnim ustalonym dla danej waluty przez NBP na dzień poprzedzający dzień przeprowadzenia operacji, chyba, że w zgłoszeniu celnym lub innym wiążącym PZU dokumencie ustalony został inny kurs.

12.16 Podatek dochodowy

Podatek dochodowy wykazany w rachunku zysków i strat obejmuje część bieżącą i część odroczoną.

Bieżące zobowiązania z tytułu podatku dochodowego nalicza się zgodnie z przepisami podatkowymi obowiązującymi w Polsce.

Wykazywana w rachunku zysków i strat część odroczonego stanowi różnicę pomiędzy stanem rezerw i aktywów z tytułu podatku odroczonego na koniec i na początek okresu sprawozdawczego, z zastrzeżeniem, że rezerwy i aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego dotyczące operacji rozliczanych z kapitałem własnym odnosi się na kapitał własny.

Wysokość rezerwy i aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego ustala się metodą bilansową przy uwzględnieniu stawek podatku dochodowego od osób prawnych, które - zgodnie z oczekiwaniami - będą obowiązywały w momencie realizacji aktywa lub rezerwy, zgodnie z przepisami prawa podatkowego wydanymi w Polsce do dnia bilansowego.

PZU podlegając polskim przepisom prawa podatkowego ma możliwość efektywnego skompensowania należności i zobowiązań podatkowych poprzez płacenie podatku dochodowego od osób prawnych w kwocie netto. Dlatego też w sprawozdaniu finansowym prezentacja rezerw i aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego następuje po skompensowaniu.

13. Wskazanie, objaśnienie i kwantyfikacja istotnych różnic pomiędzy PSR i MSSF

Z uwagi na fakt, że PZU sporządził pierwsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy PZU wg MSSF za rok zakończony 31 grudnia 2005 roku i zaprezentował w nim dane porównywalne za rok poprzedzający, datą przejścia Grupy PZU na stosowanie MSSF był dzień 1 stycznia 2004 roku. Na podstawie punktu 17 załącznika D do MSSF 1 wskazania, objaśnienia i kwantyfikacja istotnych różnic pomiędzy PSR i MSSF zakładają, że hipotetyczną datą przejścia PZU na stosowanie MSSF dla potrzeb sprawozdawczości jednostkowej był również dzień 1 stycznia 2004 roku (w celu kalkulacji różnic pomiędzy MSSF a PSR zaprezentowanych poniżej), pomimo faktu, że PZU nie sporządza jednostkowych sprawozdań finansowych według MSSF.

Poniżej przedstawiono opis istotnych różnic pomiędzy zasadami rachunkowości określonymi w PSR a MSSF, które miałyby wpływ na wynik finansowy lub kapitały własne w jednostkowym sprawozdaniu finansowym PZU sporządzonym zgodnie z MSSF.

13.1 Wycena jednostek podporządkowanych

W jednostkowym sprawozdaniu finansowym według PSR, udziały i akcje w jednostkach podporządkowanych wyceniane są metodą praw własności, opisaną szczegółowo w punkcie 12.2.2 Wprowadzenia do sprawozdania finansowego.

Zgodnie z MSR 27, w jednostkowym sprawozdaniu finansowym według MSSF udziały i akcje w jednostkach podporządkowanych wyceniane byłyby według kosztu nabycia z uwzględnieniem odpisów z tytułu utraty wartości.

Zgodnie z zapisami punktu 66 MSR 39, nie jest możliwe odwrócenie odpisów z tytułu utraty wartości nienotowanych instrumentów kapitałowych niewycenianych według wartości godziwej (w sytuacji braku możliwości wiarygodnego ustalenia wartości godziwej).

13.2 Wycena nieruchomości

Zgodnie z przepisami rozporządzenia w sprawie rachunkowości ubezpieczycieli, wszystkie nieruchomości (wykorzystywane na własne potrzeby oraz inwestycyjne) wycenia się według cen nabycia lub kosztu wytworzenia, pomniejszonych o dotychczasowe umorzenie oraz odpisy z tytułu trwałej utraty wartości.

Na dzień przejścia na stosowanie MSSF (tj. 1 stycznia 2004 roku) dokonano ustalenia kosztu wytworzenia posiadanych nieruchomości wykorzystywanych na własne potrzeby, odnosząc różnicę na niepodzielony wynik z lat ubiegłych. W późniejszych okresach powoduje to różnicę w wartości księgowej netto skumulowanego umorzenia oraz wysokości naliczanej amortyzacji tych nieruchomości.

Według MSSF nieruchomości przeznaczone na cele inwestycyjne wycenia się w wartości godziwej ustalonej na dzień bilansowy, a zmiany wartości godziwej w ciągu okresu sprawozdawczego odnosi w ciężar rachunku zysków i strat danego okresu.

W przypadku, gdy nieruchomość wykorzystywana na własne potrzeby staje się nieruchomością inwestycyjną, wykazywaną w wartości godziwej, amortyzacja jest kontynuowana do dnia reklasyfikacji, a ustalona na ten dzień różnica pomiędzy wartością bilansową a jej wartością godziwą odnoszona jest na inne całkowite dochody.

13.3 Kapitał z aktualizacji wyceny rzeczowych aktywów trwałych

Zgodnie z przepisami ustawy o rachunkowości oraz na podstawie odrębnych przepisów dotyczących aktualizacji wyceny rzeczowych aktywów trwałych w 1995 roku w księgach polskich dokonano przeszacowania składników rzeczowych aktywów trwałych, odnosząc jego skutki na kapitał z aktualizacji wyceny. Przeszacowanie to nie spełnia wymogów MSR 29.

13.4 Rezerwa na wyrównanie szkodowości w ubezpieczeniach majątkowych i osobowych

Zapisy rozporządzenia w sprawie rachunkowości ubezpieczycieli precyzują zasady tworzenia i wykorzystywania rezerwy na wyrównanie szkodowości. Rezerwa ta nie odnosi się do konkretnych zobowiązań wynikających z zawartych polis ubezpieczeniowych. Zgodnie z PSR zmiana stanu rezerwy stanowi koszt bieżącego okresu, natomiast zgodnie z MSSF - alokację zysku netto.

13.5 Fundusz prewencyjny

Zgodnie z ustawą o działalności ubezpieczeniowej PZU może dokonywać odpisów na fundusz prewencyjny w ciężar kosztów bieżącego okresu. Zgodnie z przepisami rozporządzenia w sprawie rachunkowości ubezpieczycieli fundusz ten jest wykazywany jako fundusze specjalne w zobowiązaniach.

Zgodnie z zapisami MSR 37 fundusze tego typu nie mogą być tworzone w ciężar kosztów bieżącego okresu i są wykazywane jako alokacja zysku netto przy jednoczesnym rozpoznaniu kosztów działalności prewencyjnej w momencie ich poniesienia.

13.6 Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych

Jeżeli Walne Zgromadzenie PZU podejmuje decyzję o przekazaniu części wyniku netto za rok poprzedni na rzecz ZFŚS utrzymywanego przez PZU, zgodnie z PSR fakt ten wykazuje się jako podział wyniku netto roku poprzedniego, niewpływający na wynik finansowy roku obrotowego, w którym dokonano takiego podziału wyniku finansowego netto.

Powyższa transakcja spełnia definicję kosztów zawartą w MSSF i zgodnie z postanowieniami MSR 1 wykazywana jest w rachunku zysków i strat roku obrotowego, w którym dokonano przekazania części wyniku netto za rok poprzedni na rzecz ZFŚS.

13.7 Zyski i straty aktuarialne z tytułu rezerw pracowniczych

Zgodnie z PSR w wyliczeniu rezerw na odprawy emerytalne oraz odprawy pośmiertne uwzględnione są zyski i straty aktuarialne powstałe na skutek zmian założeń demograficznych oraz założeń finansowych. Zyski i straty te zgodnie z PSR wpływają na wynik finansowy roku obrotowego.

Zgodnie z MSR 19 zyski i straty aktuarialne powstałe na skutek zmian założeń demograficznych i założeń finansowych odnoszone są na inne całkowite dochody.

13.8 Oszacowane regresy i odzyski

Zgodnie z PSR zakłady ubezpieczeń, ustalając ostateczną wartość przyszłych wypłat odszkodowań i świadczeń, szacują wartość przewidywanych, przyszłych zwrotów kosztów zakładu na skutek przejęcia roszczeń wobec osób trzecich (regresy), praw własności do ubezpieczonego majątku (odzyski) oraz dotacji. Przy szacowaniu wartości przyszłych zwrotów kosztów zakładu z tytułu regresów i odzysków, w przypadku prowadzenia działalności dłużej niż 3 lata w danej grupie ubezpieczeń, udział sumy otrzymanych i oszacowanych regresów i odzysków w koszcie odszkodowań i świadczeń danego roku zaistnienia szkody nie może przekroczyć średniej arytmetycznej udziału otrzymanych regresów i odzysków w koszcie odszkodowań i świadczeń z trzech kolejnych lat zaistnienia szkody, bezpośrednio poprzedzających rok, dla którego dokonuje się ustaleń.

Zgodnie z MSSF regresy i odzyski są ujmowane w bilansie oraz rachunku wyników w wartości oszacowanej jeśli osiągnięcie z nich przychodu jest praktycznie pewne. Dlatego też powyższe ograniczenia w szacowaniu nie obowiązują.

13.9 Reklasyfikacja funduszy inwestycyjnych

W jednostkowym sprawozdaniu finansowym według PSR, jednostki uczestnictwa i certyfikaty inwestycyjne w funduszach inwestycyjnych, klasyfikowane są do kategorii aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży a różnica pomiędzy wartością godziwą a ceną ich nabycia odnoszona jest na kapitał z aktualizacji wyceny. Zgodnie z MSSF 9 wycena jednostek uczestnictwa oraz certyfikatów inwestycyjnych w funduszach inwestycyjnych przeprowadzana jest przez rachunek zysków i strat.

13.10 Różnice z tytułu podatku odroczonego

Dla różnic pomiędzy PSR i MSSF, opisanych powyżej, wyliczono również związany z nimi wpływ różnic z tytułu podatku odroczonego i uwzględniono go w wyliczeniu wszystkich przedstawionych korekt, o ile tylko było to zasadne.

13.11 Uzgodnienie kapitału własnego oraz wyniku finansowego netto sporządzonych według PSR i według MSSF

Opis	Pkt.	Zysk netto 1 stycznia - 31 grudnia 2018	Kapitały własne 31 grudnia 2018	Zysk netto 1 stycznia - 31 grudnia 2017	Kapitały własne 31 grudnia 2017
Jednostkowe sprawozdanie finansowe według PSR		2 711 879	13 924 661	2 459 029	13 560 361
Wycena jednostek podporządkowanych ¹⁾	13.1	(11 451)	(4 207 099)	(35 069)	(4 498 865)
Wycena nieruchomości	13.2, 13.3	(27 607)	62 548	(7 081)	87 528
Rezerwa na wyrównanie szkodowości w ubezpieczeniach majątkowych i osobowych	13.4	34 321	615 885	44 274	581 564
Fundusz prewencyjny	13.5	(5 527)	22 235	(126)	27 762
Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych	13.6	(6 714)	-	(15 000)	-
Zyski i straty aktuarialne z tytułu rezerw pracowniczych	13.7	3 226	-	(939)	-
Oszacowane regresy i odzyski	13.8	(4 199)	38 944	18 693	43 143
Reklasyfikacja funduszy inwestycyjnych	13.9	114 844	-	-	-
Pozostałe		(5 479)	(12 930)	(76)	396
Razem korekty		91 414	(3 480 417)	4 676	(3 758 472)
Sprawozdanie finansowe według MSSF		2 803 293	10 444 244	2 463 705	9 801 889

¹⁾ PZU nigdy nie sporządzał i nie sporządza jednostkowych sprawozdań finansowych wg MSSF. Dla potrzeb niniejszej noty przyjęto zgodnie z MSR 27 Jednostkowe sprawozdania finansowe, że lokaty w jednostkach podporządkowanych wg MSSF wyceniane są wg kosztu nabycia pomniejszonego o odpis z tytułu utraty wartości.

Bilans i pozycje pozabilansowe

Aktywa	Nota	31 grudnia 2018	31 grudnia 2017
I. Wartości niematerialne i prawne, w tym:	1	334 945	345 437
- wartość firmy		-	-
II. Lokaty	2	37 570 748	36 553 057
1. Nieruchomości	2.3	347 027	369 702
2. Lokaty w jednostkach podporządkowanych, w tym:	2.4	16 056 769	16 770 279
- lokaty w jednostkach podporządkowanych wycenianych metodą praw własności		15 671 129	15 957 526
3. Inne lokaty finansowe	2.5	21 166 952	19 413 076
4. Należności depozytowe od cedentów		-	-
III. Aktywa netto ubezpieczeń na życie, gdy ryzyko lokaty (inwestycyjne) ponosi ubezpieczający		-	-
IV. Należności	3	2 343 246	2 315 241
1. Należności z tytułu ubezpieczeń bezpośrednich	3.1	1 775 294	1 822 002
1.1. Od jednostek podporządkowanych		1 777	11 297
1.2. Od pozostałych jednostek		1 773 517	1 810 705
2. Należności z tytułu reasekuracji	3.2	264 170	152 966
2.1. Od jednostek podporządkowanych		176 656	104 137
2.2. Od pozostałych jednostek		87 514	48 829
3. Inne należności	3.3	303 782	340 273
3.1. Należności od budżetu		3 274	29 518
3.2. Pozostałe należności		300 508	310 755
a) od jednostek podporządkowanych		46 943	18 910
b) od pozostałych jednostek		253 565	291 845
V. Inne składniki aktywów	4	1 344 267	1 100 090
1. Rzeczowe składniki aktywów	4.1	122 732	117 938
2. Środki pieniężne	4.2	1 221 535	982 152
3. Pozostałe składniki aktywów		-	-
VI. Rozliczenia międzyokresowe	5	1 973 322	2 051 608
1. Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	5.1	-	-
2. Aktywowane koszty akwizycji		1 326 590	1 285 837
3. Zarachowane odsetki i czynsze		-	-
4. Inne rozliczenia międzyokresowe	5.2	646 732	765 771
VII. Należne wpłaty na kapitał zakładowy		-	-
VIII. Akcje własne		-	-
Aktywa, razem		43 566 528	42 365 433

Pasywa	Nota	31 grudnia 2018	31 grudnia 2017
I. Kapitał własny	7	13 924 661	13 560 361
1. Kapitał zakładowy	7.1	86 352	86 352
2. Kapitał zapasowy	7.3	5 507 572	5 258 449
3. Kapitał z aktualizacji wyceny	7.4	5 599 176	5 781 686
4. Pozostałe kapitały rezerwowe		-	-
5. Zysk (strata) z lat ubiegłych		19 682	(25 155)
6. Zysk (strata) netto		2 711 879	2 459 029
7. Odpisy z zysku netto w ciągu roku obrotowego (wielkość ujemna)		-	-
II. Zobowiązania podporządkowane	8	2 278 509	2 284 674
III. Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe	9	22 443 470	21 235 301
IV. Udział reasekuratorów w rezerwach techniczno - ubezpieczeniowych (wartość ujemna)	9	(1 339 666)	(1 158 963)
V. Oszacowane regresy i odzyski (wartość ujemna)	10	(105 532)	(107 710)
1. Oszacowane regresy i odzyski brutto		(107 466)	(108 923)
2. Udział reasekuratorów w oszacowanych regresach i odzyskach		1 934	1 213
VI. Pozostałe rezerwy	11	443 726	476 206
1. Rezerwy na świadczenia emerytalne oraz inne obowiązkowe świadczenia pracowników	11.1	42 039	42 336
2. Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	11.2	319 333	337 606
3. Inne rezerwy	11.3	82 354	96 264
VII. Zobowiązania z tytułu depozytów reasekuratorów		-	-
VIII. Pozostałe zobowiązania i fundusze specjalne	12	4 963 058	5 146 129
1. Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń bezpośrednich	12.1	382 261	415 429
1.1. Wobec jednostek podporządkowanych		3 808	3 999
1.2. Wobec pozostałych jednostek		378 453	411 430
2. Zobowiązania z tytułu reasekuracji	12.2	248 600	121 981
2.1. Wobec jednostek podporządkowanych		25 837	9 713
2.2. Wobec pozostałych jednostek		222 763	112 268
3. Zobowiązania z tytułu emisji własnych dłużnych papierów wartościowych oraz pobranych pożyczek	12.3	3 677 344	3 558 260
4. Zobowiązania wobec instytucji kredytowych	12.4	125 349	-
5. Inne zobowiązania	12.5	421 064	933 872
5.1. Zobowiązania wobec budżetu		85 770	110 011
5.2. Pozostałe zobowiązania		335 294	823 861
a) wobec jednostek podporządkowanych		35 265	13 086
b) wobec pozostałych jednostek		300 029	810 775
6. Fundusze specjalne	12.7	108 440	116 587
IX. Rozliczenia międzyokresowe	13	958 302	929 435
1. Rozliczenia międzyokresowe kosztów		909 084	882 458
2. Ujemna wartość firmy		-	-
3. Rozliczenia międzyokresowe przychodów		49 218	46 977
Pasywa, razem		43 566 528	42 365 433

Wartość księgowa	13 924 661	13 560 361
Liczba akcji	863 523 000	863 523 000
Wartość księgowa na jedną akcję (w złotych)	16,13	15,70
Rozwodniona liczba akcji	863 523 000	863 523 000
Rozwodniona wartość księgowa na jedną akcję (w złotych)	16,13	15,70

Pozycje pozabilansowe	Nota	31 grudnia 2018	31 grudnia 2017
1. Należności warunkowe, w tym:	15.1	4 489 902	4 615 722
1.1. Otrzymane gwarancje i poręczenia		3 042	2 225
1.2. Pozostałe		4 486 860	4 613 497
2. Zobowiązania warunkowe, w tym:	15.2	4 620 124	4 544 743
2.1. Udzielone poręczenia i gwarancje		3 685 634	3 574 120
2.2. Weksle akceptowane i indosowane		-	-
2.3. Aktywa z zobowiązaniem odsprzedaży		-	-
2.4. Inne zobowiązania zabezpieczone na aktywach lub na przychodach		-	-
3. Zabezpieczenia z tytułu reasekuracji ustanowione na rzecz zakładu ubezpieczeń		-	-
4. Zabezpieczenia z tytułu reasekuracji ustanowione przez zakład ubezpieczeń na rzecz cedentów		-	-
5. Obce składniki aktywów nieujęte w aktywach		109 782	116 361
6. Inne pozycje pozabilansowe		-	-
Pozycje pozabilansowe, razem		9 219 808	9 276 826

Techniczny rachunek ubezpieczeń majątkowych i osobowych

Techniczny rachunek ubezpieczeń majątkowych i osobowych	Nota	1 stycznia – 31 grudnia 2018	1 stycznia – 31 grudnia 2017
I. Składki (1-2-3+4)		12 085 601	11 180 680
1. Składki przypisane brutto	16	13 002 864	12 433 216
2. Udział reasekuratorów w składce przypisanej		619 830	523 729
3. Zmiany stanu rezerw składek i rezerwy na ryzyko niewygaste brutto		377 799	794 612
4. Udział reasekuratorów w zmianie stanu rezerw składek		80 366	65 805
II. Przychody z lokat netto po uwzględnieniu kosztów, przeniesione z ogólnego rachunku zysków i strat		249 833	253 425
III. Pozostałe przychody techniczne na udziale własnym		160 352	204 219
IV. Odszkodowania i świadczenia (1+2)		7 519 948	7 168 855
1. Odszkodowania i świadczenia wypłacone na udziale własnym		6 829 491	6 699 541
1.1. Odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto	19	7 076 375	6 942 290
1.2. Udział reasekuratorów w odszkodowaniach i świadczeniach wypłaconych		246 884	242 749
2. Zmiana stanu rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia na udziale własnym		690 457	469 314
2.1. Zmiana stanu rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia brutto		795 812	634 934
2.2. Udział reasekuratorów w zmianie stanu rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia		105 355	165 620
V. Zmiany stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych na udziale własnym		-	-
1. Zmiany stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych brutto		-	-
2. Udział reasekuratorów w zmianie stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych		-	-
VI. Premie i rabaty na udziale własnym łącznie ze zmianą stanu rezerw		(495)	2 339
VII. Koszty działalności ubezpieczeniowej	22	2 993 116	2 812 795
1. Koszty akwizycji, w tym:	22.1	2 371 050	2 137 915
- zmiana stanu aktywowanych kosztów akwizycji		(40 752)	(77 211)
2. Koszty administracyjne	22.2	654 807	692 879
3. Prowizje reasekuracyjne i udział w zyskach reasekuratorów		32 741	17 999
VIII. Pozostałe koszty techniczne na udziale własnym		402 080	381 639
IX. Zmiany stanu rezerw na wyrównanie szkodowości (ryzyka)		42 371	54 659
X. Wynik techniczny ubezpieczeń majątkowych i osobowych		1 538 766	1 218 037

Ogólny rachunek zysków i strat

Ogólny rachunek zysków i strat	Nota	1 stycznia – 31 grudnia 2018	1 stycznia – 31 grudnia 2017
I. Wynik techniczny ubezpieczeń majątkowych i osobowych lub ubezpieczeń na życie		1 538 766	1 218 037
II. Przychody z lokat		2 592 388	2 372 194
1. Przychody z lokat w nieruchomości		5 606	6 385
2. Przychody z lokat w jednostkach podporządkowanych		1 734 278	1 473 659
2.1. Z udziałów lub akcji		1 725 346	1 469 407
2.2. Z pożyczek i dłużnych papierów wartościowych		8 847	4 232
2.3. Z pozostałych lokat		85	20
3. Przychody z innych lokat finansowych		485 677	345 306
3.1. Z udziałów, akcji, innych papierów wartościowych o zmiennej kwocie dochodu oraz jednostek uczestnictwa i certyfikatów inwestycyjnych w funduszach inwestycyjnych		11 184	10 748
3.2. Z dłużnych papierów wartościowych oraz innych papierów wartościowych o stałej kwocie dochodu		416 886	349 293
3.3. Z lokat terminowych w instytucjach kredytowych		(2 506)	(8 432)
3.4. Z pozostałych lokat		60 113	(6 303)
4. Wynik dodatni z rewaloryzacji lokat		14 041	1 229
5. Wynik dodatni z realizacji lokat		352 786	545 615
III. Niezrealizowane zyski z lokat		143 771	224 184
IV. Przychody z lokat netto po uwzględnieniu kosztów, przeniesione z technicznego rachunku ubezpieczeń na życie		-	-
V. Koszty działalności lokacyjnej		511 306	512 696
1. Koszty utrzymania nieruchomości		5 833	4 100
2. Pozostałe koszty działalności lokacyjnej		38 166	12 277
3. Wynik ujemny z rewaloryzacji lokat		30 651	1 814
4. Wynik ujemny z realizacji lokat		436 656	494 505
VI. Niezrealizowane straty na lokatach		84 540	120 341
VII. Przychody z lokat netto po uwzględnieniu kosztów, przeniesione do technicznego rachunku ubezpieczeń majątkowych i osobowych		249 833	253 425
VIII. Pozostałe przychody operacyjne	23	227 324	522 191
IX. Pozostałe koszty operacyjne	24	674 281	739 655
X. Zysk (strata) z działalności operacyjnej		2 982 289	2 710 489
XI. Zyski nadzwyczajne		-	-
XII. Straty nadzwyczajne		-	-
XIII. Udział w zyskach (stratach) jednostek podporządkowanych wycenianych metodą praw własności	27	11 451	35 069
XIV. Zysk (strata) brutto		2 993 740	2 745 558
XV. Podatek dochodowy	26	281 861	286 529
a) część bieżąca		327 859	243 107
b) część odroczone		(45 998)	43 422
XVI. Pozostałe obowiązkowe zmniejszenia zysku (zwiększenia straty)		-	-
XVII. Zysk (strata) netto		2 711 879	2 459 029

Zysk (strata) netto (zannualizowany)	2 711 879	2 459 029
Średnia ważona liczba akcji zwykłych	863 523 000	863 523 000
Zysk (strata) na jedną akcję zwykłą (w zł)	3,14	2,85
Średnia ważona rozwodniona liczba akcji zwykłych	863 523 000	863 523 000
Rozwodniony zysk (strata) na jedną akcję zwykłą (w zł)	3,14	2,85

Zestawienie zmian w kapitale własnym

Zestawienie zmian w kapitale własnym	1 stycznia – 31 grudnia 2018	1 stycznia – 31 grudnia 2017
I. Kapitał własny na początek okresu (BO)	13 583 288	12 219 012
a) zmiany przyjętych zasad (polityki) rachunkowości	-	-
b) wynik ostatecznego rozliczenia nabycia zorganizowanej części przedsiębiorstwa Banku BPH SA przez Alior Bank	-	(101 548)
c) korekty błędów - wynik korekt danych porównywalnych przeprowadzonych przez Alior Bank	(22 811)	-
d) wynik ostatecznego rozliczenia nabycia Banku Pekao	(116)	-
I.a. Kapitał własny na początek okresu (BO), po uzgodnieniu do danych porównywalnych	13 560 361	12 117 464
1. Kapitał zakładowy na początek okresu	86 352	86 352
1.1. Zmiany kapitału zakładowego	-	-
a) zwiększenia	-	-
b) zmniejszenia	-	-
1.2. Kapitał zakładowy na koniec okresu	86 352	86 352
2. Kapitał zapasowy na początek okresu	5 258 449	4 889 182
2.1. Zmiany kapitału zapasowego	249 123	369 267
a) zwiększenia (z tytułu):	249 123	369 267
- podziału zysku (ponad wymaganą ustawowo minimalną wartość)	248 671	369 019
- z kapitału rezerwowego z aktualizacji – tytułem zbycia środków trwałych	452	248
b) zmniejszenia	-	-
2.2. Kapitał zapasowy na koniec okresu	5 507 572	5 258 449
3. Kapitał z aktualizacji wyceny na początek okresu	5 824 295	5 650 527
- zmiany przyjętych zasad (polityki) rachunkowości	-	-
- wynik ostatecznego rozliczenia nabycia zorganizowanej części przedsiębiorstwa Banku BPH SA przez Alior Bank	-	(81 866)
- korekty błędów – wynik korekt danych porównywalnych przeprowadzonych przez Alior Bank	(42 493)	-
- wynik ostatecznego rozliczenia nabycia Banku Pekao	(116)	-
3.a. Kapitał z aktualizacji wyceny na początek okresu, po uzgodnieniu do danych porównywalnych	5 781 686	5 568 661
3.1. Zmiany kapitału z aktualizacji wyceny	(182 510)	213 025
a) zwiększenia (z tytułu):	397 654	486 123
- wycena lokat finansowych	392 436	484 559
- przeniesienia odpisu z tytułu trwałej utraty wartości lokat dostępnych do sprzedaży	4 517	1 268
- zwiększenia z tytułu zbycia instrumentów dostępnych do sprzedaży	-	296
- pozostałe, w tym rozwiązywanie odpisów z tytułu trwałej utraty wartości nieruchomości	701	-
b) zmniejszenia (z tytułu)	580 164	273 098
- wycena lokat finansowych	578 474	233 471
- zmniejszenia z tytułu zbycia instrumentów dostępnych do sprzedaży	1 238	39 379
- zbycia środków trwałych	452	248
- pozostałe	-	-
3.2. Kapitał z aktualizacji wyceny na koniec okresu	5 599 176	5 781 686
4. Pozostałe kapitały rezerwowe na początek okresu	-	-
4.1. Zmiany pozostałych kapitałów rezerwowych	-	-
a) zwiększenia	-	-
b) zmniejszenia	-	-
4.2. Pozostałe kapitały rezerwowe na koniec okresu	-	-
5. Zysk (strata) z lat ubiegłych na początek okresu	2 433 874	1 592 951

Zestawienie zmian w kapitale własnym	1 stycznia – 31 grudnia 2018	1 stycznia – 31 grudnia 2017
5.1. Zysk z lat ubiegłych na początek okresu	2 433 874	1 592 951
a) zmiany przyjętych zasad (polityki) rachunkowości	-	-
b) korekty błędów - wynik korekt danych porównywalnych przeprowadzonych przez Alior Bank	5 473	(5 473)
c) wynik ostatecznego rozliczenia nabycia zorganizowanej części przedsiębiorstwa Banku BPH SA przez Alior Bank	19 682	(19 682)
5.2. Zysk z lat ubiegłych na początek okresu, po uzgodnieniu do danych porównywalnych	2 459 029	1 567 796
a) zwiększenia	-	-
b) zmniejszenia	2 433 874	1 592 951
- przeniesienia na kapitał zapasowy	248 671	369 019
- wypłata dywidendy	2 158 807	1 208 932
- pokrycie strat z lat ubiegłych wynikających z ostatecznego rozliczenia nabycia zorganizowanej części przedsiębiorstwa Banku BPH SA przez Alior Bank	19 682	-
- przeniesienia/odpisy ZFŚS	6 714	15 000
5.3. Zysk z lat ubiegłych na koniec okresu	25 155	(25 155)
5.4. Strata z lat ubiegłych na początek okresu	25 155	-
a) zmiany przyjętych zasad (polityki) rachunkowości	-	-
b) korekty błędów	-	-
5.5. Strata z lat ubiegłych na początek okresu, po uzgodnieniu do danych porównywalnych	25 155	-
a) zwiększenia	-	-
b) zmniejszenia	19 682	-
5.6. Strata z lat ubiegłych na koniec okresu	5 473	-
5.7. Zysk (strata) z lat ubiegłych na koniec okresu	19 682	(25 155)
6. Wynik netto	2 711 879	2 459 029
a) zysk netto	2 711 879	2 459 029
b) strata netto	-	-
c) odpisy z zysku	-	-
II. Kapitał własny na koniec okresu (BZ)	13 924 661	13 560 361
III. Kapitał własny po uwzględnieniu proponowanego podziału zysku (pokrycia straty)	13 924 661	13 560 361

Rachunek przepływów pieniężnych

Rachunek przepływów pieniężnych	Nota	1 stycznia – 31 grudnia 2018	1 stycznia – 31 grudnia 2017
A. Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej			
I. Wpływy		14 614 281	13 806 271
1. Wpływy z działalności bezpośredniej oraz reasekuracji czynnej		13 375 604	12 650 607
1.1. Wpływy z tytułu składek brutto		13 217 838	12 499 547
1.2. Wpływy z tytułu regresów, odzysków i zwrotów odszkodowań		133 370	131 408
1.3. Pozostałe wpływy z działalności bezpośredniej		24 396	19 652
2. Wpływy z reasekuracji biernej		373 382	371 289
2.1. Wpłaty reasekuratorów z tytułu udziału w odszkodowaniach		267 134	297 057
2.2. Wpływy z tytułu prowizji reasekuracyjnych i udziałów w zyskach reasekuratorów		102 197	64 678
2.3. Pozostałe wpływy z reasekuracji biernej		4 051	9 554
3. Wpływy z pozostałej działalności operacyjnej		865 295	784 375
3.1. Wpływy z tytułu czynności komisarza awaryjnego		287 012	293 550
3.2. Zbycie wartości niematerialnych i prawnych oraz rzeczowych składników aktywów trwałych innych niż lokaty		1 971	1 719
3.3. Pozostałe wpływy	28	576 312	489 106
II. Wydatki		12 703 438	12 207 631
1. Wydatki z tytułu z działalności bezpośredniej oraz reasekuracji czynnej		10 511 228	9 957 458
1.1. Zwroty składek brutto		319 061	247 992
1.2. Odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto		6 398 673	6 004 742
1.3. Wydatki z tytułu akwizycji		1 632 359	1 541 322
1.4. Wydatki o charakterze administracyjnym		1 394 992	1 435 181
1.5. Wydatki z tytułu likwidacji szkód i windykacji regresów		317 272	260 307
1.6. Wypłacone prowizje i udziały w zyskach z tytułu reasekuracji czynnej		303 887	322 502
1.7. Pozostałe wydatki z działalności bezpośredniej oraz reasekuracji czynnej		144 984	145 412
2. Wydatki z tytułu reasekuracji biernej		510 675	453 876
2.1. Składki zapłacone z tytułu reasekuracji		510 405	453 627
2.2. Pozostałe wydatki z tytułu reasekuracji biernej		270	249
3. Wydatki z pozostałej działalności operacyjnej		1 681 535	1 796 297
3.1. Wydatki z tytułu czynności komisarza awaryjnego		209 452	558 658
3.2. Nabycie wartości niematerialnych i prawnych oraz rzeczowych składników aktywów trwałych innych niż lokaty		101 232	79 582
3.3. Pozostałe wydatki operacyjne	28	1 370 851	1 158 057
III. Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej (I-II)		1 910 843	1 598 640
B. Przepływy środków pieniężnych z działalności lokacyjnej			
I. Wpływy		148 405 819	232 583 546
1. Zbycie nieruchomości		22 531	22 394
2. Zbycie udziałów, akcji w jednostkach podporządkowanych		-	-
3. Zbycie udziałów, akcji w pozostałych jednostkach oraz jednostek uczestnictwa i certyfikatów inwestycyjnych w funduszach inwestycyjnych		33 714	283 084
4. Realizacja dłużnych papierów wartościowych emitowanych przez jednostki podporządkowane oraz spłata pożyczek udzielonych tym jednostkom		-	63 040
5. Realizacja dłużnych papierów wartościowych emitowanych przez pozostałe jednostki		11 602 126	59 985 741
6. Likwidacja lokat terminowych w instytucjach kredytowych		47 212 285	55 122 177
7. Realizacja pozostałych lokat		87 246 107	114 704 701

Rachunek przepływów pieniężnych	Nota	1 stycznia – 31 grudnia 2018	1 stycznia – 31 grudnia 2017
8. Wpływy z nieruchomości		7 280	8 037
9. Odsetki otrzymane		538 995	452 645
10. Dywidendy otrzymane		1 725 346	1 925 058
11. Pozostałe wpływy z lokat		17 435	16 669
II. Wydatki		147 944 100	235 261 441
1. Nabycie nieruchomości		3 922	-
2. Nabycie udziałów, akcji w jednostkach podporządkowanych		5 368	7 092 219
3. Nabycie udziałów, akcji w pozostałych jednostkach oraz jednostek uczestnictwa i certyfikatów inwestycyjnych w funduszach inwestycyjnych		493 714	87 379
4. Nabycie dłużnych papierów wartościowych emitowanych przez jednostki podporządkowane oraz udzielenie pożyczek tym jednostkom		23 385	11 768
5. Nabycie dłużnych papierów wartościowych emitowanych przez pozostałe jednostki		12 511 549	58 459 268
6. Nabycie lokat terminowych w instytucjach kredytowych		47 453 136	54 876 563
7. Nabycie pozostałych lokat		87 374 494	114 684 065
8. Wydatki na utrzymanie nieruchomości		51 308	46 464
9. Pozostałe wydatki na lokaty		27 224	3 715
III. Przepływy pieniężne netto z działalności lokacyjnej (I-II)		461 719	(2 677 895)
C. Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej			
I. Wpływy		58 419 387	61 166 959
1. Wpływy netto z emisji akcji oraz dopłat do kapitału		-	-
2. Kredyty, pożyczki oraz emisja dłużnych papierów wartościowych		58 419 387	61 166 959
3. Pozostałe wpływy finansowe		-	-
II. Wydatki		60 596 260	60 186 196
1. Dywidendy		2 158 807	1 208 932
2. Inne, niż wypłata dywidend, wydatki z tytułu podziału zysku		-	-
3. Nabycie akcji własnych		-	-
4. Spłata kredytów, pożyczek oraz wykup własnych dłużnych papierów wartościowych		58 297 524	58 926 473
5. Odsetki od kredytów, pożyczek oraz wyemitowanych dłużnych papierów wartościowych		139 929	50 791
6. Pozostałe wydatki finansowe		-	-
III. Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej (I-II)		(2 176 873)	980 763
D. Przepływy pieniężne netto, razem (A.III+/-B.III+/-C.III)		195 689	(98 492)
E. Bilansowa zmiana środków pieniężnych, w tym:		239 383	(165 879)
- zmiana stanu środków pieniężnych z tytułu różnic kursowych		43 694	(67 387)
F. Środki pieniężne na początek okresu		982 152	1 148 031
G. Środki pieniężne na koniec okresu (F+/-E), w tym:		1 221 535	982 152
- o ograniczonej możliwości dysponowania	28.1	43 155	45 756

Techniczne rachunki ubezpieczeń – działalność bezpośrednia

Techniczny rachunek ubezpieczeń bezpośrednich – ogółem

Wyszczególnienie	1 stycznia – 31 grudnia 2018	1 stycznia – 31 grudnia 2017
I. Składki (1-2-3+4)	11 187 636	10 420 925
1. Składki przypisane brutto	11 797 599	11 390 912
2. Udział reasekuratorów w składce przypisanej	259 513	261 035
3. Zmiany stanu rezerw składek i rezerwy na ryzyko niewygaste brutto	346 839	729 442
4. Udział reasekuratorów w zmianie stanu rezerw składek	(3 611)	20 490
II. Przychody z lokat netto po uwzględnieniu kosztów, przeniesione z ogólnego rachunku zysków i strat	249 833	253 425
III. Pozostałe przychody techniczne na udziale własnym	126 919	187 135
IV. Odszkodowania i świadczenia (1+2)	6 863 417	6 663 203
1. Odszkodowania i świadczenia wypłacone na udziale własnym	6 405 854	6 403 562
1.1. Odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto	6 532 611	6 495 029
1.2. Udział reasekuratorów w odszkodowaniach i świadczeniach wypłaconych	126 757	91 467
2. Zmiana stanu rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia na udziale własnym	457 563	259 641
2.1. Zmiana stanu rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia brutto	411 980	354 435
2.2. Udział reasekuratorów w zmianie stanu rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia	(45 583)	94 794
V. Zmiany stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych na udziale własnym	-	-
1. Zmiany stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych brutto	-	-
2. Udział reasekuratorów w zmianie stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych	-	-
VI. Premie i rabaty na udziale własnym łącznie ze zmianą stanu rezerw	90	1 548
VII. Koszty działalności ubezpieczeniowej	2 722 910	2 606 189
1. Koszty akwizycji, w tym:	2 099 841	1 933 373
- zmiana stanu aktywowanych kosztów akwizycji	(95 535)	(116 164)
2. Koszty administracyjne	636 052	677 898
3. Prowizje reasekuracyjne i udział w zyskach reasekuratorów	12 983	5 082
VIII. Pozostałe koszty techniczne na udziale własnym	402 488	365 435
IX. Zmiany stanu rezerw na wyrównanie szkodowości (ryzyka)	37 511	25 241
X. Wynik techniczny ubezpieczeń majątkowych i osobowych	1 537 972	1 199 869

Techniczny rachunek ubezpieczeń bezpośrednich

GRUPA USTAWOWA NR 1 Ubezpieczenie wypadku, w tym wypadku przy pracy i choroby zawodowej

Wyszczególnienie	1 stycznia – 31 grudnia 2018	1 stycznia – 31 grudnia 2017
I. Składki (1-2-3+4)	389 268	393 283
1. Składki przypisane brutto	398 828	381 991
2. Udział reasekuratorów w składce przypisanej	109	8 744
3. Zmiany stanu rezerw składek i rezerwy na ryzyko niewygaście brutto	17 468	(11 392)
4. Udział reasekuratorów w zmianie stanu rezerw składek	8 017	8 644
II. Przychody z lokat netto po uwzględnieniu kosztów, przeniesione z ogólnego rachunku zysków i strat	-	-
III. Pozostałe przychody techniczne na udziale własnym	1 731	11 398
IV. Odszkodowania i świadczenia (1+2)	110 185	124 740
1. Odszkodowania i świadczenia wypłacone na udziale własnym	109 744	118 046
1.1. Odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto	109 744	118 046
1.2. Udział reasekuratorów w odszkodowaniach i świadczeniach wypłaconych	-	-
2. Zmiana stanu rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia na udziale własnym	441	6 694
2.1. Zmiana stanu rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia brutto	441	6 698
2.2. Udział reasekuratorów w zmianie stanu rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia	-	4
V. Zmiany stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych na udziale własnym	-	-
1. Zmiany stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych brutto	-	-
2. Udział reasekuratorów w zmianie stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych	-	-
VI. Premie i rabaty na udziale własnym łącznie ze zmianą stanu rezerw	-	(11)
VII. Koszty działalności ubezpieczeniowej	128 733	123 489
1. Koszty akwizycji, w tym:	87 754	83 446
- zmiana stanu aktywowanych kosztów akwizycji	(5 498)	(3 500)
2. Koszty administracyjne	41 518	39 971
3. Prowizje reasekuracyjne i udział w zyskach reasekuratorów	539	(72)
VIII. Pozostałe koszty techniczne na udziale własnym	3 950	3 398
IX. Zmiany stanu rezerw na wyrównanie szkodowości (ryzyka)	-	-
X. Wynik techniczny ubezpieczeń majątkowych i osobowych	148 131	153 065

Techniczny rachunek ubezpieczeń bezpośrednich

GRUPA USTAWOWA NR 2 Ubezpieczenie choroby

Wyszczególnienie	1 stycznia – 31 grudnia 2018	1 stycznia – 31 grudnia 2017
I. Składki (1-2-3+4)	6 378	6 702
1. Składki przypisane brutto	6 280	6 709
2. Udział reasekuratorów w składce przypisanej	(2)	1
3. Zmiany stanu rezerw składek i rezerwy na ryzyko niewygaste brutto	(97)	3
4. Udział reasekuratorów w zmianie stanu rezerw składek	(1)	(3)
II. Przychody z lokat netto po uwzględnieniu kosztów, przeniesione z ogólnego rachunku zysków i strat	-	-
III. Pozostałe przychody techniczne na udziale własnym	12	43
IV. Odszkodowania i świadczenia (1+2)	2 983	2 972
1. Odszkodowania i świadczenia wypłacone na udziale własnym	3 105	3 053
1.1. Odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto	3 105	3 053
1.2. Udział reasekuratorów w odszkodowaniach i świadczeniach wypłaconych	-	-
2. Zmiana stanu rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia na udziale własnym	(122)	(81)
2.1. Zmiana stanu rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia brutto	(122)	(81)
2.2. Udział reasekuratorów w zmianie stanu rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia	-	-
V. Zmiany stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych na udziale własnym	-	-
1. Zmiany stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych brutto	-	-
2. Udział reasekuratorów w zmianie stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych	-	-
VI. Premie i rabaty na udziale własnym łącznie ze zmianą stanu rezerw	-	-
VII. Koszty działalności ubezpieczeniowej	2 413	2 465
1. Koszty akwizycji, w tym:	1 549	1 717
- zmiana stanu aktywowanych kosztów akwizycji	28	(25)
2. Koszty administracyjne	864	748
3. Prowizje reasekuracyjne i udział w zyskach reasekuratorów	-	-
VIII. Pozostałe koszty techniczne na udziale własnym	45	28
IX. Zmiany stanu rezerw na wyrównanie szkodowości (ryzyka)	-	-
X. Wynik techniczny ubezpieczeń majątkowych i osobowych	949	1 280

Techniczny rachunek ubezpieczeń bezpośrednich

GRUPA USTAWOWA NR 3 Ubezpieczenie casco pojazdów lądowych, z wyjątkiem pojazdów szynowych

Wyszczególnienie	1 stycznia – 31 grudnia 2018	1 stycznia – 31 grudnia 2017
I. Składki (1-2-3+4)	3 093 624	2 878 434
1. Składki przypisane brutto	3 230 445	3 114 070
2. Udział reasekuratorów w składce przypisanej	8 496	17 024
3. Zmiany stanu rezerw składek i rezerwy na ryzyko niewygaście brutto	128 278	196 570
4. Udział reasekuratorów w zmianie stanu rezerw składek	(47)	(22 042)
II. Przychody z lokat netto po uwzględnieniu kosztów, przeniesione z ogólnego rachunku zysków i strat	-	-
III. Pozostałe przychody techniczne na udziale własnym	22 317	36 500
IV. Odszkodowania i świadczenia (1+2)	1 991 832	1 972 544
1. Odszkodowania i świadczenia wypłacone na udziale własnym	1 954 678	1 886 131
1.1. Odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto	1 954 904	1 887 098
1.2. Udział reasekuratorów w odszkodowaniach i świadczeniach wypłaconych	226	967
2. Zmiana stanu rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia na udziale własnym	37 154	86 413
2.1. Zmiana stanu rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia brutto	37 138	85 813
2.2. Udział reasekuratorów w zmianie stanu rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia	(16)	(600)
V. Zmiany stanu pozostałych rezerw techniczno-ubebezpieczeniowych na udziale własnym	-	-
1. Zmiany stanu pozostałych rezerw techniczno-ubebezpieczeniowych brutto	-	-
2. Udział reasekuratorów w zmianie stanu pozostałych rezerw techniczno-ubebezpieczeniowych	-	-
VI. Premie i rabaty na udziale własnym łącznie ze zmianą stanu rezerw	(14)	(16)
VII. Koszty działalności ubezpieczeniowej	704 428	728 811
1. Koszty akwizycji, w tym:	587 165	597 789
- zmiana stanu aktywowanych kosztów akwizycji	(21 981)	(35 099)
2. Koszty administracyjne	113 292	126 877
3. Prowizje reasekuracyjne i udział w zyskach reasekuratorów	(3 971)	(4 145)
VIII. Pozostałe koszty techniczne na udziale własnym	46 822	40 293
IX. Zmiany stanu rezerw na wyrównanie szkodowości (ryzyka)	-	-
X. Wynik techniczny ubezpieczeń majątkowych i osobowych	372 873	173 302

Techniczny rachunek ubezpieczeń bezpośrednich

GRUPA USTAWOWA NR 4 Ubezpieczenie casco pojazdów szynowych

Wyszczególnienie	1 stycznia – 31 grudnia 2018	1 stycznia – 31 grudnia 2017
I. Składki (1-2-3+4)	5 513	4 161
1. Składki przypisane brutto	9 246	5 060
2. Udział reasekuratorów w składce przypisanej	2 822	891
3. Zmiany stanu rezerw składek i rezerwy na ryzyko niewygaście brutto	2 292	(155)
4. Udział reasekuratorów w zmianie stanu rezerw składek	1 381	(163)
II. Przychody z lokat netto po uwzględnieniu kosztów, przeniesione z ogólnego rachunku zysków i strat	-	-
III. Pozostałe przychody techniczne na udziale własnym	5	47
IV. Odszkodowania i świadczenia (1+2)	3 195	2 286
1. Odszkodowania i świadczenia wypłacone na udziale własnym	3 342	847
1.1. Odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto	4 519	1 057
1.2. Udział reasekuratorów w odszkodowaniach i świadczeniach wypłaconych	1 177	210
2. Zmiana stanu rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia na udziale własnym	(147)	1 439
2.1. Zmiana stanu rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia brutto	275	1 651
2.2. Udział reasekuratorów w zmianie stanu rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia	422	212
V. Zmiany stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych na udziale własnym	-	-
1. Zmiany stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych brutto	-	-
2. Udział reasekuratorów w zmianie stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych	-	-
VI. Premie i rabaty na udziale własnym łącznie ze zmianą stanu rezerw	(35)	120
VII. Koszty działalności ubezpieczeniowej	1 414	1 212
1. Koszty akwizycji, w tym:	1 427	1 195
- zmiana stanu aktywowanych kosztów akwizycji	(435)	35
2. Koszty administracyjne	230	222
3. Prowizje reasekuracyjne i udział w zyskach reasekuratorów	243	205
VIII. Pozostałe koszty techniczne na udziale własnym	274	165
IX. Zmiany stanu rezerw na wyrównanie szkodowości (ryzyka)	276	(81)
X. Wynik techniczny ubezpieczeń majątkowych i osobowych	394	506

Techniczny rachunek ubezpieczeń bezpośrednich

GRUPA USTAWOWA NR 5 Ubezpieczenie casco statków powietrznych

Wyszczególnienie	1 stycznia – 31 grudnia 2018	1 stycznia – 31 grudnia 2017
I. Składki (1-2-3+4)	6 642	4 612
1. Składki przypisane brutto	7 643	6 378
2. Udział reasekuratorów w składce przypisanej	429	2 075
3. Zmiany stanu rezerw składek i rezerwy na ryzyko niewygaście brutto	613	(245)
4. Udział reasekuratorów w zmianie stanu rezerw składek	41	64
II. Przychody z lokat netto po uwzględnieniu kosztów, przeniesione z ogólnego rachunku zysków i strat	-	-
III. Pozostałe przychody techniczne na udziale własnym	45	157
IV. Odszkodowania i świadczenia (1+2)	1 786	1 228
1. Odszkodowania i świadczenia wypłacone na udziale własnym	3 260	6 505
1.1. Odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto	3 260	9 342
1.2. Udział reasekuratorów w odszkodowaniach i świadczeniach wypłaconych	-	2 837
2. Zmiana stanu rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia na udziale własnym	(1 474)	(5 277)
2.1. Zmiana stanu rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia brutto	(1 582)	(5 211)
2.2. Udział reasekuratorów w zmianie stanu rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia	(108)	66
V. Zmiany stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych na udziale własnym	-	-
1. Zmiany stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych brutto	-	-
2. Udział reasekuratorów w zmianie stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych	-	-
VI. Premie i rabaty na udziale własnym łącznie ze zmianą stanu rezerw	(2)	6
VII. Koszty działalności ubezpieczeniowej	1 465	1 421
1. Koszty akwizycji, w tym:	1 301	1 238
- zmiana stanu aktywowanych kosztów akwizycji	(143)	37
2. Koszty administracyjne	181	184
3. Prowizje reasekuracyjne i udział w zyskach reasekuratorów	17	1
VIII. Pozostałe koszty techniczne na udziale własnym	161	162
IX. Zmiany stanu rezerw na wyrównanie szkodowości (ryzyka)	332	231
X. Wynik techniczny ubezpieczeń majątkowych i osobowych	2 945	1 721

Techniczny rachunek ubezpieczeń bezpośrednich

GRUPA USTAWOWA NR 6 Ubezpieczenie żeglugi morskiej i śródlądowej

Wyszczególnienie	1 stycznia – 31 grudnia 2018	1 stycznia – 31 grudnia 2017
I. Składki (1-2-3+4)	19 050	15 539
1. Składki przypisane brutto	21 825	17 819
2. Udział reasekuratorów w składce przypisanej	1 126	3 825
3. Zmiany stanu rezerw składek i rezerwy na ryzyko niewygaście brutto	2 789	(2 040)
4. Udział reasekuratorów w zmianie stanu rezerw składek	1 140	(495)
II. Przychody z lokat netto po uwzględnieniu kosztów, przeniesione z ogólnego rachunku zysków i strat	-	-
III. Pozostałe przychody techniczne na udziale własnym	3 070	227
IV. Odszkodowania i świadczenia (1+2)	12 179	9 572
1. Odszkodowania i świadczenia wypłacone na udziale własnym	13 173	13 367
1.1. Odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto	14 213	13 774
1.2. Udział reasekuratorów w odszkodowaniach i świadczeniach wypłaconych	1 040	407
2. Zmiana stanu rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia na udziale własnym	(994)	(3 795)
2.1. Zmiana stanu rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia brutto	(993)	(4 967)
2.2. Udział reasekuratorów w zmianie stanu rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia	1	(1 172)
V. Zmiany stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych na udziale własnym	-	-
1. Zmiany stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych brutto	-	-
2. Udział reasekuratorów w zmianie stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych	-	-
VI. Premie i rabaty na udziale własnym łącznie ze zmianą stanu rezerw	-	94
VII. Koszty działalności ubezpieczeniowej	4 205	4 096
1. Koszty akwizycji, w tym:	3 685	3 338
- zmiana stanu aktywowanych kosztów akwizycji	(376)	233
2. Koszty administracyjne	599	834
3. Prowizje reasekuracyjne i udział w zyskach reasekuratorów	79	76
VIII. Pozostałe koszty techniczne na udziale własnym	516	3 755
IX. Zmiany stanu rezerw na wyrównanie szkodowości (ryzyka)	952	777
X. Wynik techniczny ubezpieczeń majątkowych i osobowych	4 268	(2 528)

Techniczny rachunek ubezpieczeń bezpośrednich

GRUPA USTAWOWA NR 7 Ubezpieczenie przedmiotów w transporcie

Wyszczególnienie	1 stycznia – 31 grudnia 2018	1 stycznia – 31 grudnia 2017
I. Składki (1-2-3+4)	7 983	7 707
1. Składki przypisane brutto	10 912	10 285
2. Udział reasekuratorów w składce przypisanej	1 628	2 937
3. Zmiany stanu rezerw składek i rezerwy na ryzyko niewygasłe brutto	(101)	(1 221)
4. Udział reasekuratorów w zmianie stanu rezerw składek	(1 402)	(862)
II. Przychody z lokat netto po uwzględnieniu kosztów, przeniesione z ogólnego rachunku zysków i strat	-	-
III. Pozostałe przychody techniczne na udziale własnym	69	247
IV. Odszkodowania i świadczenia (1+2)	1 088	2 413
1. Odszkodowania i świadczenia wypłacone na udziale własnym	2 059	2 304
1.1. Odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto	2 125	2 460
1.2. Udział reasekuratorów w odszkodowaniach i świadczeniach wypłaconych	66	156
2. Zmiana stanu rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia na udziale własnym	(971)	109
2.1. Zmiana stanu rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia brutto	(973)	152
2.2. Udział reasekuratorów w zmianie stanu rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia	(2)	43
V. Zmiany stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych na udziale własnym	-	-
1. Zmiany stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych brutto	-	-
2. Udział reasekuratorów w zmianie stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych	-	-
VI. Premie i rabaty na udziale własnym łącznie ze zmianą stanu rezerw	1	2
VII. Koszty działalności ubezpieczeniowej	3 944	3 407
1. Koszty akwizycji, w tym:	3 104	2 951
- zmiana stanu aktywowanych kosztów akwizycji	(300)	157
2. Koszty administracyjne	948	651
3. Prowizje reasekuracyjne i udział w zyskach reasekuratorów	108	195
VIII. Pozostałe koszty techniczne na udziale własnym	380	276
IX. Zmiany stanu rezerw na wyrównanie szkodowości (ryzyka)	69	(582)
X. Wynik techniczny ubezpieczeń majątkowych i osobowych	2 570	2 438

Techniczny rachunek ubezpieczeń bezpośrednich

GRUPA USTAWOWA NR 8 Ubezpieczenie szkód spowodowanych żywiołami obejmujące szkody rzeczowe, nieujęte w grupach 3-7

Wyszczególnienie	1 stycznia – 31 grudnia 2018	1 stycznia – 31 grudnia 2017
I. Składki (1-2-3+4)	1 121 431	1 094 837
1. Składki przypisane brutto	1 236 539	1 167 244
2. Udział reasekuratorów w składce przypisanej	72 409	70 103
3. Zmiany stanu rezerw składek i rezerwy na ryzyko niewygaśnięte brutto	41 719	16 624
4. Udział reasekuratorów w zmianie stanu rezerw składek	(980)	14 320
II. Przychody z lokat netto po uwzględnieniu kosztów, przeniesione z ogólnego rachunku zysków i strat	-	-
III. Pozostałe przychody techniczne na udziale własnym	4 523	16 577
IV. Odszkodowania i świadczenia (1+2)	410 708	543 872
1. Odszkodowania i świadczenia wypłacone na udziale własnym	442 700	555 332
1.1. Odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto	453 294	565 509
1.2. Udział reasekuratorów w odszkodowaniach i świadczeniach wypłaconych	10 594	10 177
2. Zmiana stanu rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia na udziale własnym	(31 992)	(11 460)
2.1. Zmiana stanu rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia brutto	(34 335)	(21 416)
2.2. Udział reasekuratorów w zmianie stanu rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia	(2 343)	(9 956)
V. Zmiany stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych na udziale własnym	-	-
1. Zmiany stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych brutto	-	-
2. Udział reasekuratorów w zmianie stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych	-	-
VI. Premie i rabaty na udziale własnym łącznie ze zmianą stanu rezerw	42	238
VII. Koszty działalności ubezpieczeniowej	346 925	339 764
1. Koszty akwizycji, w tym:	259 657	241 727
- zmiana stanu aktywowanych kosztów akwizycji	(18 991)	(2 036)
2. Koszty administracyjne	89 848	100 439
3. Prowizje reasekuracyjne i udział w zyskach reasekuratorów	2 580	2 402
VIII. Pozostałe koszty techniczne na udziale własnym	43 185	39 141
IX. Zmiany stanu rezerw na wyrównanie szkodowości (ryzyka)	-	-
X. Wynik techniczny ubezpieczeń majątkowych i osobowych	325 094	188 399

Techniczny rachunek ubezpieczeń bezpośrednich

GRUPA USTAWOWA NR 9 Ubezpieczenie pozostałych szkód rzeczowych (jeżeli nie zostały ujęte w grupie 3, 4, 5, 6 lub 7) wywołanych przez grad lub mróz oraz inne przyczyny (jak np. kradzież), jeżeli przyczyny te nie są ujęte w grupie 8

Wyszczególnienie	1 stycznia – 31 grudnia 2018	1 stycznia – 31 grudnia 2017
I. Składki (1-2-3+4)	873 952	783 171
1. Składki przypisane brutto	952 598	929 794
2. Udział reasekuratorów w składce przypisanej	77 732	57 639
3. Zmiany stanu rezerw składek i rezerwy na ryzyko niewygaste brutto	(2 519)	91 500
4. Udział reasekuratorów w zmianie stanu rezerw składek	(3 433)	2 516
II. Przychody z lokat netto po uwzględnieniu kosztów, przeniesione z ogólnego rachunku zysków i strat	-	-
III. Pozostałe przychody techniczne na udziale własnym	5 914	10 415
IV. Odszkodowania i świadczenia (1+2)	384 237	434 112
1. Odszkodowania i świadczenia wypłacone na udziale własnym	376 880	409 189
1.1. Odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto	434 384	417 456
1.2. Udział reasekuratorów w odszkodowaniach i świadczeniach wypłaconych	57 504	8 267
2. Zmiana stanu rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia na udziale własnym	7 357	24 923
2.1. Zmiana stanu rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia brutto	(42 633)	91 305
2.2. Udział reasekuratorów w zmianie stanu rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia	(49 990)	66 382
V. Zmiany stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych na udziale własnym	-	-
1. Zmiany stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych brutto	-	-
2. Udział reasekuratorów w zmianie stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych	-	-
VI. Premie i rabaty na udziale własnym łącznie ze zmianą stanu rezerw	19	37
VII. Koszty działalności ubezpieczeniowej	269 689	271 358
1. Koszty akwizycji, w tym:	211 211	201 922
- zmiana stanu aktywowanych kosztów akwizycji	(10 398)	(13 286)
2. Koszty administracyjne	61 547	71 844
3. Prowizje reasekuracyjne i udział w zyskach reasekuratorów	3 069	2 408
VIII. Pozostałe koszty techniczne na udziale własnym	9 810	14 196
IX. Zmiany stanu rezerw na wyrównanie szkodowości (ryzyka)	40 611	(6 346)
X. Wynik techniczny ubezpieczeń majątkowych i osobowych	175 500	80 229

Techniczny rachunek ubezpieczeń bezpośrednich

GRUPA USTAWOWA NR 10 Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej wszelkiego rodzaju, wynikającej z posiadania i użytkowania pojazdów lądowych z napędem własnym, łącznie z ubezpieczeniem odpowiedzialności przewoźnika

Wyszczególnienie	1 stycznia – 31 grudnia 2018	1 stycznia – 31 grudnia 2017
I. Składki (1-2-3+4)	4 550 144	4 082 610
1. Składki przypisane brutto	4 671 733	4 558 747
2. Udział reasekuratorów w składce przypisanej	25 480	23 935
3. Zmiany stanu rezerw składek i rezerwy na ryzyko niewygaste brutto	94 739	459 863
4. Udział reasekuratorów w zmianie stanu rezerw składek	(1 370)	7 661
II. Przychody z lokat netto po uwzględnieniu kosztów, przeniesione z ogólnego rachunku zysków i strat	232 437	235 850
III. Pozostałe przychody techniczne na udziale własnym	71 787	94 719
IV. Odszkodowania i świadczenia (1+2)	3 375 193	3 020 045
1. Odszkodowania i świadczenia wypłacone na udziale własnym	2 996 579	2 858 495
1.1. Odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto	3 015 544	2 896 426
1.2. Udział reasekuratorów w odszkodowaniach i świadczeniach wypłaconych	18 965	37 931
2. Zmiana stanu rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia na udziale własnym	378 614	161 550
2.1. Zmiana stanu rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia brutto	360 104	205 685
2.2. Udział reasekuratorów w zmianie stanu rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia	(18 510)	44 135
V. Zmiany stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych na udziale własnym	-	-
1. Zmiany stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych brutto	-	-
2. Udział reasekuratorów w zmianie stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych	-	-
VI. Premie i rabaty na udziale własnym łącznie ze zmianą stanu rezerw	(24)	26
VII. Koszty działalności ubezpieczeniowej	900 250	759 805
1. Koszty akwizycji, w tym:	670 020	539 978
- zmiana stanu aktywowanych kosztów akwizycji	(21 694)	(52 659)
2. Koszty administracyjne	225 149	214 930
3. Prowizje reasekuracyjne i udział w zyskach reasekuratorów	(5 081)	(4 897)
VIII. Pozostałe koszty techniczne na udziale własnym	271 813	243 654
IX. Zmiany stanu rezerw na wyrównanie szkodowości (ryzyka)	-	-
X. Wynik techniczny ubezpieczeń majątkowych i osobowych	307 136	389 649

Techniczny rachunek ubezpieczeń bezpośrednich

GRUPA USTAWOWA NR 11 Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej wszelkiego rodzaju, wynikającej z posiadania i użytkowania statków powietrznych, łącznie z ubezpieczeniem odpowiedzialności przewoźnika

Wyszczególnienie	1 stycznia – 31 grudnia 2018	1 stycznia – 31 grudnia 2017
I. Składki (1-2-3+4)	4 963	3 613
1. Składki przypisane brutto	5 993	5 074
2. Udział reasekuratorów w składce przypisanej	(612)	2 615
3. Zmiany stanu rezerw składek i rezerwy na ryzyko niewygaśnięte brutto	796	(578)
4. Udział reasekuratorów w zmianie stanu rezerw składek	(846)	576
II. Przychody z lokat netto po uwzględnieniu kosztów, przeniesione z ogólnego rachunku zysków i strat	47	104
III. Pozostałe przychody techniczne na udziale własnym	68	216
IV. Odszkodowania i świadczenia (1+2)	(1 445)	2 978
1. Odszkodowania i świadczenia wypłacone na udziale własnym	802	2 069
1.1. Odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto	802	2 069
1.2. Udział reasekuratorów w odszkodowaniach i świadczeniach wypłaconych	-	-
2. Zmiana stanu rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia na udziale własnym	(2 247)	909
2.1. Zmiana stanu rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia brutto	(2 435)	936
2.2. Udział reasekuratorów w zmianie stanu rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia	(188)	27
V. Zmiany stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych na udziale własnym	-	-
1. Zmiany stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych brutto	-	-
2. Udział reasekuratorów w zmianie stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych	-	-
VI. Premie i rabaty na udziale własnym łącznie ze zmianą stanu rezerw	-	-
VII. Koszty działalności ubezpieczeniowej	2 330	2 348
1. Koszty akwizycji, w tym:	1 870	1 821
- zmiana stanu aktywowanych kosztów akwizycji	27	(114)
2. Koszty administracyjne	494	562
3. Prowizje reasekuracyjne i udział w zyskach reasekuratorów	34	35
VIII. Pozostałe koszty techniczne na udziale własnym	171	83
IX. Zmiany stanu rezerw na wyrównanie szkodowości (ryzyka)	241	(90)
X. Wynik techniczny ubezpieczeń majątkowych i osobowych	3 781	(1 386)

Techniczny rachunek ubezpieczeń bezpośrednich

GRUPA USTAWOWA NR 12 Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej za żeglugę morską i śródlądową, wynikającej z posiadania i użytkowania statków żeglugi śródlądowej i statków morskich, łącznie z ubezpieczeniem odpowiedzialności przewoźnika

Wyszczególnienie	1 stycznia – 31 grudnia 2018	1 stycznia – 31 grudnia 2017
I. Składki (1-2-3+4)	1 580	1 935
1. Składki przypisane brutto	3 023	3 560
2. Udział reasekuratorów w składce przypisanej	692	1 822
3. Zmiany stanu rezerw składek i rezerwy na ryzyko niewygaste brutto	425	603
4. Udział reasekuratorów w zmianie stanu rezerw składek	(326)	800
II. Przychody z lokat netto po uwzględnieniu kosztów, przeniesione z ogólnego rachunku zysków i strat	-	-
III. Pozostałe przychody techniczne na udziale własnym	808	26
IV. Odszkodowania i świadczenia (1+2)	500	523
1. Odszkodowania i świadczenia wypłacone na udziale własnym	591	300
1.1. Odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto	591	300
1.2. Udział reasekuratorów w odszkodowaniach i świadczeniach wypłaconych	-	-
2. Zmiana stanu rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia na udziale własnym	(91)	223
2.1. Zmiana stanu rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia brutto	(212)	384
2.2. Udział reasekuratorów w zmianie stanu rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia	(121)	161
V. Zmiany stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych na udziale własnym	-	-
1. Zmiany stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych brutto	-	-
2. Udział reasekuratorów w zmianie stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych	-	-
VI. Premie i rabaty na udziale własnym łącznie ze zmianą stanu rezerw	-	-
VII. Koszty działalności ubezpieczeniowej	934	874
1. Koszty akwizycji, w tym:	713	633
- zmiana stanu aktywowanych kosztów akwizycji	1	(173)
2. Koszty administracyjne	226	241
3. Prowizje reasekuracyjne i udział w zyskach reasekuratorów	5	-
VIII. Pozostałe koszty techniczne na udziale własnym	66	976
IX. Zmiany stanu rezerw na wyrównanie szkodowości (ryzyka)	-	90
X. Wynik techniczny ubezpieczeń majątkowych i osobowych	888	(502)

Techniczny rachunek ubezpieczeń bezpośrednich

GRUPA USTAWOWA NR 13 Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej (ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej ogólnej) nieujętej w grupach 10-12

Wyszczególnienie	1 stycznia – 31 grudnia 2018	1 stycznia – 31 grudnia 2017
I. Składki (1-2-3+4)	652 255	678 628
1. Składki przypisane brutto	682 821	657 519
2. Udział reasekuratorów w składce przypisanej	22 457	20 692
3. Zmiany stanu rezerw składek i rezerwy na ryzyko niewygaśnięte brutto	9 082	(42 185)
4. Udział reasekuratorów w zmianie stanu rezerw składek	973	(384)
II. Przychody z lokat netto po uwzględnieniu kosztów, przeniesione z ogólnego rachunku zysków i strat	17 349	17 471
III. Pozostałe przychody techniczne na udziale własnym	7 998	11 343
IV. Odszkodowania i świadczenia (1+2)	370 525	307 577
1. Odszkodowania i świadczenia wypłacone na udziale własnym	297 715	303 181
1.1. Odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto	303 918	305 364
1.2. Udział reasekuratorów w odszkodowaniach i świadczeniach wypłaconych	6 203	2 183
2. Zmiana stanu rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia na udziale własnym	72 810	4 396
2.1. Zmiana stanu rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia brutto	114 910	8 430
2.2. Udział reasekuratorów w zmianie stanu rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia	42 100	4 034
V. Zmiany stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych na udziale własnym	-	-
1. Zmiany stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych brutto	-	-
2. Udział reasekuratorów w zmianie stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych	-	-
VI. Premie i rabaty na udziale własnym łącznie ze zmianą stanu rezerw	(34)	190
VII. Koszty działalności ubezpieczeniowej	194 494	206 995
1. Koszty akwizycji, w tym:	159 528	163 595
- zmiana stanu aktywowanych kosztów akwizycji	(5 045)	5 087
2. Koszty administracyjne	37 731	44 619
3. Prowizje reasekuracyjne i udział w zyskach reasekuratorów	2 765	1 219
VIII. Pozostałe koszty techniczne na udziale własnym	16 518	12 210
IX. Zmiany stanu rezerw na wyrównanie szkodowości (ryzyka)	-	24 906
X. Wynik techniczny ubezpieczeń majątkowych i osobowych	96 099	155 564

Techniczny rachunek ubezpieczeń bezpośrednich

GRUPA USTAWOWA NR 14 Ubezpieczenie kredytu

Wyszczególnienie	1 stycznia – 31 grudnia 2018	1 stycznia – 31 grudnia 2017
I. Składki (1-2-3+4)	15 888	20 320
1. Składki przypisane brutto	16 927	21 467
2. Udział reasekuratorów w składce przypisanej	1 395	2 003
3. Zmiany stanu rezerw składek i rezerwy na ryzyko niewygaście brutto	(611)	(1 040)
4. Udział reasekuratorów w zmianie stanu rezerw składek	(255)	(184)
II. Przychody z lokat netto po uwzględnieniu kosztów, przeniesione z ogólnego rachunku zysków i strat	-	-
III. Pozostałe przychody techniczne na udziale własnym	181	356
IV. Odszkodowania i świadczenia (1+2)	2 867	1 684
1. Odszkodowania i świadczenia wypłacone na udziale własnym	2 693	991
1.1. Odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto	4 305	1 620
1.2. Udział reasekuratorów w odszkodowaniach i świadczeniach wypłaconych	1 612	629
2. Zmiana stanu rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia na udziale własnym	174	693
2.1. Zmiana stanu rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia brutto	252	486
2.2. Udział reasekuratorów w zmianie stanu rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia	78	(207)
V. Zmiany stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych na udziale własnym	-	-
1. Zmiany stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych brutto	-	-
2. Udział reasekuratorów w zmianie stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych	-	-
VI. Premie i rabaty na udziale własnym łącznie ze zmianą stanu rezerw	238	581
VII. Koszty działalności ubezpieczeniowej	4 077	4 181
1. Koszty akwizycji, w tym:	2 208	2 757
- zmiana stanu aktywowanych kosztów akwizycji	(113)	376
2. Koszty administracyjne	2 220	2 179
3. Prowizje reasekuracyjne i udział w zyskach reasekuratorów	351	755
VIII. Pozostałe koszty techniczne na udziale własnym	60	112
IX. Zmiany stanu rezerw na wyrównanie szkodowości (ryzyka)	1 864	2 101
X. Wynik techniczny ubezpieczeń majątkowych i osobowych	6 963	12 017

Techniczny rachunek ubezpieczeń bezpośrednich

GRUPA USTAWOWA NR 15 Gwarancja ubezpieczeniowa

Wyszczególnienie	1 stycznia – 31 grudnia 2018	1 stycznia – 31 grudnia 2017
I. Składki (1-2-3+4)	8 162	28 306
1. Składki przypisane brutto	55 342	63 495
2. Udział reasekuratorów w składce przypisanej	29 872	28 043
3. Zmiany stanu rezerw składek i rezerwy na ryzyko niewygaście brutto	21 412	13 887
4. Udział reasekuratorów w zmianie stanu rezerw składek	4 104	6 741
II. Przychody z lokat netto po uwzględnieniu kosztów, przeniesione z ogólnego rachunku zysków i strat	-	-
III. Pozostałe przychody techniczne na udziale własnym	3 188	(41)
IV. Odszkodowania i świadczenia (1+2)	18 187	11 872
1. Odszkodowania i świadczenia wypłacone na udziale własnym	16 387	17 873
1.1. Odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto	30 033	35 649
1.2. Udział reasekuratorów w odszkodowaniach i świadczeniach wypłaconych	13 646	17 776
2. Zmiana stanu rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia na udziale własnym	1 800	(6 001)
2.1. Zmiana stanu rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia brutto	2 505	(9 195)
2.2. Udział reasekuratorów w zmianie stanu rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia	705	(3 194)
V. Zmiany stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych na udziale własnym	-	-
1. Zmiany stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych brutto	-	-
2. Udział reasekuratorów w zmianie stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych	-	-
VI. Premie i rabaty na udziale własnym łącznie ze zmianą stanu rezerw	-	-
VII. Koszty działalności ubezpieczeniowej	9 069	2 783
1. Koszty akwizycji, w tym:	12 705	605
- zmiana stanu aktywowanych kosztów akwizycji	(1 053)	(12 723)
2. Koszty administracyjne	8 027	8 432
3. Prowizje reasekuracyjne i udział w zyskach reasekuratorów	11 663	6 254
VIII. Pozostałe koszty techniczne na udziale własnym	2 886	364
IX. Zmiany stanu rezerw na wyrównanie szkodowości (ryzyka)	(5 192)	1 415
X. Wynik techniczny ubezpieczeń majątkowych i osobowych	(13 600)	11 831

Techniczny rachunek ubezpieczeń bezpośrednich

GRUPA USTAWOWA NR 16 Ubezpieczenie różnych ryzyk finansowych

Wyszczególnienie	1 stycznia – 31 grudnia 2018	1 stycznia – 31 grudnia 2017
I. Składki (1-2-3+4)	61 709	58 917
1. Składki przypisane brutto	91 390	84 150
2. Udział reasekuratorów w składce przypisanej	14 763	18 568
3. Zmiany stanu rezerw składek i rezerwy na ryzyko niewygaście brutto	12 355	9 940
4. Udział reasekuratorów w zmianie stanu rezerw składek	(2 563)	3 275
II. Przychody z lokat netto po uwzględnieniu kosztów, przeniesione z ogólnego rachunku zysków i strat	-	-
III. Pozostałe przychody techniczne na udziale własnym	4 410	2 614
IV. Odszkodowania i świadczenia (1+2)	4 665	3 943
1. Odszkodowania i świadczenia wypłacone na udziale własnym	4 487	10 629
1.1. Odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto	20 211	20 556
1.2. Udział reasekuratorów w odszkodowaniach i świadczeniach wypłaconych	15 724	9 927
2. Zmiana stanu rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia na udziale własnym	178	(6 686)
2.1. Zmiana stanu rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia brutto	(17 433)	(11 827)
2.2. Udział reasekuratorów w zmianie stanu rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia	(17 611)	(5 141)
V. Zmiany stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych na udziale własnym	-	-
1. Zmiany stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych brutto	-	-
2. Udział reasekuratorów w zmianie stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych	-	-
VI. Premie i rabaty na udziale własnym łącznie ze zmianą stanu rezerw	(101)	281
VII. Koszty działalności ubezpieczeniowej	42 491	45 199
1. Koszty akwizycji, w tym:	16 353	13 662
- zmiana stanu aktywowanych kosztów akwizycji	(10 360)	1 100
2. Koszty administracyjne	26 714	32 183
3. Prowizje reasekuracyjne i udział w zyskach reasekuratorów	576	646
VIII. Pozostałe koszty techniczne na udziale własnym	2 789	4 559
IX. Zmiany stanu rezerw na wyrównanie szkodowości (ryzyka)	(1 600)	2 946
X. Wynik techniczny ubezpieczeń majątkowych i osobowych	17 875	4 603

Techniczny rachunek ubezpieczeń bezpośrednich

GRUPA USTAWOWA NR 17 Ubezpieczenie ochrony prawnej

Wyszczególnienie	1 stycznia – 31 grudnia 2018	1 stycznia – 31 grudnia 2017
I. Składki (1-2-3+4)	9 580	8 591
1. Składki przypisane brutto	9 822	9 400
2. Udział reasekuratorów w składce przypisanej	-	-
3. Zmiany stanu rezerw składek i rezerwy na ryzyko niewygaście brutto	242	809
4. Udział reasekuratorów w zmianie stanu rezerw składek	-	-
II. Przychody z lokat netto po uwzględnieniu kosztów, przeniesione z ogólnego rachunku zysków i strat	-	-
III. Pozostałe przychody techniczne na udziale własnym	8	14
IV. Odszkodowania i świadczenia (1+2)	5 239	4 185
1. Odszkodowania i świadczenia wypłacone na udziale własnym	1 942	1 607
1.1. Odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto	1 942	1 607
1.2. Udział reasekuratorów w odszkodowaniach i świadczeniach wypłaconych	-	-
2. Zmiana stanu rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia na udziale własnym	3 297	2 578
2.1. Zmiana stanu rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia brutto	3 297	2 578
2.2. Udział reasekuratorów w zmianie stanu rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia	-	-
V. Zmiany stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych na udziale własnym	-	-
1. Zmiany stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych brutto	-	-
2. Udział reasekuratorów w zmianie stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych	-	-
VI. Premie i rabaty na udziale własnym łącznie ze zmianą stanu rezerw	-	-
VII. Koszty działalności ubezpieczeniowej	3 890	4 235
1. Koszty akwizycji, w tym:	3 118	3 360
- zmiana stanu aktywowanych kosztów akwizycji	119	9
2. Koszty administracyjne	772	875
3. Prowizje reasekuracyjne i udział w zyskach reasekuratorów	-	-
VIII. Pozostałe koszty techniczne na udziale własnym	62	35
IX. Zmiany stanu rezerw na wyrównanie szkodowości (ryzyka)	(42)	(126)
X. Wynik techniczny ubezpieczeń majątkowych i osobowych	439	276

Techniczny rachunek ubezpieczeń bezpośrednich

GRUPA USTAWOWA NR 18 Ubezpieczenie świadczenia pomocy na korzyść osób, które popadły w trudności w czasie podróży lub podczas nieobecności w miejscu zamieszkania

Wyszczególnienie	1 stycznia – 31 grudnia 2018	1 stycznia – 31 grudnia 2017
I. Składki (1-2-3+4)	359 514	349 559
1. Składki przypisane brutto	386 232	348 150
2. Udział reasekuratorów w składce przypisanej	717	118
3. Zmiany stanu rezerw składek i rezerwy na ryzyko niewygaste brutto	17 957	(1 501)
4. Udział reasekuratorów w zmianie stanu rezerw składek	(8 044)	26
II. Przychody z lokat netto po uwzględnieniu kosztów, przeniesione z ogólnego rachunku zysków i strat	-	-
III. Pozostałe przychody techniczne na udziale własnym	785	2 277
IV. Odszkodowania i świadczenia (1+2)	169 493	216 657
1. Odszkodowania i świadczenia wypłacone na udziale własnym	175 717	213 643
1.1. Odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto	175 717	213 643
1.2. Udział reasekuratorów w odszkodowaniach i świadczeniach wypłaconych	-	-
2. Zmiana stanu rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia na udziale własnym	(6 224)	3 014
2.1. Zmiana stanu rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia brutto	(6 224)	3 014
2.2. Udział reasekuratorów w zmianie stanu rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia	-	-
V. Zmiany stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych na udziale własnym	-	-
1. Zmiany stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych brutto	-	-
2. Udział reasekuratorów w zmianie stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych	-	-
VI. Premie i rabaty na udziale własnym łącznie ze zmianą stanu rezerw	-	-
VII. Koszty działalności ubezpieczeniowej	102 159	103 746
1. Koszty akwizycji, w tym:	76 473	71 639
- zmiana stanu aktywowanych kosztów akwizycji	677	(3 583)
2. Koszty administracyjne	25 692	32 107
3. Prowizje reasekuracyjne i udział w zyskach reasekuratorów	6	-
VIII. Pozostałe koszty techniczne na udziale własnym	2 980	2 028
IX. Zmiany stanu rezerw na wyrównanie szkodowości (ryzyka)	-	-
X. Wynik techniczny ubezpieczeń majątkowych i osobowych	85 667	29 405

Techniczne rachunki ubezpieczeń – reasekuracja czynna

Techniczny rachunek ubezpieczeń – reasekuracja czynna ogółem

Wyszczególnienie	1 stycznia – 31 grudnia 2018	1 stycznia – 31 grudnia 2017
I. Składki (1-2-3+4)	897 965	759 755
1. Składki przypisane brutto	1 205 265	1 042 304
2. Udział reasekuratorów w składce przypisanej	360 317	262 694
3. Zmiany stanu rezerw składek i rezerwy na ryzyko niewygaste brutto	30 960	65 170
4. Udział reasekuratorów w zmianie stanu rezerw składek	83 977	45 315
II. Przychody z lokat netto po uwzględnieniu kosztów, przeniesione z ogólnego rachunku zysków i strat	-	-
III. Pozostałe przychody techniczne na udziale własnym	33 433	17 084
IV. Odszkodowania i świadczenia (1+2)	656 531	505 652
1. Odszkodowania i świadczenia wypłacone na udziale własnym	423 637	295 979
1.1. Odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto	543 764	447 261
1.2. Udział reasekuratorów w odszkodowaniach i świadczeniach wypłaconych	120 127	151 282
2. Zmiana stanu rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia na udziale własnym	232 894	209 673
2.1. Zmiana stanu rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia brutto	383 832	280 499
2.2. Udział reasekuratorów w zmianie stanu rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia	150 938	70 826
V. Zmiany stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych na udziale własnym	-	-
1. Zmiany stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych brutto	-	-
2. Udział reasekuratorów w zmianie stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych	-	-
VI. Premie i rabaty na udziale własnym łącznie ze zmianą stanu rezerw	(585)	791
VII. Koszty działalności ubezpieczeniowej	270 206	206 606
1. Koszty akwizycji, w tym:	271 209	204 542
- zmiana stanu aktywowanych kosztów akwizycji	54 783	38 953
2. Koszty administracyjne	18 755	14 981
3. Prowizje reasekuracyjne i udział w zyskach reasekuratorów	19 758	12 917
VIII. Pozostałe koszty techniczne na udziale własnym	(408)	16 204
IX. Zmiany stanu rezerw na wyrównanie szkodowości (ryzyka)	4 860	29 418
X. Wynik techniczny ubezpieczeń majątkowych i osobowych	794	18 168

W latach 2018 i 2017 PZU prowadził działalność w zakresie reasekuracji czynnej we wszystkich klasach rachunkowych z wyjątkiem klasy 9.

Techniczny rachunek ubezpieczeń – reasekuracja czynna

KLASA RACHUNKOWA NR 1 Następstwa wypadków i choroba (grupa 1, 2)

Wyszczególnienie	1 stycznia – 31 grudnia 2018	1 stycznia – 31 grudnia 2017
I. Składki (1-2-3+4)	4 810	13 008
1. Składki przypisane brutto	11 088	192
2. Udział reasekuratorów w składce przypisanej	158	230
3. Zmiany stanu rezerw składek i rezerwy na ryzyko niewygaśnięte brutto	6 195	(13 014)
4. Udział reasekuratorów w zmianie stanu rezerw składek	75	32
II. Przychody z lokat netto po uwzględnieniu kosztów, przeniesione z ogólnego rachunku zysków i strat	-	-
III. Pozostałe przychody techniczne na udziale własnym	3 618	899
IV. Odszkodowania i świadczenia (1+2)	7 145	5 821
1. Odszkodowania i świadczenia wypłacone na udziale własnym	6 428	6 245
1.1. Odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto	6 450	6 245
1.2. Udział reasekuratorów w odszkodowaniach i świadczeniach wypłaconych	22	-
2. Zmiana stanu rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia na udziale własnym	717	(424)
2.1. Zmiana stanu rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia brutto	793	(424)
2.2. Udział reasekuratorów w zmianie stanu rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia	76	-
V. Zmiany stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych na udziale własnym	-	-
1. Zmiany stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych brutto	-	-
2. Udział reasekuratorów w zmianie stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych	-	-
VI. Premie i rabaty na udziale własnym łącznie ze zmianą stanu rezerw	-	-
VII. Koszty działalności ubezpieczeniowej	4 034	2 139
1. Koszty akwizycji, w tym:	3 501	1 719
- zmiana stanu aktywowanych kosztów akwizycji	(866)	709
2. Koszty administracyjne	538	421
3. Prowizje reasekuracyjne i udział w zyskach reasekuratorów	5	1
VIII. Pozostałe koszty techniczne na udziale własnym	930	2 467
IX. Zmiany stanu rezerw na wyrównanie szkodowości (ryzyka)	(650)	650
X. Wynik techniczny ubezpieczeń majątkowych i osobowych	(3 031)	2 830

Techniczny rachunek ubezpieczeń – reasekuracja czynna

KLASA RACHUNKOWA NR 2 Komunikacyjne – odpowiedzialność cywilna (grupa 10)

Wyszczególnienie	1 stycznia – 31 grudnia 2018	1 stycznia – 31 grudnia 2017
I. Składki (1-2-3+4)	688 498	605 511
1. Składki przypisane brutto	720 585	711 059
2. Udział reasekuratorów w składce przypisanej	21 828	17 849
3. Zmiany stanu rezerw składek i rezerwy na ryzyko niewygaście brutto	10 806	92 613
4. Udział reasekuratorów w zmianie stanu rezerw składek	547	4 914
II. Przychody z lokat netto po uwzględnieniu kosztów, przeniesione z ogólnego rachunku zysków i strat	-	-
III. Pozostałe przychody techniczne na udziale własnym	6 073	1 409
IV. Odszkodowania i świadczenia (1+2)	499 269	408 720
1. Odszkodowania i świadczenia wypłacone na udziale własnym	366 442	219 438
1.1. Odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto	366 442	219 438
1.2. Udział reasekuratorów w odszkodowaniach i świadczeniach wypłaconych	-	-
2. Zmiana stanu rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia na udziale własnym	132 827	189 282
2.1. Zmiana stanu rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia brutto	156 648	193 924
2.2. Udział reasekuratorów w zmianie stanu rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia	23 821	4 642
V. Zmiany stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych na udziale własnym	-	-
1. Zmiany stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych brutto	-	-
2. Udział reasekuratorów w zmianie stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych	-	-
VI. Premie i rabaty na udziale własnym łącznie ze zmianą stanu rezerw	157	43
VII. Koszty działalności ubezpieczeniowej	211 456	157 247
1. Koszty akwizycji, w tym:	202 837	151 338
- zmiana stanu aktywowanych kosztów akwizycji	(8 356)	(24 475)
2. Koszty administracyjne	8 733	5 909
3. Prowizje reasekuracyjne i udział w zyskach reasekuratorów	114	-
VIII. Pozostałe koszty techniczne na udziale własnym	987	3 535
IX. Zmiany stanu rezerw na wyrównanie szkodowości (ryzyka)	5 852	30 276
X. Wynik techniczny ubezpieczeń majątkowych i osobowych	(23 150)	7 099

Techniczny rachunek ubezpieczeń – reasekuracja czynna

KLASA RACHUNKOWA NR 3 Komunikacyjne pozostałe (grupa 3)

Wyszczególnienie	1 stycznia – 31 grudnia 2018	1 stycznia – 31 grudnia 2017
I. Składki (1-2-3+4)	18 838	18 990
1. Składki przypisane brutto	14 156	25 837
2. Udział reasekuratorów w składce przypisanej	454	230
3. Zmiany stanu rezerw składek i rezerwy na ryzyko niewygaste brutto	(4 895)	6 661
4. Udział reasekuratorów w zmianie stanu rezerw składek	241	44
II. Przychody z lokat netto po uwzględnieniu kosztów, przeniesione z ogólnego rachunku zysków i strat	-	-
III. Pozostałe przychody techniczne na udziale własnym	3 304	1 230
IV. Odszkodowania i świadczenia (1+2)	14 006	9 781
1. Odszkodowania i świadczenia wypłacone na udziale własnym	13 656	8 245
1.1. Odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto	13 656	8 245
1.2. Udział reasekuratorów w odszkodowaniach i świadczeniach wypłaconych	-	-
2. Zmiana stanu rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia na udziale własnym	350	1 536
2.1. Zmiana stanu rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia brutto	350	1 536
2.2. Udział reasekuratorów w zmianie stanu rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia	-	-
V. Zmiany stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych na udziale własnym	-	-
1. Zmiany stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych brutto	-	-
2. Udział reasekuratorów w zmianie stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych	-	-
VI. Premie i rabaty na udziale własnym łącznie ze zmianą stanu rezerw	-	-
VII. Koszty działalności ubezpieczeniowej	7 729	12 679
1. Koszty akwizycji, w tym:	3 658	8 472
- zmiana stanu aktywowanych kosztów akwizycji	4 475	(2 479)
2. Koszty administracyjne	4 073	4 207
3. Prowizje reasekuracyjne i udział w zyskach reasekuratorów	2	-
VIII. Pozostałe koszty techniczne na udziale własnym	1 186	2 849
IX. Zmiany stanu rezerw na wyrównanie szkodowości (ryzyka)	-	-
X. Wynik techniczny ubezpieczeń majątkowych i osobowych	(779)	(5 089)

Techniczny rachunek ubezpieczeń – reasekuracja czynna

KLASA RACHUNKOWA NR 4 Morskie, lotnicze i transportowe (grupy 4, 5, 6, 7)

Wyszczególnienie	1 stycznia – 31 grudnia 2018	1 stycznia – 31 grudnia 2017
I. Składki (1-2-3+4)	6 347	2 012
1. Składki przypisane brutto	10 978	5 909
2. Udział reasekuratorów w składce przypisanej	2 920	1 381
3. Zmiany stanu rezerw składek i rezerwy na ryzyko niewygaśnięte brutto	3 470	1 107
4. Udział reasekuratorów w zmianie stanu rezerw składek	1 759	(1 409)
II. Przychody z lokat netto po uwzględnieniu kosztów, przeniesione z ogólnego rachunku zysków i strat	-	-
III. Pozostałe przychody techniczne na udziale własnym	319	104
IV. Odszkodowania i świadczenia (1+2)	2 536	6 510
1. Odszkodowania i świadczenia wypłacone na udziale własnym	6 038	1 200
1.1. Odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto	6 038	1 200
1.2. Udział reasekuratorów w odszkodowaniach i świadczeniach wypłaconych	-	-
2. Zmiana stanu rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia na udziale własnym	(3 502)	5 310
2.1. Zmiana stanu rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia brutto	(3 503)	6 012
2.2. Udział reasekuratorów w zmianie stanu rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia	(1)	702
V. Zmiany stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych na udziale własnym	-	-
1. Zmiany stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych brutto	-	-
2. Udział reasekuratorów w zmianie stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych	-	-
VI. Premie i rabaty na udziale własnym łącznie ze zmianą stanu rezerw	-	-
VII. Koszty działalności ubezpieczeniowej	1 148	499
1. Koszty akwizycji, w tym:	1 179	413
- zmiana stanu aktywowanych kosztów akwizycji	(295)	(219)
2. Koszty administracyjne	63	121
3. Prowizje reasekuracyjne i udział w zyskach reasekuratorów	94	35
VIII. Pozostałe koszty techniczne na udziale własnym	(92)	827
IX. Zmiany stanu rezerw na wyrównanie szkodowości (ryzyka)	317	-
X. Wynik techniczny ubezpieczeń majątkowych i osobowych	2 757	(5 720)

Techniczny rachunek ubezpieczeń – reasekuracja czynna

KLASA RACHUNKOWA NR 5 Od ognia i innych szkód rzeczowych (grupy 8, 9)

Wyszczególnienie	1 stycznia – 31 grudnia 2018	1 stycznia – 31 grudnia 2017
I. Składki (1-2-3+4)	93 840	61 939
1. Składki przypisane brutto	375 043	291 044
2. Udział reasekuratorów w składce przypisanej	287 376	213 959
3. Zmiany stanu rezerw składek i rezerwy na ryzyko niewygaste brutto	57 519	52 484
4. Udział reasekuratorów w zmianie stanu rezerw składek	63 692	37 338
II. Przychody z lokat netto po uwzględnieniu kosztów, przeniesione z ogólnego rachunku zysków i strat	-	-
III. Pozostałe przychody techniczne na udziale własnym	16 286	2 733
IV. Odszkodowania i świadczenia (1+2)	92 410	61 852
1. Odszkodowania i świadczenia wypłacone na udziale własnym	18 765	41 404
1.1. Odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto	97 392	99 098
1.2. Udział reasekuratorów w odszkodowaniach i świadczeniach wypłaconych	78 627	57 694
2. Zmiana stanu rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia na udziale własnym	73 645	20 448
2.1. Zmiana stanu rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia brutto	203 988	155 282
2.2. Udział reasekuratorów w zmianie stanu rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia	130 343	134 834
V. Zmiany stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych na udziale własnym	-	-
1. Zmiany stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych brutto	-	-
2. Udział reasekuratorów w zmianie stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych	-	-
VI. Premie i rabaty na udziale własnym łącznie ze zmianą stanu rezerw	(750)	754
VII. Koszty działalności ubezpieczeniowej	4 659	2 932
1. Koszty akwizycji, w tym:	17 865	11 446
- zmiana stanu aktywowanych kosztów akwizycji	(1 865)	(14 526)
2. Koszty administracyjne	3 377	2 407
3. Prowizje reasekuracyjne i udział w zyskach reasekuratorów	16 583	10 921
VIII. Pozostałe koszty techniczne na udziale własnym	(3 051)	4 812
IX. Zmiany stanu rezerw na wyrównanie szkodowości (ryzyka)	-	(3 757)
X. Wynik techniczny ubezpieczeń majątkowych i osobowych	16 858	(1 921)

Techniczny rachunek ubezpieczeń – reasekuracja czynna

KLASA RACHUNKOWA NR 6 Odpowiedzialność cywilna (grupy 11, 12, 13)

Wyszczególnienie	1 stycznia – 31 grudnia 2018	1 stycznia – 31 grudnia 2017
I. Składki (1-2-3+4)	46 966	19 016
1. Składki przypisane brutto	68 129	61 528
2. Udział reasekuratorów w składce przypisanej	10 558	10 753
3. Zmiany stanu rezerw składek i rezerwy na ryzyko niewygaśnięte brutto	10 357	34 861
4. Udział reasekuratorów w zmianie stanu rezerw składek	(248)	3 102
II. Przychody z lokat netto po uwzględnieniu kosztów, przeniesione z ogólnego rachunku zysków i strat	-	-
III. Pozostałe przychody techniczne na udziale własnym	138	50
IV. Odszkodowania i świadczenia (1+2)	23 678	12 249
1. Odszkodowania i świadczenia wypłacone na udziale własnym	6 682	4 370
1.1. Odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto	8 388	4 468
1.2. Udział reasekuratorów w odszkodowaniach i świadczeniach wypłaconych	1 706	98
2. Zmiana stanu rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia na udziale własnym	16 996	7 879
2.1. Zmiana stanu rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia brutto	21 272	12 656
2.2. Udział reasekuratorów w zmianie stanu rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia	4 276	4 777
V. Zmiany stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych na udziale własnym	-	-
1. Zmiany stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych brutto	-	-
2. Udział reasekuratorów w zmianie stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych	-	-
VI. Premie i rabaty na udziale własnym łącznie ze zmianą stanu rezerw	8	-
VII. Koszty działalności ubezpieczeniowej	18 104	2 498
1. Koszty akwizycji, w tym:	18 093	2 347
- zmiana stanu aktywowanych kosztów akwizycji	(4 670)	(7 378)
2. Koszty administracyjne	760	640
3. Prowizje reasekuracyjne i udział w zyskach reasekuratorów	749	489
VIII. Pozostałe koszty techniczne na udziale własnym	141	175
IX. Zmiany stanu rezerw na wyrównanie szkodowości (ryzyka)	694	475
X. Wynik techniczny ubezpieczeń majątkowych i osobowych	4 479	3 669

Techniczny rachunek ubezpieczeń – reasekuracja czynna

KLASA RACHUNKOWA NR 7 Kredyt i gwarancje (grupy 14, 15)

Wyszczególnienie	1 stycznia – 31 grudnia 2018	1 stycznia – 31 grudnia 2017
I. Składki (1-2-3+4)	(46)	798
1. Składki przypisane brutto	6 218	3 566
2. Udział reasekuratorów w składce przypisanej	6 309	3 205
3. Zmiany stanu rezerw składek i rezerwy na ryzyko niewygaście brutto	2 404	(75)
4. Udział reasekuratorów w zmianie stanu rezerw składek	2 449	362
II. Przychody z lokat netto po uwzględnieniu kosztów, przeniesione z ogólnego rachunku zysków i strat	-	-
III. Pozostałe przychody techniczne na udziale własnym	275	158
IV. Odszkodowania i świadczenia (1+2)	71	(194)
1. Odszkodowania i świadczenia wypłacone na udziale własnym	296	4
1.1. Odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto	2 264	218
1.2. Udział reasekuratorów w odszkodowaniach i świadczeniach wypłaconych	1 968	214
2. Zmiana stanu rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia na udziale własnym	(225)	(198)
2.1. Zmiana stanu rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia brutto	(277)	1 879
2.2. Udział reasekuratorów w zmianie stanu rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia	(52)	2 077
V. Zmiany stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych na udziale własnym	-	-
1. Zmiany stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych brutto	-	-
2. Udział reasekuratorów w zmianie stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych	-	-
VI. Premie i rabaty na udziale własnym łącznie ze zmianą stanu rezerw	-	-
VII. Koszty działalności ubezpieczeniowej	329	80
1. Koszty akwizycji, w tym:	1 159	952
- zmiana stanu aktywowanych kosztów akwizycji	(765)	(385)
2. Koszty administracyjne	261	60
3. Prowizje reasekuracyjne i udział w zyskach reasekuratorów	1 091	932
VIII. Pozostałe koszty techniczne na udziale własnym	95	300
IX. Zmiany stanu rezerw na wyrównanie szkodowości (ryzyka)	(1)	1
X. Wynik techniczny ubezpieczeń majątkowych i osobowych	(265)	769

Techniczny rachunek ubezpieczeń – reasekuracja czynna

KLASA RACHUNKOWA NR 8 Świadczenie pomocy (grupa 18)

Wyszczególnienie	1 stycznia – 31 grudnia 2018	1 stycznia – 31 grudnia 2017
I. Składki (1-2-3+4)	4 706	3 029
1. Składki przypisane brutto	672	(13 124)
2. Udział reasekuratorów w składce przypisanej	229	198
3. Zmiany stanu rezerw składek i rezerwy na ryzyko niewygaśnięte brutto	(4 232)	(16 330)
4. Udział reasekuratorów w zmianie stanu rezerw składek	31	21
II. Przychody z lokat netto po uwzględnieniu kosztów, przeniesione z ogólnego rachunku zysków i strat	-	-
III. Pozostałe przychody techniczne na udziale własnym	10	5
IV. Odszkodowania i świadczenia (1+2)	1 433	1 448
1. Odszkodowania i świadczenia wypłacone na udziale własnym	1 392	1 082
1.1. Odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto	1 392	1 082
1.2. Udział reasekuratorów w odszkodowaniach i świadczeniach wypłaconych	-	-
2. Zmiana stanu rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia na udziale własnym	41	366
2.1. Zmiana stanu rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia brutto	41	366
2.2. Udział reasekuratorów w zmianie stanu rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia	-	-
V. Zmiany stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych na udziale własnym	-	-
1. Zmiany stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych brutto	-	-
2. Udział reasekuratorów w zmianie stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych	-	-
VI. Premie i rabaty na udziale własnym łącznie ze zmianą stanu rezerw	-	-
VII. Koszty działalności ubezpieczeniowej	1 669	1 641
1. Koszty akwizycji, w tym:	830	652
- zmiana stanu aktywowanych kosztów akwizycji	761	3 234
2. Koszty administracyjne	841	989
3. Prowizje reasekuracyjne i udział w zyskach reasekuratorów	2	-
VIII. Pozostałe koszty techniczne na udziale własnym	-	3
IX. Zmiany stanu rezerw na wyrównanie szkodowości (ryzyka)	-	-
X. Wynik techniczny ubezpieczeń majątkowych i osobowych	1 614	(58)

Techniczny rachunek ubezpieczeń – reasekuracja czynna

KLASA RACHUNKOWA NR 10 Pozostałe (grupa 16)

Wyszczególnienie	1 stycznia – 31 grudnia 2018	1 stycznia – 31 grudnia 2017
I. Składki (1-2-3+4)	34 006	35 452
1. Składki przypisane brutto	(1 604)	(43 707)
2. Udział reasekuratorów w składce przypisanej	30 485	14 889
3. Zmiany stanu rezerw składek i rezerwy na ryzyko niewygaśnięte brutto	(50 664)	(93 137)
4. Udział reasekuratorów w zmianie stanu rezerw składek	15 431	911
II. Przychody z lokat netto po uwzględnieniu kosztów, przeniesione z ogólnego rachunku zysków i strat	-	-
III. Pozostałe przychody techniczne na udziale własnym	3 410	10 496
IV. Odszkodowania i świadczenia (1+2)	15 983	(535)
1. Odszkodowania i świadczenia wypłacone na udziale własnym	3 938	13 991
1.1. Odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto	41 742	107 267
1.2. Udział reasekuratorów w odszkodowaniach i świadczeniach wypłaconych	37 804	93 276
2. Zmiana stanu rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia na udziale własnym	12 045	(14 526)
2.1. Zmiana stanu rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia brutto	4 520	(90 732)
2.2. Udział reasekuratorów w zmianie stanu rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia	(7 525)	(76 206)
V. Zmiany stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych na udziale własnym	-	-
1. Zmiany stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych brutto	-	-
2. Udział reasekuratorów w zmianie stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych	-	-
VI. Premie i rabaty na udziale własnym łącznie ze zmianą stanu rezerw	-	(6)
VII. Koszty działalności ubezpieczeniowej	21 078	26 891
1. Koszty akwizycji, w tym:	22 087	27 203
- zmiana stanu aktywowanych kosztów akwizycji	66 364	84 472
2. Koszty administracyjne	109	227
3. Prowizje reasekuracyjne i udział w zyskach reasekuratorów	1 118	539
VIII. Pozostałe koszty techniczne na udziale własnym	(604)	1 236
IX. Zmiany stanu rezerw na wyrównanie szkodowości (ryzyka)	(1 352)	1 773
X. Wynik techniczny ubezpieczeń majątkowych i osobowych	2 311	16 589

Dodatkowe informacje i objaśnienia

1. Wartości niematerialne i prawne

Wartości niematerialne i prawne	31 grudnia 2018	31 grudnia 2017
a) koszty zakończonych prac rozwojowych	-	-
b) wartość firmy	-	-
c) nabyte koncesje, patenty, licencje i podobne wartości w tym:	286 711	313 996
- oprogramowanie komputerowe	284 917	311 827
d) inne wartości niematerialne i prawne	-	-
e) zaliczki na wartości niematerialne i prawne	48 234	31 441
Wartości niematerialne i prawne, razem	334 945	345 437

Zmiana stanu wartości niematerialnych i prawnych, łącznie	31 grudnia 2018	31 grudnia 2017
a) wartość brutto wartości niematerialnych i prawnych na początek okresu	822 069	784 364
b) zwiększenia (z tytułu)	109 904	114 768
- zakup	58 662	49 813
- przeniesienia	46 562	62 409
- inne (w tym oszacowania)	4 680	2 546
c) zmniejszenia (z tytułu)	104 583	77 063
- sprzedaż	-	-
- likwidacja	58 021	14 654
- przeniesienia	46 562	62 409
- inne (w tym oszacowania)	-	-
d) wartość brutto wartości niematerialnych i prawnych na koniec okresu	827 390	822 069
e) skumulowana amortyzacja (umorzenie) na początek okresu	474 909	405 106
f) amortyzacja za okres (z tytułu)	15 925	69 803
- odpisy bieżącego roku	72 777	83 052
- sprzedaż	-	-
- likwidacja	(57 089)	(14 562)
- inne	237	1 313
g) skumulowana amortyzacja (umorzenie) na koniec okresu	490 834	474 909
h) odpisy z tytułu trwałej utraty wartości na początek okresu	1 723	1 723
- zwiększenia	-	-
- zmniejszenia	112	-
i) odpisy z tytułu trwałej utraty wartości na koniec okresu	1 611	1 723
j) wartość netto wartości niematerialnych i prawnych na koniec okresu	334 945	345 437

Wartości niematerialne i prawne - struktura własnościowa	31 grudnia 2018	31 grudnia 2017
a) własne	334 945	345 437
b) używane na podstawie umowy najmu, dzierżawy lub innej umowy, w tym umowy leasingu	-	-
Wartości niematerialne i prawne, razem	334 945	345 437

Zmiana stanu wartości niematerialnych i prawnych za rok zakończony 31 grudnia 2018 roku (wg grup rodzajowych)	a) koszty zakończonych prac rozwojowych	b) wartość firmy	c) nabyte koncesje, patenty, licencje i podobne wartości	- w tym oprogramowanie komputerowe	d) inne wartości niematerialne i prawne	e) zaliczki oraz wart. niem. i prawne w budowie	Wartości niematerialne i prawne razem
a) wartość brutto wartości niematerialnych i prawnych na początek okresu	-	-	788 892	777 526	13	33 164	822 069
b) zwiększenia (z tytułu)	-	-	46 661	45 817	-	63 243	109 904
- zakup	-	-	31	31	-	58 631	58 662
- przeniesienia	-	-	46 562	45 767	-	-	46 562
- inne (w tym oszacowania)	-	-	68	19	-	4 612	4 680
c) zmniejszenia (z tytułu)	-	-	58 021	57 232	-	46 562	104 583
- sprzedaż	-	-	-	-	-	-	-
- likwidacja	-	-	58 021	57 232	-	-	58 021
- przeniesienia	-	-	-	-	-	46 562	46 562
d) wartość brutto wartości niematerialnych i prawnych na koniec okresu	-	-	777 532	766 111	13	49 845	827 390
e) skumulowana amortyzacja (umorzenie) na początek okresu	-	-	474 896	465 699	13	-	474 909
f) amortyzacja za okres (z tytułu)	-	-	15 925	15 495	-	-	15 925
- odpisy bieżącego roku	-	-	72 777	71 609	-	-	72 777
- sprzedaż	-	-	-	-	-	-	-
- likwidacja	-	-	(57 089)	(56 302)	-	-	(57 089)
- inne	-	-	237	188	-	-	237
g) skumulowana amortyzacja (umorzenie) na koniec okresu	-	-	490 821	481 194	13	-	490 834
h) odpisy z tytułu trwałej utraty wartości na początek okresu	-	-	-	-	-	1 723	1 723
- zwiększenia	-	-	-	-	-	-	-
- zmniejszenia	-	-	-	-	-	112	112
i) odpisy z tytułu trwałej utraty wartości na koniec okresu	-	-	-	-	-	1 611	1 611
j) wartość netto wartości niematerialnych i prawnych na koniec okresu	-	-	286 711	284 917	-	48 234	334 945

Zmiana stanu wartości niematerialnych i prawnych za rok zakończony 31 grudnia 2017 roku (wg grup rodzajowych)	a) koszty zakończonych prac rozwojowych	b) wartość firmy	c) nabyte koncesje, patenty, licencje i podobne wartości	- w tym oprogramowanie komputerowe	d) inne wartości niematerialne i prawne	e) zaliczki oraz wart. niem. i prawne w budowie	Wartości niematerialne i prawne razem
a) wartość brutto wartości niematerialnych i prawnych na początek okresu	-	-	741 055	728 767	13	43 296	784 364
b) zwiększenia (z tytułu)	-	-	62 491	62 169	-	52 277	114 768
- zakup	-	-	48	48	-	49 765	49 813
- przeniesienia	-	-	62 409	62 087	-	-	62 409
- inne (w tym oszacowania)	-	-	34	34	-	2 512	2 546
c) zmniejszenia (z tytułu)	-	-	14 654	13 410	-	62 409	77 063
- sprzedaż	-	-	-	-	-	-	-
- likwidacja	-	-	14 654	13 410	-	-	14 654
- przeniesienia	-	-	-	-	-	62 409	62 409
d) wartość brutto wartości niematerialnych i prawnych na koniec okresu	-	-	788 892	777 526	13	33 164	822 069
e) skumulowana amortyzacja (umorzenie) na początek okresu	-	-	405 093	395 980	13	-	405 106
f) amortyzacja za okres (z tytułu)	-	-	69 803	69 719	-	-	69 803
- odpisy bieżącego roku	-	-	83 052	81 724	-	-	83 052
- sprzedaż	-	-	-	-	-	-	-
- likwidacja	-	-	(14 562)	(13 318)	-	-	(14 562)
- inne	-	-	1 313	1 313	-	-	1 313
g) skumulowana amortyzacja (umorzenie) na koniec okresu	-	-	474 896	465 699	13	-	474 909
h) odpisy z tytułu trwałej utraty wartości na początek okresu	-	-	-	-	-	1 723	1 723
- zwiększenia	-	-	-	-	-	-	-
- zmniejszenia	-	-	-	-	-	-	-
i) odpisy z tytułu trwałej utraty wartości na koniec okresu	-	-	-	-	-	1 723	1 723
j) wartość netto wartości niematerialnych i prawnych na koniec okresu	-	-	313 996	311 827	-	31 441	345 437

2. Lokaty

2.1 Struktura geograficzna lokat

Struktura geograficzna lokat na 31 grudnia 2018 roku	Krajowe				Zagraniczne - kraje UE				Zagraniczne - pozostałe kraje				Razem			
	Cena nabycia	Wartość godziwa	Wartość bilansowa netto	Odpis z tytułu utraty wartości	Cena nabycia	Wartość godziwa	Wartość bilansowa netto	Odpis z tytułu utraty wartości	Cena nabycia	Wartość godziwa	Wartość bilansowa netto	Odpis z tytułu utraty wartości	Cena nabycia	Wartość godziwa	Wartość bilansowa netto	Odpis z tytułu utraty wartości
I. Nieruchomości ¹⁾	730 664	492 004	347 027	136 944	-	-	-	-	-	-	-	-	730 664	492 004	347 027	136 944
II. Lokaty w jednostkach podporządkowanych ²⁾	10 664 931	22 206 297	14 884 355	7 821	1 072 058	674 861	1 124 243	-	176 250	48 171	48 171	-	11 913 239	22 929 329	16 056 769	7 821
III. Inne lokaty finansowe	17 461 341	19 719 447	18 951 757	16 687	1 065 987	1 124 204	1 124 147	-	1 117 569	1 091 048	1 091 048	-	19 644 897	21 934 699	21 166 952	16 687
1. Udziały, akcje oraz inne papiery wartościowe o zmiennej kwocie dochodu	18 818	2 197	2 197	12 500	-	-	-	-	-	-	-	-	18 818	2 197	2 197	12 500
- wyceniane w wartości godziwej	6 303	2 182	2 182	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6 303	2 182	2 182	-
- wyceniane według kosztu nabycia	12 515	15	15	12 500	-	-	-	-	-	-	-	-	12 515	15	15	12 500
2. Jednostki uczestnictwa i certyfikaty inwestycyjne w funduszach inwestycyjnych	5 437 678	6 840 438	6 840 438	4 187	40 985	47 701	47 701	-	22 821	28 325	28 325	-	5 501 484	6 916 464	6 916 464	4 187
3. Dłużne papiery wartościowe i inne papiery wartościowe o stałej kwocie dochodu	9 730 312	10 593 888	9 832 236	-	941 560	926 488	926 291	-	1 094 218	1 056 190	1 056 190	-	11 766 090	12 576 566	11 814 717	-
- wyceniane w wartości godziwej	4 764 409	4 827 713	4 827 713	-	918 306	901 872	901 872	-	1 094 218	1 056 190	1 056 190	-	6 776 933	6 785 775	6 785 775	-
- wyceniane według skorygowanej ceny nabycia lub kosztu nabycia	4 965 903	5 766 175	5 004 523	-	23 254	24 616	24 419	-	-	-	-	-	4 989 157	5 790 791	5 028 942	-
4. Udziały we wspólnych przedsięwzięciach lokacyjnych	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5. Pożyczki zabezpieczone hipotecznie	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6. Pozostałe pożyczki	1 403 692	1 412 609	1 406 571	-	83 442	83 441	83 581	-	-	-	-	-	1 487 134	1 496 050	1 490 152	-
7. Lokaty terminowe w instytucjach kredytowych	870 841	869 488	869 488	-	-	-	-	-	-	-	-	-	870 841	869 488	869 488	-
8. Pozostałe lokaty	-	827	827	-	-	66 574	66 574	-	530	6 533	6 533	-	530	73 934	73 934	-
IV. Należności depozytowe od cedentów	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Razem	28 856 936	42 417 748	34 183 139	161 452	2 138 045	1 799 065	2 248 390	-	1 293 819	1 139 219	1 139 219	-	32 288 800	45 356 032	37 570 748	161 452

¹⁾ Prezentowana wartość godziwa nieruchomości wynika z wycen przeprowadzonych w 2018 roku, bazujących przede wszystkim na zastosowaniu metody dochodowej.

²⁾ W przypadku spółek wycenianych metodą praw własności, prezentowana wartość godziwa lokat w jednostkach podporządkowanych została przyjęta na poziomie wysokości aktywów netto tych spółek przypadających PZU na datę bilansową, powiększonych o niezamortyzowaną część wartości firmy na dzień bilansowy, z uwzględnieniem odpisów z tytułu trwałej utraty wartości (z wyjątkiem Alior Bank i Bank Pekao, dla których zaprezentowano wycenę giełdową oraz z wyjątkiem spółek ubezpieczeniowych, dla których przyjęto nadwyżkę aktywów nad zobowiązaniami według systemu Wyłączalność II). Ewentualne regularne oszacowania wartości godziwej lokat w jednostkach podporządkowanych, które wykonywane byłyby wyłącznie dla potrzeb jednostkowej sprawozdawczości finansowej PZU, nie są dokonywane głównie z uwagi na potencjalne znaczne i powtarzalne koszty takich działań oraz duży margines uznaniowości oraz możliwego błędu, jakim obarczone byłyby wyniki.

Struktura lokat wg stanu na 31 grudnia 2018 roku	Krajowe - wartość bilansowa netto	Zagraniczne - kraje UE - wartość bilansowa netto	Zagraniczne - pozostałe kraje - wartość bilansowa netto	Razem
I. Nieruchomości	347 027	-	-	347 027
II. Lokaty w jednostkach podporządkowanych	14 884 355	1 124 243	48 171	16 056 769
- z nieograniczoną zbywalnością, notowane na giełdach	8 795 874	-	-	8 795 874
- z nieograniczoną zbywalnością, notowane na rynkach pozagiełdowych	-	-	-	-
- z nieograniczoną zbywalnością, nienotowane na rynku regulowanym	6 088 481	1 124 243	48 171	7 260 895
- z ograniczoną zbywalnością	-	-	-	-
III. Inne lokaty finansowe	18 951 757	1 124 147	1 091 048	21 166 952
1. Udziały, akcje oraz inne papiery wartościowe o zmiennej kwocie dochodu	2 197	-	-	2 197
- z nieograniczoną zbywalnością, notowane na giełdach	2 182	-	-	2 182
- z nieograniczoną zbywalnością, notowane na rynkach pozagiełdowych	-	-	-	-
- z nieograniczoną zbywalnością, nienotowane na rynku regulowanym	15	-	-	15
- z ograniczoną zbywalnością	-	-	-	-
2. Jednostki uczestnictwa i certyfikaty inwestycyjne w funduszach inwestycyjnych	6 840 438	47 701	28 325	6 916 464
- z nieograniczoną zbywalnością, notowane na giełdach	-	-	-	-
- z nieograniczoną zbywalnością, notowane na rynkach pozagiełdowych	-	-	-	-
- z nieograniczoną zbywalnością, nienotowane na rynku regulowanym	6 840 438	47 701	28 325	6 916 464
- z ograniczoną zbywalnością	-	-	-	-
3. Dłużne papiery wartościowe i inne papiery wartościowe o stałej kwocie dochodu	9 832 236	926 291	1 056 190	11 814 717
- z nieograniczoną zbywalnością, notowane na giełdach	9 694 893	901 872	1 056 190	11 652 955
- z nieograniczoną zbywalnością, notowane na rynkach pozagiełdowych	137 343	-	-	137 343
- z nieograniczoną zbywalnością, nienotowane na rynku regulowanym	-	24 419	-	24 419
- z ograniczoną zbywalnością	-	-	-	-
4. Udziały we wspólnych przedsięwzięciach lokacyjnych	-	-	-	-
- z nieograniczoną zbywalnością, notowane na giełdach	-	-	-	-
- z nieograniczoną zbywalnością, notowane na rynkach pozagiełdowych	-	-	-	-
- z nieograniczoną zbywalnością, nienotowane na rynku regulowanym	-	-	-	-
- z ograniczoną zbywalnością	-	-	-	-
5. Pożyczki zabezpieczone hipotecznie	-	-	-	-
6. Pozostałe pożyczki	1 406 571	83 581	-	1 490 152
7. Lokaty terminowe w instytucjach kredytowych	869 488	-	-	869 488
8. Pozostałe lokaty	827	66 574	6 533	73 934
- z nieograniczoną zbywalnością, notowane na giełdach	-	215	5 070	5 285
- z nieograniczoną zbywalnością, notowane na rynkach pozagiełdowych	-	-	-	-
- z nieograniczoną zbywalnością, nienotowane na rynku regulowanym	827	66 359	1 463	68 649
- z ograniczoną zbywalnością	-	-	-	-
IV. Należności depozytowe od cedentów	-	-	-	-
Razem	34 183 139	2 248 390	1 139 219	37 570 748

Struktura geograficzna lokat na 31 grudnia 2017 roku	Krajowe				Zagraniczne - kraje UE				Zagraniczne - pozostałe kraje				Razem			
	Cena nabycia	Wartość godziwa	Wartość bilansowa netto	Odpis z tytułu utraty wartości	Cena nabycia	Wartość godziwa	Wartość bilansowa netto	Odpis z tytułu utraty wartości	Cena nabycia	Wartość godziwa	Wartość bilansowa netto	Odpis z tytułu utraty wartości	Cena nabycia	Wartość godziwa	Wartość bilansowa netto	Odpis z tytułu utraty wartości
I. Nieruchomości ¹⁾	741 635	568 755	369 702	125 988	-	-	-	-	-	-	-	-	741 635	568 755	369 702	125 988
II. Lokaty w jednostkach podporządkowanych ²⁾	11 094 772	24 659 488	15 693 266	7 821	1 068 673	565 099	1 059 507	-	176 250	17 506	17 506	-	12 339 695	25 242 093	16 770 279	7 821
III. Inne lokaty finansowe	15 584 896	17 675 978	17 006 184	14 567	831 915	967 866	966 605	-	1 463 723	1 440 287	1 440 287	-	17 880 534	20 084 131	19 413 076	14 567
1. Udziały, akcje oraz inne papiery wartościowe o zmiennej kwocie dochodu	18 818	3 894	3 894	12 500	-	-	-	-	-	-	-	-	18 818	3 894	3 894	12 500
- wyceniane w wartości godziwej	6 303	3 879	3 879	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6 303	3 879	3 879	-
- wyceniane według kosztu nabycia	12 515	15	15	12 500	-	-	-	-	-	-	-	-	12 515	15	15	12 500
2. Jednostki uczestnictwa i certyfikaty inwestycyjne w funduszach inwestycyjnych	4 999 273	6 275 312	6 275 312	2 067	39 836	39 114	39 114	-	-	-	-	-	5 039 109	6 314 426	6 314 426	2 067
3. Dłużne papiery wartościowe i inne papiery wartościowe o stałej kwocie dochodu	8 928 542	9 663 192	8 996 484	-	792 079	773 469	772 208	-	1 463 723	1 435 408	1 435 408	-	11 184 344	11 872 069	11 204 100	-
- wyceniane w wartości godziwej	3 863 270	3 879 549	3 879 549	-	745 641	724 906	724 906	-	1 463 723	1 435 408	1 435 408	-	6 072 634	6 039 863	6 039 863	-
- wyceniane według skorygowanej ceny nabycia lub kosztu nabycia	5 065 272	5 783 643	5 116 935	-	46 438	48 563	47 302	-	-	-	-	-	5 111 710	5 832 206	5 164 237	-
4. Udziały we wspólnych przedsięwzięciach lokacyjnych	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5. Pożyczki zabezpieczone hipotecznie	884 676	954 896	954 033	-	-	-	-	-	-	-	-	-	884 676	954 896	954 033	-
6. Pozostałe pożyczki	567 789	562 108	559 885	-	-	-	-	-	-	-	-	-	567 789	562 108	559 885	-
7. Lokaty terminowe w instytucjach kredytowych	185 798	185 761	185 761	-	-	-	-	-	-	-	-	-	185 798	185 761	185 761	-
8. Pozostałe lokaty	-	30 815	30 815	-	-	155 283	155 283	-	-	4 879	4 879	-	-	190 977	190 977	-
IV. Należności depozytowe od cedentów	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Razem	27 421 303	42 904 221	33 069 152	148 376	1 900 588	1 532 965	2 026 112	-	1 639 973	1 457 793	1 457 793	-	30 961 864	45 894 979	36 553 057	148 376

¹⁾ Prezentowana wartość godziwa nieruchomości w 34,5 % wynika z wycen przeprowadzanych w latach 2016-2017, a w 65,5 % z wycen przeprowadzonych w latach 2013-2015, bazujących przede wszystkim na zastosowaniu metody dochodowej.

²⁾ W przypadku spółek wycenianych metodą praw własności, prezentowana wartość godziwa lokat w jednostkach podporządkowanych została przyjęta na poziomie wysokości aktywów netto tych spółek przypadających PZU na datę bilansową (z wyjątkiem Alior Bank i Bank Pekao, dla których zaprezentowano wycenę giełdową oraz z wyjątkiem spółek ubezpieczeniowych, dla których przyjęto nadwyżkę aktywów nad zobowiązaniami według systemu Wyłączalność II), powiększonych o niezamortyzowaną część wartości firmy na dzień bilansowy, z uwzględnieniem odpisów z tytułu trwałej utraty wartości. Ewentualne regularne oszacowania wartości godziwej lokat w jednostkach podporządkowanych, które wykonywane byłyby wyłącznie dla potrzeb jednostkowej sprawozdawczości finansowej PZU, nie są dokonywane głównie z uwagi na potencjalne znaczne i powtarzalne koszty takich działań oraz duży margines uznaniowości oraz możliwego błędu, jakim obarczone byłyby wyniki.

Struktura lokat wg stanu na 31 grudnia 2017 roku	Krajowe - wartość bilansowa netto	Zagraniczne - kraje UE - wartość bilansowa netto	Zagraniczne - pozostałe kraje - wartość bilansowa netto	Razem
I. Nieruchomości	369 702	-	-	369 702
II. Lokaty w jednostkach podporządkowanych	15 693 266	1 059 507	17 506	16 770 279
- z nieograniczoną zbywalnością, notowane na giełdach	9 061 016	-	-	9 061 016
- z nieograniczoną zbywalnością, notowane na rynkach pozagiełdowych	-	-	-	-
- z nieograniczoną zbywalnością, nienotowane na rynku regulowanym	6 632 250	1 059 507	17 506	7 709 263
- z ograniczoną zbywalnością	-	-	-	-
III. Inne lokaty finansowe	17 006 184	966 605	1 440 287	19 413 076
1. Udziały, akcje oraz inne papiery wartościowe o zmiennej kwocie dochodu	3 894	-	-	3 894
- z nieograniczoną zbywalnością, notowane na giełdach	3 879	-	-	3 879
- z nieograniczoną zbywalnością, notowane na rynkach pozagiełdowych	-	-	-	-
- z nieograniczoną zbywalnością, nienotowane na rynku regulowanym	15	-	-	15
- z ograniczoną zbywalnością	-	-	-	-
2. Jednostki uczestnictwa i certyfikaty inwestycyjne w funduszach inwestycyjnych	6 275 312	39 114	-	6 314 426
- z nieograniczoną zbywalnością, notowane na giełdach	-	-	-	-
- z nieograniczoną zbywalnością, notowane na rynkach pozagiełdowych	-	-	-	-
- z nieograniczoną zbywalnością, nienotowane na rynku regulowanym	6 275 312	39 114	-	6 314 426
- z ograniczoną zbywalnością	-	-	-	-
3. Dłużne papiery wartościowe i inne papiery wartościowe o stałej kwocie dochodu	8 996 484	772 208	1 435 408	11 204 100
- z nieograniczoną zbywalnością, notowane na giełdach	8 784 814	724 906	1 435 408	10 945 128
- z nieograniczoną zbywalnością, notowane na rynkach pozagiełdowych	186 489	-	-	186 489
- z nieograniczoną zbywalnością, nienotowane na rynku regulowanym	25 181	47 302	-	72 483
- z ograniczoną zbywalnością	-	-	-	-
4. Udziały we wspólnych przedsięwzięciach lokacyjnych	-	-	-	-
- z nieograniczoną zbywalnością, notowane na giełdach	-	-	-	-
- z nieograniczoną zbywalnością, notowane na rynkach pozagiełdowych	-	-	-	-
- z nieograniczoną zbywalnością, nienotowane na rynku regulowanym	-	-	-	-
- z ograniczoną zbywalnością	-	-	-	-
5. Pożyczki zabezpieczone hipotecznie	954 033	-	-	954 033
6. Pozostałe pożyczki	559 885	-	-	559 885
7. Lokaty terminowe w instytucjach kredytowych	185 761	-	-	185 761
8. Pozostałe lokaty	30 815	155 283	4 879	190 977
- z nieograniczoną zbywalnością, notowane na giełdach	-	13 755	4 879	18 634
- z nieograniczoną zbywalnością, notowane na rynkach pozagiełdowych	-	-	-	-
- z nieograniczoną zbywalnością, nienotowane na rynku regulowanym	30 815	141 528	-	172 343
- z ograniczoną zbywalnością	-	-	-	-
IV. Należności depozytowe od cedentów	-	-	-	-
Razem	33 069 152	2 026 112	1 457 793	36 553 057

2.2 Zmiana stanu instrumentów finansowych wg portfeli

Zmiana stanu instrumentów finansowych wg portfeli za rok zakończony 31 grudnia 2018 roku	Stan na początek okresu	Zwiększenia, w tym:		Zmniejszenia, w tym:		Stan na koniec okresu
		Nabycie	Wzrost wartości	Sprzedaż lub wykup	Spadek wartości	
a) aktywa finansowe przeznaczone do obrotu, w tym:	6 230 840	10 846 706	163 240	11 430 672	44 645	5 765 469
Udziały, akcje oraz inne papiery wartościowe o zmiennej kwocie dochodu oraz jednostki uczestnictwa i certyfikaty inwestycyjne w funduszach inwestycyjnych	-	-	-	-	-	-
Dłużne papiery wartościowe i inne papiery wartościowe o stałej kwocie dochodu	6 039 863	10 843 245	156 364	11 308 260	39 677	5 691 535
Pozostałe lokaty	190 977	3 461	6 876	122 412	4 968	73 934
b) zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	161 630	346 972	51 009	408 989	70 638	79 984
c) pożyczki udzielone i należności własne, w tym:	1 827 024	123 279 351	21 628	122 637 094	3 933	2 486 976
Dłużne papiery wartościowe i inne papiery wartościowe o stałej kwocie dochodu	127 345	-	1 440	1 449	-	127 336
Pożyczki zabezpieczone hipotecznie	954 033	-	-	954 033	-	-
Pozostałe pożyczki	559 885	77 609 659	19 994	76 697 025	2 361	1 490 152
Lokaty terminowe w instytucjach kredytowych	185 761	45 669 692	194	44 984 587	1 572	869 488
d) aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności, w tym:	5 036 892	87 596	120 170	333 313	9 740	4 901 605
Dłużne papiery wartościowe i inne papiery wartościowe o stałej kwocie dochodu	5 036 892	87 596	120 170	333 313	9 740	4 901 605
e) aktywa finansowe dostępne do sprzedaży, w tym:	6 318 320	1 619 216	236 489	73 409	87 714	8 012 902
Udziały, akcje oraz inne papiery wartościowe o zmiennej kwocie dochodu oraz jednostki uczestnictwa i certyfikaty inwestycyjne w funduszach inwestycyjnych	6 318 320	497 009	218 509	38 251	76 926	6 918 661
Dłużne papiery wartościowe i inne papiery wartościowe o stałej kwocie dochodu	-	1 122 207	17 980	35 158	10 788	1 094 241
Razem aktywa w pozostałych jednostkach	19 413 076	135 832 869	541 527	134 474 488	146 032	21 166 952
Lokaty w jednostkach powiązanych	15 957 526	5 368	357 671	-	649 436	15 671 129
Pożyczki udzielone podmiotom podporządkowanym	335 540	23 385	6 100	171	1 213	363 641
Pozostałe lokaty w jednostkach podporządkowanych	477 213	1 783 444	-	2 238 658	-	21 999
Razem aktywa w jednostkach podporządkowanych	16 770 279	1 812 197	363 771	2 238 829	650 649	16 056 769
Razem zobowiązania	161 630	346 972	51 009	408 989	70 638	79 984

Zmiana stanu instrumentów finansowych wg portfeli za rok zakończony 31 grudnia 2017 roku	Stan na początek okresu	Zwiększenia, w tym:		Zmniejszenia, w tym:		Stan na koniec okresu
		Nabycie	Wzrost wartości	Sprzedaż lub wykup	Spadek wartości	
a) aktywa finansowe przeznaczone do obrotu, w tym:	7 069 958	110 149 886	146 857	111 027 703	108 158	6 230 840
Udziały, akcje oraz inne papiery wartościowe o zmiennej kwocie dochodu oraz jednostki uczestnictwa i certyfikaty inwestycyjne w funduszach inwestycyjnych	-	-	-	-	-	-
Dłużne papiery wartościowe i inne papiery wartościowe o stałej kwocie dochodu	6 870 414	110 052 211	93 815	110 875 035	101 542	6 039 863
Pozostałe lokaty	199 544	97 675	53 042	152 668	6 616	190 977
b) zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	223 905	1 440	27 711	86 270	5 156	161 630
c) pożyczki udzielone i należności własne, w tym:	2 512 009	143 357 169	27 580	144 069 671	63	1 827 024
Dłużne papiery wartościowe i inne papiery wartościowe o stałej kwocie dochodu	20 405	507 904	1 458	402 418	4	127 345
Pożyczki zabezpieczone hipotecznie	951 450	100 000	23 985	121 344	58	954 033
Pozostałe pożyczki	620 477	87 872 702	2 128	87 935 421	1	559 885
Lokaty terminowe w instytucjach kredytowych	919 677	54 876 563	9	55 610 488	-	185 761
d) aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności, w tym:	5 453 117	2 367 738	106 149	2 877 711	12 401	5 036 892
Dłużne papiery wartościowe i inne papiery wartościowe o stałej kwocie dochodu	5 453 117	2 367 738	106 149	2 877 711	12 401	5 036 892
e) aktywa finansowe dostępne do sprzedaży, w tym:	6 389 629	2 512 604	178 663	2 713 990	48 586	6 318 320
Udziały, akcje oraz inne papiery wartościowe o zmiennej kwocie dochodu oraz jednostki uczestnictwa i certyfikaty inwestycyjne w funduszach inwestycyjnych	6 349 634	79 539	178 663	240 930	48 586	6 318 320
Dłużne papiery wartościowe i inne papiery wartościowe o stałej kwocie dochodu	39 995	2 433 065	-	2 473 060	-	-
Razem aktywa w pozostałych jednostkach	21 424 713	258 387 397	459 249	260 689 075	169 208	19 413 076
Lokaty w jednostkach powiązanych	9 173 109	7 092 219	1 127	-	308 929	15 957 526
Pożyczki udzielone podmiotom podporządkowanym	389 421	11 768	1 794	67 443	-	335 540
Pozostałe lokaty w jednostkach podporządkowanych	-	788 406	5 530	311 198	5 525	477 213
Razem aktywa w jednostkach podporządkowanych	9 562 530	7 892 393	8 451	378 641	314 454	16 770 279
Razem zobowiązania	223 905	1 440	27 711	86 270	5 156	161 630

2.3 Lokaty w nieruchomości

Lokaty w nieruchomości (wg grup)	31 grudnia 2018	31 grudnia 2017
a) grunty własne	18 613	16 462
- według cen nabycia	25 228	20 176
- według bieżącej wartości	51 286	69 891
b) prawo wieczystego użytkowania gruntu	385	1 554
c) budynki i budowle	323 638	346 453
- według cen nabycia	673 200	677 218
- według bieżącej wartości	340 427	339 192
d) spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu	3 574	4 942
e) inwestycje budowlane	817	291
f) zaliczki na poczet inwestycji budowlanych	-	-
Lokaty w nieruchomości (wg grup), razem	347 027	369 702

Zmiana stanu lokat w nieruchomości	31 grudnia 2018	31 grudnia 2017
a) wartość brutto na początek okresu	741 635	759 214
b) zwiększenia (z tytułu)	8 435	10 323
- inwestycje	4 502	5 636
- z zakupów bezpośrednich	3 933	4 687
- pozostałe	-	-
c) zmniejszenia (z tytułu)	19 406	27 902
- likwidacja	42	-
- sprzedaż	15 430	23 215
- darowizny	-	-
- pozostałe	3 934	4 687
d) wartość brutto na koniec okresu	730 664	741 635
e) skumulowana amortyzacja (umorzenie) na początek okresu	245 945	242 758
f) amortyzacja za okres (z tytułu)	748	3 187
- odpisy amortyzacyjne bieżącego roku	14 728	15 317
- umorzenie środków trwałych zlikwidowanych	-	-
- umorzenie środków trwałych sprzedanych	(9 962)	(12 130)
- umorzenie środków trwałych darowanych	-	-
- pozostałe	(4 018)	-
g) skumulowana amortyzacja (umorzenie) na koniec okresu	246 693	245 945
h) odpisy z tytułu trwałej utraty wartości na początek okresu	125 988	128 666
- zwiększenia	24 157	5
- zmniejszenia	13 201	2 683
i) odpisy z tytułu trwałej utraty wartości na koniec okresu	136 944	125 988
j) wartość netto na koniec okresu	347 027	369 702

Zmiana stanu wartości nieruchomości za rok zakończony 31 grudnia 2018 roku (wg grup rodzajowych)	Grunty i prawo wieczystego użytkowania gruntów	Budynki i budowle, lokale	Prawa do lokali mieszkalnych i użytkowych	Inwestycje budowlane	Zaliczki na poczet inwestycji budowlanych	Nieruchomości razem
a) wartość brutto na początek okresu	54 562	677 218	9 564	291	-	741 635
b) zwiększenia (z tytułu)	-	3 933	-	4 502	-	8 435
- inwestycje	-	-	-	4 502	-	4 502
- z zakupów bezpośrednich	-	3 933	-	-	-	3 933
- pozostałe	-	-	-	-	-	-
c) zmniejszenia (z tytułu)	5 387	7 951	2 092	3 976	-	19 406
- likwidacja	-	-	-	42	-	42
- sprzedaż	5 387	7 951	2 092	-	-	15 430
- darowizny	-	-	-	-	-	-
- pozostałe	-	-	-	3 934	-	3 934
d) wartość brutto na koniec okresu	49 175	673 200	7 472	817	-	730 664
e) skumulowana amortyzacja (umorzenie) na początek okresu	31 756	209 567	4 622	-	-	245 945
f) amortyzacja za okres (z tytułu)	(8 194)	9 666	(724)	-	-	748
- odpisy amortyzacyjne bieżącego roku	1 169	13 364	195	-	-	14 728
- umorzenie nieruchomości zlikwidowanych	-	-	-	-	-	-
- umorzenie nieruchomości sprzedanych	(5 345)	(3 698)	(919)	-	-	(9 962)
- umorzenie nieruchomości darowanych	-	-	-	-	-	-
- pozostałe	(4 018)	-	-	-	-	(4 018)
g) skumulowana amortyzacja (umorzenie) na koniec okresu	23 562	219 233	3 898	-	-	246 693
h) odpisy z tytułu trwałej utraty wartości na początek okresu	4 790	121 198	-	-	-	125 988
- zwiększenia	2 900	21 257	-	-	-	24 157
- zmniejszenia	1 075	12 126	-	-	-	13 201
i) odpisy z tytułu trwałej utraty wartości na koniec okresu	6 615	130 329	-	-	-	136 944
j) wartość netto na koniec okresu	18 998	323 638	3 574	817	-	347 027

Zmiana stanu wartości nieruchomości za rok zakończony 31 grudnia 2017 roku (wg grup rodzajowych)	Grunty i prawo wieczystego użytkowania gruntów	Budynki i budowle, lokale	Prawa do lokali mieszkalnych i użytkowych	Inwestycje budowlane	Zaliczki na poczet inwestycji budowlanych	Nieruchomości razem
a) wartość brutto na początek okresu	57 097	691 027	9 637	1 453	-	759 214
b) zwiększenia (z tytułu)	-	6 798	-	3 525	-	10 323
- inwestycje	-	2 111	-	3 525	-	5 636
- z zakupów bezpośrednich	-	4 687	-	-	-	4 687
- pozostałe	-	-	-	-	-	-
c) zmniejszenia (z tytułu)	2 535	20 607	73	4 687	-	27 902
- likwidacja	-	-	-	-	-	-
- sprzedaż	2 535	20 607	73	-	-	23 215
- darowizny	-	-	-	-	-	-
- pozostałe	-	-	-	4 687	-	4 687
d) wartość brutto na koniec okresu	54 562	677 218	9 564	291	-	741 635
e) skumulowana amortyzacja (umorzenie) na początek okresu	32 570	205 759	4 429	-	-	242 758
f) amortyzacja za okres (z tytułu)	(814)	3 808	193	-	-	3 187
- odpisy amortyzacyjne bieżącego roku	1 448	13 632	237	-	-	15 317
- umorzenie nieruchomości zlikwidowanych	-	-	-	-	-	-
- umorzenie nieruchomości sprzedanych	(2 262)	(9 824)	(44)	-	-	(12 130)
- umorzenie nieruchomości darowanych	-	-	-	-	-	-
- pozostałe	-	-	-	-	-	-
g) skumulowana amortyzacja (umorzenie) na koniec okresu	31 756	209 567	4 622	-	-	245 945
h) odpisy z tytułu trwałej utraty wartości na początek okresu	4 839	123 827	-	-	-	128 666
- zwiększenia	-	5	-	-	-	5
- zmniejszenia	49	2 634	-	-	-	2 683
i) odpisy z tytułu trwałej utraty wartości na koniec okresu	4 790	121 198	-	-	-	125 988
j) wartość netto na koniec okresu	18 016	346 453	4 942	291	-	369 702

Nieruchomości (wg wykorzystania)	31 grudnia 2018	31 grudnia 2017
a) nieruchomości dla działalności własnej	326 828	350 215
b) pozostałe nieruchomości	20 199	19 487
Nieruchomości (wg wykorzystania), razem	347 027	369 702

Lokaty w nieruchomości	31 grudnia 2018	31 grudnia 2017
a) krótkoterminowe	15 170	20 867
b) długoterminowe	331 857	348 835
Lokaty w nieruchomości, razem	347 027	369 702

Lokaty w nieruchomości (struktura walutowa)	31 grudnia 2018	31 grudnia 2017
a) w walucie polskiej	347 027	369 702
b) w walutach obcych (wg walut i po przeliczeniu na zł)	-	-
Lokaty w nieruchomości, razem	347 027	369 702

Lokaty w nieruchomości	31 grudnia 2018	31 grudnia 2017
Wartość gruntów w użytkowaniu wieczystym nie wykorzystywanych na własne potrzeby	63	75
Wartość gruntów w użytkowaniu wieczystym nie wykorzystywanych na własne potrzeby, razem	63	75

2.4 Lokaty w jednostkach podporządkowanych

Lokaty w jednostkach podporządkowanych (wartość bilansowa)	31 grudnia 2018	31 grudnia 2017
a) udziały lub akcje w jednostkach zależnych, w tym:	15 671 129	15 957 526
- lokaty długoterminowe	15 671 129	15 957 526
b) udziały lub akcje w jednostkach współzależnych, w tym:	-	-
- lokaty długoterminowe	-	-
c) udziały lub akcje w jednostkach stowarzyszonych, w tym:	-	-
- lokaty długoterminowe	-	-
d) pożyczki udzielone jednostkom zależnym, w tym:	363 641	335 540
- lokaty długoterminowe	326 917	335 540
e) pożyczki udzielone jednostkom współzależnym, w tym:	-	-
- lokaty długoterminowe	-	-
f) pożyczki udzielone jednostkom stowarzyszonym, w tym:	-	-
- lokaty długoterminowe	-	-
g) dłużne papiery wartościowe jednostek zależnych, w tym:	-	-
- lokaty długoterminowe	-	-
h) dłużne papiery wartościowe jednostek współzależnych, w tym:	-	-
- lokaty długoterminowe	-	-
i) dłużne papiery wartościowe jednostek stowarzyszonych, w tym:	-	-
- lokaty długoterminowe	-	-
j) pozostałe lokaty (wg rodzaju), w tym:	21 999	477 213
- lokaty długoterminowe	-	-
Lokaty w jednostkach podporządkowanych, razem	16 056 769	16 770 279

Lokaty w jednostkach podporządkowanych wycenianych metodą praw własności	31 grudnia 2018	31 grudnia 2017
a) udziały lub akcje, w tym:	15 671 129	15 957 526
- w jednostkach zależnych	15 671 129	15 957 526
- w jednostkach współzależnych	-	-
- w jednostkach stowarzyszonych	-	-
b) pożyczki udzielone, w tym:	363 641	335 540
- dla jednostek zależnych	363 641	335 540
- dla jednostek współzależnych	-	-
- dla jednostek stowarzyszonych	-	-
c) dłużne papiery wartościowe, w tym:	-	-
- jednostek zależnych	-	-
- jednostek współzależnych	-	-
- jednostek stowarzyszonych	-	-
d) inne, (wg rodzaju), w tym:	21 999	477 213
- w jednostkach zależnych	21 999	477 213
- w jednostkach współzależnych	-	-
- w jednostkach stowarzyszonych	-	-
Lokaty w jednostkach podporządkowanych wycenianych metodą praw własności, razem	16 056 769	16 770 279

Lokaty w jednostkach podporządkowanych wycenianych metodą praw własności, w tym:	31 grudnia 2018	31 grudnia 2017
a) wartość firmy jednostek podporządkowanych	3 032 679	3 271 448
- jednostek zależnych	3 032 679	3 271 448
- jednostek współzależnych	-	-
- jednostek stowarzyszonych	-	-
b) ujemna wartość firmy jednostek podporządkowanych	-	-
- jednostek zależnych	-	-
- jednostek współzależnych	-	-
- jednostek stowarzyszonych	-	-

Zmiana stanu wartości firmy - jednostki zależne	31 grudnia 2018	31 grudnia 2017¹⁾
a) wartość firmy brutto na początek okresu, w tym:	3 586 004	1 651 281
- UAB PZU Lietuva Gyvybes Draudimas	81	81
- PrJSC IC PZU Ukraine	4 361	4 361
- PrJSC IC PZU Ukraine Life Insurance	1 595	1 595
- Lietuvos Draudimas AB	436 809	436 809
- Link4 SA	221 377	221 377
- Pekao	1 757 491	-
- AAS Balta	89 559	89 559
- Alior Bank	1 074 731	897 499
b) zwiększenia (z tytułu)	941	1 934 723
- Alior Bank	941	177 232
- Pekao	-	1 757 491
c) zmniejszenia (z tytułu)	-	-
d) wartość firmy brutto na koniec okresu	3 586 945	3 586 004
- UAB PZU Lietuva Gyvybes Draudimas	81	81
- PrJSC IC PZU Ukraine	4 361	4 361
- PrJSC IC PZU Ukraine Life Insurance	1 595	1 595
- Lietuvos Draudimas AB	436 809	436 809
- Link4 SA	221 377	221 377
- Pekao	1 757 491	1 757 491
- AAS Balta	89 559	89 559
- Alior Bank	1 075 672	1 074 731

Zmiana stanu wartości firmy - jednostki zależne	31 grudnia 2018	31 grudnia 2017 ¹⁾
e) odpis wartości firmy na początek okresu	339 352	159 991
- UAB PZU Lietuva Gyvybes Draudimas	81	81
- PrJSC IC PZU Ukraine	4 361	4 361
- PrJSC IC PZU Ukraine Life Insurance	1 595	1 595
- Lietuvos Draudimas AB	83 203	47 948
- Link4 SA	49 195	34 436
- Pekao	51 260	-
- AAS Balta	19 347	8 612
- Alior Bank	130 310	62 958
f) odpis wartości firmy za okres	214 913	179 361
- Lietuvos Draudimas AB	34 541	35 255
- Link4 SA	14 758	14 759
- Pekao	87 874	51 260
- AAS Balta	4 123	10 735
- Alior Bank	73 617	67 352
g) odpis wartości firmy na koniec okresu	554 265	339 352
- UAB PZU Lietuva Gyvybes Draudimas	81	81
- PrJSC IC PZU Ukraine	4 361	4 361
- PrJSC IC PZU Ukraine Life Insurance	1 595	1 595
- Lietuvos Draudimas AB	117 744	83 203
- Link4 SA	63 953	49 195
- Pekao	139 134	51 260
- AAS Balta	23 470	19 347
- Alior Bank	203 927	130 310
h) wartość firmy netto na koniec okresu	3 032 680	3 246 652
- Lietuvos Draudimas AB	319 065	353 606
- Link4 SA	157 424	172 182
- Pekao	1 618 357	1 706 231
- AAS Balta	66 089	70 212
- Alior Bank	871 745	944 421

¹⁾ Dane porównywalne

Różnice kursowe z przeliczenia oraz amortyzacja wykazywane są jako zmiany odpisu wartości firmy.

W 2018 roku dokonano ostatecznego rozliczenia nabycia Banku Pekao. Poniższa tabela zawiera wartości wynikające z ostatecznego rozliczenia.

Obliczenie wartości firmy - Pekao	Na dzień nabycia
Aktywa	168 445 513
Spisanie wartości firmy z ksiąg Banku Pekao	(55 520)
Identyfikacja wartości niematerialnych i prawnych - znak towarowy	340 000
Wycena nieruchomości	305 096
Wycena jednostek wycenianych metodą praw własności	400 360
Wycena akcji i udziałów nienotowanych oraz aktywów utrzymywanych do terminu wymagalności	169 373
Wycena portfela kredytowego	(1 277 784)
Aktualizacja wartości należności	(16 000)
Podatek odroczony dotyczący korekt	133 714
Zobowiązania	(146 936 963)
Doszacowanie rezerw (urlopowej i na sprawę sporną)	(86 000)
Wycena zobowiązań z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	(43 084)
Prowizje dotyczące kart kredytowych	(157 362)
Wartość godziwa nabytych aktywów netto	21 221 343
Udział w kapitale zakładowym	20%
Wartość godziwa nabytych aktywów netto po uwzględnieniu udziału w kapitale zakładowym	4 244 269
Wartość godziwa przekazanej zapłaty - środki pieniężne	6 001 760
Wartość firmy	1 757 491

Poniżej zaprezentowano obliczenie wartości firmy Alior Bank wynikającej z transakcji opisanej w punkcie 2.4.1. Dodatkowych informacji i objaśnień.

Obliczenie wartości firmy – Alior Bank	Na dzień nabycia VI tranzy
Aktywa	70 538 243
Identyfikacja wartości niematerialnych i prawnych - znak towarowy	81 111
Przeszacowanie wartości kredytów	(431 707)
Usunięcie z bilansu aktywa niematerialnego - relacje z klientami Banku Przemysłowo - Handlowego	(29 342)
Ujęcie ujemnej wartości firmy na nabyciu Banku Przemysłowo - Handlowego	(236 660)
Spisanie wartości firmy z ksiąg Alior Banku	(107 957)
Podatek odroczoney dotyczący korekt	73 217
Zobowiązania	(64 201 780)
Zobowiązania z tytułu czynszów	(5 415)
Wartość godziwa nabytych aktywów netto	5 679 710
Udział w kapitale zakładowym	0,0372%
Wartość godziwa nabytych aktywów netto po uwzględnieniu udziału w kapitale zakładowym	2 115
Wartość godziwa przekazanej zapłaty - środki pieniężne	3 056
Wartość firmy	941

Zmiana stanu lokat w jednostkach podporządkowanych (wg rodzaju)	31 grudnia 2018	31 grudnia 2017
a) stan na początek okresu	16 770 279	9 562 530
- udziały i akcje w jednostkach podporządkowanych	15 957 526	9 173 109
- pożyczki udzielone	335 540	389 421
- inne	477 213	-
b) zwiększenia (z tytułu)	2 175 968	7 900 844
- nabycie	1 812 197	7 892 393
- korekty aktualizujące wartość	363 771	8 451
- inne	-	-
c) zmniejszenia (z tytułu)	2 889 478	693 095
- zbycie lub wykup	2 238 829	378 641
- korekty aktualizujące wartość	650 649	314 454
- inne	-	-
d) stan na koniec okresu	16 056 769	16 770 279
- udziały i akcje w jednostkach podporządkowanych	15 671 129	15 957 526
- pożyczki udzielone	363 641	335 540
- inne	21 999	477 213

Udziały oraz papiery wartościowe w jednostkach podporządkowanych	31 grudnia 2018	31 grudnia 2017
a) dopuszczone do obrotu na rynku regulowanym	8 795 874	9 061 016
b) niedopuszczone do obrotu na rynku regulowanym	6 875 255	6 896 510
Udziały oraz papiery wartościowe w jednostkach podporządkowanych, razem	15 671 129	15 957 526

Udziały, akcje i inne instrumenty finansowe w jednostkach podporządkowanych (lokaty długoterminowe) – wg zbywalności	31 grudnia 2018	31 grudnia 2017
A. Z nieograniczoną zbywalnością, notowane na giełdach (wartość bilansowa)	8 795 874	9 061 016
a) akcje (wartość bilansowa):	8 795 874	9 061 016
- korekty aktualizujące wartość (za okres)	(265 142)	6 891 294
- wartość na początek okresu	9 061 016	2 169 722
- wartość według cen nabycia	8 752 305	8 749 250
b) obligacje (wartość bilansowa):	-	-
- korekty aktualizujące wartość (za okres)	-	-
- wartość na początek okresu	-	-
- wartość według cen nabycia	-	-
c) inne – wg grup rodzajowych (wartość bilansowa):	-	-
- korekty aktualizujące wartość (za okres)	-	-

Udziały, akcje i inne instrumenty finansowe w jednostkach podporządkowanych (lokaty długoterminowe) – wg zbywalności	31 grudnia 2018	31 grudnia 2017
- wartość na początek okresu	-	-
- wartość według cen nabycia	-	-
B. Z nieograniczoną zbywalnością, notowane na rynkach pozagiełdowych (wartość bilansowa)	-	-
a) akcje (wartość bilansowa):	-	-
- korekty aktualizujące wartość (za okres)	-	-
- wartość na początek okresu	-	-
- wartość według cen nabycia	-	-
b) obligacje (wartość bilansowa):	-	-
- korekty aktualizujące wartość (za okres)	-	-
- wartość na początek okresu	-	-
- wartość według cen nabycia	-	-
c) inne – wg grup rodzajowych (wartość bilansowa):	-	-
- korekty aktualizujące wartość (za okres)	-	-
- wartość na początek okresu	-	-
- wartość według cen nabycia	-	-
C. Z nieograniczoną zbywalnością, nienotowane na rynku regulowanym (wartość bilansowa)	7 238 896	7 232 050
a) akcje (wartość bilansowa):	6 604 839	6 627 760
- korekty aktualizujące wartość (za okres)	(22 921)	(109 232)
- wartość na początek okresu	6 627 760	6 736 992
- wartość według cen nabycia	2 515 890	2 515 890
b) obligacje (wartość bilansowa):	-	-
- korekty aktualizujące wartość (za okres)	-	-
- wartość na początek okresu	-	-
- wartość według cen nabycia	-	-
c) inne – wg grup rodzajowych (wartość bilansowa):	634 057	604 290
udziały w jednostkach podporządkowanych (wartość bilansowa)	270 416	268 750
- korekty aktualizujące wartość (za okres)	1 666	2 355
- wartość na początek okresu	268 750	266 395
- wartość według cen nabycia	265 542	263 230
pożyczki udzielone (wartość bilansowa)	363 641	335 540
- korekty aktualizujące wartość (za okres)	28 101	(53 881)
- wartość na początek okresu	335 540	389 421
- wartość według cen nabycia	353 644	330 259
pozostałe lokaty (wartość bilansowa)	-	-
- korekty aktualizujące wartość (za okres)	-	-
- wartość na początek okresu	-	-
- wartość według cen nabycia	-	-
D. Z ograniczoną zbywalnością (wartość bilansowa)	-	-
a) udziały lub akcje (wartość bilansowa):	-	-
- korekty aktualizujące wartość (za okres)	-	-
- wartość na początek okresu	-	-
- wartość według cen nabycia	-	-
b) obligacje (wartość bilansowa):	-	-
- korekty aktualizujące wartość (za okres)	-	-
- wartość na początek okresu	-	-
- wartość według cen nabycia	-	-
c) inne – wg grup rodzajowych (wartość bilansowa):	-	-
- korekty aktualizujące wartość (za okres)	-	-
- wartość na początek okresu	-	-
- wartość według cen nabycia	-	-
Wartość według cen nabycia, razem	11 887 381	11 858 629
Wartość na początek okresu, razem	16 293 066	9 562 530
Korekty aktualizujące wartość (za okres), razem	(258 296)	6 730 536

Udziały, akcje i inne instrumenty finansowe w jednostkach podporządkowanych (lokaty długoterminowe) - wg zbywalności	31 grudnia 2018	31 grudnia 2017
Wartość bilansowa, razem	16 034 770	16 293 066

Udziały, akcje i inne instrumenty finansowe w jednostkach podporządkowanych (lokaty krótkoterminowe) - wg zbywalności	31 grudnia 2018	31 grudnia 2017
A. Z nieograniczoną zbywalnością, notowane na giełdach (wartość bilansowa)	-	-
a) akcje (wartość bilansowa):	-	-
- wartość godziwa	-	-
- wartość rynkowa	-	-
- wartość według cen nabycia	-	-
b) obligacje (wartość bilansowa):	-	-
- wartość godziwa	-	-
- wartość rynkowa	-	-
- wartość według cen nabycia	-	-
c) inne - wg grup rodzajowych (wartość bilansowa):	-	-
- wartość godziwa	-	-
- wartość rynkowa	-	-
- wartość według cen nabycia	-	-
B. Z nieograniczoną zbywalnością, notowane na rynkach pozagiełdowych (wartość bilansowa)	-	-
a) akcje (wartość bilansowa):	-	-
- wartość godziwa	-	-
- wartość rynkowa	-	-
- wartość według cen nabycia	-	-
b) obligacje (wartość bilansowa):	-	-
- wartość godziwa	-	-
- wartość rynkowa	-	-
- wartość według cen nabycia	-	-
c) inne - wg grup rodzajowych (wartość bilansowa):	-	-
- wartość godziwa	-	-
- wartość rynkowa	-	-
- wartość według cen nabycia	-	-
C. Z nieograniczoną zbywalnością, nienotowane na rynku regulowanym (wartość bilansowa)	-	-
a) akcje (wartość bilansowa):	-	-
- wartość godziwa	-	-
- wartość rynkowa	-	-
- wartość według cen nabycia	-	-
b) obligacje (wartość bilansowa):	-	-
- wartość godziwa	-	-
- wartość rynkowa	-	-
- wartość według cen nabycia	-	-
c) inne - wg grup rodzajowych (wartość bilansowa):	-	-
- wartość godziwa	-	-
- wartość rynkowa	-	-
- wartość według cen nabycia	-	-
D. Z ograniczoną zbywalnością (wartość bilansowa)	21 999	477 213
a) udziały lub akcje (wartość bilansowa):	-	-
- wartość godziwa	-	-
- wartość rynkowa	-	-
- wartość według cen nabycia	-	-
b) obligacje (wartość bilansowa):	-	-
- wartość godziwa	-	-
- wartość rynkowa	-	-
- wartość według cen nabycia	-	-

Udziały, akcje i inne instrumenty finansowe w jednostkach podporządkowanych (lokaty krótkoterminowe) - wg zbywalności	31 grudnia 2018	31 grudnia 2017
c) inne – pozostałe lokaty (wartość bilansowa):	21 999	477 213
- wartość godziwa	21 999	477 213
- wartość rynkowa	21 999	477 213
- wartość według cen nabycia	21 999	477 207
Wartość według cen nabycia, razem	21 999	477 207
Wartość na początek okresu, razem	477 213	-
Korekty aktualizujące wartość (za okres), razem	(455 214)	477 213
Wartość bilansowa, razem	21 999	477 213

2.4.1. Nabycie kolejnych transz akcji Alior Banku

We wrześniu 2018 roku PZU nabył od PZU Życie łącznie 48 614 akcji, stanowiących 0,04% udziału w kapitale zakładowym Alior Banku za kwotę 3 055 tys. zł. W efekcie udział PZU w kapitale zakładowym i ogólnej liczbie głosów na WZ Alior Banku wyniósł na 31 grudnia 2018 roku 31,91%. Dodatkowo pośrednio, poprzez kontrolowane fundusze inwestycyjne i spółkę, PZU posiadał 0,02% kapitału zakładowego oraz głosów na WZ Alior Banku.

2.4.2. Nabycie akcji banku Pekao

28 września 2016 roku rozpoczęto negocjacje zmierzające do zawarcia transakcji nabycia znacznego pakietu akcji banku Pekao przez PZU działający w konsorcjum z Polskim Funduszem Rozwoju („PFR”) od UniCredit S.p.A. („Sprzedający”, „UniCredit”, PZU, PFR i Sprzedający są łącznie określani jako „Strony”), które zakończyły się 8 grudnia 2016 roku.

Zarząd i Rada Nadzorcza PZU wyraziły zgody na zawarcie z UniCredit umowy sprzedaży pakietu akcji Pekao („SPA”) oraz innych umów niezbędnych do realizacji planowanej transakcji.

7 czerwca 2017 roku PZU nabył bezpośrednio akcje Pekao reprezentujące ok. 20% ogólnej liczby głosów, a PFR jednocześnie nabył bezpośrednio akcje Pekao reprezentujące ok. 12,8% ogólnej liczby głosów.

Cena, którą uzgodniły Strony to 123 zł za jedną akcję, a cena za pakiet akcji nabywany przez PZU wyniosła 6 456 763 tys. zł. Cena zawierała także zapłatę za nabyte prawo do uchwalonej przez Zwyczajne Walne Zgromadzenie Pekao 19 kwietnia 2017 roku dywidendy w wysokości 8,68 zł na jedną akcję, czyli łącznie 455 648 tys. zł. SPA nie przewiduje wprowadzenia korekty ceny nabycia.

Udział PZU w kapitale zakładowym i ogólnej liczbie głosów na WZ Pekao wyniósł na 31 grudnia 2018 roku 20%. Ponadto poprzez kontrolowane fundusze inwestycyjne posiadał dodatkowo 0,03% kapitału zakładowego oraz głosów na WZ Banku.

2.4.3. Pożyczki dla spółek zależnych

Pożyczka PZU Zdrowie SA

23 marca 2015 roku pomiędzy PZU a PZU Zdrowie SA zawarto umowę pożyczki na kwotę nie większą niż 200 000 tys. zł. Pierwsza transza pożyczki w wysokości 90 000 tys. zł została wypłacona 26 marca 2015 roku, druga transza w wysokości 40 000 tys. zł - 29 września 2015 roku, trzecia transza w wysokości 70 000 tys. zł - 4 lipca 2016 roku. Spłata ma następować w 120 równych ratach, nie później niż do 31 grudnia 2030 roku. 23 kwietnia 2018 r. zawarto aneks nr 1 do Umowy pożyczki, który wprowadził jej oprocentowanie według stopy procentowej WIBOR 6M bez marży. Aneks nr 2 z dnia 1 sierpnia 2018 r. możliwa wysokość pożyczki została podwyższona do 295 000 tys. zł. Czwarta transza pożyczki w wysokości 20 000 tys. zł została wypłacona 31 grudnia 2018 r. Wartość pożyczki na 31 grudnia 2018 roku wynosiła 222 326 tys. zł (na 31 grudnia 2017 roku: 200 000 tys. zł).

Pożyczka dla TUV PZUW

9 listopada 2016 roku pomiędzy PZU a Towarzystwem Ubezpieczeń Wzajemnych Polski Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych („TUV PZUW”) zawarto umowę pożyczki podporządkowanej w wysokości 80 000 tys. zł, której termin spłaty ustalono na 4 stycznia 2027 roku, a oprocentowanie – na warunkach rynkowych (WIBOR 6M powiększony o 300 p.b.). Wartość pożyczki na 31 grudnia 2018 roku wyniosła 80 006 tys. zł (na 31 grudnia 2017 roku: 80 027 tys. zł).

Udziały/akcje w jednostkach podporządkowanych (lokaty długoterminowe) wg stanu na 31 grudnia 2018 roku wraz z danymi finansowymi

a) Nazwa (firma) jednostki, ze wskazaniem formy prawnej	b) Siedziba	c) Przedmiot przedsiębiorstwa	d) Charakter powiązania	e) Zastosowana metoda konsolidacji/wycena metodą praw własności, bądź wskazanie, że jednostka nie podlega konsolidacji/wycenie metodą praw własności	f) Data obj. kontroli/współkontroli /uzyskania znaczącego wpływu	g) Wartość akcji/udziałów w wg ceny nabycia	h) Korekty aktualizujące wartość (razem) ¹⁾	i) Wartość bilansowa akcji/udziałów	j) Procent posiadanego kapitału akcyjnego/zakładowego bezpośr. przez PZU	k) udział w ogólnej liczbie głosów na walnym zgromadzeniu	l) inna niż określona pod lit. j), k) podstawy kontroli/współkontroli/znaczącego wpływu
1. Bank Pekao SA	Warszawa	Prowadzenie działalności w zakresie czynności bankowych	zależna	konsolidacja metodą pełną	07.06.2017	6 001 761	63 033	6 064 794	20,00%	20,00%	nd.
2. PZU Życie	Warszawa	Prowadzenie działalności w zakresie ubezpieczeń na życie	zależna	konsolidacja metodą pełną	18.12.1991	295 088	4 155 923	4 451 011	100,00%	100,00%	nd.
3. Alior Bank	Warszawa	Prowadzenie działalności w zakresie czynności bankowych	zależna	konsolidacja metodą pełną	18.12.2015	2 750 544	(19 464)	2 731 080	31,91%	31,91%	nd.
4. Lietuvos Draudimas AB	Wilno-Litwa	Prowadzenie działalności w zakresie ubezpieczeń majątkowych	zależna	konsolidacja metodą pełną	31.10.2014	807 166	24 545	831 711	100,00%	100,00%	nd.
5. Link4 Towarzystwo Ubezpieczeń SA („Link4”)	Warszawa	Prowadzenie działalności w zakresie ubezpieczeń majątkowych	zależna	konsolidacja metodą pełną	15.09.2014	518 482	(109 158)	409 324	100,00%	100,00%	nd.
6. TUW PZUW	Warszawa	Prowadzenie działalności w zakresie ubezpieczeń majątkowych	zależna	konsolidacja metodą pełną	20.11.2015	325 850	16 297	342 147	100,00%	100,00%	nd.
7. Apdrošināšanas Akciju Sabiedrība Balta („AAS Balta”)	Ryga-Łotwa	Prowadzenie działalności w zakresie ubezpieczeń majątkowych	zależna	konsolidacja metodą pełną	30.06.2014	200 776	33 008	233 784	99,99%	99,99%	nd.
8. Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych PZU SA („TFI PZU”)	Warszawa	Tworzenie, reprezentowanie i zarządzanie funduszami inwestycyjnymi	zależna	konsolidacja metodą pełną	27.09.2011	38 403	121 450	159 853	100,00%	100,00%	nd.
9. Ogródowa - Inwestycje Sp. z o.o. („Ogródowa Inwestycje”)	Warszawa	Doradztwo w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej i zarządzania, działalność w zakresie holdingów	zależna	konsolidacja metodą pełną	15.09.2004	142 255	(2 254)	140 001	100,00%	100,00%	nd.
10. Tower-Inwestycje Sp. z o.o. („PZU Tower”)	Warszawa	Pozostała finansowa działalność usługowa z wyłączeniem ubezpieczeń i funduszy emerytalnych	pośrednio zależna	konsolidacja metodą pełną	17.08.1999	112 900	3 013	115 913	27,47%	27,47%	nd.
11. PZU Pomoc SA	Warszawa	Usługowa działalność assistance	zależna	konsolidacja metodą pełną	18.03.2009	18 566	25 310	43 876	100,00%	100,00%	nd.
12. PrJSC IC PZU Ukraine	Kijów-Ukraina	Prowadzenie działalności w zakresie ubezpieczeń majątkowych	zależna	konsolidacja metodą pełną	01.07.2005	143 666	(105 104)	38 562	83,23%	83,23%	nd.

Powszechny Zakład Ubezpieczeń Spółka Akcyjna
Informacje ze Sprawozdania finansowego za rok zakończony 31 grudnia 2018 roku
(w tysiącach złotych)

a) Nazwa (firma) jednostki, ze wskazaniem formy prawnej	b) Siedziba	c) Przedmiot przedsiębiorstwa	d) Charakter powiązania	e) Zastosowana metoda konsolidacji/wycena metodą praw własności, bądź wskazanie, że jednostka nie podlega konsolidacji/wycenie metodą praw własności	f) Data obj. kontroli/współkontroli /uzyskania znaczącego wpływu	g) Wartość akcji/udziałów w wg ceny nabycia	h) Korekty aktualizujące wartość (razem) ¹⁾	i) Wartość bilansowa akcji/udziałów	j) Procent posiadanego kapitału akcyjnego/zakładowego bezpośr. przez PZU	k) udział w ogólnej liczbie głosów na walnym zgromadzeniu	l) inna niż określona pod lit. j), k) podstawy kontroli/współkontroli/znaczącego wpływu
13. PZU Centrum Operacji SA („PZU CO”)	Warszawa	Działalność pomocnicza związana z ubezpieczeniami i funduszami emerytalnymi	zależna	konsolidacja metodą pełną	27.09.2011	40 645	(5 841)	34 804	100,00%	100,00%	nd.
14. UAB PZU Lietuva Gyvybes Draudimas	Wilno-Litwa	Prowadzenie działalności w zakresie ubezpieczeń na życie	zależna	konsolidacja metodą pełną	08.04.2004	40 235	(10 193)	30 042	99,34%	99,34%	nd.
15. Pekao Financial Services Sp. z o.o. ("PFS")	Warszawa	Pozostała finansowa działalność usługowa z wyłączeniem ubezpieczeń i funduszy emerytalnych	zależna	konsolidacja metodą pełną	4.06.2018	2 267	9 224	11 491	33,50%	33,50%	nd.
16. PrJSC IC PZU Ukraine Life Insurance	Kijów-Ukraina	Prowadzenie działalności w zakresie ubezpieczeń na życie	zależna	konsolidacja metodą pełną	01.07.2005	32 584	(22 975)	9 609	53,47%	53,47%	nd.
17. Ardea Alba SA w likwidacji („Ardea Alba”)	Warszawa	Zarządzanie cudzym pakietem papierów wartościowych na zlecenie	zależna	konsolidacja metodą pełną	12.07.2001	11 463	(3 854)	7 609	100,00%	100,00%	nd.
18. PZU Zdrowie SA ("PZU Zdrowie")	Warszawa	Świadczenie usług medycznych	zależna	konsolidacja metodą pełną	02.09.2011	40 664	(33 511)	7 153	100,00%	100,00%	nd.
19. PZU Finance AB	Sztokholm-Szwecja	Usługi finansowe	zależna	konsolidacja metodą pełną	02.06.2014	236	3 884	4 120	100,00%	100,00%	nd.
20. PZU Finanse Sp. z o.o.	Warszawa	Pozostała finansowa działalność usługowa z wyłączeniem ubezpieczeń i funduszy emerytalnych	zależna	konsolidacja metodą pełną	30.10.2013	4 050	(1 085)	2 965	100,00%	100,00%	nd.
21. PZU LAB SA	Warszawa	Spółka nie prowadzi działalności	zależna	konsolidacja metodą pełną	13.09.2011	1 700	(728)	972	100,00%	100,00%	nd.
22. Omicron BIS SA	Warszawa	Spółka nie prowadzi działalności	zależna	konsolidacja metodą pełną	21.08.2014	150	(37)	113	100,00%	100,00%	nd.
23. Battersby Investments SA	Warszawa	Spółka nie prowadzi działalności	zależna	konsolidacja metodą pełną	15.09.2017	115	(34)	81	100,00%	100,00%	nd.
24. Sigma BIS SA	Warszawa	Spółka nie prowadzi działalności	zależna	konsolidacja metodą pełną	19.08.2015	100	(33)	67	100,00%	100,00%	nd.
25. Tulare Investments Sp. z o.o.	Warszawa	Spółka nie prowadzi działalności	zależna	konsolidacja metodą pełną	15.09.2017	56	(20)	36	100,00%	100,00%	nd.
26. Ipsilon Sp. z o.o.	Warszawa	Usługowa działalność assistance oraz świadczenie usług medycznych	zależna	konsolidacja metodą pełną	02.04.2009	52	(42)	10	100,00%	100,00%	nd.
27. PZU Corporate Member Limited	Londyn-Wielka Brytania	Działalność inwestycyjna	zależna	konsolidacja metodą pełną	28.09.2017	1	-	1	100,00%	100,00%	nd.
28. Syta Development Sp. z o.o. w likwidacji („Syta Development”)	Warszawa	Nabywanie i zbywanie nieruchomości, pośrednictwo w obrocie nieruchomościami, administrowanie nieruchom.	zależna	niekonsolidowana	29.04.1996	3 962	(3 962)	-	100,00%	100,00%	nd.
Razem						11 533 737	4 137 392	15 671 129			

¹⁾ W pozycji „Korekty aktualizujące wartość (razem)” zawarta jest aktualizacja wartości wynikająca z wyceny metodą praw własności, w tym amortyzacja wartości firmy oraz odpis z tytułu trwałej utraty wartości firmy.

²⁾ Alior Bank został uznany za spółkę zależną na podstawie przesłanek opisanych w punkcie 2.2 Skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy PZU.

³⁾ Pekao został uznany za spółkę zależną na podstawie przesłanek opisanych w punkcie 2.2 Skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy PZU.

Powszechny Zakład Ubezpieczeń Spółka Akcyjna
Informacje ze Sprawozdania finansowego za rok zakończony 31 grudnia 2018 roku
(w tysiącach złotych)

a) Nazwa (firma) jednostki, ze wskazaniem formy prawnej		m) Kapitał własny jednostki, w tym:						n) Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania, w tym:		o) Należności jednostki:		p) Aktywa jednostki, razem	r) Przychody ze sprzedaży	s) Nieopłacona przez emitenta wartość udziałów/akcji w jednostce	t) Otrzymane lub należne dywidendy od jednostki za ostatni rok obrotowy
		- kapitał zakładowy	- należne wpłaty na kapitał zakładowy (wartość ujemna)	- kapitał zapasowy	- pozostały kapitał własny, w tym:			- zobowiązania długoterminowe	- zobowiązania krótkoterminowe	- długo-terminowe	- krótkoterminowe				
					- pozostałe kapitały własne	- zysk (strata) z lat ubiegłych	- zysk (strata) netto								
1.	Bank Pekao SA ^{1) 2)}	262 470	-	9 500 933	11 364 984	(619 470)	2 287 810	9 369 866	158 175 019	95 588 152	36 446 702	191 089 805	8 966 455		414 703
2.	PZU Życie ²⁾	295 000	-	3 076 676	(255 551)	-	1 334 885	21 703	539 877	460	173 112	27 555 871	8 278 961	-	1 257 483
3.	Alior Bank ^{1) 2)}	1 305 540	-	5 386 828	223 793	(1 143 409)	713 373	6 320 047	60 445 187	35 986 177	18 887 322	73 419 887	4 618 106	-	-
4.	Lietuvos Draudimas AB ¹⁾	48 537	-	9 707	37 779	441 491	68 928	241	133 743	6 472	227 375	1 683 970	1 080 029	-	27 400
5.	Link4 ²⁾	111 356	-	278 626	6 108	(197 661)	30 342	42	332 718	234	108 511	1 023 053	1 028 482	-	-
6.	TUW PZUW ²⁾	324 900	-	2 348	4 362	325	10 212	109 149	445 038	46 778	391 265	971 459	551 975	-	-
7.	AAS Balta ¹⁾	34 182	-	5 488	23 362	110 994	26 766	16 753	47 730	387	82 616	810 911	446 838	-	-
8.	TFI PZU	13 000	-	63 150	0	(468)	84 169	311	41 914	-	33 448	197 934	234 278	-	15 628
9.	Ogrodowa Inwestycje	142 255	-	-	-	3	(2 256)	938	2 196	-	1 142	143 286	21 305	-	2 773
10.	PZU Tower	411 000	-	805	5 350	7	4 809	50	1 288	11	2 900	423 572	-	-	7 359
11.	PZU Pomoc SA	4 886	-	27 150	-	-	11 839	-	7 264	11	11 250	50 890	56 637	-	-
12.	PrJSC IC PZU Ukraine ¹⁾	7 430	-	1 647	169 690	(140 275)	7 842	-	75 894	-	67 821	295 836	201 754	-	-
13.	PZU CO	500	-	30 858	(90)	656	2 880	-	43 665	264	15 098	75 116	336 148	-	-
14.	UAB PZU Lietuva	29 309	-	1 162	1 369	(2 033)	435	387	2 382	65	99	208 812	64 669	-	-
15.	Gyvybes Draudimas ¹⁾	6 767	-	-	23 609	-	3 926	169	6 641	-	6 652	42 780	53 897		
16.	PFS	7 153	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
17.	PrJSC IC PZU Ukraine Life Insurance ¹⁾	7 153	-	595	21 707	(15 231)	3 747	625	6 119	-	1 322	111 208	54 935	-	-
18.	Ardea Alba	5 000	-	2 684	-	5	(79)	-	159	-	2	7 828	-	-	-
19.	PZU Zdrowie	10 650	-	29 945	36	(23 134)	(10 344)	222 425	36 193	113	32 109	264 847	185 176	-	-
20.	PZU Finance AB ¹⁾	219	-	-	24	2 780	1 097	-	3 676 036	297	288	3 680 151	-	-	-
21.	PZU Finanse Sp. z o.o.	50	-	-	4 000	(1 365)	280	-	222	-	409	3 336	2 663	-	-
22.	PZU LAB SA	260	-	1 440	-	(247)	(481)	-	82	-	243	1 077	468	-	-
23.	Omicron BIS SA	150	-	-	-	(29)	(8)	-	4	-	2	116	-	-	-
24.	Battersby Investments SA	100	-	-	-	(7)	(11)	-	4	-	2	85	-	-	-
25.	Sigma BIS SA	100	-	-	-	(14)	(14)	-	3	-	-	70	-	-	-
26.	Tulare Investments Sp. z o.o.	5	-	-	45	(2)	(9)	-	4	-	1	39	-	-	-
27.	Ipsilon Sp. z o.o.	50	-	-	-	(34)	(6)	-	4	-	1	11	-	-	-
28.	PZU Corporate Member Limited ¹⁾	-	-	-	-	-	(14)	15 326	-	-	-	15 312	-	-	-
29.	Syta Development	831	-	9 908	(285)	(10 598)	-	-	151	-	-	8	-	-	-

Powyższe dane wykazane są na podstawie niezbadanych sprawozdań finansowych spółek, za wyjątkiem PZU Życie, Alior Banku, Banku Pekao SA.

¹⁾ Dane wg MSSF.

²⁾ W przypadku spółek ubezpieczeniowych w pozycji „przychody ze sprzedaży” zaprezentowano przypis składki brutto i pozostałe przychody techniczne, w przypadku Alior Banku i Banku Pekao SA zaprezentowano przychody z tytułu odsetek oraz przychody z prowizji i opłat.

Udziały/akcje w jednostkach podporządkowanych (lokaty długoterminowe) wg stanu na 31 grudnia 2017 roku wraz z danymi finansowymi

a) Nazwa (firma) jednostki, ze wskazaniem formy prawnej	b) Siedziba	c) Przedmiot przedsiębiorstwa	d) Charakter powiązania	e) Zastosowana metoda konsolidacji/wycena metodą praw własności, bądź wskazanie, że jednostka nie podlega konsolidacji/wycenie metodą praw własności	f) Data obj. kontroli/współkontroli /uzyskania znaczącego wpływu	g) Wartość akcji/udziałów w wg ceny nabycia	h) Korekty aktualizujące wartość (razem) ¹⁾	i) Wartość bilansowa akcji/udziałów	j) Procent posiadanego kapitału akcyjnego/zakładowego bezpośr. przez PZU	k) udział w ogólnej liczbie głosów na walnym zgromadzeniu	l) inna niż określona pod lit. j), k) podstawy kontroli/współkontroli/znaczącego wpływu
1. Bank Pekao SA	Warszawa	Prowadzenie działalności w zakresie czynności bankowych	zależna ³⁾	konsolidacja metodą pełną	07.06.2017	6 001 761	215 898	6 217 659	20,00%	20,00%	nd.
2. PZU Życie	Warszawa	Prowadzenie działalności w zakresie ubezpieczeń na życie	zależna	konsolidacja metodą pełną	18.12.1991	295 088	4 362 361	4 657 449	100,00%	100,00%	nd.
3. Alior Bank	Warszawa	Prowadzenie działalności w zakresie czynności bankowych	zależna ²⁾	konsolidacja metodą pełną	18.12.2015	2 747 489	95 868	2 843 357	32,19%	32,19%	nd.
4. Lietuvos Draudimas AB	Wilno-Litwa	Prowadzenie działalności w zakresie ubezpieczeń majątkowych	zależna	konsolidacja metodą pełną	31.10.2014	807 166	(2 205)	804 961	100,00%	100,00%	nd.
5. Link4	Warszawa	Prowadzenie działalności w zakresie ubezpieczeń majątkowych	zależna	konsolidacja metodą pełną	15.09.2014	518 482	(123 326)	395 156	100,00%	100,00%	nd.
6. TUW PZUW	Warszawa	Prowadzenie działalności w zakresie ubezpieczeń majątkowych	zależna	konsolidacja metodą pełną	20.11.2015	325 850	3 222	329 072	100,00%	100,00%	nd.
7. AAS Balta	Ryga-Łotwa	Prowadzenie działalności w zakresie ubezpieczeń majątkowych	zależna	konsolidacja metodą pełną	30.06.2014	200 776	1 609	202 385	99,99%	99,99%	nd.
8. Ogrodowa Inwestycje	Warszawa	Doradztwo w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej i zarządzania, działalność w zakresie holdingów	zależna	konsolidacja metodą pełną	15.09.2004	142 255	2 775	145 030	100,00%	100,00%	nd.
9. PZU Tower	Warszawa	Pozostała finansowa działalność usługowa z wyłączeniem ubezpieczeń i funduszy emerytalnych	pośrednio zależna	konsolidacja metodą pełną	17.08.1999	112 900	8 104	121 004	27,47%	27,47%	nd.
10. TFI PZU	Warszawa	Tworzenie, reprezentowanie i zarządzanie funduszami inwestycyjnymi	zależna	konsolidacja metodą pełną	27.09.2011	38 403	52 907	91 310	100,00%	100,00%	nd.
11. PZU CO	Warszawa	Działalność pomocnicza związana z ubezpieczeniami i funduszami emerytalnymi	zależna	konsolidacja metodą pełną	27.09.2011	40 645	(1 363)	39 282	100,00%	100,00%	nd.
12. PZU Pomoc SA	Warszawa	Usługowa działalność assistance	zależna	konsolidacja metodą pełną	18.03.2009	18 566	13 470	32 036	100,00%	100,00%	nd.

a) Nazwa (firma) jednostki, ze wskazaniem formy prawnej	b) Siedziba	c) Przedmiot przedsiębiorstwa	d) Charakter powiązania	e) Zastosowana metoda konsolidacji/wycena metodą praw własności, bądź wskazanie, że jednostka nie podlega konsolidacji/wycenie metodą praw własności	f) Data obj. kontroli/współkontroli /uzyskania znaczącego wpływu	g) Wartość akcji/udziałów w wg ceny nabycia	h) Korekty aktualizujące wartość (razem) ¹⁾	i) Wartość bilansowa akcji/udziałów	j) Procent posiadanego kapitału akcyjnego/zakładowego bezpośr. przez PZU	k) udział w ogólnej liczbie głosów na walnym zgromadzeniu	l) inna niż określona pod lit. j), k) podstawy kontroli/współkontroli/znaczącego wpływu
13. UAB PZU Lietuva Gyvybes Draudimas	Wilno-Litwa	Prowadzenie działalności w zakresie ubezpieczeń na życie	zależna	konsolidacja metodą pełną	08.04.2004	40 235	(11 471)	28 764	99,34%	99,34%	nd.
14. PZU Zdrowie	Warszawa	Świadczenie usług medycznych	zależna	konsolidacja metodą pełną	02.09.2011	40 664	(23 169)	17 495	100,00%	100,00%	nd.
15. PrJSC IC PZU Ukraine	Kijów-Ukraina	Prowadzenie działalności w zakresie ubezpieczeń majątkowych	zależna	konsolidacja metodą pełną	01.07.2005	143 666	(132 812)	10 854	83,23%	83,23%	nd.
16. Ardea Alba	Warszawa	Zarządzanie cudzym pakietem papierów wartościowych na zlecenie	zależna	konsolidacja metodą pełną	12.07.2001	11 463	(3 773)	7 690	100,00%	100,00%	nd.
17. PrJSC IC PZU Ukraine Life Insurance	Kijów-Ukraina	Prowadzenie działalności w zakresie ubezpieczeń na życie	zależna	konsolidacja metodą pełną	01.07.2005	32 584	(25 932)	6 652	53,47%	53,47%	nd.
18. PZU Finance AB	Sztokholm-Szwecja	Usługi finansowe	zależna	konsolidacja metodą pełną	02.06.2014	236	2 688	2 924	100,00%	100,00%	nd.
19. PZU Finanse Sp. z o.o.	Warszawa	Pozostała finansowa działalność usługowa z wyłączeniem ubezpieczeń i funduszy emerytalnych	zależna	konsolidacja metodą pełną	30.10.2013	4 050	(1 359)	2 691	100,00%	100,00%	nd.
20. PZU LAB SA	Warszawa	Spółka nie prowadzi działalności	zależna	konsolidacja metodą pełną	13.09.2011	1 700	(246)	1 454	100,00%	100,00%	nd.
21. Omicron BIS SA	Warszawa	Spółka nie prowadzi działalności	zależna	konsolidacja metodą pełną	21.08.2014	150	(30)	120	100,00%	100,00%	nd.
22. Battersby Investments SA	Warszawa	Spółka nie prowadzi działalności	zależna	konsolidacja metodą pełną	15.09.2017	115	(23)	92	100,00%	100,00%	nd.
23. Sigma BIS SA	Warszawa	Spółka nie prowadzi działalności	zależna	konsolidacja metodą pełną	19.08.2015	100	(26)	74	100,00%	100,00%	nd.
24. Ipsilon Sp. z o.o.	Warszawa	Usługowa działalność assistance oraz świadczenie usług medycznych	zależna	konsolidacja metodą pełną	02.04.2009	52	(38)	14	100,00%	100,00%	nd.
25. Tulare Investments Sp. z o.o.	Warszawa	Spółka nie prowadzi działalności	zależna	konsolidacja metodą pełną	15.09.2017	11	(11)	-	100,00%	100,00%	nd.
26. PZU Corporate Member Limited	Londyn-Wielka Brytania	Działalność inwestycyjna	zależna	konsolidacja metodą pełną	28.09.2017	1	-	1	100,00%	100,00%	nd.
27. Syta Development	Warszawa	Nabywanie i zbywanie nieruchomości, pośrednictwo w obrocie nieruchomościami, administrowanie nieruchomościami	zależna	niekonsolidowana	29.04.1996	3 962	(3 962)	-	100,00%	100,00%	nd.
Razem						11 528 370	4 429 156	15 957 526			

¹⁾ W pozycji „Korekty aktualizujące wartość (razem)” zawarta jest aktualizacja wartości wynikająca z wyceny metodą praw własności, w tym amortyzacja wartości firmy oraz odpis z tytułu trwałej utraty wartości firmy.

²⁾ Alior Bank został uznany za spółkę zależną na podstawie przesłanek opisanych w punkcie 2.2 Skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy PZU.

³⁾ Pekao został uznany za spółkę zależną na podstawie przesłanek opisanych w punkcie 2.2 Skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy PZU.

Powszechny Zakład Ubezpieczeń Spółka Akcyjna
Informacje ze Sprawozdania finansowego za rok zakończony 31 grudnia 2018 roku
(w tysiącach złotych)

a) Nazwa (firma) jednostki, ze wskazaniem formy prawnej		m) Kapitał własny jednostki, w tym:						n) Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania, w tym:		o) Należności jednostki:		p) Aktywa jednostki, razem	r) Przychody ze sprzedaży	s) Nieopłacona przez emitenta wartość udziałów/akcji w jednostce	t) Otrzymane lub należne dywidendy od jednostki za ostatni rok obrotowy
		- kapitał zakładowy	- należne wpłaty na kapitał zakładowy (wartość ujemna)	- kapitał zapasowy	- pozostały kapitał własny, w tym:			- zobowiąza- nia długoter- minowe	- zobowiąza- nia krótkoter- minowe	- długo- terminowe	- krótkoter- minowe				
					- pozostałe kapitały własne	- zysk (strata) z lat ubiegłych	- zysk (strata) netto								
1.	Bank Pekao SA ^{1) 2)}	262 470	-	9 491 652	11 069 525	(30 962)	2 475 129	8 077 103	153 525 679	90 758 585	29 918 687	185 465 570	8 304 279	-	-
2.	PZU Życie ²⁾	295 000	-	3 076 663	25 547	-	1 260 238	15 082	761 123	2 784	175 649	28 320 044	8 564 875	-	1 429 346
3.	Alior Bank ^{1) 2)}	1 292 636	-	4 820 048	197 768	(92 579)	471 570	2 776 495	55 772 169	34 090 172	18 078 097	69 515 982	4 406 734	-	-
4.	Lietuvos Draudimas AB ¹⁾	48 537	-	9 707	22 652	417 688	46 823	1 606	119 696	7 191	200 737	1 491 601	968 530	-	17 136
5.	Link4 ²⁾	111 356	-	278 626	8 516	(208 224)	10 825	35 121	407 164	221	120 213	1 733 970	1 018 711	-	-
6.	TUW PZUW ²⁾	324 900	-	14	550	325	2 304	80 027	265 390	-	265 585	719 268	384 509	-	-
7.	AAS Balta ¹⁾	34 182	-	5 488	14 570	87 697	26 585	10 882	40 237	613	70 121	516 487	377 447	-	8 485
8.	Ogrodowa Inwestycje	142 255	-	-	-	-	2 775	1 931	2 243	-	60 719	150 300	20 827	-	496
9.	Tower	411 000	-	-	1 901	-	805	-	332	-	2 510	441 286	-	-	-
10.	TFI PZU	13 000	-	47 522	(468)	-	32 777	-	14 096	-	20 637	123 112	174 189	-	13 944
11.	PZU CO	500	-	35 681	464	369	2 268	-	41 786	5	17 146	77 863	340 750	-	-
12.	PZU Pomoc SA	4 886	-	18 232	-	-	8 919	-	3 020	-	13 597	39 471	52 247	-	-
13.	UAB PZU Lietuva Gyvybes Draudimas ¹⁾	29 309	-	1 162	471	(3 269)	1 282	46	2 332	-	142	182 377	57 860	-	-
14.	PZU Zdrowie	10 650	-	29 945	-	(14 227)	(8 873)	200 178	24 167	178	27 516	252 000	139 484	-	-
15.	PrJSC IC PZU Ukraine ¹⁾	7 430	-	1 482	143 807	(139 754)	76	-	59 019	-	57 064	181 218	180 549	-	-
16.	Ardea Alba	7 672	-	-	(61)	-	79	-	3	-	3	7 962	-	-	-
17.	PrJSC IC PZU Ukraine Life Insurance ¹⁾	7 153	-	453	18 823	(17 055)	3 086	44	4 750	-	921	84 132	42 037	-	-
18.	PZU Finance AB ¹⁾	219	-	-	-	1 672	1 108	3 509 068	47 586	3 558 262	304	3 560 059	-	-	-
19.	PZU Finanse Sp. z o.o.	50	-	-	4 000	(1 273)	(86)	-	131	-	383	3 000	2 011	-	-
20.	PZU LAB SA	260	-	1 440	-	(27)	(220)	-	-	-	71	1 558	36	-	-
21.	Omicron BIS SA	150	-	-	-	(19)	(11)	-	-	-	3	124	-	-	-
22.	Battersby Investments SA	100	-	-	-	-	(8)	-	-	-	1	96	-	-	-
23.	Sigma BIS SA	100	-	-	-	(14)	(12)	-	-	-	-	78	-	-	-
24.	Ipsilon Sp. z o.o.	50	-	-	-	(29)	(7)	-	-	-	2	18	-	-	-
25.	Tulare Investments Sp. z o.o.	5	-	-	-	-	(5)	-	-	-	-	1	-	-	-
26.	PZU Corporate Member Limited ¹⁾	-	-	-	-	-	-	11 750	-	-	-	11 750	-	-	-
27.	Syta Development	831	-	9 908	(285)	(10 486)	(112)	-	151	-	-	8	-	-	-

Powyższe dane wykazane są na podstawie niezbadanych sprawozdań finansowych spółek, za wyjątkiem PZU Życie, Alior Banku, Banku Pekao SA.

¹⁾ Dane wg MSSF.

²⁾ W przypadku spółek ubezpieczeniowych w pozycji „przychody ze sprzedaży” zaprezentowano przypis składki brutto i pozostałe przychody techniczne, w przypadku Alior Banku i Banku Pekao SA zaprezentowano przychody z tytułu odsetek oraz przychody z prowizji i opłat.

Lokaty w jednostkach podporządkowanych (struktura walutowa)	31 grudnia 2018	31 grudnia 2017
a) w walucie polskiej	15 122 259	15 693 266
b) w walutach obcych (wg walut i po przeliczeniu na zł)	934 510	1 077 013
b1. tys. UAH	354 982	141 634
tys. PLN	48 171	17 506
b2. tys. EUR	202 494	251 201
tys. PLN	870 723	1 047 734
b3. tys. GBP	3 260	2 505
tys. PLN	15 616	11 773
Lokaty w jednostkach podporządkowanych, razem	16 056 769	16 770 279

2.5 Inne lokaty finansowe

Inne lokaty finansowe	31 grudnia 2018	31 grudnia 2017
a) udziały, akcje oraz inne papiery wartościowe o zmiennej kwocie dochodu	2 197	3 894
b) jednostki uczestnictwa i certyfikaty inwestycyjne w funduszach inwestycyjnych	6 916 464	6 314 426
c) dłużne papiery wartościowe i inne papiery wartościowe o stałej kwocie dochodu	11 814 717	11 204 100
d) udziały we wspólnych przedsięwzięciach lokacyjnych	-	-
e) pożyczki zabezpieczone hipotecznie, w tym:	-	954 033
- zabezpieczone dodatkowo polisami	-	-
f) pozostałe pożyczki, w tym:	1 490 152	559 885
- dla ubezpieczonych, których głównym zabezpieczeniem jest polisa	-	-
- dla ubezpieczonych, niezabezpieczonych polisami	-	-
g) lokaty terminowe w instytucjach kredytowych	869 488	185 761
h) pozostałe lokaty (wg rodzaju)	73 934	190 977
- instrumenty pochodne	73 934	190 977
Inne lokaty finansowe, razem	21 166 952	19 413 076

Zmiana stanu innych lokat finansowych (wg rodzaju)	31 grudnia 2018	31 grudnia 2017
a) stan na początek okresu	19 413 076	21 424 713
Udziały, akcje oraz inne papiery wartościowe o zmiennej kwocie dochodu oraz jednostki uczestnictwa i certyfikaty inwestycyjne w funduszach inwestycyjnych	6 318 320	6 349 634
Dłużne papiery wartościowe i inne papiery wartościowe o stałej kwocie dochodu	11 204 100	12 383 931
Pozostałe lokaty	1 890 656	2 691 148
b) zwiększenia (z tytułu)	136 374 396	258 846 646
- nabycie	135 832 869	258 387 397
- korekty aktualizujące wartość	541 527	459 249
- inne	-	-
c) zmniejszenia (z tytułu)	134 620 520	260 858 283
- zbycie lub wykup	134 474 488	260 689 075
- korekty aktualizujące wartość	146 032	169 208
- inne	-	-
d) stan na koniec okresu	21 166 952	19 413 076
Udziały, akcje oraz inne papiery wartościowe o zmiennej kwocie dochodu oraz jednostki uczestnictwa i certyfikaty inwestycyjne w funduszach inwestycyjnych	6 918 661	6 318 320
Dłużne papiery wartościowe i inne papiery wartościowe o stałej kwocie dochodu	11 814 717	11 204 100
Pozostałe lokaty	2 433 574	1 890 656

Inne lokaty finansowe	31 grudnia 2018	31 grudnia 2017
a) długoterminowe	16 940 385	18 092 479
b) krótkoterminowe	4 226 567	1 320 597
Inne lokaty finansowe, razem	21 166 952	19 413 076

Inne lokaty finansowe (struktura walutowa)	31 grudnia 2018	31 grudnia 2017
a) w walucie polskiej	17 951 721	16 260 654
b) w walutach obcych (wg walut i po przeliczeniu na zł)	3 215 231	3 152 422
b1. tys. EUR	425 152	330 178
tys. PLN	1 828 154	1 377 139
b2. tys. USD	353 353	456 110
tys. PLN	1 328 502	1 587 857
b3. tys. HUF	1 844 781	3 625 251
tys. PLN	24 709	48 756
b4. pozostałe waluty tys. PLN	33 866	138 670
Inne lokaty finansowe, razem	21 166 952	19 413 076

Inne lokaty finansowe według kwalifikacji portfeli	31 grudnia 2018	31 grudnia 2017
a) aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	5 765 469	6 230 840
b) pożyczki udzielone i należności własne	2 486 976	1 827 024
c) aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności	4 901 605	5 036 892
d) aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	8 012 902	6 318 320
Inne lokaty finansowe, razem	21 166 952	19 413 076

Inne lokaty finansowe w instrumenty finansowe	31 grudnia 2018	31 grudnia 2017
a) emitowane przez Skarb Państwa lub organizacje międzynarodowe, których członkiem jest RP	10 833 419	10 140 550
- lokaty długoterminowe	9 626 884	10 073 096
- lokaty krótkoterminowe	1 206 535	67 454
b) gwarantowane przez Skarb Państwa lub organizacje międzynarodowe, których członkiem jest RP	763 143	603 833
c) emitowane przez NBP	-	-
d) gwarantowane przez NBP	-	-
e) emitowane przez samorząd terytorialny lub związek tych jednostek lub miasto stołeczne Warszawa	10 520	26 253
f) gwarantowane przez samorząd terytorialny lub związek tych jednostek lub miasto stołeczne Warszawa	-	-
g) pozostałe	9 559 870	8 642 440
Inne lokaty finansowe w instrumenty finansowe, razem	21 166 952	19 413 076

Papiery wartościowe (inne lokaty finansowe)	31 grudnia 2018	31 grudnia 2017
a) dopuszczone do obrotu na rynku regulowanym	11 655 137	10 949 007
b) niedopuszczone do obrotu na rynku regulowanym	6 048 790	5 962 503
Papiery wartościowe (inne lokaty finansowe), razem	17 703 927	16 911 510

Udziały, akcje oraz inne papiery wartościowe o zmiennej kwocie dochodu (wartość bilansowa)	31 grudnia 2018	31 grudnia 2017
a) udziały i akcje, w tym:	2 197	3 894
- lokaty długoterminowe	15	15
b) dłużne papiery wartościowe, w tym:	-	-
- lokaty długoterminowe	-	-
c) inne (wg rodzaju)	-	-
Udziały, akcje oraz inne papiery wartościowe o zmiennej kwocie dochodu, razem	2 197	3 894

Zmiana stanu lokat w udziały, akcje oraz inne papiery wartościowe o zmiennej kwocie dochodu (wg rodzaju)	31 grudnia 2018	31 grudnia 2017
a) stan na początek okresu	3 894	15
Udziały, akcje oraz inne papiery wartościowe o zmiennej kwocie dochodu	3 894	15
b) zwiększenia (z tytułu)	-	6 303
- nabycie	-	6 303
- korekta wartości	-	-
- inne	-	-
c) zmniejszenia (z tytułu)	1 697	2 424
- zbycie	-	-
- korekta wartości	1 697	2 424
- inne	-	-
d) stan na koniec okresu	2 197	3 894
Udziały, akcje oraz inne papiery wartościowe o zmiennej kwocie dochodu	2 197	3 894

W powyższej tabeli nie są wykazywane jednostki uczestnictwa i certyfikaty inwestycyjne w funduszach inwestycyjnych, które zaprezentowano w pozycji II.3 aktywów bilansu.

Udziały, akcje oraz inne instrumenty finansowe o zmiennej kwocie dochodu (lokaty długoterminowe) - wg zbywalności	31 grudnia 2018	31 grudnia 2017
A. Z nieograniczoną zbywalnością, notowane na giełdach (wartość bilansowa)	-	-
a) akcje (wartość bilansowa):	-	-
- korekty aktualizujące wartość (za okres)	-	-
- wartość na początek okresu	-	-
- wartość według cen nabycia	-	-
b) obligacje (wartość bilansowa):	-	-
- korekty aktualizujące wartość (za okres)	-	-
- wartość na początek okresu	-	-
- wartość według cen nabycia	-	-
c) inne - wg grup rodzajowych (wartość bilansowa):	-	-
listy zastawne (wartość bilansowa)	-	-
- korekty aktualizujące wartość (za okres)	-	-
- wartość na początek okresu	-	-
- wartość według cen nabycia	-	-
jednostki uczestnictwa w funduszach otwartych (wartość bilansowa)	-	-
- korekty aktualizujące wartość (za okres)	-	-
- wartość na początek okresu	-	-
- wartość według cen nabycia	-	-
B. Z nieograniczoną zbywalnością, notowane na rynkach pozagiełdowych (wartość bilansowa)	-	-
a) akcje (wartość bilansowa):	-	-
- korekty aktualizujące wartość (za okres)	-	-
- wartość na początek okresu	-	-
- wartość według cen nabycia	-	-
b) obligacje (wartość bilansowa):	-	-
- korekty aktualizujące wartość (za okres)	-	-
- wartość na początek okresu	-	-
- wartość według cen nabycia	-	-
c) inne - wg grup rodzajowych (wartość bilansowa):	-	-
- korekty aktualizujące wartość (za okres)	-	-
- wartość na początek okresu	-	-
- wartość według cen nabycia	-	-
C. Z nieograniczoną zbywalnością, nienotowane na rynku regulowanym (wartość bilansowa)	6 918 661	6 318 320
a) akcje (wartość bilansowa):	2 197	3 894
- korekty aktualizujące wartość (za okres)	(1 697)	3 879
- wartość na początek okresu	3 894	15
- wartość według cen nabycia	18 818	18 818

Udziały, akcje oraz inne instrumenty finansowe o zmiennej kwocie dochodu (lokaty długoterminowe) - wg zbywalności	31 grudnia 2018	31 grudnia 2017
b) obligacje (wartość bilansowa):	-	-
- korekty aktualizujące wartość (za okres)	-	-
- wartość na początek okresu	-	-
- wartość według cen nabycia	-	-
c) inne - wg grup rodzajowych (wartość bilansowa):	6 916 464	6 314 426
jednostki uczestnictwa i certyfikaty inwestycyjne w funduszach inwestycyjnych (wartość bilansowa)	6 916 464	6 314 426
- korekty aktualizujące wartość (za okres)	602 038	(35 193)
- wartość na początek okresu	6 314 426	6 349 619
- wartość według cen nabycia	5 501 484	5 039 109
pożyczki (wartość bilansowa)	-	-
- korekty aktualizujące wartość (za okres)	-	-
- wartość na początek okresu	-	-
- wartość według cen nabycia	-	-
D. Z ograniczoną zbywalnością (wartość bilansowa)	-	-
a) udziały lub akcje (wartość bilansowa):	-	-
- korekty aktualizujące wartość (za okres)	-	-
- wartość na początek okresu	-	-
- wartość według cen nabycia	-	-
b) obligacje (wartość bilansowa):	-	-
- korekty aktualizujące wartość (za okres)	-	-
- wartość na początek okresu	-	-
- wartość według cen nabycia	-	-
c) inne - wg grup rodzajowych (wartość bilansowa):	-	-
- korekty aktualizujące wartość (za okres)	-	-
- wartość na początek okresu	-	-
- wartość według cen nabycia	-	-
Wartość według cen nabycia, razem	5 520 302	5 057 927
Wartość na początek okresu, razem	6 318 320	6 349 634
Korekty aktualizujące wartość (za okres), razem	600 341	(31 314)
Wartość bilansowa, razem	6 918 661	6 318 320

W latach 2018 i 2017 nie wystąpiły udziały, akcje oraz inne instrumenty finansowe o zmiennej kwocie dochodu stanowiące lokaty krótkoterminowe.

2.5.1. Pozostałe pożyczki

Pozostałe pożyczki	31 grudnia 2018		31 grudnia 2017	
	Wartość bilansowa	Typ zabezpieczenia	Wartość bilansowa	Typ zabezpieczenia
Transakcje buy-sell-back	1 111 090	Papiery dłużne	301 249	Papiery dłużne
Pożyczki zabezpieczone aktywami, inne niż hipoteczne	379 062	Głównie zastawy na akcjach, portfelach wierzytelności, a także na rachunkach bankowych, innych pożyczkach i inne	258 636	Głównie zastawy na akcjach, portfelach wierzytelności, a także na rachunkach bankowych, innych pożyczkach i inne
Pozostałe pożyczki, razem	1 490 152		559 885	

2.5.2. Dłużne papiery wartościowe emitowane przez korporacje oraz jednostki samorządu terytorialnego

Dłużne papiery wartościowe według klasyfikacji emitentów	31 grudnia 2018	31 grudnia 2017
Samorządy krajowe	10 520	26 253
Banki zagraniczne	53 197	60 384
Przetwórstwo przemysłowe	15 034	6 295
Spółki Indeksu WIG - Banki	127 336	152 526
Energetyczno-paliwowo	115 040	130 535
Górnictwo i wydobywanie (w tym: spółki indeksu WIG - Górnictwo)	34 700	76 765
Pozostałe	21 353	6 958
Razem	377 180	459 716

2.5.3. Papiery emitowane przez rządy inne niż RP

Kraj	31 grudnia 2018	31 grudnia 2017
Portugalia	225 640	-
Irlandia	225 076	-
Hiszpania	215 421	-
Indonezja	67 055	156 384
Rosja	64 033	45 890
Węgry	63 746	130 493
Rumunia	60 003	47 402
Chorwacja	59 371	26 373
Brazylia	52 940	86 852
Turcja	50 131	143 115
Niemcy	44 530	449 248
Dominikana	38 602	29 694
Urugwaj	37 753	-
Egipt	37 750	-
Oman	37 541	30 599
Filipiny	36 960	40 650
Kolumbia	36 609	92 620
Argentyna	35 639	49 439
Panama	32 471	30 587
Peru	31 595	62 721
RPA	30 982	118 192
Kazachstan	26 429	25 942
Sri Lanka	25 540	24 824
Serbia	25 480	9 533
Nigeria	20 754	5 867
Meksyk	17 175	64 007
Jamajka	15 347	13 880
Kostaryka	12 082	11 070
Wybrzeże Kości Słoniowej	11 082	9 768
Kenia	10 775	5 021
Ghana	9 383	-
Mongolia	9 087	-
Litwa	8 085	12 633
Białoruś	7 877	-
Wietnam	7 806	-
Maroko	7 562	3 687
Jordania	7 285	7 388

Senegal	6 754	2 960
Paragwaj	5 904	5 685
Trynidad i Tobago	5 670	5 099
Gwatemala	5 228	3 019
Honduras	4 041	-
Namibia	3 768	-
Etiopia	3 627	-
Boliwia	3 275	-
Azerbejdżan	3 184	9 762
Armenia	2 422	-
Kamerun	1 937	-
Chile	1 758	11 126
Stany Zjednoczone	-	111 048
Słowenia	-	38 726
Urugwaj	-	26 527
Słowacja	-	20 032
Pakistan	-	9 888
Zambia	-	8 071
Razem	1 753 165	1 985 822

2.5.4. Lokaty terminowe w instytucjach kredytowych

Lokaty terminowe w instytucjach kredytowych (wg zapadalności) – o pozostałym od dnia bilansowego okresie zapłaty	31 grudnia 2018	31 grudnia 2017
a) do 3 miesięcy	439 488	185 761
b) powyżej 3 miesięcy do 1 roku	430 000	-
c) powyżej 1 roku do 5 lat	-	-
d) powyżej 5 lat	-	-
Lokaty terminowe w instytucjach kredytowych, razem	869 488	185 761

Lokaty terminowe w instytucjach kredytowych (struktura walutowa)	31 grudnia 2018	31 grudnia 2017
a) w walucie polskiej	166 841	176 167
b) w walutach obcych w bankach krajowych (wg walut i po przeliczeniu na zł)	702 647	9 594
b1. tys. EUR	162 254	2 288
tys. PLN	697 691	9 542
b2. tys. USD	240	15
tys. PLN	904	52
b3. tys. CZK	-	-
tys. PLN	-	-
b4. pozostałe	4 052	-
c) w walutach obcych w bankach zagranicznych (wg walut i po przeliczeniu na zł)	-	-
Lokaty terminowe w instytucjach kredytowych, razem	869 488	185 761

2.5.5. Instrumenty pochodne

W latach 2018 i 2017 PZU nie stosował rachunkowości zabezpieczeń, ani nie posiadał instrumentów pochodnych, zabezpieczających wartość rezerw techniczno-ubezpieczeniowych.

W ramach swojej działalności lokacyjnej PZU wykorzystuje pochodne instrumenty finansowe w celu efektywnego zarządzania portfelem lub ograniczania ryzyka. Na potrzeby działalności inwestycyjnej PZU ustala w zdefiniowanych portfelach inwestycyjnych limity inwestycyjne oraz katalog dopuszczonych instrumentów. W zakresie instrumentów pochodnych katalog ten obejmuje: FRA, kontrakty terminowe na obligacje skarbowe, kontrakty terminowe na krótką stopę procentową, kontrakty terminowe na indeks giełdowy, kontrakty terminowe na kurs akcji, umowy wzajemnej wymiany płatności odsetkowych, standardowe kontrakty terminowe na towary oraz standardowe instrumenty pochodne.

Wykorzystanie instrumentów pochodnych w celu efektywnego zarządzania portfelem, nie ma istotnego wpływu na zmiany profilu ryzyka PZU, ani nie powoduje dodatkowych ekspozycji na ryzyko, ponieważ instrumenty pochodne oraz ich instrumenty bazowe objęte są łącznymi limitami inwestycyjnymi. Spółka nie zawiera transakcji na instrumentach pochodnych, których instrumenty bazowe nie są objęte systemem zarządzania ryzykiem.

Podstawowym rodzajem ryzyka związanym z instrumentami pochodnymi występującymi w PZU jest ryzyko rynkowe, które obejmuje ryzyko stopy procentowej i ryzyko zmiany ceny różnych instrumentów.

Na 31 grudnia 2018 roku PZU posiadał następujące instrumenty pochodne oraz osiągnął w 2018 roku następujące wyniki na transakcjach instrumentami pochodnymi:

Rodzaj zabezpieczanego ryzyka	Cel nabycia / wystawienia	Zakres i charakter instrumentu	Waluta	Termin ustalania cen, zapadalności, wygaśnięcia lub wykonania instrumentu	Możliwość wcześniejszego rozliczenia - okres lub dzień - jeśli istnieją	Możliwość wymiany lub zamiany na inny składnik aktywów lub pasywów	Dodatkowe zabezpieczenia związane z tym instrumentem, przyjęte lub złożone	Wartość nominalna na 31 grudnia 2018 w tys. waluty	Wartość nominalna na 31 grudnia 2018 przeliczona na złote w tys. zł.	Ilość na 31 grudnia 2018	Typ pozycji na 31 grudnia 2018 (krótka / długa)	Aktywa - wartość bilansowa w tys. zł.	Zobowiązania - wartość bilansowa w tys. zł.	Wynik zrealizowany w 2018 roku w tys. zł.	Wynik niezrealizowany w 2018 roku w tys. zł.
Ryzyko kursowe	handl.	Forward	CZK	2019-01-23	Tak	Brak	Brak	87 000	14 555	1	nd.	-	47	-	(47)
Ryzyko kursowe	handl.	Forward	EUR	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	-	-	(4 281)	-
Ryzyko kursowe	handl.	Forward	TRY	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	-	-	660	-
Ryzyko kursowe	handl.	Forward	USD	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	-	-	(50 015)	-
Ryzyko kursowe	handl.	Forward	ZAR	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	-	-	409	-
Ryzyko stopy proc.	handl.	Kontr. term. na st. proc	EUR	2019-03-07	Tak	Brak	Brak	689	2 963	1	Krótka	215	401	(230)	(186)
Ryzyko stopy proc.	handl.	Kontr. term. na st. proc	EUR	2020-12-14	Tak	Brak	Brak	20 950	90 083	1	Krótka	-	266	13	(266)
Ryzyko stopy proc.	handl.	Kontr. term. na st. proc	EUR	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	-	-	(12 329)	-
Ryzyko stopy proc.	handl.	Kontr. term. na st. proc	USD	2019-12-18	Tak	Brak	Brak	27 385	102 960	1	Krótka	3 807	1 499	1 503	2 126
Ryzyko stopy proc.	handl.	Kontr. term. na st. proc	USD	2019-03-20	Tak	Brak	Brak	1 080	4 059	1	Długa	336	114	503	223
Ryzyko stopy proc.	handl.	Kontr. term. na st. proc	USD	2019-03-29	Tak	Brak	Brak	4 183	15 728	1	Krótka	-	226	-	(226)
Ryzyko stopy proc.	handl.	Kontr. term. na st. proc	USD	2018-12-31	Tak	Brak	Brak	-	-	1	nd.	-	-	20	-
Ryzyko stopy proc.	handl.	Kontr. term. na st. proc	USD	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	-	-	(2 090)	-
Ryzyko stopy proc.	handl.	Opcja	USD	2019-03-15	Tak	Brak	Brak	-	-	1	nd.	926	-	(282)	396
Ryzyko stopy proc.	handl.	Opcja	USD	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	-	-	(366)	-
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	BRL	2019-01-02	Tak	Brak	Brak	-	-	1	nd.	-	-	(672)	-
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	BRL	2020-01-02	Tak	Brak	Brak	591 629	573 111	1	nd.	6 316	10 409	-	(4 093)
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	BRL	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	-	-	(878)	-
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	EUR	2021-05-26	Tak	Brak	Brak	1 000	4 300	1	nd.	-	18	(19)	(18)
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	HUF	2019-11-24	Tak	Brak	Brak	-	-	1	nd.	-	-	425	-
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	HUF	2020-04-30	Tak	Brak	Brak	2 000 000	26 788	1	nd.	3 131	-	(3 212)	3 131
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	HUF	2020-05-11	Tak	Brak	Brak	2 000 000	26 788	1	nd.	-	3 304	3 393	(3 304)
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	HUF	2022-11-24	Tak	Brak	Brak	-	-	1	nd.	-	-	(4 091)	-
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	HUF	2023-12-19	Tak	Brak	Brak	7 050 000	94 428	1	nd.	306	-	1 735	306
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	HUF	2024-02-24	Tak	Brak	Brak	6 826 000	91 427	1	nd.	2 214	11 792	12 929	(9 579)
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	HUF	2024-04-08	Tak	Brak	Brak	7 000 000	93 758	1	nd.	19 059	-	(21 455)	19 059
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	HUF	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	-	-	(3 036)	-
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	ILS	2021-11-23	Tak	Brak	Brak	121 000	121 097	1	nd.	160	-	-	160
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	ILS	2021-11-22	Tak	Brak	Brak	-	-	1	nd.	-	-	(146)	-
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	MXN	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	-	-	1 434	-
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	PLN	2023-06-20	Tak	Brak	Brak	130 000	130 000	1	nd.	-	14 242	10 340	(14 242)
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	PLN	2023-09-09	Tak	Brak	Brak	130 000	130 000	1	nd.	18 351	-	-	4 174

Powszechny Zakład Ubezpieczeń Spółka Akcyjna
Informacje ze Sprawozdania finansowego za rok zakończony 31 grudnia 2018 roku
(w tysiącach złotych)

Rodzaj zabezpieczanego ryzyka	Cel nabycia / wystawienia	Zakres i charakter instrumentu	Waluta	Termin ustalania cen, zapadalności, wygaśnięcia lub wykonania instrumentu	Możliwość wcześniejszego rozliczenia - okres lub dzień - jeśli istnieją	Możliwość wymiany lub zamiany na inny składnik aktywów lub pasywów	Dodatkowe zabezpieczenia związane z tym instrumentem, przyjęte lub złożone	Wartość nominalna na 31 grudnia 2018 w tys. waluty	Wartość nominalna na 31 grudnia 2018 przeliczona na złote w tys. zł.	Ilość na 31 grudnia 2018	Typ pozycji na 31 grudnia 2018 (krótka / długa)	Aktywa - wartość bilansowa w tys. zł.	Zobowiązania - wartość bilansowa w tys. zł.	Wynik zrealizowany w 2018 roku w tys. zł.	Wynik niezrealizowany w 2018 roku w tys. zł.
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	PLN	2023-11-20	Tak	Brak	Brak	22 100	22 100	1	nd.	-	424	-	(424)
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	PLN	2023-11-26	Tak	Brak	Brak	18 000	18 000	1	nd.	-	285	-	(285)
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	PLN	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	-	-	46	-
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	USD	2023-01-08	Tak	Brak	Brak	44 500	167 307	1	nd.	-	5 502	6 793	(5 502)
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	USD	2023-01-30	Tak	Brak	Brak	25 000	93 993	1	nd.	-	3 224	3 950	(3 224)
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	USD	2023-03-12	Tak	Brak	Brak	69 500	261 299	1	nd.	10 562	-	(12 572)	10 562
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	USD	2023-05-14	Tak	Brak	Brak	111 000	417 327	1	nd.	-	12 414	15 662	(12 414)
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	USD	2023-05-21	Tak	Brak	Brak	114 000	428 606	1	nd.	-	3 373	(1 466)	(3 373)
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	ZAR	2022-09-20	Tak	Brak	Brak	637 500	166 643	1	nd.	2 363	-	(4 623)	2 363
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	ZAR	2022-10-01	Tak	Brak	Brak	637 500	166 643	1	nd.	-	3 027	5 172	(3 027)
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	ZAR	2025-08-25	Tak	Brak	Brak	1 150 000	300 610	1	nd.	3 668	-	-	(2 624)
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	ZAR	2025-09-11	Tak	Brak	Brak	1 150 000	300 610	1	nd.	-	7 003	-	2 495
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	ZAR	2019-01-07	Tak	Brak	Brak	40 900	10 691	1	nd.	230	-	-	230
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	ZAR	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	-	-	1 232	-
Ryzyko kursowe	handl.	FX Swap	EUR	2019-02-27	Tak	Brak	Brak	6 000	25 800	1	nd.	70	-	(28)	70
Ryzyko kursowe	handl.	FX Swap	EUR	2019-02-21	Tak	Brak	Brak	911	3 918	1	nd.	-	27	1	(27)
Ryzyko kursowe	handl.	FX Swap	EUR	2019-02-28	Tak	Brak	Brak	4 018	17 277	1	nd.	-	159	(18)	(159)
Ryzyko kursowe	handl.	FX Swap	EUR	2019-01-10	Tak	Brak	Brak	10 000	43 000	1	nd.	-	1 500	97	(1 500)
Ryzyko kursowe	handl.	FX Swap	EUR	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	-	-	(8 479)	-
Ryzyko kursowe	handl.	FX Swap	HUF	2019-01-29	Tak	Brak	Brak	419 040	5 613	1	nd.	-	57	4	(57)
Ryzyko kursowe	handl.	FX Swap	HUF	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	-	-	580	-
Ryzyko kursowe	handl.	FX Swap	PLN	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	-	-	(34)	-
Ryzyko kursowe	handl.	FX Swap	RON	2019-01-04	Tak	Brak	Brak	13 919	12 846	1	nd.	-	54	1	(54)
Ryzyko kursowe	handl.	FX Swap	RON	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	-	-	(172)	-
Ryzyko kursowe	handl.	FX Swap	TRY	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	-	-	1 447	-
Ryzyko kursowe	handl.	FX Swap	USD	2019-02-19	Tak	Brak	Brak	2 900	10 903	1	nd.	96	-	(36)	96
Ryzyko kursowe	handl.	FX Swap	USD	2019-03-04	Tak	Brak	Brak	63 000	236 861	1	nd.	840	102	(867)	738
Ryzyko kursowe	handl.	FX Swap	USD	2019-06-10	Tak	Brak	Brak	256 450	964 175	1	nd.	882	340	932	542
Ryzyko kursowe	handl.	FX Swap	USD	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	-	-	(55 579)	-
Ryzyko kursowe	handl.	FX Swap	ZAR	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	-	-	759	-
Ryzyko kursowe	handl.	FX Swap	JPY	2019-01-10	Tak	Brak	Brak	292 375	9 977	1	nd.	-	175	(16)	(175)
Ryzyko kursowe	handl.	FX Swap	JPY	2019-01-09	Tak	Brak	Brak	621 136	21 196	1	nd.	402	-	(102)	402
Ryzyko kursowe	handl.	FX Swap	JPY	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	-	-	1 977	-
RAZEM												73 934	79 984	(115 077)	(17 733)

Na 31 grudnia 2017 roku PZU posiadał następujące instrumenty pochodne oraz osiągnął w 2017 roku następujące wyniki na transakcjach instrumentami pochodnymi:

Rodzaj zabezpieczanego ryzyka	Cel nabycia / wystawienia	Zakres i charakter instrumentu	Waluta	Termin ustalania cen, zapadalności, wygaśnięcia lub wykonania instrumentu	Możliwość wcześniejszego rozliczenia - okres lub dzień - jeśli istnieją	Możliwość wymiany lub zamiany na inny składnik aktywów lub pasywów	Dodatkowe zabezpieczenia związane z tym instrumentem, przyjęte lub złożone	Wartość nominalna na 31 grudnia 2017 w tys. waluty	Wartość nominalna na 31 grudnia 2017 przeliczona na złote w tys. zł.	Ilość na 31 grudnia 2017	Typ pozycji na 31 grudnia 2017 (krótka / długa)	Aktywa - wartość bilansowa w tys. zł.	Zobowiązania - wartość bilansowa w tys. zł.	Wynik zrealizowany w 2017 roku w tys. zł.	Wynik niezrealizowany w 2017 roku w tys. zł.
Ryzyko kursowe	handl.	Forward	USD	2018-03-28	Tak	Brak	Brak	9 700	33 769	1	nd.	1 909	-	-	1 909
Ryzyko kursowe	handl.	Forward	USD	2018-12-10	Tak	Brak	Brak	84 214	293 175	1	nd.	7 546	-	-	7 546
Ryzyko kursowe	handl.	Forward	USD	2018-12-10	Tak	Brak	Brak	84 214	293 175	1	nd.	7 546	-	-	7 546
Ryzyko stopy proc.	handl.	Kontr. term. na st. proc.	EUR	2018-03-20	Tak	Brak	Brak	154 887	646 020	1 056	Krótka	7 528	-	947	7 528
Ryzyko stopy proc.	handl.	Kontr. term. na st. proc.	EUR	2018-03-20	Tak	Brak	Brak	22 649	94 468	163	Krótka	1 912	-	(451)	1 912
Ryzyko stopy proc.	handl.	Kontr. term. na st. proc.	EUR	2018-03-20	Tak	Brak	Brak	44 785	186 794	267	Krótka	4 315	-	-	4 315
Ryzyko stopy proc.	handl.	Kontr. term. na st. proc.	EUR	2018-03-08	Tak	Brak	Brak	nd.	nd.	nd.	nd.	-	-	194	-
Ryzyko stopy proc.	handl.	Kontr. term. na st. proc.	USD	2018-12-18	Tak	Brak	Brak	86 450	300 958	350	Krótka	2 879	-	-	(47)
Ryzyko stopy proc.	handl.	Kontr. term. na st. proc.	USD	2019-12-18	Tak	Brak	Brak	90 503	315 067	370	Krótka	550	-	-	550
Ryzyko stopy proc.	handl.	Kontr. term. na st. proc.	USD	2018-03-20	Tak	Brak	Brak	20 824	72 495	125	Krótka	-	462	-	(462)
Ryzyko stopy proc.	handl.	Kontr. term. na st. proc.	USD	2018-03-20	Tak	Brak	Brak	31 502	109 669	253	Krótka	1 060	647	823	412
Ryzyko stopy proc.	handl.	Kontr. term. na st. proc.	USD	2018-03-20	Tak	Brak	Brak	3 910	13 613	85	Długa	391	-	-	391
Ryzyko stopy proc.	handl.	Kontr. term. na st. proc.	USD	2018-03-20	Tak	Brak	Brak	nd.	nd.	nd.	nd.	-	-	418	-
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	BRL	2018-01-02	Tak	Brak	Brak	114 026	119 842	1	nd.	-	1 952	-	2 079
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	BRL	2018-01-02	Tak	Brak	Brak	114 650	120 497	1	nd.	6 865	-	-	(2 571)
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	BRL	2018-01-02	Tak	Brak	Brak	84 996	89 331	1	nd.	-	108	-	2 045
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	BRL	2018-01-02	Tak	Brak	Brak	81 213	85 355	1	nd.	-	1 415	-	2 079
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	BRL	2018-01-02	Tak	Brak	Brak	179 632	188 793	1	nd.	-	5 514	-	(3 678)
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	BRL	2018-01-02	Tak	Brak	Brak	266 953	280 567	1	nd.	2 041	-	-	5 319
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	BRL	2018-01-02	Tak	Brak	Brak	256 666	269 756	1	nd.	-	10 988	-	(4 218)
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	BRL	2018-01-02	Tak	Brak	Brak	949 795	998 235	1	nd.	-	19 450	-	(14 852)
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	BRL	2018-01-02	Tak	Brak	Brak	497 704	523 087	1	nd.	-	8 995	-	(7 433)
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	BRL	2018-01-02	Tak	Brak	Brak	170 303	178 989	1	nd.	-	3 034	-	(2 548)
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	BRL	2018-01-02	Tak	Brak	Brak	464 692	488 391	1	nd.	2 378	-	-	2 378
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	BRL	2018-01-02	Tak	Brak	Brak	609 232	640 303	1	nd.	2 172	-	-	2 172
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	BRL	2019-01-02	Tak	Brak	Brak	292 207	307 109	1	nd.	-	17 570	-	(16 616)
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	BRL	2020-01-02	Tak	Brak	Brak	182 371	191 672	1	nd.	16 067	-	-	15 427
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	BRL	2020-01-02	Tak	Brak	Brak	192 860	202 696	1	nd.	16 299	-	-	16 300
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	BRL	2020-01-02	Tak	Brak	Brak	84 562	88 875	1	nd.	7 153	-	-	7 143
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	BRL	2018-01-02	Tak	Brak	Brak	nd.	nd.	nd.	nd.	-	-	5 494	-

Powszechny Zakład Ubezpieczeń Spółka Akcyjna
Informacje ze Sprawozdania finansowego za rok zakończony 31 grudnia 2018 roku
(w tysiącach złotych)

Rodzaj zabezpieczanego ryzyka	Cel nabycia / wystawienia	Zakres i charakter instrumentu	Waluta	Termin ustalania cen, zapadalności, wygaśnięcia lub wykonania instrumentu	Możliwość wcześniejszego rozliczenia - okres lub dzień - jeśli istnieją	Możliwość wymiany lub zamiany na inny składnik aktywów lub pasywów	Dodatkowe zabezpieczenia związane z tym instrumentem, przyjęte lub złożone	Wartość nominalna na 31 grudnia 2017 w tys. waluty	Wartość nominalna na 31 grudnia 2017 przeliczona na złote w tys. zł.	Ilość na 31 grudnia 2017	Typ pozycji na 31 grudnia 2017 (krótka / długa)	Aktywa - wartość bilansowa w tys. zł.	Zobowiązania - wartość bilansowa w tys. zł.	Wynik zrealizowany w 2017 roku w tys. zł.	Wynik niezrealizowany w 2017 roku w tys. zł.
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	BRL	2018-01-02	Tak	Brak	Brak	nd.	nd.	nd.	nd.	-	-	2 226	-
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	EUR	2021-05-26	Tak	Brak	Brak	1 000	4 171	1	nd.	6	-	(2)	6
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	HUF	2024-04-08	Tak	Brak	Brak	3 500 000	47 072	1	nd.	12 889	-	(10 368)	12 890
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	HUF	2024-04-08	Tak	Brak	Brak	3 500 000	47 072	1	nd.	13 085	-	(10 568)	13 086
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	HUF	2020-05-11	Tak	Brak	Brak	1 000 000	13 449	1	nd.	-	2 584	2 522	(2 584)
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	HUF	2020-05-11	Tak	Brak	Brak	1 000 000	13 449	1	nd.	-	2 580	2 518	(2 580)
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	HUF	2023-12-19	Tak	Brak	Brak	7 050 000	94 815	1	nd.	-	2 988	(2 160)	(2 988)
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	HUF	2024-02-24	Tak	Brak	Brak	3 500 000	47 072	1	nd.	-	15 540	13 359	(15 540)
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	HUF	2024-02-24	Tak	Brak	Brak	3 326 000	44 731	1	nd.	357	-	-	357
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	HUF	2019-11-24	Tak	Brak	Brak	41 000 000	551 409	1	nd.	153	-	-	153
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	HUF	2022-11-24	Tak	Brak	Brak	41 000 000	551 409	1	nd.	264	-	-	264
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	HUF	2020-04-30	Tak	Brak	Brak	2 000 000	26 898	1	nd.	4 884	-	(4 748)	4 884
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	HUF	2024-02-24	Tak	Brak	Brak	nd.	nd.	nd.	nd.	-	-	2 091	-
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	ILS	2018-08-14	Tak	Brak	Brak	nd.	nd.	nd.	nd.	-	-	527	-
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	MXN	2018-08-08	Tak	Brak	Brak	1 195 000	211 276	1	nd.	-	3 244	2 758	(3 244)
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	MXN	2018-08-09	Tak	Brak	Brak	2 350 000	415 480	1	nd.	-	6 524	5 423	(6 524)
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	MXN	2026-07-30	Tak	Brak	Brak	570 000	100 776	1	nd.	11 917	-	(12 940)	11 917
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	PLN	2023-09-09	Tak	Brak	Brak	130 000	130 000	1	nd.	14 177	-	-	1 041
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	PLN	2018-07-12	Tak	Brak	Brak	112 500	112 500	1	nd.	2 982	-	(2 827)	2 982
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	PLN	2023-06-20	Tak	Brak	Brak	130 000	130 000	1	nd.	-	9 180	-	(907)
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	PLN	2018-07-31	Tak	Brak	Brak	125 000	125 000	1	nd.	-	3 032	2 850	(3 032)
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	USD	2023-01-08	Tak	Brak	Brak	44 500	154 918	1	nd.	-	6 776	-	1 809
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	USD	2023-03-12	Tak	Brak	Brak	69 500	241 950	1	nd.	12 446	-	-	(2 841)
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	USD	2023-05-14	Tak	Brak	Brak	111 000	386 424	1	nd.	-	17 462	-	1 509
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	USD	2023-05-21	Tak	Brak	Brak	114 000	396 868	1	nd.	1 409	-	-	1 409
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	USD	2023-01-30	Tak	Brak	Brak	25 000	87 033	1	nd.	-	3 913	-	1 009
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	ZAR	2022-10-01	Tak	Brak	Brak	637 500	180 540	1	nd.	-	6 930	-	(7 089)
Ryzyko kursowe	handl.	IRS	ZAR	2025-09-11	Tak	Brak	Brak	575 000	162 840	1	nd.	-	6 865	-	(5 152)
Ryzyko kursowe	handl.	IRS	ZAR	2025-09-11	Tak	Brak	Brak	575 000	162 840	1	nd.	-	2 633	-	(2 633)
Ryzyko kursowe	handl.	IRS	ZAR	2022-09-20	Tak	Brak	Brak	637 500	180 540	1	nd.	6 139	-	914	6 139
Ryzyko kursowe	handl.	IRS	ZAR	2025-08-25	Tak	Brak	Brak	1 150 000	325 680	1	nd.	6 292	-	-	6 292
Ryzyko kursowe	handl.	FX Swap	EUR	2018-02-15	Tak	Brak	Brak	1 789	7 463	1	nd.	64	-	(37)	64
Ryzyko kursowe	handl.	FX Swap	EUR	2018-01-25	Tak	Brak	Brak	3 672	15 316	1	nd.	73	-	4	73
Ryzyko kursowe	handl.	FX Swap	EUR	2018-01-18	Tak	Brak	Brak	4 237	17 673	1	nd.	189	-	53	189
Ryzyko kursowe	handl.	FX Swap	EUR	2018-01-18	Tak	Brak	Brak	76 271	318 119	1	nd.	3 395	-	950	3 395
Ryzyko kursowe	handl.	FX Swap	RON	2018-01-31	Tak	Brak	Brak	10 030	8 980	1	nd.	83	-	(2)	83
Ryzyko kursowe	handl.	FX Swap	USD	2018-01-31	Tak	Brak	Brak	15 000	52 220	1	nd.	1 576	-	(31)	1 576
Ryzyko kursowe	handl.	FX Swap	USD	2018-08-31	Tak	Brak	Brak	20 000	69 626	1	nd.	2 101	-	(41)	2 101
Ryzyko kursowe	handl.	FX Swap	USD	2018-03-01	Tak	Brak	Brak	110 000	382 943	1	nd.	7 388	-	408	7 388
Ryzyko kursowe	handl.	FX Swap	ZAR	2018-01-18	Tak	Brak	Brak	58 400	16 539	1	nd.	-	1 244	(62)	(1 244)
Ryzyko kursowe	handl.	FX Swap	ZAR	2018-01-18	Tak	Brak	Brak	27 390	7 757	1	nd.	497	-	98	497
Ryzyko kursowe	handl.	FX Swap	ZAR	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	(229)	-

Powszechny Zakład Ubezpieczeń Spółka Akcyjna
Informacje ze Sprawozdania finansowego za rok zakończony 31 grudnia 2018 roku
(w tysiącach złotych)

Rodzaj zabezpieczanego ryzyka	Cel nabycia / wystawienia	Zakres i charakter instrumentu	Waluta	Termin ustalania cen, zapadalności, wygaśnięcia lub wykonania instrumentu	Możliwość wcześniejszego rozliczenia - okres lub dzień - jeśli istnieją	Możliwość wymiany lub zamiany na inny składnik aktywów lub pasywów	Dodatkowe zabezpieczenia związane z tym instrumentem, przyjęte lub złożone	Wartość nominalna na 31 grudnia 2017 w tys. waluty	Wartość nominalna na 31 grudnia 2017 przeliczona na złote w tys. zł.	Ilość na 31 grudnia 2017	Typ pozycji na 31 grudnia 2017 (krótka / długa)	Aktywa - wartość bilansowa w tys. zł.	Zobowiązania - wartość bilansowa w tys. zł.	Wynik zrealizowany w 2017 roku w tys. zł.	Wynik niezrealizowany w 2017 roku w tys. zł.
Ryzyko kursowe	handl.	Forward	CZK	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	(973)	-
Ryzyko kursowe	handl.	Forward	EUR	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	21 014	-
Ryzyko kursowe	handl.	Forward	GBP	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	(2 331)	-
Ryzyko kursowe	handl.	Forward	TRY	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	(2 809)	-
Ryzyko kursowe	handl.	Forward	USD	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	11 012	-
Ryzyko stopy proc.	handl.	Kontr. term. na st. proc	EUR	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	(67 825)	-
Ryzyko stopy proc.	handl.	Kontr. term. na st. proc	GBP	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	1 163	-
Ryzyko stopy proc.	handl.	Kontr. term. na st. proc	USD	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	(9 701)	-
Ryzyko stopy proc.	handl.	Opcja	EUR	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	(78)	-
Ryzyko stopy proc.	handl.	Opcja	USD	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	(5 381)	-
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	BRL	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	4 092	-
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	CZK	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	(70)	-
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	EUR	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	(539)	-
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	MXN	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	(763)	-
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	ILS	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	1 277	-
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	PLN	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	(540)	-
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	USD	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	944	-
Ryzyko kursowe	handl.	IRS	ZAR	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	1 148	-
Ryzyko kursowe	handl.	FX Swap	CZK	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	(762)	-
Ryzyko kursowe	handl.	FX Swap	EUR	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	(4 776)	-
Ryzyko kursowe	handl.	FX Swap	GBP	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	(1 476)	-
Ryzyko kursowe	handl.	FX Swap	HUF	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	275	-
Ryzyko kursowe	handl.	FX Swap	RON	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	(246)	-
Ryzyko kursowe	handl.	FX Swap	RUB	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	(1 543)	-
Ryzyko kursowe	handl.	FX Swap	TRY	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	4 544	-
Ryzyko kursowe	handl.	FX Swap	USD	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	34 813	-
RAZEM												190 977	161 630	(19 420)	59 381

2.6 Informacja o obciążeniu lokat ryzykiem

Celem zarządzania ryzykiem jest zapewnienie, że PZU realizując swoje cele biznesowe, monitoruje i zarządza portfelami w sposób bezpieczny i adekwatny do skali ponoszonego ryzyka.

Do głównych elementów strategii zarządzania ryzykiem w PZU należą:

- struktura organizacyjna zarządzania ryzykiem, w której kluczową rolę odgrywają Rada Nadzorcza, Zarząd, Komitet Ryzyka, Komitet Zarządzania Aktywami i Pasywami, Komitet Ryzyka Inwestycyjnego, Komitet Inwestycyjny („Komitety”), Pion Inwestycji oraz Biuro Ryzyka;
- procesy obejmujące identyfikację, pomiar i ocenę, monitorowanie i kontrolowanie, raportowanie oraz działania zarządcze dotyczące poszczególnych ryzyk;
- ustalony przez Radę Nadzorczą, Zarząd i adekwatne Komitety system limitów i ograniczeń akceptowalnego poziomu ryzyka.

Rada Nadzorcza, Zarząd i Komitety, w oparciu o funkcjonujące w Spółce regulacje, nadzorują realizację podstawowego celu polityki zarządzania ryzykiem, jakim jest zwiększenie skuteczności realizacji zadań i osiągnięcia celów poprzez stosowanie odpowiednich mechanizmów kontroli oraz uzyskiwanie informacji o zagrożeniach dla realizacji wyznaczonych celów i zadań. Apetyt na ryzyko oraz towarzyszący mu system limitów uwzględniają wszystkie istotne czynniki związane z ryzykiem inwestycyjnym. Podstawowymi narzędziami zarządzania ryzykiem inwestycyjnym w Spółce są m.in.:

- limity VaR – Value at Risk, wartość narażona na ryzyko, miara ryzyka kwantyfikująca za pomocą formuły standardowej lub modelu kapitału ekonomicznego dla ryzyka rynkowego potencjalną stratę, która w horyzoncie jednego roku przy normalnych warunkach rynkowych nie zostanie przekroczona z prawdopodobieństwem 99,5%;
- limity bpv – basis point value, tj. zmiany wartości instrumentów finansowych i portfela w przypadku przesunięcia krzywych stóp procentowych o 1 pkt. baz. w górę;
- limity zaangażowania w akcje uwzględniające ekspozycje instrumentów pochodnych na ryzyko akcji;
- limit pozycji maksymalnej w poszczególnych walutach obcych;
- limit pozycji globalnej w poszczególnych walutach obcych;
- limity pozycji w pojedynczej walucie obcej;
- limity zaangażowania;
- limity wartości zaangażowania kredytowego netto ważonego okresem do zapadalności.

Raporty ryzyka inwestycyjnego sporządzane są na bazie dziennej w celach operacyjnych oraz okresowo (miesięcznie, kwartalnie) w celach zarządczych. Odbiorcami raportów okresowych są przede wszystkim Rada Nadzorcza, Zarząd i Komitety.

Poniżej przedstawiono informacje dotyczące najbardziej istotnych ryzyk inwestycyjnych w PZU. Poniższe zestawienia uwzględniają również ryzyko pierwotne wynikające z dokonanego przeliczenia w oparciu o instrumenty bazowe (ang. „look through approach”) w odniesieniu do funduszy, w których PZU wraz z PZU Życie są jedynymi właścicielami (SFIO Universum, FIZ Aktywów Niepublicznych BIS1, FIZ Aktywów Niepublicznych BIS2, FIZ Sektora Nieruchomości, FIZ Sektora Nieruchomości 2, FIZ Dynamiczny).

2.6.1. Ryzyko stopy procentowej

Ryzyko stopy procentowej definiowane jest jako możliwość poniesienia straty na skutek zmiany wartości instrumentów finansowych lub aktywów oraz zmiany wartości bieżącej prognozowanych przepływów ze zobowiązań w wyniku zmian w strukturze terminowej rynkowych stóp procentowych lub wahań zmienności rynkowych stóp procentowych wolnych od ryzyka. Poniższa tabela prezentuje instrumenty finansowe narażone na ryzyko stopy procentowej.

Ryzyko stopy procentowej	31 grudnia 2018 (mln zł)	31 grudnia 2018 (% lokat)	31 grudnia 2017 (mln zł)	31 grudnia 2017 (% lokat)
Instrumenty finansowe w portfolio instrumentów przeznaczonych do obrotu i portfolio instrumentów dostępnych do sprzedaży	10 136,7	27,36%	9 349,8	25,8%
Instrumenty finansowe w portfolio utrzymywanych do daty zapadalności	4 901,6	13,2%	5 036,9	13,9%
Dłużne papiery wartościowe utrzymywane w portfolio pożyczek	219,5	0,6%	462,9	1,3%
Fundusze inwestycyjne dłużne i pieniężne	10,1	0,03%	20,4	0,1%

Dla zaprezentowanych powyżej instrumentów finansowych wycenianych w wartości godziwej, spadek wartości wynikający ze wzrostu rynkowych stóp procentowych o 100 pb. wynosi 176 mln zł (263 mln zł na 31 grudnia 2017 roku). Wzrost wartości wynikający ze spadku rynkowych stóp procentowych o 100 pb. wynosi 189 mln zł (292 mln zł na 31 grudnia 2017 roku).

2.6.2. Ryzyko cen akcji

Ryzyko cen akcji definiowane jest jako możliwość poniesienia straty na skutek zmiany wartości aktywów, zobowiązań i instrumentów finansowych w wyniku zmian rynkowych cen akcji lub wahań zmienności rynkowych cen akcji.

Ryzyko cen akcji	31 grudnia 2018 (mln zł)	31 grudnia 2018 (% lokat)	31 grudnia 2017 (mln zł)	31 grudnia 2017 (% lokat)
Instrumenty finansowe narażone na ryzyko cen akcji w tym:	16 867,1	45,5%	17 065,9	47,1%
- akcje nienotowane	7 967,4	21,4%	7 612,3	21,0%
- akcje notowane	9 055,6	24,3%	9 367,5	25,9%
- pozostałe lokaty	-	-	-	-
- fundusze akcyjne	25,1	0,1%	86,1	0,2%

2.6.3. Ryzyko cen nieruchomości

Ryzyko nieruchomości definiowane jest jako możliwość poniesienia straty na skutek zmian wartości aktywów, zobowiązań i instrumentów finansowych w wyniku zmian rynkowych cen nieruchomości lub wahań zmienności rynkowych cen nieruchomości lub wahań zmienności rynkowych cen nieruchomości.

Ryzyko cen nieruchomości	31 grudnia 2018 (mln zł)	31 grudnia 2018 (% lokat)	31 grudnia 2017 (mln zł)	31 grudnia 2017 (% lokat)
Wartość lokat narażonych na ryzyko nieruchomości w tym:	347,0	0,9%	369,7	1,0%
- nieruchomości	347,0	0,9%	369,7	1,0%

2.6.4. Ryzyko kredytowe

Ryzyko kredytowe definiowane jest jako ryzyko straty lub niekorzystnej zmiany sytuacji finansowej wynikające z wahań wiarygodności i zdolności kredytowej emitentów papierów wartościowych, kontrahentów i wszelkich dłużników, materializujące się niewykonaniem zobowiązania przez kontrahenta lub wzrostem spreadu kredytowego.

Poniżej przedstawiono aktywa obciążone ryzykiem kredytowym w podziale na kategorie ratingowe na 31 grudnia 2018 roku i na 31 grudnia 2017 roku. W prezentacji przyjęto następujące założenia:

- ekspozycję na ryzyko kredytowe wynikające z transakcji warunkowych przedstawiono jako ekspozycję wobec emitenta papierów stanowiących zabezpieczenie;
- przyjęto ratingi inwestycyjne wg agencji ratingowej Fitch (w przypadku braku ratingu agencji Fitch zastosowano rating agencji Standard&Poors lub EuroRating).

Aktywa obciążone ryzykiem kredytowym 31 grudnia 2018 roku (mln zł)	AAA	AA	A	BBB	BB	niższy niż BB lub brak ratingu	Razem
Dłużne papiery wartościowe	45	-	10 651	1 458	747	2 355	15 256
-utrzymywane do terminu wymagalności	-	-	4 867	-	-	34	4 901
-dostępne do sprzedaży	-	-	132	450	303	209	1 094
-wyceniane w wartości godziwej	45	-	5 652	881	444	2 020	9 042
-pożyczki	-	-	-	127	-	92	219
Depozyty bankowe i trans. warunk. na skarb. pap. wart.	-	-	57	2 410	-	201	2 668
Pożyczki hipoteczne	-	-	-	-	-	1 163	1 163
Pozostałe pożyczki	-	-	-	-	-	743	743
Instrumenty pochodne	-	32	37	6	-	6	81
Udział reasekuratorów w rezerwach szkodowych netto	-	-	-	-	-	-	-
Należności depozytowe od cedentów	-	-	-	-	-	-	-
Należności z tytułu reasekuracji	-	-	-	-	-	-	-
Aktywa obciążone ryz. kredytowym razem	45	32	10 745	3 874	747	4 468	19 911

Aktywa obciążone ryzykiem kredytowym 31 grudnia 2017 roku (mln zł)	AAA	AA	A	BBB	BB	niższy niż BB lub brak ratingu	Razem
Dłużne papiery wartościowe	560	-	9 301	942	658	3 390	14 851
-utrzymywane do terminu wymagalności	-	-	4 953	-	-	84	5 037
-dostępne do sprzedaży	-	-	241	120	212	2 738	3 311
-wyceniane w wartości godziwej	560	-	3 980	822	446	232	6 040
-pożyczki	-	-	127	-	-	336	463
Depozyty bankowe i trans. warunk. na skarb. pap. wart.	-	-	142	825	-	1	968
Pożyczki hipoteczne	-	-	-	-	-	954	954
Pozostałe pożyczki	-	-	-	-	-	259	259
Instrumenty pochodne	-	65	88	22	-	18	193
Udział reasekuratorów w rezerwach szkodowych netto	-	-	-	-	-	-	-
Należności depozytowe od cedentów	-	-	-	-	-	-	-
Należności z tytułu reasekuracji	-	-	-	-	-	-	-
Aktywa obciążone ryz. kredytowym razem	560	65	9 531	1 789	658	4 622	17 225

Na 31 grudnia 2018 roku maksymalna potencjalna strata kredytowa dla PZU wynosiła 1 493,3 mln zł (na 31 grudnia 2017 roku: 1 468,9 mln zł). Kwotę tę obliczono na podstawie średnich, skumulowanych współczynników prawdopodobieństwa wystąpienia zdarzenia niewypłacalności w horyzoncie 10-letnim dla danej grupy ratingowej, publikowanych przez agencję ratingową Standard&Poor's, prezentowanych w tabeli poniżej:

Aktywa obciążone ryzykiem kredytowym	AAA	AA	A	BBB	BB	niższy niż BB lub brak ratingu
Współczynniki dla przeliczenia na 31 grudnia 2018 roku (%)	0,71	0,76	1,34	3,58	12,77	24,95
Współczynniki dla przeliczenia na 31 grudnia 2017 roku (%)	0,72	0,77	1,41	3,76	13,33	25,43

2.6.5. Ryzyko koncentracji

Ryzyko koncentracji	31 grudnia 2018 (mln zł)	31 grudnia 2018 (% lokat)	31 grudnia 2017 (mln zł)	31 grudnia 2017 (% lokat)
Skarbowe papiery wartościowe wyemitowane przez Skarb Państwa RP wraz z transakcjami warunkowymi na tych papierach	11 800,8	31,9%	9 276,9	25,6%

2.6.6. Ryzyko walutowe

Ryzyko walutowe definiowane jest jako możliwość poniesienia straty na skutek zmian wartości aktywów, zobowiązań i instrumentów finansowych w wyniku zmian kursów wymiany walut lub wahań zmienności kursów wymiany walut.

PZU narażony jest na ryzyko walutowe wynikające z niedopasowania walutowego rezerw techniczno-ubezpieczeniowych, których wartość jest uzależniona od kursów walutowych i aktywów denominowanych w walutach obcych, w szczególności: papierów wartościowych, lokat w instytucjach finansowych, jednostek uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych oraz instrumentów pochodnych, tj. fx forward, fx swap, swap procentowo-walutowy, których instrumentami bazowymi są kursy wymiany walutowej.

Ryzyko walutowe	31 grudnia 2018 (mln zł)	31 grudnia 2017 (mln zł)
Wartość aktywów denominowanych w walutach obcych	5 953,1	5 326,8
Wartość rezerw techniczno – ubezpieczeniowych denominowanych w walutach obcych na udziale własnym	960,1	743,4
Zobowiązania z tytułu pożyczek od PZU Finance AB (publ) pochodzące ze środków z wyemitowanych przez PZU Finance AB (publ) dłużnych papierów wartościowych	3 677,1	3 558,3
Niedopasowanie walutowe	1 315,7	1 025,1

3. Należności

Struktura geograficzna należności	31 grudnia 2018				31 grudnia 2017			
	Krajowe	Zagraniczne - kraje UE	Zagraniczne - pozostałe kraje	Razem	Krajowe	Zagraniczne - kraje UE	Zagraniczne - pozostałe kraje	Razem
I. Należności z tytułu ubezpieczeń bezpośrednich	1 730 837	17 789	26 668	1 775 294	1 791 798	15 088	15 116	1 822 002
1. Należności od ubezpieczających	1 612 469	16 394	26 668	1 655 531	1 651 176	13 402	15 115	1 679 693
2. Należności od pośredników	99 230	48	-	99 278	119 805	5	-	119 810
3. Inne należności	19 138	1 347	-	20 485	20 817	1 681	1	22 499
II. Należności z tytułu reasekuracji	207 035	45 125	12 010	264 170	129 507	15 551	7 908	152 966
III. Inne należności	183 325	119 629	828	303 782	164 483	113 901	61 889	340 273
1. Należności od budżetu	3 274	-	-	3 274	29 518	-	-	29 518
2. Pozostałe należności	180 051	119 629	828	300 508	134 965	113 901	61 889	310 755
Razem należności	2 121 197	182 543	39 506	2 343 246	2 085 788	144 540	84 913	2 315 241

3.1 Należności z tytułu ubezpieczeń bezpośrednich

Należności z tytułu ubezpieczeń bezpośrednich	31 grudnia 2018	31 grudnia 2017
a) należności od ubezpieczających, w tym:	1 655 531	1 679 693
- od jednostek podporządkowanych	1 762	11 289
- krajowe	1 762	11 289
- zagraniczne	-	-
- od pozostałych jednostek	1 653 769	1 668 404
- krajowe	1 610 707	1 639 887
- zagraniczne	43 062	28 517
b) należności od pośredników ubezpieczeniowych, w tym:	99 278	119 810
- od jednostek podporządkowanych	15	8
- krajowe	15	8
- zagraniczne	-	-
- od pozostałych jednostek	99 263	119 802
- krajowe	99 215	119 797
- zagraniczne	48	5
c) inne należności, w tym:	20 485	22 499
- od jednostek podporządkowanych	-	-
- krajowe	-	-
- zagraniczne	-	-
- od pozostałych jednostek	20 485	22 499
- krajowe	19 138	20 817
- zagraniczne	1 347	1 682
Należności z tytułu ubezpieczeń bezpośrednich (netto), razem	1 775 294	1 822 002
d) odpisy aktualizujące	620 660	544 759
Należności z tytułu ubezpieczeń bezpośrednich (brutto), razem	2 395 954	2 366 761

Należności z tytułu ubezpieczeń bezpośrednich - o pozostałym od dnia bilansowego okresie spłaty	31 grudnia 2018	31 grudnia 2017
a) do 3 miesięcy ¹⁾	1 176 692	1 229 581
b) powyżej 3 miesięcy do 1 roku	551 189	549 799
c) powyżej 1 roku do 5 lat	47 376	42 603
d) powyżej 5 lat	37	19
Należności z tytułu ubezpieczeń bezpośrednich, razem	1 775 294	1 822 002

¹⁾ Na 31 grudnia 2018 roku wartość przeterminowanych należności netto z tytułu ubezpieczeń bezpośrednich wynosiła: 476 929 tys. zł (31 grudnia 2017: 430 793 tys. zł).

Należności z tytułu ubezpieczeń bezpośrednich netto	31 grudnia 2018	31 grudnia 2017
a) od jednostek zależnych	1 777	11 297
b) od jednostek współzależnych	-	-
c) od jednostek stowarzyszonych	-	-
d) od znaczącego inwestora	-	-
e) od wspólnika jednostki współzależnej	-	-
f) od jednostki dominującej	-	-
g) pozostałe	1 773 517	1 810 705
Należności z tytułu ubezpieczeń bezpośrednich, razem	1 775 294	1 822 002

Należności z tytułu ubezpieczeń bezpośrednich (struktura walutowa)	31 grudnia 2018	31 grudnia 2017
a) w walucie polskiej	1 767 090	1 808 451
b) w walutach obcych (wg walut i po przeliczeniu na zł)	8 204	13 551
b1. tys. EUR	1 500	2 698
tys. PLN	6 448	11 255
b2. tys. USD	461	658
tys. PLN	1 734	2 290
b3. pozostałe	22	6
Należności z tytułu ubezpieczeń bezpośrednich, razem	1 775 294	1 822 002

Saldo rozrachunków z tytułu koasekuracji	31 grudnia 2018	31 grudnia 2017
Saldo rozrachunków z tytułu koasekuracji	70 404	69 991

3.2 Należności z tytułu reasekuracji

Należności z tytułu reasekuracji	31 grudnia 2018	31 grudnia 2017
a) należności bieżące w reasekuracji czynnej, w tym:	181 235	109 349
- od cedentów z rynku krajowego	173 366	104 265
- od cedentów zagranicznych	7 869	5 084
b) należności bieżące w reasekuracji biernej, w tym:	50 301	28 538
- od reasekuratorów krajowych	5 460	10 567
- od reasekuratorów zagranicznych	44 841	17 971
c) należności bieżące od retrocesjonariuszy, w tym:	32 634	15 079
- krajowych	28 209	14 675
- zagranicznych	4 425	404
d) należności z tytułu prowizji reasekuracyjnej rozliczanej w czasie	-	-
e) należności z tytułu udziału reasekuratorów w szkodach wypłaconych	-	-
Należności z tytułu reasekuracji (netto), razem	264 170	152 966
f) odpisy aktualizujące	5 450	6 994
Należności z tytułu reasekuracji (brutto), razem	269 620	159 960

Należności z tytułu reasekuracji	31 grudnia 2018	31 grudnia 2017
a) od jednostek zależnych	176 656	104 137
b) od jednostek współzależnych	-	-
c) od jednostek stowarzyszonych	-	-
d) od znaczącego inwestora	-	-
e) od wspólnika jednostki współzależnej	-	-
f) od jednostki dominującej	-	-
g) pozostałe	87 514	48 829
Należności z tytułu reasekuracji, razem	264 170	152 966

Należności z tytułu reasekuracji	31 grudnia 2018	31 grudnia 2017
a) należności bieżące w reasekuracji czynnej, w tym:	181 235	109 349
- od cedentów będących jednostkami zależnymi	176 656	104 137
- od cedentów będących jednostkami współzależnymi	-	-
- od cedentów będących jednostkami stowarzyszonymi	-	-
- od cedenta będącego znaczącym inwestorem	-	-
- od cedenta będącego wspólnikiem jednostki współzależnej	-	-
- od cedenta będącego jednostką dominującą	-	-
b) należności bieżące w reasekuracji biernej, w tym:	50 301	28 538
- od reasekuratorów będących jednostkami zależnymi	-	-
- od cedentów będących jednostkami współzależnymi	-	-
- od reasekuratorów będących jednostkami stowarzyszonymi	-	-
- od reasekuratora będącego znaczącym inwestorem	-	-
- od reasekuratora będącego wspólnikiem jednostki współzależnej	-	-
- od reasekuratora będącego jednostką dominującą	-	-
c) należności bieżące od retrocesjonariuszy, w tym:	32 634	15 079
- od będących jednostkami zależnymi	-	-
- od cedentów będących jednostkami współzależnymi	-	-
- od będących jednostkami stowarzyszonymi	-	-
- od będącego znaczącym inwestorem	-	-
- od będącego wspólnikiem jednostki współzależnej	-	-
- od będącego jednostką dominującą	-	-
d) pozostałe	-	-
Należności z tytułu reasekuracji, razem	264 170	152 966

Należności z tytułu reasekuracji (netto) - o pozostałym od dnia bilansowego okresie spłaty	31 grudnia 2018	31 grudnia 2017
a) do 3 miesięcy	129 317	86 229
b) powyżej 3 miesięcy do 1 roku	124 562	63 603
c) powyżej 1 roku do 5 lat	10 291	3 134
d) powyżej 5 lat	-	-
Należności z tytułu reasekuracji (netto), razem	264 170	152 966

Należności z tytułu reasekuracji (struktura walutowa)	31 grudnia 2018	31 grudnia 2017
a) w walucie polskiej	252 038	144 245
b) w walutach obcych (wg walut i po przeliczeniu na zł)	12 132	8 721
b1. tys. EUR	17	253
tys. PLN	75	1 054
b2. tys. USD	1 895	1 098
tys. PLN	7 123	3 821
b3. tys. UAH	33 331	25 825
tys. PLN	4 523	3 192
b4. pozostałe waluty	411	654
Należności z tytułu reasekuracji, razem	264 170	152 966

3.3 Inne należności

Inne należności	31 grudnia 2018	31 grudnia 2017
a) należności od budżetu	3 274	29 518
b) rozrachunki z tytułu gwarancji i akredytyw	-	-
c) pozostałe należności, w tym:	300 508	310 755
należności z tytułu nierozliczonych transakcji lokacyjnych i depozytów zabezpieczających	141 349	166 008
rozliczenia z tytułu ZFŚS	54 275	52 268
należności z tytułu likwidacji bezpośredniej w imieniu innych zakładów ubezpieczeń	34 361	36 081
rozliczenia przewencyjne	12 585	18 563
należności z tytułu wykonywania czynności komisarza awaryjnego	14 114	12 735
należności z tytułu rozliczeń w ramach Podatkowej Grupy Kapitałowej	30 853	10 893
zajęcia komornicze	4 400	5 917
zatrzymane kaucje gwarancyjne	2 127	2 686
należności z tytułu niedoborów i szkód	2 821	2 120
przedpłaty dla dostawców	868	1 372
Inne należności (netto), razem	303 782	340 273
d) odpisy aktualizujące	16 933	10 989
Inne należności (brutto), razem	320 715	351 262

Inne należności	31 grudnia 2018	31 grudnia 2017
a) od jednostek zależnych	46 943	18 910
b) od jednostek współzależnych	-	-
c) od jednostek stowarzyszonych	-	-
d) od znaczącego inwestora	-	-
e) od wspólnika jednostki współzależnej	-	-
f) od jednostki dominującej	-	-
g) pozostałe	256 839	321 363
Inne należności, razem	303 782	340 273

Inne należności - o pozostałym od dnia bilansowego okresie spłaty	31 grudnia 2018	31 grudnia 2017
a) do 3 miesięcy	244 396	283 518
b) powyżej 3 miesięcy do 1 roku	2 073	1 193
c) powyżej 1 roku do 5 lat	23 408	22 538
d) powyżej 5 lat	33 905	33 024
Inne należności, razem	303 782	340 273

Inne należności (struktura walutowa)	31 grudnia 2018	31 grudnia 2017
a) w walucie polskiej	161 414	176 960
b) w walutach obcych (wg walut i po przeliczeniu na zł)	142 368	163 313
b1. tys. EUR	17 539	24 177
tys. PLN	75 418	100 841
b2. tys. USD	17 795	16 998
tys. PLN	66 902	59 176
B3. tys. HUF	-	214 588
tys. PLN	-	2 886
B4. tys. GBP	10	87
tys. PLN	48	410
b5. pozostałe waluty	-	-
Inne należności, razem	303 782	340 273

3.4 Pozostałe informacje dotyczące należności

3.4.1. Zmiana stanu odpisów aktualizujących należności wg rodzaju należności

Zmiana stanu odpisów aktualizujących należności wg rodzaju należności	31 grudnia 2018	31 grudnia 2017
a) stan na początek okresu (wg rodzaju należności)	562 742	542 577
odpisy na należności z tytułu ubezpieczeń bezpośrednich	544 759	524 532
odpisy na należności z tytułu reasekuracji	6 994	7 968
odpisy na inne należności	10 989	10 077
b) zwiększenia (z tytułu)	145 958	113 900
odpisy na należności z tytułu ubezpieczeń bezpośrednich	139 113	111 664
odpisy na należności z tytułu reasekuracji	785	1 309
odpisy na inne należności	6 060	927
c) zmniejszenia (z tytułu)	65 657	93 735
- wykorzystanie odpisów	1 445	13 608
odpisy na należności z tytułu ubezpieczeń bezpośrednich	1 445	13 608
odpisy na należności z tytułu reasekuracji	-	-
odpisy na inne należności	-	-
- rozwiązanie odpisów z tytułu spłaty i innych tytułów	64 212	80 127
odpisy na należności z tytułu ubezpieczeń bezpośrednich	61 767	77 829
odpisy na należności z tytułu reasekuracji	2 329	2 283
odpisy na inne należności	116	15
d) stan na koniec okresu (wg rodzaju należności)	643 043	562 742
odpisy na należności z tytułu ubezpieczeń bezpośrednich	620 660	544 759
odpisy na należności z tytułu reasekuracji	5 450	6 994
odpisy na inne należności	16 933	10 989

3.4.2. Informacje o należnościach przeterminowanych (wg tytułów)

Należności przeterminowane (wg tytułów)	31 grudnia 2018	31 grudnia 2017
a) do 3 miesięcy	295 751	286 646
- należności z tytułu ubezpieczeń bezpośrednich	262 451	269 764
- należności z tytułu reasekuracji	27 706	14 447
- inne należności	5 594	2 435
b) powyżej 3 miesięcy	216 198	201 217
- należności z tytułu ubezpieczeń bezpośrednich	191 621	161 029
- należności z tytułu reasekuracji	9 240	9 141
- inne należności	15 337	31 047
Należności przeterminowane razem (wg tytułów), w tym:	511 949	487 863
a) do 3 miesięcy	295 751	286 646
b) powyżej 3 miesięcy	216 198	201 217

Na 31 grudnia 2018 roku wartość należności przeterminowanych powyżej 1 roku wynosiła: 86 099 tys. zł (31 grudnia 2017: 56 987 tys. zł).

4. Inne składniki aktywów

4.1 Rzeczowe składniki aktywów

Rzeczowe składniki aktywów	31 grudnia 2018	31 grudnia 2017
a) urządzenia techniczne i maszyny	49 700	50 422
b) środki transportu	49 466	40 361
c) inne środki trwałe	14 469	16 630
d) środki trwałe w budowie	8 898	10 119
e) zaliczki na środki trwałe w budowie	-	-
f) zapasy	-	-
g) odzyski po szkodach	199	406
Rzeczowe składniki aktywów, razem	122 732	117 938

Rzeczowe składniki aktywów – struktura własnościowa	31 grudnia 2018	31 grudnia 2017
a) własne	122 732	117 938
b) obce	-	-
Rzeczowe składniki aktywów, razem	122 732	117 938

Środki trwałe (bilansowe) - struktura własnościowa	31 grudnia 2018	31 grudnia 2017
a) własne	122 732	117 938
b) używane na podstawie umowy najmu, dzierżawy lub innej umowy, w tym umowy leasingu	-	-
Środki trwałe bilansowe, razem	122 732	117 938

Środki trwałe (wykazywane pozabilansowo)	31 grudnia 2018	31 grudnia 2017
a) używane na podstawie umowy najmu, dzierżawy lub innej umowy, w tym umowy leasingu, w tym:	109 782	116 361
dzierżawa	109 782	116 361
Środki trwałe wykazywane pozabilansowo, razem	109 782	116 361

W 2018 roku i w 2017 roku PZU nie poniósł kosztów wytworzenia środków trwałych w budowie i środków trwałych na własne potrzeby.

Zmiana stanu środków trwałych (wg grup rodzajowych) za rok zakończony 31 grudnia 2018 roku	Urządzenia techniczne i maszyny	Środki transportu	Inne środki trwałe	Środki trwałe w budowie	Zaliczki na środki trwałe w budowie	Zapasy	Odzyski po szkodach	Rzeczowe składniki aktywów razem
a) wartość brutto środków trwałych na początek okresu	212 143	79 849	64 747	10 119	-	-	406	367 264
b) zwiększenia (z tytułu)	18 027	21 577	3 728	35 070	-	-	1 641	80 043
- inwestycje	-	-	-	-	-	-	-	-
- z zakupów bezpośrednich	2 875	-	1 907	34 374	-	-	-	39 156
- przeniesienia	15 136	19 140	1 777	-	-	-	-	36 053
- pozostałe (w tym oszacowania)	16	2 437	44	696	-	-	1 641	4 834
c) zmniejszenia (z tytułu)	35 471	11 183	1 936	36 291	-	-	1 848	86 729
- likwidacja	33 773	-	1 601	238	-	-	-	35 612
- sprzedaż	1 490	11 183	106	-	-	-	1 848	14 627
- przeniesienia	-	-	-	36 053	-	-	-	36 053
- pozostałe	208	-	229	-	-	-	-	437
d) wartość brutto środków trwałych na koniec okresu	194 699	90 243	66 539	8 898	-	-	199	360 578
e) skumulowana amortyzacja (umorzenie) na początek okresu	161 721	39 488	48 117	-	-	-	-	249 326
f) amortyzacja za okres (z tytułu)	(16 722)	1 289	3 953	-	-	-	-	(11 480)
- odpisy amortyzacyjne bieżącego roku	18 652	7 066	5 753	-	-	-	-	31 471
- umorzenie środków trwałych zlikwidowanych	(33 697)	-	(1 527)	-	-	-	-	(35 224)
- umorzenie środków trwałych sprzedanych	(1 485)	(7 541)	(106)	-	-	-	-	(9 132)
- pozostałe	(192)	1 764	(167)	-	-	-	-	1 405
g) skumulowana amortyzacja (umorzenie) na koniec okresu	144 999	40 777	52 070	-	-	-	-	237 846
h) odpisy z tytułu trwałej utraty wartości na początek okresu	-	-	-	-	-	-	-	-
- zwiększenia	-	-	-	-	-	-	-	-
- zmniejszenia	-	-	-	-	-	-	-	-
i) odpisy z tytułu trwałej utraty wartości na koniec okresu	-	-	-	-	-	-	-	-
j) wartość netto środków trwałych na koniec okresu	49 700	49 466	14 469	8 898	-	-	199	122 732

Zmiana stanu środków trwałych (wg grup rodzajowych) za rok zakończony 31 grudnia 2017 roku	Urządzenia techniczne i maszyny	Środki transportu	Inne środki trwałe	Środki trwałe w budowie	Zaliczki na środki trwałe w budowie	Zapasy	Odzyski po szkodach	Rzeczowe składniki aktywów razem
a) wartość brutto środków trwałych na początek okresu	225 023	83 760	64 836	11 375	-	155	254	385 403
b) zwiększenia (z tytułu)	25 151	4 492	1 929	20 791	-	-	1 989	54 352
- inwestycje	-	-	-	-	-	-	-	-
- z zakupów bezpośrednich	6 330	-	1 118	20 791	-	-	-	28 239
- przeniesienia	18 402	2 856	789	-	-	-	-	22 047
- pozostałe (w tym oszacowania)	419	1 636	22	-	-	-	1 989	4 066
c) zmniejszenia (z tytułu)	38 031	8 403	2 018	22 047	-	155	1 837	72 491
- likwidacja	36 367	92	1 166	-	-	-	-	37 625
- sprzedaż	855	8 311	727	-	-	-	1 837	11 730
- przeniesienia	-	-	-	22 047	-	-	-	22 047
- pozostałe	809	-	125	-	-	155	-	1 089
d) wartość brutto środków trwałych na koniec okresu	212 143	79 849	64 747	10 119	-	-	406	367 264
e) skumulowana amortyzacja (umorzenie) na początek okresu	181 733	35 034	44 006	-	-	-	-	260 773
f) amortyzacja za okres (z tytułu)	(20 012)	4 454	4 111	-	-	-	-	(11 447)
- odpisy amortyzacyjne bieżącego roku	17 451	9 033	5 985	-	-	-	-	32 469
- umorzenie środków trwałych zlikwidowanych	(36 298)	(37)	(1 067)	-	-	-	-	(37 402)
- umorzenie środków trwałych sprzedanych	(810)	(5 677)	(727)	-	-	-	-	(7 214)
- pozostałe	(355)	1 135	(80)	-	-	-	-	700
g) skumulowana amortyzacja (umorzenie) na koniec okresu	161 721	39 488	48 117	-	-	-	-	249 326
h) odpisy z tytułu trwałej utraty wartości na początek okresu	-	-	-	-	-	-	-	-
- zwiększenia	-	-	-	-	-	-	-	-
- zmniejszenia	-	-	-	-	-	-	-	-
i) odpisy z tytułu trwałej utraty wartości na koniec okresu	-	-	-	-	-	-	-	-
j) wartość netto środków trwałych na koniec okresu	50 422	40 361	16 630	10 119	-	-	406	117 938

4.2 Środki pieniężne

Środki pieniężne	31 grudnia 2018	31 grudnia 2017
a) środki pieniężne w kasie i na rachunkach bankowych	1 221 535	982 152
b) inne środki pieniężne	-	-
Środki pieniężne, razem	1 221 535	982 152

Środki pieniężne o ograniczonej możliwości dysponowania opisano w punkcie 28.1 Dodatkowych informacji i objaśnień.

Wysokie saldo środków pieniężnych na 31 grudnia 2018 roku i 31 grudnia 2017 roku było uwarunkowane strategią handlowej płynności portfela denominowanego w euro, dla którego podjęto decyzję o pozostawieniu środków pieniężnych na bieżącym rachunku bankowym, z uwagi na nieopłacalność dokonywania krótkoterminowych depozytów o ujemnym oprocentowaniu.

Środki pieniężne - struktura walutowa	31 grudnia 2018	31 grudnia 2017
a) w walucie polskiej	68 390	70 358
b) w walutach obcych (wg walut i po przeliczeniu na zł)	1 153 145	911 794
b1. tys. EUR	255 804	208 016
tys. PLN	1 099 956	867 615
b2. tys. USD	13 411	11 696
tys. PLN	50 421	40 717
b3. tys. HUF	168 658	206 781
tys. PLN	2 259	2 781
b4. tys. GBP	6	1
tys. PLN	30	7
b6. pozostałe	479	674
Środki pieniężne, razem	1 221 535	982 152

5. Rozliczenia międzyokresowe

5.1 Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego

Zmiana stanu aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego	31 grudnia 2018	31 grudnia 2017
1. Stan aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego na początek okresu, w tym:	459 896	474 314
a) odniesionych na wynik finansowy ¹⁾	458 480	473 638
b) odniesionych na kapitał własny ²⁾	1 416	676
c) odniesionych na wartość firmy lub ujemną wartość firmy	-	-
2. Zwiększenia	39 559	16 646
a) odniesione na wynik finansowy okresu w związku z ujemnymi różnicami przejściowymi (z tytułu)	22 932	15 906
- powstania różnic przejściowych, w tym:	22 932	15 906
rozliczenia międzyokresowe kosztów	9 962	5 323
instrumenty finansowe	-	-
odpis na nieruchomości	1 767	-
pozostałe rezerwy	11 203	10 583
- zmiany stawek podatkowych	-	-
- nieuwjętej różnicy przejściowej poprzedniego okresu	-	-
b) odniesione na wynik finansowy okresu w związku ze stratą podatkową (z tytułu)	-	-
c) odniesione na kapitał własny w związku z ujemnymi różnicami przejściowymi (z tytułu)	16 627	740
- powstania różnic przejściowych, w tym:	16 627	740
instrumenty finansowe	16 627	740
zmiany stawek podatkowych	-	-
nieuwjętej różnicy przejściowej poprzedniego okresu	-	-
d) odniesione na kapitał własny w związku ze stratą podatkową (z tytułu)	-	-
e) odniesione na wartość firmy lub ujemną wartość firmy w związku z ujemnymi różnicami przejściowymi (z tytułu)	-	-
3. Zmniejszenia	16 696	31 064
a) odniesione na wynik finansowy okresu w związku z ujemnymi różnicami	16 696	31 064

przejściowymi (z tytułu)		
- odwrócenia się różnic przejściowych, w tym:	16 696	31 064
należności ubezpieczeniowe	145	3 683
instrumenty finansowe	8 970	18 967
pozostałe rezerwy	2 749	503
rozliczenia międzyokresowe kosztów	4 188	6 835
pozostałe różnice przejściowe	644	1 076
- zmiany stawek podatkowych	-	-
- odpisania aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego	-	-
b) odniesione na wynik finansowy okresu w związku ze stratą podatkową (z tytułu)	-	-
c) odniesione na kapitał własny w związku z ujemnymi różnicami przejściowymi (z tytułu)	-	-
- odwrócenia się różnic przejściowych, w tym:	-	-
instrumenty finansowe	-	-
- zmiany stawek podatkowych	-	-
- odpisania aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego	-	-
d) odniesione na kapitał własny w związku ze stratą podatkową (z tytułu)	-	-
e) odniesione na wartość firmy lub ujemną wartość firmy w związku z ujemnymi różnicami przejściowymi (z tytułu)	-	-
4. Stan aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego na koniec okresu, razem, w tym:	482 759	459 896
a) odniesionych na wynik finansowy³⁾	464 716	458 480
b) odniesionych na kapitał własny²⁾	18 043	1 416
c) odniesionych na wartość firmy lub ujemną wartość firmy	-	-

¹⁾ Dotyczy skumulowanych zmian aktywów z tytułu podatku odroczonego odniesionych na wynik finansowy roku 2017 i lat wcześniejszych.

²⁾ Dotyczy kapitału z aktualizacji wyceny.

³⁾ Dotyczy skumulowanego wpływu zmian aktywów z tytułu podatku odroczonego odniesionych na wynik finansowy roku 2018 i lat wcześniejszych.

Aktywa i rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego prezentowane są po skompensowaniu właściwych kwot wynikających z ujemnych i dodatnich różnic przejściowych.

Dodatkowe informacje dotyczące ujemnych różnic przejściowych	31 grudnia 2018	31 grudnia 2017
a) ujemne różnice przejściowe na początek okresu, w tym:	2 420 507	2 496 389
instrumenty finansowe	814 846	910 779
rozliczenia międzyokresowe kosztów	1 020 338	1 028 298
należności ubezpieczeniowe	393 270	380 424
pozostałe różnice przejściowe	8 282	8 696
odpisy na nieruchomości	121 682	123 615
pozostałe rezerwy	62 089	44 577
b) ujemne różnice przejściowe na koniec okresu, w tym:	2 540 839	2 420 507
instrumenty finansowe	855 145	814 846
rozliczenia międzyokresowe kosztów	1 050 725	1 020 338
należności ubezpieczeniowe	444 554	393 270
pozostałe różnice przejściowe	10 303	8 282
odpisy na nieruchomości	130 984	121 682
pozostałe rezerwy	49 128	62 089
ujemne różnice przejściowe wygasające w ciągu 1 roku	1 915 647	1 822 592
ujemne różnice przejściowe wygasające w okresie dłuższym niż 1 rok	625 192	597 915

5.2 Inne rozliczenia międzyokresowe czynne

Inne rozliczenia międzyokresowe	31 grudnia 2018	31 grudnia 2017
a) rozliczenia międzyokresowe z tytułu reasekuracji ¹⁾	548 907	669 209
b) koszty związane z bezpośrednimi kosztami likwidacji szkód	55 635	59 649
c) koszty informatyczne	29 589	26 954
d) inne	12 601	9 959
Inne rozliczenia międzyokresowe, razem	646 732	765 771

¹⁾ W pozycji rozliczenia międzyokresowe z tytułu reasekuracji wykazano głównie składkę zarachowaną brutto z tytułu reasekuracji czynnej w wysokości 511 073 tys. zł (31 grudnia 2017 roku: 597 059 tys. zł).

6. Zmiany odpisów aktualizujących

Zmiany stanu odpisów aktualizujących z tytułu trwałej utraty wartości w roku zakończonym 31 grudnia 2018 roku.

Wyszczególnienie	Odpisy wg stanu na 1 stycznia 2018 roku w tym:		Utworzenia, w tym:		Rozwiązania, w tym:		Wykorzystania, w tym:		Odpisy wg stanu na 31 grudnia 2018 roku, w tym:	
	odniesione na wynik finansowy	odniesione na kapitał własny	odniesione na wynik finansowy	odniesione na kapitał własny	odniesione na wynik finansowy	odniesione na kapitał własny	odniesione na wynik finansowy	odniesione na kapitał własny	odniesione na wynik finansowy	odniesione na kapitał własny
I. Wartości niematerialne i prawne	1 723	-	-	-	-	-	(112)	-	1 611	-
II. Lokaty	145 325	3 051	30 651	209	(14 041)	(911)	(2 832)	-	159 103	2 349
1. Nieruchomości	122 937	3 051	25 380	209	(13 287)	(911)	(435)	-	134 595	2 349
2. Lokaty w jednostkach podporządkowanych	7 821	-	-	-	-	-	-	-	7 821	-
3. Inne lokaty finansowe	14 567	-	5 271	-	(754)	-	(2 397)	-	16 687	-
a) udziały, akcje oraz inne papiery wartościowe o zmiennej kwocie dochodu	12 500	-	-	-	-	-	-	-	12 500	-
b) jednostki uczestnictwa i certyfikaty inwestycyjne w funduszach inwestycyjnych	2 067	-	5 271	-	(754)	-	(2 397)	-	4 187	-
c) dłużne papiery wartościowe i inne papiery wartościowe o stałej kwocie dochodu	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
d) udziały we wspólnych przedsięwzięciach lokacyjnych	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
e) pożyczki zabezpieczone hipotecznie	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
f) pozostałe pożyczki	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
g) lokaty terminowe w instytucjach kredytowych	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
h) pozostałe lokaty (wg rodzaju)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4. Należności depozytowe od cedentów	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
III. Aktywa netto ubezpieczeń na życie, gdy ryzyko lokaty (inwestycyjne) ponosi ubezpieczający	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
IV. Należności	562 742	-	145 958	-	(64 212)	-	(1 445)	-	643 043	-
1. Należności z tytułu ubezpieczeń bezpośrednich	544 759	-	139 113	-	(61 767)	-	(1 445)	-	620 660	-
2. Należności z tytułu reasekuracji	6 994	-	785	-	(2 329)	-	-	-	5 450	-
3. Inne należności	10 989	-	6 060	-	(116)	-	-	-	16 933	-
3.1. Należności od budżetu	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3.2. Pozostałe należności	10 989	-	6 060	-	(116)	-	-	-	16 933	-
V. Inne składniki aktywów, w tym	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1. Rzeczowe składniki aktywów	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2. Pozostałe składniki aktywów	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
VI. Rozliczenia międzyokresowe	1 067	-	-	-	(751)	-	-	-	316	-
1. Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2. Aktywowane koszty akwizycji	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3. Zarachowane odsetki i czynsze	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4. Inne rozliczenia międzyokresowe	1 067	-	-	-	(751)	-	-	-	316	-

Zmiany stanu odpisów aktualizujących z tytułu trwałej utraty wartości w roku zakończonym 31 grudnia 2017 roku.

Wyszczególnienie	Odpisy wg stanu na 1 stycznia 2017 roku w tym:		Utworzenia, w tym:		Rozwiązania, w tym:		Wykorzystania, w tym:		Odpisy wg stanu na 31 grudnia 2017 roku, w tym:	
	odniesione na wynik finansowy	odniesione na kapitał własny	odniesione na wynik finansowy	odniesione na kapitał własny	odniesione na wynik finansowy	odniesione na kapitał własny	odniesione na wynik finansowy	odniesione na kapitał własny	odniesione na wynik finansowy	odniesione na kapitał własny
I. Wartości niematerialne i prawne	1 723	-	-	-	-	-	-	-	1 723	-
II. Lokaty	147 356	3 051	1 813	-	(1 228)	-	(2 616)	-	145 325	3 051
1. Nieruchomości	125 615	3 051	247	-	(1 228)	-	(1 697)	-	122 937	3 051
2. Lokaty w jednostkach podporządkowanych	7 821	-	-	-	-	-	-	-	7 821	-
3. Inne lokaty finansowe	13 920	-	1 566	-	-	-	(919)	-	14 567	-
a) udziały, akcje oraz inne papiery wartościowe o zmiennej kwocie dochodu	12 500	-	-	-	-	-	-	-	12 500	-
b) jednostki uczestnictwa i certyfikaty inwestycyjne w funduszach inwestycyjnych	1 420	-	1 566	-	-	-	(919)	-	2 067	-
c) dłużne papiery wartościowe i inne papiery wartościowe o stałej kwocie dochodu	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
d) udziały we wspólnych przedsięwzięciach lokacyjnych	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
e) pożyczki zabezpieczone hipotecznie	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
f) pozostałe pożyczki	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
g) lokaty terminowe w instytucjach kredytowych	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
h) pozostałe lokaty (wg rodzaju)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4. Należności depozytowe od cedentów	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
III. Aktywa netto ubezpieczeń na życie, gdy ryzyko lokaty (inwestycyjne) ponosi ubezpieczający	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
IV. Należności	542 577	-	113 900	-	(80 127)	-	(13 608)	-	562 742	-
1. Należności z tytułu ubezpieczeń bezpośrednich	524 532	-	111 664	-	(77 829)	-	(13 608)	-	544 759	-
2. Należności z tytułu reasekuracji	7 968	-	1 309	-	(2 283)	-	-	-	6 994	-
3. Inne należności	10 077	-	927	-	(15)	-	-	-	10 989	-
3.1. Należności od budżetu	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3.2. Pozostałe należności	10 077	-	927	-	(15)	-	-	-	10 989	-
V. Inne składniki aktywów, w tym	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1. Rzeczowe składniki aktywów	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2. Pozostałe składniki aktywów	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
VI. Rozliczenia międzyokresowe	270	-	797	-	-	-	-	-	1 067	-
1. Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2. Aktywowane koszty akwizycji	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3. Zarachowane odsetki i czynsze	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4. Inne rozliczenia międzyokresowe	270	-	797	-	-	-	-	-	1 067	-

6.1 Wartość bilansowa odsetek naliczonych od aktywów objętych odpisami z tytułu trwałej utraty wartości

Na 31 grudnia 2018 roku i na 31 grudnia 2017 roku nie wystąpiły odsetki naliczone od aktywów objętych odpisami z tytułu trwałej utraty wartości.

7. Kapitały własne

7.1 Kapitał zakładowy

Struktura kapitału zakładowego na 31 grudnia 2018 roku

Seria/emisja	Wartość nom. jednej akcji	Rodzaj akcji	Rodzaj uprzywilejowania akcji	Rodzaj ograniczenie praw do akcji	Liczba akcji	Wartość serii/emisji wg wartości nominalnej (w zł)	Sposób pokrycia kapitału	Data rejestracji	Prawo do dywidendy (od dnia)
A	0,1 zł	na okaziciela	brak	brak	604 463 200	60 446 320	gotówka	23.01.1997	27.12.1991
B	0,1 zł	na okaziciela	brak	brak	259 059 800	25 905 980	aport	31.03.1999	01.01.1999
Razem					863 523 000	86 352 300			

Struktura kapitału zakładowego na 31 grudnia 2017 roku

Seria/emisja	Wartość nom. jednej akcji	Rodzaj akcji	Rodzaj uprzywilejowania akcji	Rodzaj ograniczenie praw do akcji	Liczba akcji	Wartość serii/emisji wg wartości nominalnej (w zł)	Sposób pokrycia kapitału	Data rejestracji	Prawo do dywidendy (od dnia)
A	0,1 zł	na okaziciela	brak	brak	604 463 200	60 446 320	gotówka	23.01.1997	27.12.1991
B	0,1 zł	na okaziciela	brak	brak	259 059 800	25 905 980	aport	31.03.1999	01.01.1999
Razem					863 523 000	86 352 300			

Struktura akcjonariatu na 31 grudnia 2018 roku

Lp.	Nazwa akcjonariusza	Liczba akcji oraz głosów	Procent udziału w kapitale podstawowym oraz w ogólnej liczbie głosów na WZA
1.	Skarb Państwa ¹⁾	295 217 300	34,1875%
2.	Nationale-Nederlanden Otwarty Fundusz Emerytalny oraz Nationale Nederlanden Dobrowolny Fundusz Emerytalny	43 825 000	5,0751%
3.	Pozostali akcjonariusze	524 480 700	60,7374%
	Razem	863 523 000	100,0000%

¹⁾ Na podstawie raportu bieżącego nr 21/2018 dotyczącego wykazu akcjonariuszy posiadających co najmniej 5% liczby głosów na Zwyczajnym Walnym Zgromadzeniu PZU z 28 czerwca 2018 roku.

Struktura akcjonariatu na 31 grudnia 2017 roku

Lp.	Nazwa akcjonariusza	Liczba akcji oraz głosów	Procent udziału w kapitale podstawowym oraz w ogólnej liczbie głosów na WZA
1.	Skarb Państwa ¹⁾	295 217 300	34,1875%
2.	Pozostali akcjonariusze	568 305 700	65,8125%
	Razem	863 523 000	100,0000%

¹⁾ Na podstawie raportu bieżącego nr 11/2018 dotyczącego wykazu akcjonariuszy posiadających co najmniej 5% liczby głosów na Nadzwyczajnym Walnym Zgromadzeniu PZU rozpoczętym 27 lutego, a zakończonym 9 marca 2018 roku.

7.2 Dywidendy

7.2.1. Dywidenda z zysku za rok 2017

15 maja 2018 roku Zarząd PZU postanowił wystąpić do ZWZ PZU z wnioskiem w sprawie podziału zysku netto PZU za rok zakończony 31 grudnia 2017 roku w kwocie 2 433 874 tys. zł w następujący sposób:

- 2 158 807 tys. zł, tj. 2,50 zł na akcję przeznaczyć na wypłatę dywidendy;
- 19 682 tys. zł przeznaczyć na pokrycie strat z lat ubiegłych wynikających z ostatecznego rozliczenia nabycia zorganizowanej części przedsiębiorstwa Banku BPH SA przez Alior Bank SA;
- 248 671 tys. zł przeznaczyć na kapitał zapasowy;
- 6 714 tys. zł przeznaczyć na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych.

28 czerwca 2018 roku ZWZ PZU podjęło uchwałę w sprawie podziału zysku netto PZU za rok zakończony 31 grudnia 2017 roku zgodną z wnioskiem Zarządu PZU.

Dzień dywidendy został ustalony na 12 września 2018 roku, a dywidendę wypłacono 3 października 2018 roku.

7.2.2. Propozycja podziału zysku za 2018 rok

Do dnia podpisania jednostkowego sprawozdania finansowego Zarząd PZU nie podjął uchwały w sprawie propozycji podziału zysku za rok 2018.

7.3 Kapitał zapasowy

Kapitał zapasowy	31 grudnia 2018	31 grudnia 2017
a) ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej	538 139	538 139
b) utworzony ustawowo	28 784	28 784
c) utworzony zgodnie ze statutem lub umową, ponad wymaganą ustawowo (minimalną) wartość	4 933 811	4 685 140
d) z dopłat akcjonariuszy	-	-
e) inny	6 838	6 386
Kapitał zapasowy, razem	5 507 572	5 258 449

7.4 Kapitał z aktualizacji wyceny

Kapitał z aktualizacji wyceny	31 grudnia 2018	31 grudnia 2017
a) z tytułu aktualizacji wyceny środków trwałych	10 166	9 917
b) z tytułu odroczonego podatku dochodowego	(270 136)	(242 412)
c) różnice kursowe z przeliczenia oddziałów zagranicznych	-	-
d) inny (wg rodzaju):	5 859 146	6 014 181
- z tytułu aktualizacji lokat finansowych wycenianych metodą praw własności	4 436 005	4 736 795
- z tytułu aktualizacji lokat finansowych zakwalifikowanych do portfela aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży	1 423 141	1 277 386
Kapitał z aktualizacji wyceny, razem	5 599 176	5 781 686

Kapitał z aktualizacji wyceny instrumentów finansowych (brutto)	1 stycznia – 31 grudnia 2018	1 stycznia – 31 grudnia 2017
1. Bilans otwarcia	6 014 181	5 778 667
2. Zwiększenia, z tytułu:	786 226	735 631
a) skutków przeszacowania aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, w tym:	786 226	735 631
- zyski z okresowej wyceny	778 256	733 700
- kwoty odpisane na dzień wyłączenia z ksiąg rachunkowych (tj. np. sprzedaż)	2 393	365
- kwoty przeszacowania odpisane do rachunku zysków i strat w przypadku stwierdzenia trwałej utraty wartości	5 577	1 566
- zyski z wyceny ustalone na dzień przekwalifikowania aktywów do kategorii dostępnych do sprzedaży (z kategorii utrzymywanych do terminu wymagalności)	-	-
- kwoty rozliczone w przypadku przekwalifikowania aktywów do kategorii utrzymywanych do terminu wymagalności (ponowne przekwalifikowanie do HTM, po upływie okresu, o którym mowa w Par. 8 ust. 4 rozporządzenia o instrumentach finansowych)	-	-
b) wynikające ze stosowania rachunkowości zabezpieczeń:	-	-
- kwoty rozliczone w przypadku zabezpieczania wartości godziwej oprocentowanego instrumentu finansowego	-	-
- okresowej wyceny pozycji zabezpieczanych oraz instrumentów zabezpieczających w związku z zabezpieczaniem zmian w przepływach pieniężnych	-	-
- okresowej wyceny pozycji zabezpieczanych oraz instrumentów zabezpieczających w związku z zabezpieczaniem udziałów w aktywach netto jednostek zagranicznych	-	-
c) inne	-	-
d) ustalenia, przeszacowania i odpisania na wynik finansowy rezerwy oraz aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego	-	-
3. Zmniejszenia, z tytułu:	941 261	500 117
a) skutków przeszacowania aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, w tym:	941 261	500 117
- straty z okresowej wyceny	939 733	451 501
- kwoty odpisane na dzień wyłączenia z ksiąg rachunkowych (tj. np. sprzedaż)	1 528	48 616
- straty z wyceny ustalone na dzień przekwalifikowania aktywów do kategorii dostępnych do sprzedaży (z kategorii utrzymywanych do terminu wymagalności)	-	-
- kwoty rozliczone w przypadku przekwalifikowania aktywów do kategorii utrzymywanych do terminu wymagalności (ponowne przekwalifikowanie do HTM, po upływie okresu, o którym mowa w Par. 8 ust. 4 rozporządzenia o instrumentach finansowych)	-	-
b) wynikające ze stosowania rachunkowości zabezpieczeń:	-	-
- kwoty rozliczone w przypadku zabezpieczania wartości godziwej oprocentowanego instrumentu finansowego	-	-
- okresowej wyceny pozycji zabezpieczanych oraz instrumentów zabezpieczających w związku z zabezpieczaniem zmian w przepływach pieniężnych	-	-
- okresowej wyceny pozycji zabezpieczanych oraz instrumentów zabezpieczających w związku z zabezpieczaniem udziałów w aktywach netto jednostek zagranicznych	-	-
c) inne	-	-
d) ustalenia, przeszacowania i odpisania na wynik finansowy rezerwy oraz aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego	-	-
4. Bilans zamknięcia	5 859 146	6 014 181

8. Zobowiązania podporządkowane

30 czerwca 2017 roku PZU wyemitował obligacje podporządkowane o łącznej wartości nominalnej 2 250 000 tys. zł. Datą wykupu obligacji jest 29 lipca 2027 roku z możliwością wcześniejszego wykupu do 29 lipca 2022 roku.

Wyemitowane obligacje mają następujące parametry:

Parametr	Wartość
Łączna wartość nominalna obligacji	2 250 000 tys. zł
Wartość nominalna i cena emisyjna jednej obligacji	100 000 zł
Data wykupu obligacji	29 lipca 2027 roku
Oprocentowanie	WIBOR 6M + 1,80% marży
Dni płatności odsetek	29 stycznia i 29 lipca każdego roku, począwszy od 29 stycznia 2018 roku, a skończywszy na 29 lipca 2027 roku
Możliwość wcześniejszego wykupu obligacji	29 lipca 2022 roku
Zabezpieczenie	Brak

Obligacje nie mają formy dokumentu, są zarejestrowane w depozycie papierów wartościowych prowadzonym przez Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych SA i notowane w alternatywnych systemach obrotu prowadzonych przez BondSpot SA oraz GPW. Wartość bilansowa obligacji podporządkowanych na 31 grudnia 2018 roku wynosiła 2 278 509 tys. zł natomiast ich wartość godziwa 2 277 374 tys. zł (odpowiednio na 31 grudnia 2017 roku: wartość bilansowa 2 284 674 tys. zł, a wartość godziwa 2 334 948 tys. zł).

9. Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe

Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe	31 grudnia 2018	31 grudnia 2017
a) rezerwa składek:	6 950 715	6 653 282
- rezerwy brutto	7 450 610	7 072 811
- udział reasekuratorów	499 895	419 529
b) rezerwa na pokrycie ryzyka niewygaśniętego:	-	-
- rezerwy brutto	-	-
- udział reasekuratorów	-	-
c) rezerwa ubezpieczeń na życie:	-	-
- rezerwy brutto	-	-
- udział reasekuratorów	-	-
d) rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia:	13 390 284	12 702 006
- rezerwy brutto	14 230 047	13 435 693
- udział reasekuratorów	839 763	733 687
e) rezerwy na premie i rabaty dla ubezpieczonych:	2 453	3 069
- rezerwy brutto	2 461	8 816
- udział reasekuratorów	8	5 747
f) rezerwy na wyrównanie szkodowości (ryzyka)	760 352	717 981
g) rezerwy na zwrot składek dla członków	-	-
h) pozostałe rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe określone w statucie	-	-
- rezerwy brutto	-	-
- udział reasekuratorów	-	-
i) rezerwy ubezpieczeń na życie, gdy ryzyko lokaty (inwestycyjne) ponosi ubezpieczający	-	-
- rezerwy brutto	-	-
- udział reasekuratorów	-	-
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe, razem	21 103 804	20 076 338
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – brutto (struktura walutowa)	31 grudnia 2018	31 grudnia 2017
a) rezerwa składek:	7 450 610	7 072 811
- w walucie polskiej	7 450 610	7 072 811
- w walucie obcej (wg walut i po przeliczeniu na zł)	-	-
b) rezerwa na pokrycie ryzyka niewygaśniętego:	-	-
- w walucie polskiej	-	-

Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – brutto (struktura walutowa)	31 grudnia 2018	31 grudnia 2017
- w walucie obcej (wg walut i po przeliczeniu na zł)	-	-
c) rezerwa ubezpieczeń na życie:	-	-
- w walucie polskiej	-	-
- w walucie obcej (wg walut i po przeliczeniu na zł)	-	-
d) rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia:	14 230 047	13 435 693
- w walucie polskiej	13 046 761	12 564 587
- w walucie obcej (wg walut i po przeliczeniu na zł)	1 183 286	871 106
d1. tys. EUR	223 289	208 848
tys. PLN	960 143	871 085
d2. tys. GBP	38 255	-
tys. PLN	183 222	-
d3. tys. CZK	238 619	-
tys. PLN	39 921	-
d4. tys. USD	-	6
tys. PLN	-	21
e) rezerwy na premie i rabaty dla ubezpieczonych:	2 461	8 816
- w walucie polskiej	2 461	8 816
- w walucie obcej (wg walut i po przeliczeniu na zł)	-	-
f) rezerwy na wyrównanie szkodowości (ryzyka):	760 352	717 981
- w walucie polskiej	760 352	717 981
- w walucie obcej (wg walut i po przeliczeniu na zł)	-	-
g) rezerwy na zwrot składek dla członków:	-	-
- w walucie polskiej	-	-
- w walucie obcej (wg walut i po przeliczeniu na zł)	-	-
h) pozostałe rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe określone w statucie:	-	-
- w walucie polskiej	-	-
- w walucie obcej (wg walut i po przeliczeniu na zł)	-	-
i) rezerwa ubezpieczeń na życie, gdy ryzyko lokaty (inwestycyjne) ponosi ubezpieczający:	-	-
- w walucie polskiej	-	-
- w walucie obcej (wg walut i po przeliczeniu na zł)	-	-
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe, razem	22 443 470	21 235 301
Udział reasekuratorów w rezerwach techniczno-ubezpieczeniowych (struktura walutowa)	31 grudnia 2018	31 grudnia 2017
a) udział reasekuratorów w rezerwie składek:	499 895	419 529
- w walucie polskiej	499 895	419 529
- w walucie obcej (wg walut i po przeliczeniu na zł)	-	-
b) udział reasekuratorów w rezerwie na pokrycie ryzyka niewygaśniętego:	-	-
- w walucie polskiej	-	-
- w walucie obcej (wg walut i po przeliczeniu na zł)	-	-
c) udział reasekuratorów w rezerwie ubezpieczeń na życie:	-	-
- w walucie polskiej	-	-
- w walucie obcej (wg walut i po przeliczeniu na zł)	-	-
d) udział reasekuratorów w rezerwie na niewypłacone odszkodowania i świadczenia:	839 763	733 687
- w walucie polskiej	562 630	605 951
- w walucie obcej (wg walut i po przeliczeniu na zł)	277 133	127 736
d1. tys. EUR	56 036	22 437
tys. PLN	240 953	93 581
d2. tys. USD	5 644	5 806
tys. PLN	21 220	20 213
d3. tys. UAH	99 941	38 762
tys. PLN	13 562	4 791
d4. pozostałe	1 398	9 151
e) udział reasekuratorów w rezerwie na premie i rabaty dla ubezpieczonych:	8	5 747
- w walucie polskiej	8	5 747

Udział reasekuratorów w rezerwach techniczno-ubezpieczeniowych (struktura walutowa)	31 grudnia 2018	31 grudnia 2017
- w walucie obcej (wg walut i po przeliczeniu na zł)	-	-
f) udział reasekuratorów w pozostałych rezerwach techniczno-ubezpieczeniowych określonych w statucie:	-	-
- w walucie polskiej	-	-
- w walucie obcej (wg walut i po przeliczeniu na zł)	-	-
g) udział reasekuratorów w rezerwie ubezpieczeń na życie, gdy ryzyko lokaty (inwestycyjne) ponosi ubezpieczający:	-	-
- w walucie polskiej	-	-
- w walucie obcej (wg walut i po przeliczeniu na zł)	-	-
Udział reasekuratorów w rezerwach techniczno-ubezpieczeniowych, razem	1 339 666	1 158 963

9.1 Rezerwa składek i rezerwa na pokrycie ryzyka niewygasłego

Rezerwa składek i rezerwa na pokrycie ryzyka niewygasłego	31 grudnia 2018	31 grudnia 2017
a) rezerwa składek:	6 950 715	6 653 282
- rezerwy brutto	7 450 610	7 072 811
- udział reasekuratorów	499 895	419 529
b) rezerwa na pokrycie ryzyka niewygasłego:	-	-
- rezerwy brutto	-	-
- udział reasekuratorów	-	-
Rezerwa składek i rezerwa na pokrycie ryzyka niewygasłego, razem	6 950 715	6 653 282

9.2 Rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia

9.2.1. Wartość rezerw na niewypłacone odszkodowania i świadczenia brutto

Wartość rezerw na niewypłacone odszkodowania i świadczenia brutto	Stan rezerw na 31 grudnia 2018 roku	Wartość rezerw z tytułu szkód zaistniałych w okresie sprawozdawczym
Następstwa wypadków i choroba (gr. 1, 2)	114 880	65 658
OC komunikacyjne (gr. 10)	10 575 134	2 022 650
Pozostałe komunikacyjne (gr. 3)	624 111	415 107
Morskie, lotnicze i transportowe (gr. 4, 5, 6, 7)	46 439	17 989
Od ognia i innych szkód majątkowych (gr. 8, 9)	865 218	508 289
Odpowiedzialność cywilna (gr. 11, 12, 13)	1 827 709	322 510
Kredyt i gwarancje (gr. 14, 15)	21 868	7 519
Świadczenie pomocy (gr. 18)	48 556	34 582
Ubezpieczenie ochrony prawnej (gr. 17)	8 809	3 723
Pozostałe (gr. 16)	97 323	43 973
Razem rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia brutto	14 230 047	3 442 000

Wartość rezerw na niewypłacone odszkodowania i świadczenia brutto	Stan rezerw na 31 grudnia 2017 roku	Wartość rezerw z tytułu szkód zaistniałych w okresie sprawozdawczym
Następstwa wypadków i choroba (gr. 1, 2)	113 768	69 833
OC komunikacyjne (gr. 10)	10 054 181	1 804 610
Pozostałe komunikacyjne (gr. 3)	593 046	459 858
Morskie, lotnicze i transportowe (gr. 4, 5, 6, 7)	53 216	20 926
Od ognia i innych szkód majątkowych (gr. 8, 9)	737 974	432 901
Odpowiedzialność cywilna (gr. 11, 12, 13)	1 694 690	294 649
Kredyt i gwarancje (gr. 14, 15)	18 330	4 940
Świadczenie pomocy (gr. 18)	54 740	34 619
Ubezpieczenie ochrony prawnej (gr. 17)	5 512	3 319
Pozostałe (gr. 16)	110 236	10 036
Razem rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia brutto	13 435 693	3 135 691

9.2.2. Udział reasekuratorów w rezerwach na niewypłacone odszkodowania i świadczenia

Udział reasekuratorów w rezerwach na niewypłacone odszkodowania i świadczenia	Stan rezerw na 31 grudnia 2018 roku	Wartość rezerw z tytułu szkód zaistniałych w okresie sprawozdawczym
Następstwa wypadków i choroba (gr. 1, 2)	82	82
OC komunikacyjne (gr. 10)	302 140	9 360
Pozostałe komunikacyjne (gr. 3)	60	-
Morskie, lotnicze i transportowe (gr. 4, 5, 6, 7)	2 407	1 495
Od ognia i innych szkód majątkowych (gr. 8, 9)	348 305	229 010
Odpowiedzialność cywilna (gr. 11, 12, 13)	118 732	12 173
Kredyt i gwarancje (gr. 14, 15)	9 773	3 317
Świadczenie pomocy (gr. 18)	-	-
Ubezpieczenie ochrony prawnej (gr. 17)	-	-
Pozostałe (gr. 16)	58 264	23 638
Razem udział reasekuratorów	839 763	279 075

Udział reasekuratorów w rezerwach na niewypłacone odszkodowania i świadczenia	Stan rezerw na 31 grudnia 2017 roku	Wartość rezerw z tytułu szkód zaistniałych w okresie sprawozdawczym
Następstwa wypadków i choroba (gr. 1, 2)	6	6
OC komunikacyjne (gr. 10)	296 820	1 912
Pozostałe komunikacyjne (gr. 3)	81	-
Morskie, lotnicze i transportowe (gr. 4, 5, 6, 7)	2 094	642
Od ognia i innych szkód majątkowych (gr. 8, 9)	270 290	173 213
Odpowiedzialność cywilna (gr. 11, 12, 13)	72 672	4 680
Kredyt i gwarancje (gr. 14, 15)	8 323	2 310
Świadczenie pomocy (gr. 18)	-	-
Ubezpieczenie ochrony prawnej (gr. 17)	-	-
Pozostałe (gr. 16)	83 401	3 184
Razem udział reasekuratorów	733 687	185 947

9.3 Wartość rezerw na skapitalizowaną wartość rent

9.3.1. Wartość rezerw na skapitalizowaną wartość rent przed uwzględnieniem dyskont i odpisów brutto

Wartość rezerw na skapitalizowaną wartość rent przed uwzględnieniem dyskont i odpisów brutto	Stan rezerw na 31 grudnia 2018 roku	Udział reasekuratorów
Następstwa wypadków i choroba (gr. 1, 2)	-	-
OC komunikacyjne (gr. 10)	9 220 255	284 618
Pozostałe komunikacyjne (gr. 3)	-	-
Morskie, lotnicze i transportowe (gr. 4, 5, 6, 7)	-	-
Od ognia i innych szkód majątkowych (gr. 8, 9)	-	-
Odpowiedzialność cywilna (gr. 11, 12, 13)	751 703	4 568
Kredyt i gwarancje (gr. 14, 15)	-	-
Świadczenie pomocy (gr. 18)	-	-
Ubezpieczenie ochrony prawnej (gr. 17)	-	-
Pozostałe (gr. 16)	-	-
Razem wartość rezerw brutto	9 971 958	289 186

Wartość rezerw na skapitalizowaną wartość rent przed uwzględnieniem dyskont i odpisów brutto	Stan rezerw na 31 grudnia 2017 roku	Udział reasekuratorów
Następstwa wypadków i choroba (gr. 1, 2)	-	-
OC komunikacyjne (gr. 10)	9 048 941	295 613
Pozostałe komunikacyjne (gr. 3)	-	-
Morskie, lotnicze i transportowe (gr. 4, 5, 6, 7)	-	-
Od ognia i innych szkód majątkowych (gr. 8, 9)	-	-
Odpowiedzialność cywilna (gr. 11, 12, 13)	657 818	5 327
Kredyt i gwarancje (gr. 14, 15)	-	-
Świadczenie pomocy (gr. 18)	-	-
Ubezpieczenie ochrony prawnej (gr. 17)	-	-
Pozostałe (gr. 16)	-	-
Razem wartość rezerw brutto	9 706 759	300 940

10. Oszacowane regresy, odzyski i dotacje

10.1 Oszacowane regresy, odzyski i dotacje brutto

Oszacowane regresy, odzyski i dotacje brutto	31 grudnia 2018	31 grudnia 2017
Następstwa wypadków i choroba (gr. 1, 2)	-	-
OC komunikacyjne (gr. 10)	54 638	50 437
Pozostałe komunikacyjne (gr. 3)	36 105	42 528
Morskie, lotnicze i transportowe (gr. 4, 5, 6, 7)	-	-
Od ognia i innych szkód majątkowych (gr. 8, 9)	12 862	12 638
Odpowiedzialność cywilna (gr. 11, 12, 13)	-	516
Kredyt i gwarancje (gr. 14, 15)	3 861	2 804
Świadczenie pomocy (gr. 18)	-	-
Ubezpieczenie ochrony prawnej (gr. 17)	-	-
Pozostałe (gr. 16)	-	-
Razem oszacowane regresy, odzyski i dotacje brutto	107 466	108 923

10.2 Udział reasekuratorów w oszacowanych regresach, odzyskach i dotacjach

Udział reasekuratorów w oszacowanych regresach, odzyskach i dotacjach	31 grudnia 2018	31 grudnia 2017
Następstwa wypadków i choroba (gr. 1, 2)	-	-
OC komunikacyjne (gr. 10)	70	61
Pozostałe komunikacyjne (gr. 3)	4	7
Morskie, lotnicze i transportowe (gr. 4, 5, 6, 7)	-	-
Od ognia i innych szkód majątkowych (gr. 8, 9)	47	42
Odpowiedzialność cywilna (gr. 11, 12, 13)	-	9
Kredyt i gwarancje (gr. 14, 15)	1 813	1 094
Świadczenie pomocy (gr. 18)	-	-
Ubezpieczenie ochrony prawnej (gr. 17)	-	-
Pozostałe (gr. 16)	-	-
Razem udział reasekuratorów	1 934	1 213

11. Pozostałe rezerwy

11.1 Rezerwy na świadczenia emerytalne oraz inne obowiązkowe świadczenia pracowników

Rezerwy na świadczenia emerytalne oraz inne obowiązkowe świadczenia pracowników	31 grudnia 2018	31 grudnia 2017
a) rezerwy na świadczenia emerytalne	10 310	12 055
b) inne obowiązkowe świadczenia pracowników (wg tytułów):	31 729	30 281
rezerwy na urlopy	22 111	20 603
rezerwy na odprawy pośmiertne	9 618	9 678
Rezerwy na świadczenia emerytalne oraz inne obowiązkowe świadczenia pracowników, razem	42 039	42 336

Zmiana stanu rezerwy na świadczenia emerytalne oraz inne obowiązkowe świadczenia pracowników	31 grudnia 2018	31 grudnia 2017
a) stan rezerw na początek okresu (wg tytułów)	42 336	44 131
rezerwy na świadczenia emerytalne	12 055	12 845
rezerwy na urlopy	20 603	19 751
rezerwy na odprawy pośmiertne	9 678	11 535
b) zwiększenia (z tytułu)	2 802	3 181
rezerwy na świadczenia emerytalne	-	-
rezerwy na urlopy	2 802	3 181
rezerwy na odprawy pośmiertne	-	-
c) wykorzystanie (z tytułu)	1 825	3 350
rezerwy na świadczenia emerytalne	531	776
rezerwy na urlopy	1 294	2 329
rezerwy na odprawy pośmiertne	-	245
d) rozwiązanie (z tytułu)	1 274	1 626
rezerwy na świadczenia emerytalne	1 214	14
rezerwy na urlopy	-	-
rezerwy na odprawy pośmiertne	60	1 612
e) stan rezerw na koniec okresu (wg tytułów)	42 039	42 336
rezerwy na świadczenia emerytalne	10 310	12 055
rezerwy na urlopy	22 111	20 603
rezerwy na odprawy pośmiertne	9 618	9 678

Rezerwy na świadczenia emerytalne oraz inne obowiązkowe świadczenia pracowników (struktura walutowa)	31 grudnia 2018	31 grudnia 2017
a) w walucie polskiej	42 039	42 336
b) w walutach obcych (wg walut i po przeliczeniu na zł)	-	-
Rezerwy na świadczenia emerytalne oraz inne obowiązkowe świadczenia pracowników, razem	42 039	42 336

11.2 Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego

Aktywa i rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego prezentowane są po skompensowaniu właściwych kwot wynikających z ujemnych i dodatnich różnic przejściowych.

Zmiana stanu rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego	31 grudnia 2018	31 grudnia 2017
1. Stan rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego na początek okresu, w tym:	797 502	746 257
a) odniesionej na wynik finansowy ¹⁾	553 674	525 410
b) odniesionej na kapitał własny ²⁾	243 828	220 847
c) odniesionej na wartość firmy lub ujemną wartość firmy	-	-
2. Zwiększenia	52 896	65 838
a) odniesione na wynik finansowy okresu z tytułu dodatnich różnic przejściowych (z tytułu)	8 545	42 857
- powstania różnic przejściowych, w tym:	8 545	42 857
rozliczenia międzyokresowe	7 743	17 252
pozostałe różnice przejściowe	802	7 941
instrumenty finansowe	-	17 664
- zmiany stawek podatkowych	-	-
- nieujętej różnicy przejściowej poprzedniego okresu	-	-
b) odniesione na kapitał własny w związku z dodatnimi różnicami przejściowymi (z tytułu)	44 351	22 981
- powstania różnic przejściowych, w tym:	44 351	22 981
instrumenty finansowe	44 351	22 981
- zmiany stawek podatkowych	-	-
- nieujętej różnicy przejściowej poprzedniego okresu	-	-
c) odniesione na wartość firmy lub ujemną wartość firmy w związku z dodatnimi różnicami przejściowymi (z tytułu)	-	-

Zmiana stanu rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego	31 grudnia 2018	31 grudnia 2017
3. Zmniejszenia	48 306	14 593
a) odniesione na wynik finansowy okresu w związku z dodatnimi różnicami przejściowymi (z tytułu)	48 306	14 593
- odwrócenia się różnic przejściowych (wykorzystania rezerwy na odroczonego podatek dochodowy), w tym:	48 306	14 593
instrumenty finansowe	48 306	14 593
- zmiany stawek podatkowych	-	-
- rozwiązania rezerwy wskutek braku możliwości jej wykorzystania	-	-
b) odniesione na kapitał własny w związku z dodatnimi różnicami przejściowymi (z tytułu)	-	-
- odwrócenia się różnic przejściowych (wykorzystania rezerwy na odroczonego podatek dochodowy)	-	-
instrumenty finansowe	-	-
- zmiany stawek podatkowych	-	-
- rozwiązania rezerwy wskutek braku możliwości jej wykorzystania	-	-
c) odniesione na wartość firmy lub ujemną wartość firmy w związku z dodatnimi różnicami przejściowymi (z tytułu)	-	-
4. Stan rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego na koniec okresu, razem	802 092	797 502
a) odniesionej na wynik finansowy ³⁾	513 913	553 674
b) odniesionej na kapitał własny ²⁾	288 179	243 828
c) odniesionych na wartość firmy lub ujemną wartość firmy	-	-

¹⁾ Dotyczy skumulowanych zmian rezerw z tytułu podatku odroczonego odniesionych na wynik finansowy roku 2017 i lat wcześniejszych.

²⁾ Dotyczy kapitału z aktualizacji wyceny.

³⁾ Dotyczy skumulowanego wpływu zmian rezerw z tytułu podatku odroczonego odniesionych na wynik finansowy roku 2018 i lat wcześniejszych.

Dodatkowe informacje dotyczące dodatnich różnic przejściowych	31 grudnia 2018	31 grudnia 2017
a) dodatnie różnice przejściowe na początek okresu	4 197 381	3 927 670
instrumenty finansowe	1 845 452	1 631 529
rozliczenia międzyokresowe	2 099 479	2 085 488
pozostałe różnice przejściowe	252 450	210 653
b) dodatnie różnice przejściowe na koniec okresu, w tym:	4 221 539	4 197 381
instrumenty finansowe	1 964 754	1 845 452
rozliczenia międzyokresowe	2 000 112	2 099 479
pozostałe różnice przejściowe	256 673	252 450
dodatnie różnice przejściowe wygasające w ciągu 1 roku	3 964 866	3 959 920
dodatnie różnice przejściowe wygasające w okresie dłuższym niż 1 rok	256 673	237 461

Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego (struktura walutowa)¹⁾	31 grudnia 2018	31 grudnia 2017
a) w walucie polskiej	319 333	337 606
b) w walutach obcych (wg walut i po przeliczeniu na zł)	-	-
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego, razem	319 333	337 606

¹⁾ Rezerwę z tytułu odroczonego podatku dochodowego przedstawiono w ujęciu netto po pomniejszeniu o aktywo z tytułu odroczonego podatku dochodowego, zaprezentowane w punkcie 5.1 Dodatkowych informacji i objaśnień.

11.3 Inne rezerwy

Inne rezerwy	31 grudnia 2018	31 grudnia 2017
a) rezerwa na karę pieniężną nałożoną przez UOKiK	56 605	56 605
b) rezerwy dotyczące rozliczeń reasekuracyjnych	7 822	12 191
c) rezerwa na roszczenia sporne i potencjalne zobowiązania z tytułu zawartych umów ubezpieczenia	767	732
d) rezerwa na koszty z tytułu restrukturyzacji	6 715	18 936
e) rezerwy na pozostałe postępowania administracyjne	4 904	2 305
f) pozostałe rezerwy	5 541	5 495
Inne rezerwy, razem	82 354	96 264

Sprawa sporna dotycząca kary nałożonej przez UOKiK została opisana w punkcie 30.2 Dodatkowych informacji i objaśnień.

Pozycja „Rezerwy dotyczące rozliczeń reasekuracyjnych” zawiera wyłącznie rezerwy na udziały reasekuratorów w rezerwach techniczno-ubezpieczeniowych, którzy zalegają z płatnościami w stosunku do PZU lub w stosunku do których występuje uzasadnione podejrzenie, że mogą mieć w przyszłości problemy z regulowaniem swych zobowiązań.

Działalność zakładu ubezpieczeń może być przedmiotem postępowań administracyjnych prowadzonych przez organy nadzorcze, które są uprawnione do nakładania kar administracyjnych. W efekcie wartość rezerw tworzonych przez PZU, wykazywanych w pozycji „rezerwy na pozostałe postępowania administracyjne” może w przyszłości ulegać zmianom.

Zmiana stanu innych rezerw	31 grudnia 2018	31 grudnia 2017
a) stan na początek okresu (wg tytułów)	96 264	69 770
rezerwa na koszty z tytułu restrukturyzacji	18 936	254
rezerwy dotyczące rozliczeń reasekuracyjnych	12 191	8 289
rezerwa na karę pieniężną nałożoną przez UOKiK	56 605	56 605
pozostałe rezerwy	8 532	4 622
b) zwiększenia (z tytułu)	12 706	57 024
rezerwa na koszty z tytułu restrukturyzacji	-	41 558
rezerwy dotyczące rozliczeń reasekuracyjnych	7 134	9 472
rezerwa na karę pieniężną nałożoną przez UOKiK	-	-
pozostałe rezerwy	5 572	5 994
c) wykorzystanie (z tytułu)	13 729	23 601
rezerwa na koszty z tytułu restrukturyzacji	12 221	22 876
rezerwy dotyczące rozliczeń reasekuracyjnych	-	-
rezerwa na karę pieniężną nałożoną przez UOKiK	-	-
pozostałe rezerwy	1 508	725
d) rozwiązanie (z tytułu)	12 887	6 929
rezerwa na koszty z tytułu restrukturyzacji	-	-
rezerwy dotyczące rozliczeń reasekuracyjnych	11 503	5 570
rezerwa na karę pieniężną nałożoną przez UOKiK	-	-
pozostałe rezerwy	1 384	1 359
e) stan na koniec okresu (wg tytułów)	82 354	96 264
rezerwa na koszty z tytułu restrukturyzacji	6 715	18 936
rezerwy dotyczące rozliczeń reasekuracyjnych	7 822	12 191
rezerwa na karę pieniężną nałożoną przez UOKiK	56 605	56 605
pozostałe rezerwy	11 212	8 532

Inne rezerwy (struktura walutowa)	31 grudnia 2018	31 grudnia 2017
a) w walucie polskiej	82 354	96 264
b) w walutach obcych (wg walut i po przeliczeniu na zł)	-	-
Inne rezerwy, razem	82 354	96 264

12. Pozostałe zobowiązania i fundusze specjalne

Struktura geograficzna zobowiązań	31 grudnia 2018				31 grudnia 2017			
	Krajowe	Zagraniczne - kraje UE	Zagraniczne - pozostałe kraje	Razem	Krajowe	Zagraniczne - kraje UE	Zagraniczne - pozostałe kraje	Razem
I. Zobowiązania z tytułu depozytów reasekuratorów	-	-	-	-	-	-	-	-
II. Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń bezpośrednich	336 835	43 970	1 456	382 261	370 658	43 232	1 539	415 429
1. Zobowiązania wobec ubezpieczających	76 615	129	196	76 940	60 979	170	91	61 240
2. Zobowiązania wobec pośredników ubezpieczeniowych	156 445	698	-	157 143	177 966	580	-	178 546
3. Inne zobowiązania z tytułu ubezpieczeń	103 775	43 143	1 260	148 178	131 713	42 482	1 448	175 643
III. Zobowiązania z tytułu reasekuracji	190 985	43 306	14 309	248 600	96 496	19 435	6 050	121 981
IV. Zobowiązania z tytułu emisji własnych dłużnych papierów wartościowych oraz pobranych pożyczek	-	3 677 344	-	3 677 344	-	3 558 260	-	3 558 260
V. Zobowiązania wobec instytucji kredytowych	125 349	-	-	125 349	-	-	-	-
VI. Inne zobowiązania	294 081	114 911	12 072	421 064	712 908	198 457	22 507	933 872
1. Zobowiązania wobec budżetu	85 770	-	-	85 770	110 011	-	-	110 011
2. Pozostałe zobowiązania	208 311	114 911	12 072	335 294	602 897	198 457	22 507	823 861
Razem zobowiązania	947 250	3 879 531	27 837	4 854 618	1 180 062	3 819 384	30 096	5 029 542

12.1 Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń bezpośrednich

Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń bezpośrednich	31 grudnia 2018	31 grudnia 2017
a) zobowiązania wobec ubezpieczających, w tym:	76 940	61 240
- wobec jednostek podporządkowanych	83	547
- krajowe	83	547
- zagraniczne	-	-
- wobec pozostałych jednostek	76 857	60 693
- krajowe	76 532	60 432
- zagraniczne	325	261
b) zobowiązania wobec pośredników ubezpieczeniowych, w tym:	157 143	178 546
- wobec jednostek podporządkowanych	2 345	117
- krajowe	2 345	117
- zagraniczne	-	-
- wobec pozostałych jednostek	154 798	178 429
- krajowe	154 100	177 849
- zagraniczne	698	580
c) inne zobowiązania z tytułu ubezpieczeń, w tym:	148 178	175 643
- wobec jednostek podporządkowanych	2 327	3 335
- krajowe	1 277	3 072
- zagraniczne	1 050	263
- wobec pozostałych jednostek	145 851	172 308
- krajowe	102 498	128 641
- zagraniczne	43 353	43 667
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń bezpośrednich, razem	382 261	415 429

Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń bezpośrednich	31 grudnia 2018	31 grudnia 2017
a) jednostek zależnych	4 755	3 999
b) jednostek współzależnych	-	-
c) jednostek stowarzyszonych	-	-
d) znaczącego inwestora	-	-
e) wspólnika jednostki współzależnej	-	-
f) jednostki dominującej	-	-
g) pozostałych	377 506	411 430
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń bezpośrednich, razem	382 261	415 429

Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń bezpośrednich - o pozostałym od dnia bilansowego okresie spłaty	31 grudnia 2018	31 grudnia 2017
a) do 3 miesięcy	382 261	415 429
b) powyżej 3 miesięcy do 1 roku	-	-
c) powyżej 1 roku do 5 lat	-	-
d) powyżej 5 lat	-	-
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń bezpośrednich, razem	382 261	415 429

Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń bezpośrednich (struktura walutowa)	31 grudnia 2018	31 grudnia 2017
a) w walucie polskiej	336 735	370 403
b) w walutach obcych (wg walut i po przeliczeniu na zł)	45 526	45 026
b1. tys. EUR	8 362	8 894
tys. PLN	35 958	37 094
b2. tys. USD	140	145
tys. PLN	525	506
b3. tys. GBP	1 294	1 072
tys. PLN	6 200	5 039
b4. tys. CHF	148	228
tys. PLN	566	813
b5. pozostałe waluty w tys. PLN	2 277	1 574
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń bezpośrednich, razem	382 261	415 429

12.2 Zobowiązania z tytułu reasekuracji

Zobowiązania z tytułu reasekuracji, razem	31 grudnia 2018	31 grudnia 2017
a) rachunki bieżące w reasekuracji czynnej, w tym:	26 265	11 010
- cedentów z rynku krajowego	21 210	7 331
- cedentów zagranicznych	5 055	3 679
b) rachunki bieżące w reasekuracji biernej, w tym:	58 810	27 598
- reasekuratorów krajowych	10 572	9 642
- reasekuratorów zagranicznych	48 238	17 956
c) zobowiązania z tytułu retrocesji, w tym:	163 525	83 373
- retrocesjonariuszy krajowych	159 203	79 523
- retrocesjonariuszy zagranicznych	4 322	3 850
d) zobowiązania z tytułu składek reasekuracyjnych rozliczanych w czasie	-	-
Zobowiązania z tytułu reasekuracji, razem	248 600	121 981

Zobowiązania z tytułu reasekuracji	31 grudnia 2018	31 grudnia 2017
a) zobowiązania bieżące w reasekuracji czynnej, w tym wobec:	26 265	11 010
- cedentów będących jednostkami zależnymi	25 837	9 713
- cedentów będących jednostkami współzależnymi	-	-
- cedentów będących jednostkami stowarzyszonymi	-	-
- cedenta będącego znaczącym inwestorem	-	-
- cedenta będącego współnikiem jednostki współzależnej	-	-
- cedenta będącego jednostką dominującą	-	-
b) zobowiązania bieżące w reasekuracji biernej, w tym wobec:	58 810	27 598
- reasekuratorów będących jednostkami zależnymi	-	-
- reasekuratorów będących jednostkami współzależnymi	-	-
- reasekuratorów będących jednostkami stowarzyszonymi	-	-
- reasekuratora będącego znaczącym inwestorem	-	-
- reasekuratora będącego współnikiem jednostki współzależnej	-	-
- reasekuratora będącego jednostką dominującą	-	-
c) zobowiązania bieżące wobec retrocesjonariuszy, w tym wobec:	163 525	83 373
- retrocesjonariuszy będących jednostkami zależnymi	-	-
- retrocesjonariuszy będących jednostkami współzależnymi	-	-
- retrocesjonariuszy będących jednostkami stowarzyszonymi	-	-
- retrocesjonariusza będącego znaczącym inwestorem	-	-
- retrocesjonariusza będącego współnikiem jednostki współzależnej	-	-
- retrocesjonariusza będącego jednostką dominującą	-	-
d) pozostałe	-	-
Zobowiązania z tytułu reasekuracji, razem	248 600	121 981

Zobowiązania z tytułu reasekuracji - o pozostałym od dnia bilansowego okresie spłaty	31 grudnia 2018	31 grudnia 2017
a) do 3 miesięcy	111 285	66 822
b) powyżej 3 miesięcy do 1 roku	123 464	50 615
c) powyżej 1 roku do 5 lat	13 851	4 544
d) powyżej 5 lat	-	-
Zobowiązania z tytułu reasekuracji, razem	248 600	121 981

Zobowiązania z tytułu reasekuracji (struktura walutowa)	31 grudnia 2018	31 grudnia 2017
a) w walucie polskiej	223 762	113 952
b) w walutach obcych (wg walut i po przeliczeniu na zł)	24 838	8 029
b1. tys. EUR	98	65
tys. PLN	423	272
b2. tys. USD	5 175	1 184
tys. PLN	19 458	4 123
b3. tys. UAH	36 050	28 600
tys. PLN	4 892	3 535
b4. pozostałe waluty	65	99
Zobowiązania z tytułu reasekuracji, razem	248 600	121 981

12.3 Zobowiązania z tytułu emisji własnych dłużnych instrumentów finansowych oraz pobranych pożyczek

Zobowiązania z tytułu emisji własnych dłużnych instrumentów finansowych oraz pobranych pożyczek	31 grudnia 2018	31 grudnia 2017
a) zobowiązania zamienne na akcje zakładu ubezpieczeń	-	-
b) pozostałe (wg tytułów):	3 677 344	3 558 260
- pożyczki od PZU Finance AB (publ) pochodzące ze środków z wyemitowanych przez PZU Finance AB (publ) dłużnych papierów wartościowych	3 677 344	3 558 260
Zobowiązania z tytułu emisji własnych dłużnych instrumentów finansowych oraz pobranych pożyczek, razem	3 677 344	3 558 260

Zobowiązania z tytułu emisji własnych dłużnych instrumentów finansowych oraz pobranych pożyczek - o pozostałym od dnia bilansowego okresie zapłaty	31 grudnia 2018	31 grudnia 2017
a) do 3 miesięcy	-	-
b) powyżej 3 miesięcy do 1 roku	3 677 344	25 883
c) powyżej 1 roku do 5 lat	-	3 532 377
d) powyżej 5 lat	-	-
Zobowiązania z tytułu emisji własnych dłużnych instrumentów finansowych oraz pobranych pożyczek, razem	3 677 344	3 558 260

Zobowiązania z tytułu emisji własnych dłużnych instrumentów finansowych oraz pobranych pożyczek (struktura walutowa)	31 grudnia 2018	31 grudnia 2017
a) w walucie polskiej	-	-
b) w walutach obcych (wg walut i po przeliczeniu na zł)	3 677 344	3 558 260
b1. tys. EUR	855 196	853 116
tys. PLN	3 677 344	3 558 260
Zobowiązania z tytułu emisji własnych dłużnych instrumentów finansowych oraz pobranych pożyczek, razem	3 677 344	3 558 260

12.3.1. Pożyczki od PZU Finance AB (publ)

7 lipca 2014 roku oraz 16 października 2015 roku PZU zaciągnął pożyczki od PZU Finance AB (publ) z siedzibą w Sztokholmie o wartości nominalnej odpowiednio 500 000 tys. euro oraz 350 000 tys. euro. Stopa odsetkowa pożyczek ma charakter stały,

odsetki są płatne w terminach umownych raz w roku, przypadających w ostatnim tygodniu czerwca. Datę spłaty pożyczek określono na 28 czerwca 2019 roku.

Wartość bilansowa pożyczki od PZU Finance AB (publ) na 31 grudnia 2018 roku wynosiła 3 667 344 tys. zł (na 31 grudnia 2017 roku: 3 558 260 tys. zł) natomiast jej wartość godziwa 3 706 116 tys. zł (na 31 grudnia 2017 roku: 3 639 624 tys. zł).

W dniu 3 lipca 2014 roku PZU udzielił gwarancji w związku z emisją obligacji niepodporządkowanych przez PZU Finance AB (publ), która obejmuje całość zobowiązań emitenta wynikających z emisji (w tym zobowiązanie do zapłaty wartości nominalnej obligacji oraz odsetek od obligacji) udzieloną na rzecz wszystkich obligatariuszy. Wartość nominalna obligacji wynosi 850 000 tys. euro, a ich termin zapadalności to 3 lipca 2019 roku. Maksymalna wartość gwarancji nie została określona. Gwarancja wygasa wraz z wygaśnięciem roszczeń obligatariuszy wobec PZU Finance AB (publ).

12.4 Zobowiązania wobec instytucji kredytowych

Zobowiązania wobec instytucji kredytowych - o pozostałym od dnia bilansowego okresie spłaty	31 grudnia 2018	31 grudnia 2017
a) do 3 miesięcy	125 349	-
b) powyżej 3 miesięcy do 1 roku	-	-
c) powyżej 1 roku do 5 lat	-	-
d) powyżej 5 lat	-	-
Zobowiązania wobec instytucji kredytowych, razem	125 349	-

Zobowiązania wobec instytucji kredytowych - o pozostałym od dnia bilansowego okresie spłaty	31 grudnia 2018	31 grudnia 2017
a) w walucie polskiej	125 349	-
b) w walutach obcych (wg walut i po przeliczeniu na zł)	-	-
Zobowiązania wobec instytucji kredytowych, razem	125 349	-

12.5 Inne zobowiązania

Inne zobowiązania	31 grudnia 2018	31 grudnia 2017
a) zobowiązania wobec budżetu	85 770	110 011
podatek CIT	55 929	79 638
zobowiązania z tytułu podatku, o którym mowa w ustawie z dnia 15 stycznia 2016 roku o podatku od niektórych instytucji finansowych (t.j.: Dz.U. poz. 1410 z 2017 roku, „Podatek od niektórych instytucji finansowych”)	15 694	15 273
podatek dochodowy od osób fizycznych	9 749	11 365
podatek VAT	4 162	3 500
pozostałe	236	235
b) pozostałe zobowiązania	335 294	823 861
zobowiązania z tytułu nierozliczonych transakcji lokacyjnych i depozytów zabezpieczających	36 042	456 455
wycena instrumentów pochodnych - zobowiązania przeznaczone do obrotu	79 984	161 630
oszacowane zobowiązania pozaubezpieczeniowe	69 996	72 056
zobowiązania z tytułu darowizn	25 967	28 326
zatrzymane kaucje gwarancyjne	26 132	22 083
zobowiązanie wobec Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego	15 493	15 011
rozrachunki tytułu likwidacji bezpośredniej	29 848	14 112
składki i świadczenia ZUS	12 896	11 792
zobowiązania z tyt. rozliczeń Podatkowej Grupy Kapitałowej	3 865	5 535
zobowiązania z tytułu budowy Centralnej Ewidencji Pojazdów i Kierowców (CEPiK)	3 544	3 855
zobowiązania z tytułu zastępstwa procesowego	2 374	2 975
rozrachunki z akcjonariuszami z tyt. dywidendy	2 667	2 667
pozostałe	26 486	27 364
Inne zobowiązania, razem	421 064	933 872

Inne zobowiązania	31 grudnia 2018	31 grudnia 2017
a) jednostek zależnych	35 265	13 086
b) jednostek współzależnych	-	-
c) jednostek stowarzyszonych	-	-
d) znaczącego inwestora	-	-
e) wspólnika jednostki współzależnej	-	-
f) jednostki dominującej	-	-
g) pozostałych	385 799	920 786
Inne zobowiązania, razem	421 064	933 872

Inne zobowiązania - o pozostałym od dnia bilansowego okresie spłaty	31 grudnia 2018	31 grudnia 2017
a) do 3 miesięcy	421 064	933 872
b) powyżej 3 miesięcy do 1 roku	-	-
c) powyżej 1 roku do 5 lat	-	-
d) powyżej 5 lat	-	-
Inne zobowiązania, razem	421 064	933 872

Wszystkie instrumenty pochodne posiadane przez PZU są kwalifikowane jako zobowiązania przeznaczone do obrotu i prezentowane w pozycji inne zobowiązania o pozostałym od dnia bilansowego terminie spłaty do 3 miesięcy.

Inne zobowiązania (struktura walutowa)	31 grudnia 2018	31 grudnia 2017
a) w walucie polskiej	388 826	721 596
b) w walutach obcych (wg walut i po przeliczeniu na zł)	32 238	212 276
b1. tys. BRL	-	65 675
tys. PLN	-	69 024
b2. tys. USD	4 385	15 550
tys. PLN	16 487	54 133
b3. tys. EUR	3 662	9 056
tys. PLN	15 746	37 772
b4. tys. HUF	-	1 761 692
tys. PLN	-	23 693
b5. tys. ZAR	-	62 398
tys. PLN	-	17 671
b6. tys. MXN	-	55 255
tys. PLN	-	9 769
b7. tys. CZK	-	-
tys. PLN	-	-
b9. pozostałe waluty tys. PLN	5	214
Inne zobowiązania, razem	421 064	933 872

12.6 Pozostałe informacje dotyczące zobowiązań

12.6.1. Zobowiązania zabezpieczone na majątku emitenta oraz jednostek powiązanych

Na 31 grudnia 2018 roku i na 31 grudnia 2017 roku nie wystąpiły zobowiązania zabezpieczone na majątku emitenta.

12.6.2. Informacje o zobowiązaniach przeterminowanych

Na 31 grudnia 2018 roku i na 31 grudnia 2017 roku nie wystąpiły zobowiązania przeterminowane.

12.6.3. Zobowiązania wobec budżetu państwa lub jednostek samorządu terytorialnego z tytułu uzyskania prawa własności budynków i budowli

Na 31 grudnia 2018 roku i na 31 grudnia 2017 roku nie wystąpiły zobowiązania wobec budżetu państwa lub jednostek samorządu terytorialnego z tytułu uzyskania prawa własności budynków i budowli.

12.7 Fundusze specjalne

Fundusze specjalne	31 grudnia 2018	31 grudnia 2017
a) Fundusz Prewencyjny	27 450	34 273
b) Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych	80 990	82 314
Fundusze specjalne, razem	108 440	116 587

13. Rozliczenia międzyokresowe

Rozliczenia międzyokresowe	31 grudnia 2018	31 grudnia 2017
a) rozliczenia międzyokresowe kosztów, w tym:	909 084	882 458
- długoterminowe	18 159	21 630
- krótkoterminowe (wg tytułów):	890 925	860 828
- zarachowane dochody i koszty reasekuracji	439 440	446 622
- zarachowane koszty prowizji z ubezpieczeń bezpośrednich	297 412	269 705
- zarachowane koszty wynagrodzeń pracowników	92 377	84 360
- zarachowane nagrody dla pracowników	39 726	34 979
- pozostałe zarachowania	21 970	25 162
b) ujemna wartość firmy	-	-
c) rozliczenia międzyokresowe przychodów, w tym:	49 218	46 977
- odroczone prowizje reasekuracyjne	46 625	42 393
- przychody z inwestycji	1 804	3 407
- otrzymane nieodpłatnie prawo wieczystego użytkowania gruntów	320	396
- pozostałe	469	781
Rozliczenia międzyokresowe, razem	958 302	929 435

Zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych kosztów i przychodów	31 grudnia 2018	31 grudnia 2017
Stan na początek okresu (wg tytułów)	929 435	942 786
rozliczenia międzyokresowe kosztów	882 458	904 276
rozliczenia międzyokresowe przychodów	46 977	38 510
a) zwiększenia (z tytułu)	3 673 670	3 927 074
rozliczenia międzyokresowe kosztów	3 146 136	3 510 967
rozliczenia międzyokresowe przychodów	527 534	416 107
b) zmniejszenia (z tytułu)	3 644 803	3 940 425
rozliczenia międzyokresowe kosztów	3 119 510	3 532 785
rozliczenia międzyokresowe przychodów	525 293	407 640
Stan na koniec okresu (wg tytułów)	958 302	929 435
rozliczenia międzyokresowe kosztów	909 084	882 458
rozliczenia międzyokresowe przychodów	49 218	46 977

14. Wypłacalność zakładu ubezpieczeń

Na podstawie art. 284 ust. 1 oraz art. 488. ust. 3 pkt. 1 ustawy o działalności ubezpieczeniowej PZU zobowiązany jest sporządzać i publikować roczne sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej, sporządzone zgodnie z zasadami Wypłacalność II. Dla sprawozdania za rok 2018 termin publikacji przypada nie później niż 16 tygodni od końca roku, tj. do dnia 22 kwietnia 2019 roku (efektywnie następny dzień roboczy – 23 kwietnia 2019 roku). Zgodnie z art. 290 ust. 1 ustawy o działalności ubezpieczeniowej sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej zakładu ubezpieczeń podlega badaniu przez firmę audytorską.

15. Pozycje pozabilansowe

15.1 Należności warunkowe

Należności warunkowe	31 grudnia 2018	31 grudnia 2017
a) otrzymanych gwarancji i poręczeń, w tym:	3 042	2 225
- od jednostek zależnych	-	65
b) pozostałe (wg rodzaju):	4 486 860	4 613 497
- weksle z tytułu udzielonych gwarancji ubezpieczeniowych	9	9
- pozostałe weksle, w tym:	45 712	16 725
- od jednostek zależnych	-	-
- inne należności warunkowe ¹⁾	4 441 139	4 596 763
Należności warunkowe, razem	4 489 902	4 615 722

¹⁾ Pozycja obejmuje głównie zabezpieczenia otrzymane w formie hipoteki na majątku dłużnika, inne należności warunkowe itp.

Należności warunkowe (struktura walutowa)	31 grudnia 2018	31 grudnia 2017
a) otrzymanych gwarancji i poręczeń:	3 042	2 225
- w walucie polskiej	3 042	2 225
- w walutach obcych (wg walut i po przeliczeniu na zł)	-	-
b) pozostałe (wg rodzaju):	4 486 860	4 613 497
- w walucie polskiej	3 940 186	4 506 895
- w walutach obcych (wg walut i po przeliczeniu na zł)	546 674	106 602
b1. tys. EUR	127 133	25 559
tys. PLN	546 674	106 602
Należności warunkowe, razem	4 489 902	4 615 722

15.1.1. Otrzymane gwarancje

W tabeli poniżej zaprezentowano otrzymane gwarancje wadialne i należytego wykonania umowy (wymaganych głównie w postępowaniach przetargowych na usługi ubezpieczeniowe) otrzymane w ramach linii gwarancyjnych.

Bank	Data umowy o linię gwarancyjną	Wysokość linii gwarancyjnej	Odnawialność linii	Kwota czynnych gwarancji na 31 grudnia 2018	Kwota czynnych gwarancji na 31 grudnia 2017
Bank Millennium SA	7 września 2013	15 000	Tak	7 072	5 324
Alior Bank	12 lutego 2016	15 000	Tak	116	146
Bank Pekao SA	28 września 2018	15 000	Tak	61	-
Razem				7 249	5 470

15.2 Zobowiązania warunkowe

Zobowiązania warunkowe, z tytułu	31 grudnia 2018	31 grudnia 2017
a) udzielonych gwarancji i poręczeń, w tym:	3 685 634	3 574 120
- od jednostek zależnych	177	146
b) weksli akceptowanych i indosowanych	-	-
c) aktywów z zobowiązaniem odsprzedaży	-	-
d) inne zobowiązania zabezpieczone na aktywach lub na przychodach	-	-
e) pozostałe (wg rodzaju):	934 490	970 623
- roszczenia sporne, nieuznane przez ubezpieczyciela skierowane przez wierzycieli na drogę postępowania sądowego	761 862	880 876
- zobowiązania warunkowe wynikające z umów subemisji	-	-
- inne zobowiązania warunkowe ¹⁾	172 628	89 747
Zobowiązania warunkowe, razem	4 620 124	4 544 743

¹⁾ Na 31 grudnia 2018 roku w pozycji „inne zobowiązania warunkowe” wykazano głównie zobowiązania z tytułu niewypłaconych transz pożyczek na łączną kwotę 121 467 tys. zł (31 grudnia 2017 roku: 88 745 tys. zł) oraz potencjalne zobowiązania wynikające z ryzyk podatkowych związanych z różnymi interpretacjami zapisów szwedzkiego prawa podatkowego dotyczącego opodatkowania różnic kursowych zrealizowanych na spłatach pożyczek udzielonych w walucie innej niż waluta funkcjonalna spółki udzielającej pożyczki, a które skutkować mogą koniecznością dokapitalizowania.

Zobowiązania warunkowe (struktura walutowa)	31 grudnia 2018	31 grudnia 2017
a) udzielonych gwarancji i poręczeń ¹⁾ :	3 685 634	3 574 120
- w walucie polskiej	5 712	4 682
- w walutach obcych (wg walut i po przeliczeniu na zł)	3 679 922	3 569 438
a1. tys. EUR	855 796	855 796
tys. PLN	3 679 922	3 569 438
b) weksli akceptowanych i indosowanych	-	-
c) aktywów z zobowiązaniem odsprzedaży	-	-
d) inne zobowiązania zabezpieczone na aktywach lub na przychodach (wg rodzaju)	-	-
e) pozostałe, (wg rodzaju):	934 490	970 623
roszczenia sporne, nieuznane przez ubezpieczyciela skierowane przez wierzycieli na drogę postępowania sądowego:	761 862	880 876
- w walucie polskiej	761 862	880 876
- w walutach obcych (wg walut i po przeliczeniu na zł)	-	-
inne zobowiązania warunkowe:	172 628	89 747
- w walucie polskiej	172 628	89 747
- w walutach obcych (wg walut i po przeliczeniu na zł)	-	-
Zobowiązania warunkowe, razem	4 620 124	4 544 743

¹⁾ W pozycji „udzielone gwarancje i poręczenia” wykazano między innymi gwarancję udzieloną PZU Finance AB (publ), opisaną w punkcie 12.3.1 Dodatkowych informacji i objaśnień.

15.3 Inne pozycje pozabilansowe

Inne pozycje pozabilansowe, z tytułu	31 grudnia 2018	31 grudnia 2017
Inne pozycje pozabilansowe (wg rodzaju):	109 782	116 361
obce składniki aktywów nie ujęte w aktywach, w tym:	109 782	116 361
- wobec jednostek zależnych	13 187	12 997
Inne pozycje pozabilansowe, razem	109 782	116 361

Inne pozycje pozabilansowe (struktura walutowa)	31 grudnia 2018	31 grudnia 2017
a) w walucie polskiej	109 782	116 361
b) w walutach obcych (wg walut i po przeliczeniu na zł)	-	-
Inne pozycje pozabilansowe, razem	109 782	116 361

16. Składki w ubezpieczeniach majątkowych i osobowych

Składki przypisane brutto w ubezpieczeniach majątkowych i osobowych	1 stycznia – 31 grudnia 2018	1 stycznia – 31 grudnia 2017
a) w ubezpieczeniach bezpośrednich, w tym:	11 797 599	11 390 912
- z umów zawartych poza granicami RP, w tym:	44 610	35 550
- z umów zawartych na terenie państw członkowskich Unii Europejskiej	16 333	13 443
b) w ubezpieczeniach pośrednich	1 205 265	1 042 304
Składki przypisane brutto, razem	13 002 864	12 433 216

16.1 Składki przypisane brutto w ubezpieczeniach bezpośrednich

Składki przypisane brutto w bezpośrednich ubezpieczeniach majątkowych i osobowych (wg klas rachunkowych)	1 stycznia – 31 grudnia 2018	1 stycznia – 31 grudnia 2017
a) następstwa wypadków i choroba (grupa 1 i 2)	405 108	388 700
b) komunikacyjne – odpowiedzialność cywilna (grupa 10)	4 671 733	4 558 747
c) komunikacyjne pozostałe (grupa 3)	3 230 445	3 114 070
d) morskie, lotnicze i transportowe (grupy 4, 5, 6, 7)	49 626	39 542
e) od ognia i innych szkód rzeczowych (grupy 8 i 9)	2 189 137	2 097 038
f) odpowiedzialność cywilna (grupy 11,12,13)	691 837	666 153
g) kredyt i gwarancje grupy (14,15)	72 269	84 962
h) świadczenie pomocy (grupa 18)	386 232	348 150
i) ochrona prawna (grupa 17)	9 822	9 400

Składki przypisane brutto w bezpośrednich ubezpieczeniach majątkowych i osobowych (wg klas rachunkowych)	1 stycznia – 31 grudnia 2018	1 stycznia – 31 grudnia 2017
j) pozostałe (grupa 16)	91 390	84 150
Składki przypisane brutto w bezpośrednich ubezpieczeniach (wg klas rachunkowych), razem	11 797 599	11 390 912
Składki przypisane otrzymane brutto w bezpośrednich ubezpieczeniach majątkowych i osobowych z obowiązkowych ubezpieczeń OC według grup ubezpieczeń	1 stycznia – 31 grudnia 2018	1 stycznia – 31 grudnia 2017
Grupa 10	4 567 907	4 465 334
Grupa 11	1 481	2 373
Grupa 13	216 429	229 662
Składki przypisane otrzymane brutto w bezpośrednich ubezpieczeniach majątkowych i osobowych z obowiązkowych ubezpieczeń OC według grup ubezpieczeń, razem	4 785 817	4 697 369

16.2 Składki przypisane brutto w ubezpieczeniach pośrednich

Składki przypisane brutto w pośrednich ubezpieczeniach majątkowych i osobowych	1 stycznia – 31 grudnia 2018	1 stycznia – 31 grudnia 2017
a) następstwa wypadków i choroba (grupa 1 i 2)	11 088	192
b) komunikacyjne – odpowiedzialność cywilna (grupa 10)	720 585	711 059
c) komunikacyjne pozostałe (grupa 3)	14 156	25 837
d) morskie, lotnicze i transportowe (grupy 4, 5, 6, 7)	10 978	5 909
e) od ognia i innych szkód rzeczowych (grupy 8 i 9)	375 043	291 044
f) odpowiedzialność cywilna (grupy 11,12,13)	68 129	61 528
g) kredyt i gwarancje (grupy 14,15)	6 218	3 566
h) świadczenie pomocy (grupa 18)	672	(13 124)
i) ochrona prawna (grupa 17)	-	-
j) pozostałe (grupa 16)	(1 604)	(43 707)
Składki przypisane brutto w pośrednich ubezpieczeniach (wg klas rachunkowych), razem	1 205 265	1 042 304

Składki przypisane otrzymane brutto w pośrednich ubezpieczeniach majątkowych i osobowych z obowiązkowych ubezpieczeń OC według grup ubezpieczeń	1 stycznia – 31 grudnia 2018	1 stycznia – 31 grudnia 2017
Grupa 10	716 836	711 028
Grupa 11	-	344
Grupa 13	30 143	28 785
Składki przypisane otrzymane brutto w pośrednich ubezpieczeniach majątkowych i osobowych z obowiązkowych ubezpieczeń OC według grup ubezpieczeń, razem	746 979	740 157

17. Składki zarobione brutto

17.1 Składki zarobione brutto w ubezpieczeniach bezpośrednich

Składki zarobione brutto w bezpośrednich ubezpieczeniach majątkowych i osobowych (wg klas rachunkowych)	1 stycznia – 31 grudnia 2018	1 stycznia – 31 grudnia 2017
a) następstwa wypadków i choroba (grupa 1 i 2)	387 737	400 089
b) komunikacyjne – odpowiedzialność cywilna (grupa 10)	4 576 994	4 098 884
c) komunikacyjne pozostałe (grupa 3)	3 102 167	2 917 500
d) morskie, lotnicze i transportowe (grupy 4, 5, 6, 7)	44 033	43 203
e) od ognia i innych szkód rzeczowych (grupy 8 i 9)	2 149 937	1 988 914
f) odpowiedzialność cywilna (grupy 11,12,13)	681 534	708 313
g) kredyt i gwarancje (grupy 14,15)	51 468	72 115
h) świadczenie pomocy (grupa 18)	368 275	349 651
i) ochrona prawna (grupa 17)	9 580	8 591
j) pozostałe (grupa 16)	79 035	74 210
Składki zarobione brutto w bezpośrednich ubezpieczeniach majątkowych i osobowych, razem	11 450 760	10 661 470

Składki zarobione otrzymane brutto w bezpośrednich ubezpieczeniach majątkowych i osobowych z obowiązkowych ubezpieczeń OC według grup ubezpieczeń	1 stycznia – 31 grudnia 2018	1 stycznia – 31 grudnia 2017
Grupa 10	4 477 867	4 014 779
Grupa 11	1 551	4 210
Grupa 13	227 120	261 845
Składki zarobione otrzymane brutto w bezpośrednich ubezpieczeniach majątkowych i osobowych, razem	4 706 538	4 280 834

17.2 Składki zarobione brutto w ubezpieczeniach pośrednich

Składki zarobione brutto w pośrednich ubezpieczeniach majątkowych i osobowych (wg klas rachunkowych)	1 stycznia – 31 grudnia 2018	1 stycznia – 31 grudnia 2017
a) następstwa wypadków i choroba (grupa 1 i 2)	4 893	13 206
b) komunikacyjne – odpowiedzialność cywilna (grupa 10)	709 779	618 446
c) komunikacyjne pozostałe (grupa 3)	19 051	19 176
d) morskie, lotnicze i transportowe (grupy 4, 5, 6, 7)	7 508	4 802
e) od ognia i innych szkód rzeczowych (grupy 8 i 9)	317 524	238 560
f) odpowiedzialność cywilna (grupy 11,12,13)	57 772	26 667
g) kredyt i gwarancje (grupy 14,15)	3 814	3 641
h) świadczenie pomocy (grupa 18)	4 904	3 206
i) ochrona prawna (grupa 17)	-	-
j) pozostałe (grupa 16)	49 060	49 430
Składki zarobione brutto w pośrednich ubezpieczeniach majątkowych i osobowych, razem	1 174 305	977 134

Składki zarobione otrzymane brutto w pośrednich ubezpieczeniach majątkowych i osobowych z obowiązkowych ubezpieczeń OC według grup ubezpieczeń	1 stycznia – 31 grudnia 2018	1 stycznia – 31 grudnia 2017
Grupa 10	707 463	616 566
Grupa 11	(56)	288
Grupa 13	36 740	7 455
Składki zarobione otrzymane brutto w pośrednich ubezpieczeniach majątkowych i osobowych, razem	744 147	624 309

18. Rozliczenia z tytułu reasekuracji

Rozliczenia z tytułu reasekuracji	1 stycznia – 31 grudnia 2018	1 stycznia – 31 grudnia 2017
a) składki ubezpieczeniowe otrzymane z zagranicy	141 012	117 651
b) składki reasekuracyjne przekazane za granicę	293 847	262 082
c) saldo z tytułu rozliczeń reasekuracji biernej	(335 912)	(221 367)
d) saldo rozliczeń z tytułu reasekuracji czynnej	439 215	425 834
e) wartość należności i zobowiązań z tytułu reasekuracji biernej, w tym:	(139 400)	(67 354)
- wartość należności od reasekuratorów zabezpieczonych gwarancjami instytucji finansowych	-	-
f) wartość należności i zobowiązań z tytułu reasekuracji czynnej, w tym:	154 970	98 339
- wartość zobowiązań wobec cedentów zabezpieczonych gwarancjami zakładu ubezpieczeń	-	-
- wartość zobowiązań wobec retrocedentów zabezpieczonych gwarancjami zakładu ubezpieczeń	-	-

19. Kwota odszkodowań i świadczeń wypłaconych brutto

Kwota odszkodowań i świadczeń wypłaconych brutto	1 stycznia – 31 grudnia 2018	1 stycznia – 31 grudnia 2017
a) z ubezpieczeń bezpośrednich, w tym:	6 532 611	6 495 029
- koszty likwidacji szkód	693 155	690 957
b) z ubezpieczeń pośrednich, w tym:	543 764	447 261
- koszty likwidacji szkód	25 897	14 339
Kwota odszkodowań i świadczeń wypłaconych brutto, razem	7 076 375	6 942 290

19.1 Kwota odszkodowań i świadczeń wypłaconych brutto

Kwota odszkodowań i świadczeń wypłaconych brutto w bezpośrednich ubezpieczeniach majątkowych i osobowych (wg klas rachunkowych)	1 stycznia – 31 grudnia 2018	1 stycznia – 31 grudnia 2017
a) następstwa wypadków i choroba (grupa 1 i 2)	112 849	121 099
b) komunikacyjne – odpowiedzialność cywilna (grupa 10)	3 015 544	2 896 426
c) komunikacyjne pozostałe (grupa 3)	1 954 904	1 887 098
d) morskie, lotnicze i transportowe (grupy 4, 5, 6, 7)	24 117	26 633
e) od ognia i innych szkód rzeczowych (grupy 8 i 9)	887 678	982 965
f) odpowiedzialność cywilna (grupy 11,12,13)	305 311	307 733
g) kredyt i gwarancje (grupy 14,15)	34 338	37 269
h) świadczenie pomocy (grupa 18)	175 717	213 643
i) ochrona prawna (grupa 17)	1 942	1 607
j) pozostałe (grupa 16)	20 211	20 556
Kwota odszkodowań i świadczeń wypłaconych brutto w ubezpieczeniach bezpośrednich (wg klas rachunkowych), razem	6 532 611	6 495 029

Kwota odszkodowań i świadczeń wypłaconych brutto w pośrednich ubezpieczeniach majątkowych i osobowych (wg klas rachunkowych)	1 stycznia – 31 grudnia 2018	1 stycznia – 31 grudnia 2017
a) następstwa wypadków i choroba (grupa 1 i 2)	6 450	6 245
b) komunikacyjne – odpowiedzialność cywilna (grupa 10)	366 442	219 438
c) komunikacyjne pozostałe (grupa 3)	13 656	8 245
d) morskie, lotnicze i transportowe (grupy 4, 5, 6, 7)	6 038	1 200
e) od ognia i innych szkód rzeczowych (grupy 8 i 9)	97 392	99 098
f) odpowiedzialność cywilna (grupy 11,12,13)	8 388	4 468
g) kredyt i gwarancje (grupy 14,15)	2 264	218
h) świadczenie pomocy (grupa 18)	1 392	1 082
i) ochrona prawna (grupa 17)	-	-
j) pozostałe (grupa 16)	41 742	107 267
Kwota odszkodowań i świadczeń wypłaconych brutto w ubezpieczeniach pośrednich (wg klas rachunkowych), razem	543 764	447 261

19.2 Koszty likwidacji szkód

Koszty likwidacji szkód w bezpośrednich ubezpieczeniach majątkowych i osobowych (wg klas rachunkowych)	1 stycznia – 31 grudnia 2018	1 stycznia – 31 grudnia 2017
a) następstwa wypadków i choroba (grupa 1 i 2)	20 000	21 691
b) komunikacyjne – odpowiedzialność cywilna (grupa 10)	380 378	338 991
c) komunikacyjne pozostałe (grupa 3)	118 860	118 921
d) morskie, lotnicze i transportowe (grupy 4, 5, 6, 7)	1 381	2 675
e) od ognia i innych szkód rzeczowych (grupy 8 i 9)	84 526	99 372
f) odpowiedzialność cywilna (grupy 11,12,13)	59 532	59 322
g) kredyt i gwarancje (grupy 14,15)	3 475	3 082
h) świadczenie pomocy (grupa 18)	23 534	45 459
i) ochrona prawna (grupa 17)	1 111	955
j) pozostałe (grupa 16)	358	489
Koszty likwidacji szkód w ubezpieczeniach bezpośrednich (wg klas rachunkowych), razem	693 155	690 957

Koszty likwidacji szkód w pośrednich ubezpieczeniach majątkowych i osobowych (wg klas rachunkowych)	1 stycznia – 31 grudnia 2018	1 stycznia – 31 grudnia 2017
a) następstwa wypadków i choroba (grupa 1 i 2)	402	837
b) komunikacyjne – odpowiedzialność cywilna (grupa 10)	22 548	10 939
c) komunikacyjne pozostałe (grupa 3)	407	254
d) morskie, lotnicze i transportowe (grupy 4, 5, 6, 7)	67	8
e) od ognia i innych szkód rzeczowych (grupy 8 i 9)	727	550
f) odpowiedzialność cywilna (grupy 11,12,13)	1 284	618
g) kredyt i gwarancje (grupy 14,15)	-	-
h) świadczenie pomocy (grupa 18)	395	233
i) ochrona prawna (grupa 17)	-	-
j) pozostałe (grupa 16)	67	900
Koszty likwidacji szkód w ubezpieczeniach pośrednich (wg klas rachunkowych), razem	25 897	14 339

20. Dane uzupełniające do technicznego rachunku ubezpieczeń

20.1 Dane uzupełniające do technicznego rachunku ubezpieczeń za rok zakończony 31 grudnia 2018 roku

Ubezpieczenia bezpośrednie i pośrednie razem za rok zakończony 31 grudnia 2018 roku	Składki przypisane brutto	Składki zarobione brutto	Odszkodowania i świadczenia brutto (wyплаты)	Koszty likwidacji szkód	Regresy, odzyski i dotacje	Saldo rozliczeń netto z tytułu reasekuracji	Koszty działalności (akwizycji i administracyjne)
Następstwa wypadków i choroba (gr. 1, 2)	416 196	392 630	99 041	20 402	144	90	135 724
OC komunikacyjne (gr. 10)	5 392 318	5 286 773	3 011 048	402 926	31 988	103 328	1 106 739
Pozostałe komunikacyjne (gr. 3)	3 244 601	3 121 218	1 893 271	119 267	43 978	(11 914)	708 188
Morskie, lotnicze i transportowe (gr. 4, 5, 6, 7)	60 604	51 541	28 819	1 448	112	(2 442)	12 717
Od ognia i innych szkód majątkowych (gr. 8, 9)	2 564 180	2 467 461	921 152	85 253	21 335	(3 733)	643 505
Odpowiedzialność cywilna (gr. 11, 12, 13)	759 966	739 306	253 770	60 816	887	15 421	219 415
Kredyt i gwarancje (gr. 14, 15)	78 487	55 282	41 028	3 475	7 901	(6 155)	26 580
Świadczenie pomocy (gr. 18)	386 904	373 179	153 793	23 929	613	(1 723)	103 836
Ubezpieczenie ochrony prawnej (gr. 17)	9 822	9 580	832	1 111	1	-	3 890
Pozostałe (gr. 16)	89 786	128 095	61 572	425	44	10 431	65 263
Ubezpieczenia bezpośrednie i pośrednie razem	13 002 864	12 625 065	6 464 326	719 052	107 003	103 303	3 025 857

Ubezpieczenia bezpośrednie za rok zakończony 31 grudnia 2018 roku	Składki przypisane brutto	Składki zarobione brutto	Odszkodowania i świadczenia brutto (wyплаты)	Koszty likwidacji szkód	Regresy, odzyski i dotacje	Saldo rozliczeń netto z tytułu reasekuracji	Koszty działalności (akwizycji i administracyjne)
Następstwa wypadków i choroba (gr. 1, 2)	405 108	387 737	92 993	20 000	144	(198)	131 685
OC komunikacyjne (gr. 10)	4 671 733	4 576 994	2 667 154	380 378	31 988	(33 310)	895 169
Pozostałe komunikacyjne (gr. 3)	3 230 445	3 102 167	1 880 022	118 860	43 978	(12 693)	700 457
Morskie, lotnicze i transportowe (gr. 4, 5, 6, 7)	49 626	44 033	22 848	1 381	112	(5 914)	11 475
Od ognia i innych szkód majątkowych (gr. 8, 9)	2 189 137	2 149 937	824 487	84 526	21 335	(262 282)	622 263
Odpowiedzialność cywilna (gr. 11, 12, 13)	691 837	681 534	246 666	59 532	887	(21 767)	200 562
Kredyt i gwarancje (gr. 14, 15)	72 269	51 468	38 764	3 475	7 901	(8 214)	25 160
Świadczenie pomocy (gr. 18)	386 232	368 275	152 796	23 534	613	(937)	102 165
Ubezpieczenie ochrony prawnej (gr. 17)	9 822	9 580	832	1 111	1	-	3 890
Pozostałe (gr. 16)	91 390	79 035	19 897	358	44	9 403	43 067
Ubezpieczenia bezpośrednie razem	11 797 599	11 450 760	5 946 459	693 155	107 003	(335 912)	2 735 893

Ubezpieczenia pośrednie za rok zakończony 31 grudnia 2018 roku	Składki przypisane brutto	Składki zarobione brutto	Odszkodowania i świadczenia brutto (wypłaty)	Koszty likwidacji szkód	Regresy, odzyski i dotacje	Saldo rozliczeń netto z tytułu reasekuracji	Koszty działalności (akwizycji i administracyjne)
Następstwa wypadków i choroba (gr. 1, 2)	11 088	4 893	6 048	402	-	288	4 039
OC komunikacyjne (gr. 10)	720 585	709 779	343 894	22 548	-	136 638	211 570
Pozostałe komunikacyjne (gr. 3)	14 156	19 051	13 249	407	-	779	7 731
Morskie, lotnicze i transportowe (gr. 4, 5, 6, 7)	10 978	7 508	5 971	67	-	3 472	1 242
Od ognia i innych szkód majątkowych (gr. 8, 9)	375 043	317 524	96 665	727	-	258 549	21 242
Odpowiedzialność cywilna (gr. 11, 12, 13)	68 129	57 772	7 104	1 284	-	37 188	18 853
Kredyt i gwarancje (gr. 14, 15)	6 218	3 814	2 264	-	-	2 059	1 420
Świadczenie pomocy (gr. 18)	672	4 904	997	395	-	(786)	1 671
Ubezpieczenie ochrony prawnej (gr. 17)	-	-	-	-	-	-	-
Pozostałe (gr. 16)	(1 604)	49 060	41 675	67	-	1 028	22 196
Ubezpieczenia pośrednie razem	1 205 265	1 174 305	517 867	25 897	-	439 215	289 964

20.2 Dane uzupełniające do technicznego rachunku ubezpieczeń za rok zakończony 31 grudnia 2017 roku

Ubezpieczenia bezpośrednie i pośrednie razem za rok zakończony 31 grudnia 2017 roku	Składki przypisane brutto	Składki zarobione brutto	Odszkodowania i świadczenia brutto (wypłaty)	Koszty likwidacji szkód	Regresy, odzyski i dotacje	Saldo rozliczeń netto z tytułu reasekuracji	Koszty działalności (akwizycji i administracyjne)
Następstwa wypadków i choroba (gr. 1, 2)	388 892	413 295	104 925	22 528	109	(7 440)	128 022
OC komunikacyjne (gr. 10)	5 269 806	4 717 330	2 791 497	349 930	25 563	303 225	912 155
Pozostałe komunikacyjne (gr. 3)	3 139 907	2 936 676	1 818 248	119 175	42 080	(14 060)	737 345
Morskie, lotnicze i transportowe (gr. 4, 5, 6, 7)	45 451	48 005	25 317	2 683	167	(2 748)	11 147
Od ognia i innych szkód majątkowych (gr. 8, 9)	2 388 082	2 227 474	1 001 549	99 922	19 408	(73 801)	629 785
Odpowiedzialność cywilna (gr. 11, 12, 13)	727 681	734 980	252 789	59 940	528	16 819	214 458
Kredyt i gwarancje (gr. 14, 15)	88 528	75 756	57 242	3 082	22 837	18 482	14 985
Świadczenie pomocy (gr. 18)	335 026	352 857	169 861	45 692	828	(14 330)	105 387
Ubezpieczenie ochrony prawnej (gr. 17)	9 400	8 591	653	955	1	-	4 235
Pozostałe (gr. 16)	40 443	123 640	126 515	1 389	81	(21 680)	73 275
Ubezpieczenia bezpośrednie i pośrednie razem	12 433 216	11 638 604	6 348 596	705 296	111 602	204 467	2 830 794

Ubezpieczenia bezpośrednie za rok zakończony 31 grudnia 2017 roku	Składki przypisane brutto	Składki zarobione brutto	Odszkodowania i świadczenia brutto (wypłaty)	Koszty likwidacji szkód	Regresy, odzyski i dotacje	Saldo rozliczeń netto z tytułu reasekuracji	Koszty działalności (akwizycji i administracyjne)
Następstwa wypadków i choroba (gr. 1, 2)	388 700	400 089	99 517	21 691	109	(381)	125 882
OC komunikacyjne (gr. 10)	4 558 747	4 098 884	2 582 998	338 991	25 563	(8 749)	754 908
Pozostałe komunikacyjne (gr. 3)	3 114 070	2 917 500	1 810 257	118 921	42 080	(20 433)	724 666
Morskie, lotnicze i transportowe (gr. 4, 5, 6, 7)	39 542	43 203	24 125	2 675	167	(6 841)	10 613
Od ognia i innych szkód majątkowych (gr. 8, 9)	2 097 038	1 988 914	903 001	99 372	19 408	(240 068)	615 932
Odpowiedzialność cywilna (gr. 11, 12, 13)	666 153	708 313	248 939	59 322	528	(30 657)	211 471
Kredyt i gwarancje (gr. 14, 15)	84 962	72 115	57 024	3 082	22 837	16 496	13 973
Świadczenie pomocy (gr. 18)	348 150	349 651	169 012	45 459	828	(2 707)	103 746
Ubezpieczenie ochrony prawnej (gr. 17)	9 400	8 591	653	955	1	-	4 235
Pozostałe (gr. 16)	84 150	74 210	20 148	489	81	71 973	45 845
Ubezpieczenia bezpośrednie razem	11 390 912	10 661 470	5 915 674	690 957	111 602	(221 367)	2 611 271

Ubezpieczenia pośrednie za rok zakończony 31 grudnia 2017 roku	Składki przypisane brutto	Składki zarobione brutto	Odszkodowania i świadczenia brutto (wypłaty)	Koszty likwidacji szkód	Regresy, odzyski i dotacje	Saldo rozliczeń netto z tytułu reasekuracji	Koszty działalności (akwizycji i administracyjne)
Następstwa wypadków i choroba (gr. 1, 2)	192	13 206	5 408	837	-	(7 059)	2 140
OC komunikacyjne (gr. 10)	711 059	618 446	208 499	10 939	-	311 974	157 247
Pozostałe komunikacyjne (gr. 3)	25 837	19 176	7 991	254	-	6 373	12 679
Morskie, lotnicze i transportowe (gr. 4, 5, 6, 7)	5 909	4 802	1 192	8	-	4 093	534
Od ognia i innych szkód majątkowych (gr. 8, 9)	291 044	238 560	98 548	550	-	166 267	13 853
Odpowiedzialność cywilna (gr. 11, 12, 13)	61 528	26 667	3 850	618	-	47 476	2 987
Kredyt i gwarancje (gr. 14, 15)	3 566	3 641	218	-	-	1 986	1 012
Świadczenie pomocy (gr. 18)	(13 124)	3 206	849	233	-	(11 623)	1 641
Ubezpieczenie ochrony prawnej (gr. 17)	-	-	-	-	-	-	-
Pozostałe (gr. 16)	(43 707)	49 430	106 367	900	-	(93 653)	27 430
Ubezpieczenia pośrednie razem	1 042 304	977 134	432 922	14 339	-	425 834	219 523

21. Informacje o przebiegu procesów likwidacji szkód

Informacje o przebiegu procesów likwidacji szkód za rok zakończony dnia 31 grudnia 2018 roku (dane dla ubezpieczeń bezpośrednich)	Średni czas likwidacji szkody w dniach	Wielkość szkód zaistniałych w okresie sprawozdawczym z tytułu umów ubezpieczenia zawartych w tym okresie, w tym:	
		Odszkodowania i świadczenia wypłacone z tytułu tych szkód	Rezerwa utworzona na koniec roku obrotowego na niewypłacone odszkodowania i świadczenia
Następstwa wypadków i choroba (gr. 1, 2)	12,87	21 798	30 954
OC komunikacyjne (gr. 10)	21,97	594 566	687 482
Pozostałe komunikacyjne (gr. 3)	15,88	667 585	245 986
Morskie, lotnicze i transportowe (gr. 4, 5, 6, 7)	61,45	8 432	10 691
Od ognia i innych szkód majątkowych (gr. 8, 9)	13,40	316 643	109 032
Odpowiedzialność cywilna (gr. 11, 12, 13)	23,21	45 085	135 029
Kredyt i gwarancje (gr. 14, 15)	60,99	2 783	3 218
Świadczenie pomocy (gr. 18)	30,47	69 013	23 511
Ubezpieczenie ochrony prawnej (gr. 17)	19,36	99	1 072
Pozostałe (gr. 16)	23,33	592	3 225
Razem (średnia)	17,70	1 726 596	1 250 200

Informacje o przebiegu procesów likwidacji szkód za rok zakończony dnia 31 grudnia 2017 roku (dane dla ubezpieczeń bezpośrednich)	Średni czas likwidacji szkody w dniach	Wielkość szkód zaistniałych w okresie sprawozdawczym z tytułu umów ubezpieczenia zawartych w tym okresie, w tym:	
		Odszkodowania i świadczenia wypłacone z tytułu tych szkód	Rezerwa utworzona na koniec roku obrotowego na niewypłacone odszkodowania i świadczenia
Następstwa wypadków i choroba (gr. 1, 2)	12,03	26 359	31 763
OC komunikacyjne (gr. 10)	22,44	569 849	670 406
Pozostałe komunikacyjne (gr. 3)	17,30	662 487	277 393
Morskie, lotnicze i transportowe (gr. 4, 5, 6, 7)	57,87	4 390	12 019
Od ognia i innych szkód majątkowych (gr. 8, 9)	14,32	549 457	139 060
Odpowiedzialność cywilna (gr. 11, 12, 13)	24,26	50 754	136 234
Kredyt i gwarancje (gr. 14, 15)	59,96	450	1 987
Świadczenie pomocy (gr. 18)	19,37	70 814	23 142
Ubezpieczenie ochrony prawnej (gr. 17)	23,92	92	1 114
Pozostałe (gr. 16)	23,96	1 898	3 303
Razem (średnia)	17,74	1 936 550	1 296 421

22. Koszty działalności ubezpieczeniowej

Koszty działalności ubezpieczeniowej na udziale własnym	1 stycznia – 31 grudnia 2018	1 stycznia – 31 grudnia 2017
a) ubezpieczeń bezpośrednich	2 722 910	2 606 189
b) ubezpieczeń pośrednich	270 206	206 606
Koszty działalności ubezpieczeniowej na udziale własnym, razem	2 993 116	2 812 795

Koszty działalności ubezpieczeniowej (wg rodzajów)	1 stycznia – 31 grudnia 2018	1 stycznia – 31 grudnia 2017
I. Koszty administracyjne	654 807	692 879
1. wewnętrzne:	425 701	421 526
a) zużycie materiałów i energii	17 544	16 982
b) wynagrodzenia oraz ubezpieczenia i inne świadczenia	363 376	346 046
c) amortyzacja	42 307	55 763
d) inne koszty administracyjne	2 474	2 735
2. zewnętrzne:	229 106	271 353
a) usługi obce	114 776	138 616
b) prowizje za inkaso składki	58 975	85 743
c) reklama	38 236	31 439
d) inne koszty	17 119	15 555
II. Koszty akwizycji	2 371 050	2 137 915
1. wewnętrzne:	372 315	363 335
a) zużycie materiałów i energii	16 485	15 932
b) wynagrodzenia oraz ubezpieczenia i inne świadczenia zaliczane do kosztów akwizycji	308 349	306 183
c) prowizje z działalności bezpośredniej	-	-
d) amortyzacja	47 481	41 220
e) inne koszty akwizycji	-	-
2. zewnętrzne:	2 039 487	1 851 791
a) wynagrodzenia oraz ubezpieczenia i inne świadczenia zaliczane do kosztów akwizycji	-	-
b) prowizje z działalności bezpośredniej, w tym:	1 710 159	1 563 858
- prowizje z tytułu akwizycji	761 060	667 987
- prowizje z tytułu odnawiania polis	874 250	843 302
- prowizje za obsługę umów ubezpieczenia i umów reasekuracji	74 849	52 569
c) prowizje z działalności pośredniej	215 150	164 710
d) usługi obce	74 988	79 778
e) reklama	25 253	25 961
f) inne koszty	13 937	17 484
3. zmiana stanu aktywowanych kosztów akwizycji	(40 752)	(77 211)
III. Koszty likwidacji szkód i windykacji regresów	719 052	705 296
1. wewnętrzne:	340 527	290 808
a) zużycie materiałów i energii	3 270	10 245
b) wynagrodzenia rzeczoznawców i likwidatorów szkód i inne wynagrodzenia związane z likwidacją szkód i windykacją regresów	303 860	248 978
c) amortyzacja	33 397	31 585
2. zewnętrzne:	378 525	414 488
a) usługi obce	199 976	196 290
b) inne koszty	178 549	218 198
IV. Koszty działalności lokacyjnej	511 306	512 696
1. wewnętrzne:	8 457	9 274
a) zużycie materiałów i energii	950	1 275
b) wynagrodzenia oraz ubezpieczenia i inne świadczenia na rzecz pracowników	6 173	6 498
c) amortyzacja	1 334	1 501
2. zewnętrzne:	502 849	503 422
a) usługi obce	31 271	6 077
b) inne koszty ¹⁾	471 578	497 345

¹⁾ W pozycji „inne koszty” wykazany jest między innymi wynik ujemny z realizacji i rewaloryzacji lokat.

22.1 Koszty akwizycji

Koszty akwizycji	1 stycznia – 31 grudnia 2018	1 stycznia – 31 grudnia 2017
a) poniesione w okresie sprawozdawczym, w tym:	2 411 802	2 215 126
- wartość prowizji akwizycyjnych z ubezpieczeń bezpośrednich	1 710 159	1 563 858
b) przeniesione na przyszłe okresy sprawozdawcze	1 326 590	1 285 837

22.2 Koszty administracyjne

Koszty administracyjne	1 stycznia – 31 grudnia 2018	1 stycznia – 31 grudnia 2017
a) zużycie materiałów i energii	17 544	16 982
b) usługi obce	114 776	138 616
c) podatki i opłaty	11 843	10 231
d) wynagrodzenia	285 198	275 447
e) ubezpieczenia i inne świadczenia	78 178	70 599
f) amortyzacja	42 307	55 763
g) inne, w tym:	104 961	125 241
prowizje za inkaso składki	58 975	85 743
reklama	38 236	31 439
podróże służbowe	2 474	2 735
ubezpieczenie majątku	869	616
Koszty administracyjne, razem	654 807	692 879

23. Pozostałe przychody operacyjne

Pozostałe przychody operacyjne	1 stycznia – 31 grudnia 2018	1 stycznia – 31 grudnia 2017
a) przychody finansowe ¹⁾	3 635	219 932
b) przychody z tytułu pełnienia czynności komisarza awaryjnego	12 079	8 747
c) przychody z tytułu wykonywania bezpośredniej likwidacji szkód	191 038	204 375
d) inne przychody operacyjne, w tym:	20 572	89 137
dodatnie różnice kursowe	8 906	76 885
otrzymane odszkodowania	1 949	4 325
refaktury kosztów	2 633	2 361
przychody z tytułu rozwiązania odpisów aktualizujących i rezerw na przyszłe koszty	417	1 186
pozostałe	6 667	4 380
Razem	227 324	522 191

¹⁾ Pozycja „przychody finansowe” zawiera przychody z różnic kursowych od otrzymanych pożyczek PZU Finance AB (publ.) w kwocie 1 121 tys. zł (w 2017 roku 217 344 tys. zł).

24. Pozostałe koszty operacyjne

Pozostałe koszty operacyjne	1 stycznia – 31 grudnia 2018	1 stycznia – 31 grudnia 2017
a) koszty finansowe ¹⁾	163 117	121 883
b) koszty związane z pełnieniem czynności komisarza awaryjnego	569	1 346
c) koszty z tytułu wykonywania bezpośredniej likwidacji szkód	206 904	215 664
d) podatek od niektórych instytucji finansowych	190 042	177 637
e) inne koszty operacyjne, w tym:	113 649	223 125
ujemne różnice kursowe	80 322	152 257
koszty utworzenia rezerwy z tytułu restrukturyzacji	-	41 558
darowizny	12 304	8 090
koszty restrukturyzacji zatrudnienia	137	6 477
pozostałe	20 886	14 743
Razem	674 281	739 655

¹⁾ Pozycja „koszty finansowe” zawiera koszty odsetek od otrzymanych pożyczek PZU Finance AB (publ.) w kwocie 62 705 tys. zł (w 2017 roku 59 159 tys. zł).

25. Przychody i koszty odsetkowe

W obu poniższych notach zaprezentowano odsetki określone dla okresu sprawozdawczego zgodnie z zasadą memoriału.

25.1 Przychody z odsetek wyliczone za pomocą stóp procentowych wynikających z zawartych kontraktów

Przychody z odsetek wyliczone za pomocą stóp procentowych wynikających z zawartych kontraktów w 2018 roku	Odsetki naliczone i zrealizowane w roku 2018	Odsetki naliczone i niezrealizowane w roku 2018 (wg zapadalności od dnia bilansowego)		
		do 3 miesięcy	od 3 do 12 miesięcy	powyżej 12 miesięcy
a) Lokaty w jednostkach podporządkowanych	4 045	-	4 887	-
b) Inne lokaty finansowe, w tym:	321 044	13 706	139 742	-
- dłużne papiery wartościowe i inne papiery wartościowe o stałej kwocie dochodu	274 086	3 058	139 742	-
- udziały we wspólnych przedsięwzięciach lokacyjnych	-	-	-	-
- pożyczki zabezpieczone hipotecznie	31 446	-	-	-
- pozostałe pożyczki	16 640	12 026	-	-
- lokaty terminowe w instytucjach kredytowych	(1 128)	(1 378)	-	-
- pozostałe lokaty	-	-	-	-
c) Należności	-	-	-	-
Przychody odsetkowe, razem	325 089	13 706	144 629	-

W powyższej tabeli ujemne wartości wynikają z niezrealizowanych i zrealizowanych ujemnych różnic kursowych dotyczących przychodów.

Przychody z odsetek wyliczone za pomocą stóp procentowych wynikających z zawartych kontraktów w 2017 roku	Odsetki naliczone i zrealizowane w roku 2017	Odsetki naliczone i niezrealizowane w roku 2017 (wg zapadalności od dnia bilansowego)		
		do 3 miesięcy	od 3 do 12 miesięcy	powyżej 12 miesięcy
a) Lokaty w jednostkach podporządkowanych	2 968	5	1 280	-
b) Inne lokaty finansowe, w tym:	281 984	(40 943)	93 516	-
- dłużne papiery wartościowe i inne papiery wartościowe o stałej kwocie dochodu	293 376	(25 949)	81 866	-
- udziały we wspólnych przedsięwzięciach lokacyjnych	-	-	-	-
- pożyczki zabezpieczone hipotecznie	-	-	12 289	-
- pozostałe pożyczki	(3 000)	(14 954)	(639)	-
- lokaty terminowe w instytucjach kredytowych	(8 392)	(40)	-	-
- pozostałe lokaty	-	-	-	-
c) Należności	-	-	-	-
Przychody odsetkowe, razem	284 952	(40 938)	94 796	-

W powyższej tabeli ujemne wartości wynikają z niezrealizowanych i zrealizowanych ujemnych różnic kursowych dotyczących przychodów.

25.2 Koszty z odsetek wyliczone za pomocą stóp procentowych wynikających z zawartych kontraktów

Koszty odsetkowe wyliczone za pomocą stóp procentowych wynikających z zawartych kontraktów w 2018 roku	Odsetki naliczone i zrealizowane w roku 2018	Odsetki naliczone i niezrealizowane w roku 2018 (wg zapadalności od dnia bilansowego)		
		do 3 miesięcy	od 3 do 12 miesięcy	powyżej 12 miesięcy
a) Zobowiązania z tytułu depozytów reasekuratorów	-	-	-	-
b) Pozostałe zobowiązania, w tym:	76 589	-	181 590	-
- zobowiązania z tytułu ubezpieczeń bezpośrednich	-	-	-	-
- zobowiązania z tytułu reasekuracji	-	-	-	-
- zobowiązania z tytułu emisji własnych dłużnych papierów wartościowych oraz pobranych pożyczek	73 083	-	181 590	-
- zobowiązania wobec instytucji kredytowych	3 506	-	-	-
- inne zobowiązania	-	-	-	-
Koszty odsetkowe w 2018 roku, razem, w tym:	76 589	-	181 590	-
- zobowiązania przeznaczone do obrotu	-	-	-	-
- zobowiązania krótkoterminowe	3 506	-	-	-
- zobowiązania długoterminowe	73 083	-	181 590	-

Koszty odsetkowe wyliczone za pomocą stóp procentowych wynikających z zawartych kontraktów w 2017 roku	Odsetki naliczone i zrealizowane w roku 2017	Odsetki naliczone i niezrealizowane w roku 2017 (wg zapadalności od dnia bilansowego)		
		do 3 miesięcy	od 3 do 12 miesięcy	powyżej 12 miesięcy
a) Zobowiązania z tytułu depozytów reasekuratorów	-	-	-	-
b) Pozostałe zobowiązania, w tym:	31 687	-	77 695	-
- zobowiązania z tytułu ubezpieczeń bezpośrednich	-	-	-	-
- zobowiązania z tytułu reasekuracji	-	-	-	-
- zobowiązania z tytułu emisji własnych dłużnych papierów wartościowych oraz pobranych pożyczek	24 878	-	77 695	-
- zobowiązania wobec instytucji kredytowych	6 809	-	-	-
- inne zobowiązania	-	-	-	-
Koszty odsetkowe w 2017 roku, razem, w tym:	31 687	-	77 695	-
- zobowiązania przeznaczone do obrotu	-	-	-	-
- zobowiązania krótkoterminowe	6 809	-	-	-
- zobowiązania długoterminowe	24 878	-	77 695	-

26. Podatek dochodowy

26.1 Podatkowa Grupa Kapitałowa

20 września 2017 roku pomiędzy spółkami Grupy PZU podpisano nową umowę PGK obejmującą 13 spółek: PZU, PZU Życie, Link4, PZU CO, PZU Pomoc SA, Ogrodowa-Inwestycje, PZU Zdrowie, Tulare Investments Sp. z o.o., Battersby Investments SA, Ipsilon Sp. z o.o., PZU Finanse Sp. z o.o., PZU LAB SA, Omicron BIS SA. PGK powołana została na okres 3 lat – od 1 stycznia 2018 roku do 31 grudnia 2020 roku, a Naczelnik Pierwszego Mazowieckiego Urzędu Skarbowego w Warszawie w dniu 21 listopada 2017 roku wydał decyzję o jej rejestracji.

W przypadku umowy PGK spółką dominującą i reprezentującą PGK jest PZU. Zgodnie z art. 25 ust. 1 ustawy o CIT, PGK rozlicza się z Urzędem Skarbowym w cyklach miesięcznych. PZU dokonuje wpłat zaliczek do US z tytułu podatku CIT należnych od wszystkich spółek, a one przekazują do PZU zaliczki na podatek CIT, dotyczące swojej działalności gospodarczej.

26.2 Podatek dochodowy bieżący

Podatek dochodowy – informacja wymagana przez struktury logiczne	1 stycznia – 31 grudnia 2018	1 stycznia – 31 grudnia 2017
A. Zysk (strata) brutto za dany rok	2 993 740	2 745 558
B. Przychody zwolnione z opodatkowania (trwałe różnice pomiędzy zyskiem/stratą dla celów rachunkowych a dochodem/stratą dla celów podatkowych), w tym:	1 962 106	1 663 062
Dywidendy	1 697 946	1 452 271
Przychody zaliczane do podstawy opodatkowania w roku ubiegłym	199 865	192 634
Inne przychody finansowe - dyskonto od otrzymanych pożyczek	1 675	-
Inne pozostałe przychody operacyjne	4 312	(8 851)
Przychody z tytułu zwrotu nadpłat podatku od aktywów	63	389
Niezrealizowane zyski z lokat	48 590	19 042
Anulowanie umorzenia/spisania należności z tytułu ubezpieczeń	121	128
Rozwiązanie rezerw na pewne lub prawdopodobne straty	11 920	6 720
Zysk ze sprzedaży nieruchomości	(2 243)	745
Regresy	(126)	(16)
Pozostałe	(17)	12
C. Przychody niepodlegające opodatkowaniu w roku bieżącym, w tym:	321 440	455 451
Niezrealizowane zyski z lokat	338 339	443 773
Dodatnie zarachowania z reasekuracji	(114 019)	(88 785)
Zarachowane odsetki ustawowe i umowne od należności	18 796	5 396
Rozwiązanie rezerwy restrukturyzacyjnej	110	-
Rozwiązanie rezerwy na świadczenia wyrównawcze	361	-

Zysk ze sprzedaży nieruchomości/likwidacji ŚT WNIP	16 078	2 877
Zarachowane przychody z tytułu bezpośredniej likwidacji szkód	(3 997)	11 067
Zarachowane przychody pozostałe	778	481
Rozwiązane odpisy aktualizujące należności	65 004	80 634
Pozostałe	(10)	8
D. Przychody podlegające opodatkowaniu w roku bieżącym, ujęte w księgach rachunkowych lat ubiegłych w tym:	235 495	170 117
Zmiana przychodów podatkowych z tytułu realizacji zarachowanej wyceny lokat z lat ubiegłych	249 999	104 424
Zwiększenia przychodów podatkowych z tytułu niewyjaśnionych wpłat	(57 233)	65 459
Fundusz przewencyjny - zwiększenia/zmniejszenia z tytułu naliczonych przez bank odsetek	300	234
Alokacja przychodów	42 429	
E. Koszty niestanowiące kosztów uzyskania przychodów (trwałe różnice pomiędzy zyskiem/stratą dla celów rachunkowych a dochodem/stratą dla celów podatkowych), w tym:	(555 314)	(532 848)
Niezrealizowane straty z lokat	(40 223)	(23 737)
Koszty akwizycji bezpośrednie	1 234	154
Odpisy na należności	(28 696)	(8 751)
Wynagrodzenia (w tym zlecenia, ZUS, PPE)	116	(235)
Oszacowane zobowiązania z działalności pozaubebezpieczeniowej	(230)	(173)
RMB - koszty administracyjne	(888)	(1 501)
Świadczenia kulacyjne	(2 387)	(1 726)
Składki na rzecz organizacji	(3 869)	(385)
Kary i grzywny	(525)	(62)
PFRON	(6 395)	(6 313)
Ubezpieczenie samochodów powyżej 20 tys. euro	(118)	(56)
Podatki i opłaty	(200 482)	(177 637)
Reprezentacja	(1 521)	(4 900)
Darowizny	(12 304)	(8 090)
Spisanie należności	(13 090)	(24 027)
Rezerwy na pewne lub prawd. straty	(11 633)	(12 738)
Strata na sprzedaży nieruchomości/likwidacji ŚT i WNIP	(6 333)	(9 748)
Świadczenia wyrównawcze	(26)	-
Amortyzacja	(5 192)	(8 881)
Inne pozostałe koszty	14 645	(11 114)
Pozostałe RMK czynne	(446)	998
Koszty stanowiące koszt uzyskania przychodu roku ubiegłego	(236 953)	(233 926)
Pozostałe	2	-
F. Koszty nieuznawane za koszty uzyskania przychodów w bieżącym roku, w tym:	(343 321)	(201 758)
Niezrealizowane straty z lokat	(195 584)	(219 305)
Ujemne zarachowania z reasekuracji	(220)	46 505
Koszty akwizycji rozliczane w czasie	40 752	77 211
Koszty akwizycji bezpośrednie	(28 908)	(18 008)
Odpisy na należności	(117 261)	(107 357)
Wynagrodzenia (w tym zlecenia, ZUS, PPE)	(18 166)	(6 687)
Koszty restrukturyzacji	9 550	(18 749)
Rezerwa na odprawy emerytalne	1 745	789
Rezerwa na urlopy	(2 801)	(3 181)
Rezerwa na odprawy pośmiertne	59	1 857
Oszacowane zobowiązania z działalności ubezpieczeniowej i pozaubebezpieczeniowej	445	2 700
oszacowane zobowiązania z działalności pozaubebezpieczeniowej	23	1
Zobowiązania wobec konsultantów	54	373
RMB - koszty administracyjne	3 930	(2 233)
Koszty bezpośredniej likwidacji szkód	2 511	(879)
Odpisy na nieruchomości	(25 380)	(944)
Świadczenia wyrównawcze	82	(631)

Amortyzacja	7 616	45 529
Inne pozostałe koszty	(19 180)	(2 561)
Pozostałe RMK czynne	(1 999)	4 278
RMB - zarachowane prowizje dla koasekuratora wiodącego	(200)	(466)
Oszacowane zobowiązania z tytułu komisarki	(389)	-
G. Koszty uznawane za koszty uzyskania przychodów w roku bieżącym ujęte w księgach lat ubiegłych, w tym:	(136 587)	(174 248)
Zmiana kosztów podatkowych z tytułu realizacji zachowanej wyceny lokat z lat ubiegłych	(27 567)	(87 726)
Zwiększenie kosztów podatkowych z tytułu wynagrodzeń	(3 855)	(3 954)
Zwiększenie kosztów podatkowych z tytułu należności ubezpieczeniowych spisanych w ciężar odpisów aktualizujących	2 171	(12 992)
Realizacja innych kosztów - podatek niepodlegający potrąceniu dotyczący VAT od reprezentacji	(560)	(466)
Inne zmiany kosztów podatkowych	(28)	(24)
Zwiększenie kosztów podatkowych z tytułu kosztów akwizycji	-	(46)
Alokacja kosztów akwizycji	(106 748)	(69 040)
H. Strata z lat ubiegłych, w tym:	-	-
I. Inne zmiany podstawy opodatkowania, w tym:	(17 839)	77 995
Odliczenia od dochodu - darowizny	14 365	13 243
Złożenie deklaracji / korekta deklaracji	(32 204)	65 248
Podatek od dywidendy podlegający odliczeniu / oraz dywidendy krajowe niepodlegające odliczeniu	-	(496)
J. Podstawa opodatkowania podatkiem dochodowym	1 725 576	1 279 525
K. Podatek dochodowy	327 859	243 110

Z uwagi na brak w strukturach logicznych pozycji „Zwiększenia, zaniechania, zwolnienia, odliczenia i obniżki podatku” podstawa opodatkowania w strukturach logicznych została zaprezentowana w innej wielkości, niż wynikałoby to z rozporządzenia o sprawozdaniach finansowych w prospekcie. Poniższa tabela prezentuje informacje w zakresie podatku dochodowego wymagane przez rozporządzenie o sprawozdaniach finansowych w prospekcie.

Podatek dochodowy bieżący	1 stycznia – 31 grudnia 2018	1 stycznia – 31 grudnia 2017
1. Zysk (strata) brutto	2 993 740	2 745 558
2. Podstawa opodatkowania podatkiem dochodowym	1 693 371	1 344 264
3. Podatek dochodowy według stawki 19%	321 740	255 410
4. Zwiększenia, zaniechania, zwolnienia, odliczenia i obniżki podatku	6 119	(12 303)
5. Podatek dochodowy bieżący ujęty (wykazany) w deklaracji podatkowej okresu, w tym:	327 859	243 107
- wykazany w rachunku zysków i strat	327 859	243 107
- dotyczący pozycji, które zmniejszyły lub zwiększyły kapitał własny	-	-
- dotyczący pozycji, które zmniejszyły lub zwiększyły wartość firmy lub ujemną wartość firmy	-	-

Podatek dochodowy według rodzaju działalności	1 stycznia – 31 grudnia 2018	1 stycznia – 31 grudnia 2017
Różnice pomiędzy zyskiem (stratą) brutto a podstawą opodatkowania podatkiem dochodowym	(1 300 369)	(1 401 294)
- z tytułu działalności technicznej	48 153	50 346
- z tytułu zysków i strat nadzwyczajnych	-	-
- pozostałe	(1 348 522)	(1 451 640)
Podstawa opodatkowania podatkiem dochodowym	1 693 371	1 344 264

Przepisy dotyczące podatku dochodowego od osób prawnych, podatku od towarów i usług czy składek na ubezpieczenia społeczne podlegają stosunkowo częstym zmianom. Obowiązujące przepisy zawierają również niejasności, które

powodują różnice w opiniach co do interpretacji prawnej przepisów podatkowych zarówno między organami państwowymi, jak i między organami państwowymi i przedsiębiorstwami. Rozliczenia podatkowe oraz inne (na przykład celne czy dewizowe) mogą być przedmiotem kontroli organów, które uprawnione są do nakładania wysokich kar, a ustalone w wyniku kontroli dodatkowe kwoty zobowiązań muszą zostać wpłacone wraz z odsetkami. Zjawiska te powodują, że ryzyko podatkowe w Polsce jest wyższe niż istniejące w niektórych krajach o bardziej rozwiniętym systemie podatkowym. Rozliczenia podatkowe mogą zostać poddane kontroli przez okres pięciu lat. W efekcie kwoty wykazane w sprawozdaniu finansowym mogą ulec zmianie w późniejszym terminie po ostatecznym ustaleniu ich wysokości przez organa skarbowe.

26.3 Podatek dochodowy odroczony

Podatek dochodowy odroczony wykazany w rachunku zysków i strat	1 stycznia – 31 grudnia 2018	1 stycznia – 31 grudnia 2017
- zmniejszenie (zwiększenie) z tytułu powstania i odwrócenia się różnic przejściowych	(45 998)	43 422
- zmniejszenie (zwiększenie) z tytułu zmiany stawek podatkowych	-	-
- zmniejszenie (zwiększenie) z tytułu z poprzednio nieujętej straty podatkowej, ulgi podatkowej lub różnicy przejściowej poprzedniego okresu	-	-
- zmniejszenie (zwiększenie) z tytułu odpisania aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego lub braku możliwości wykorzystania rezerwy na odroczony podatek dochodowy	-	-
- inne składniki podatku odroczonego (wg tytułów)	-	-
Podatek dochodowy odroczony, razem	(45 998)	43 422

W roku 2018 i w roku 2017 nie wystąpił podatek dochodowy dotyczący działalności zaniechanej lub wyniku na operacjach nadzwyczajnych.

Podatek dochodowy odroczony wykazany poza rachunkiem zysków i strat	1 stycznia – 31 grudnia 2018	1 stycznia – 31 grudnia 2017
łączna kwota podatku odroczonego:	270 136	242 412
- ujęta w kapitale własnym	270 136	242 412
- ujęta w wartości firmy lub ujemnej wartości firmy	-	-

27. Udział w zyskach (stratach) netto jednostek podporządkowanych wycenianych metodą praw własności

Udział w zyskach (stratach) netto jednostek podporządkowanych wycenianych metodą praw własności	1 stycznia – 31 grudnia 2018	1 stycznia – 31 grudnia 2017
Udział w zyskach (stratach) netto jednostek podporządkowanych wycenianych metodą praw własności, w tym:	11 451	35 069
- odpis wartości firmy jednostek podporządkowanych	(214 913)	(60 304)
- odpis ujemnej wartości firmy jednostek podporządkowanych	-	-
- odpis różnicy w wycenie aktywów netto	226 364	95 373

28. Informacja dodatkowa do rachunku przepływów pieniężnych

W pozycji pozostałe wpływy z pozostałej działalności operacyjnej znajdują się następujące pozycje:

Pozostałe wpływy operacyjne – wybrane dane	1 stycznia – 31 grudnia 2018	1 stycznia – 31 grudnia 2017
Wpływy z tyt. zwrotu zaliczek na CIT - uczestnictwo w PGK	364 770	320 172
Wpływy na rachunek ZFŚS i FP	4 478	4 928
Pozostałe wpływy	207 064	164 006
Razem pozostałe wpływy operacyjne	576 312	489 106

W pozycji pozostałe wydatki operacyjne z pozostałej działalności operacyjnej znajdują się następujące pozycje:

Pozostałe wydatki operacyjne – wybrane dane	1 stycznia – 31 grudnia 2018	1 stycznia – 31 grudnia 2017
Podatek CIT	432 322	357 140
Wydatki z tytułu zaliczek na CIT - uczestnictwo w PGK	311 828	313 869
Podatek od niektórych instytucji finansowych	189 621	175 879
Wydatki z rachunku ZFŚS i FP	57 380	50 361
Darowizny	10 865	13 200
Wydatki z tytułu podatku VAT	20 477	11 651
Pozostałe wydatki	348 358	235 957
Razem pozostałe wydatki operacyjne	1 370 851	1 158 057

28.1 Środki pieniężne o ograniczonej możliwości dysponowania

W rachunku przepływów pieniężnych wykazano środki pieniężne o ograniczonej możliwości dysponowania dotyczące środków Funduszu Prewencyjnego, ZFŚS oraz środki pieniężne na wydzielonym rachunku VAT (tzw. Split Payment). Ograniczenie wynika z faktu, że na gruncie przepisów polskich i opartych na nich wewnętrznych regulacjach PZU, środki te mogą być wydatkowane tylko w ściśle określonych celach w ramach odpowiednio działalności prewencyjnej, socjalnej lub rozliczeń z tytułu VAT.

29. Pozostałe informacje i objaśnienia

29.1 Poniesione i planowane nakłady inwestycyjne w okresie najbliższych 12 miesięcy od dnia bilansowego

Poniesione nakłady inwestycyjne za rok obrotowy	2018	2017
Poniesione nakłady inwestycyjne, w tym:	107 394	88 375
- nakłady na niefinansowe aktywa trwałe	44 008	33 875

Planowane nakłady inwestycyjne w okresie najbliższych 12 miesięcy od dnia bilansowego¹⁾	31 grudnia 2018	31 grudnia 2017
Planowane nakłady inwestycyjne w okresie najbliższych 12 miesięcy od dnia bilansowego, w tym:	122 744	111 673
- nakłady na niefinansowe aktywa trwałe	47 208	111 673

¹⁾ Dane nie podlegały badaniu przez biegłego rewidenta.

30. Sprawy sporne

PZU bierze udział w licznych sporach sądowych, arbitrażowych oraz postępowaniach administracyjnych. Do typowych sporów sądowych, w których bierze udział PZU należą spory związane z zawartymi umowami ubezpieczeniowymi, spory dotyczące stosunku pracy oraz spory dotyczące zobowiązań umownych. Do typowych postępowań administracyjnych, w których bierze udział PZU należą postępowania związane z posiadaniem nieruchomości. Powyższe postępowania i spory mają charakter typowy i powtarzalny, zazwyczaj żadne z nich z osobna nie ma istotnego znaczenia dla PZU.

Dodatkowo PZU jest stroną w postępowaniach przed Prezesem UOKiK.

PZU uwzględnia roszczenia sporne w procesie tworzenia rezerw techniczno-ubezpieczeniowych na szkody znane biorąc pod uwagę prawdopodobieństwo niekorzystnego rozstrzygnięcia sporu oraz szacując wartość prawdopodobnego rozstrzygnięcia.

W 2018 roku i do dnia podpisania jednostkowego sprawozdania finansowego w PZU nie wystąpiły istotne postępowania toczące się przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej dotyczące zobowiązań albo wierzytelności PZU.

Na 31 grudnia 2018 roku wartość przedmiotu sporu wszystkich 146 551 spraw (na 31 grudnia 2017 roku: 145 931 spraw) toczących się przed sądami, organami właściwymi dla postępowań arbitrażowych lub organami administracji publicznej prowadzonych w PZU wynosiła łącznie 3 482 359 tys. zł (na 31 grudnia 2017 roku: 3 473 748 tys. zł). W kwocie tej 3 059 677 tys. zł (na 31 grudnia 2017 roku: 3 070 828 tys. zł) dotyczy zobowiązań, a 422 682 tys. zł (na 31 grudnia 2017 roku: 402 920 tys. zł) wierzytelności PZU.

30.1 Uchwały ZWZ PZU w sprawie podziału zysku PZU za rok obrotowy 2006

Pozwem z 30 lipca 2007 roku wszczęto postępowanie z powództwa Manchester Securities Corporation („MSC”) z siedzibą w Nowym Jorku przeciwko PZU o uchylenie uchwały nr 8/2007 ZWZ PZU z 30 czerwca 2007 roku w sprawie podziału zysku PZU za rok obrotowy 2006, jako sprzecznej z dobrymi obyczajami i mającej na celu pokrzywdzenie powoda – akcjonariusza PZU.

Zaskarżona uchwała ZWZ PZU podzieliła zysk netto za rok 2006 w kwocie 3 280 883 tys. zł w następujący sposób:

- na kapitał zapasowy przekazano kwotę 3 260 883 tys. zł;
- na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych przekazano kwotę 20 000 tys. zł.

Wyrokiem z 22 stycznia 2010 roku Sąd Okręgowy w Warszawie w całości uchylił ww. uchwałę ZWZ PZU. PZU wykorzystał wszystkie środki odwoławcze, w tym skargę kasacyjną do Sądu Najwyższego, który 27 marca 2013 roku oddalił tę skargę kasacyjną. Wyrok ten jest prawomocny i nie podlega dalszemu zaskarżeniu.

W ocenie PZU uchylenie ww. uchwały ZWZ PZU nie powoduje po stronie akcjonariuszy powstania roszczenia o wypłatę dywidendy przez PZU.

W związku z uprawomocnieniem się wyroku uchylającego uchwałę nr 8/2007, 30 maja 2012 roku ZWZ PZU podjęło uchwałę o podziale zysku za rok obrotowy 2006 w sposób odpowiadający podziałowi zysku dokonanej uchyloną uchwałą nr 8/2007. Sprzeciw do uchwały z 30 maja 2012 roku zgłosił MSC i został on zaprotokołowany.

20 sierpnia 2012 roku doręczono PZU odpis pozwu wniesionego przez MSC do Sądu Okręgowego w Warszawie, w którym wymieniona spółka domagała się uchylenia uchwały ZWZ PZU z 30 maja 2012 roku o podziale zysku za rok obrotowy 2006, a wartość przedmiotu sporu została określona przez powoda na 5 054 tys. zł. PZU złożył odpowiedź na pozew domagając się oddalenia powództwa w całości.

17 grudnia 2013 roku Sąd Okręgowy wydał wyrok, którym uwzględnił powództwo w całości i zasądził od PZU na rzecz MSC koszty procesu. 4 marca 2014 roku PZU złożył apelację od ww. wyroku, zaskarżając go w całości. Wyrokiem z 11 lutego 2015 roku Sąd Apelacyjny w Warszawie zmienił w całości wyrok Sądu Okręgowego z 17 grudnia 2013 roku, oddalił powództwo MSC i obciążył MSC kosztami procesu. Wyrok Sądu Apelacyjnego jest prawomocny. MSC zaskarżył w całości wyrok Sądu Apelacyjnego skargą kasacyjną z 9 czerwca 2015 roku. PZU złożył odpowiedź na skargę kasacyjną.

Postanowieniem z 19 kwietnia 2016 roku Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej MSC do rozpoznania. Postanowienie jest prawomocne, nie podlega dalszemu zaskarżeniu na podstawie przepisów kodeksu postępowania cywilnego i kończy postępowanie w sprawie.

W międzyczasie 16 grudnia 2014 roku MSC wezwał pismem PZU do zapłaty 264 865 tys. zł z tytułu odszkodowania w związku z uchyleniem uchwały nr 8/2007 ZWZ PZU z 30 czerwca 2007 roku w sprawie podziału zysku PZU za rok obrotowy 2006. PZU odmówił spełnienia świadczenia ze względu na jego bezzasadność.

23 września 2015 roku PZU doręczono odpis pozwu wraz z załącznikami, w sprawie wszczętej przez MSC przeciwko PZU o zapłatę 169 328 tys. zł wraz z odsetkami ustawowymi od 2 stycznia 2015 roku do dnia zapłaty. Powództwo obejmuje żądanie zapłaty odszkodowania z tytułu pozbawienia MSC oraz J.P. Morgan (MSC nabył roszczenie od J.P. Morgan), jako mniejszościowych akcjonariuszy PZU, udziału w zysku za rok obrotowy 2006, w związku z podjęciem 30 czerwca 2007 roku przez ZWZ PZU uchwały nr 8/2007. Sprawa jest prowadzona przed Sądem Okręgowym w Warszawie. 18 grudnia 2015 roku PZU złożył odpowiedź na pozew wnosząc o oddalenie powództwa w całości. 1 kwietnia 2016 roku MSC złożył pismo procesowe, w którym odniósł się do twierdzeń, zarzutów i wniosków PZU oraz powołał nowe dowody w sprawie. 30 czerwca 2016 roku PZU złożył replikę na ostatnie pismo procesowe MSC wraz z wnioskami dowodowymi. Postanowieniem z 21 lipca 2016 roku Sąd skierował sprawę do mediacji, na którą PZU nie wyraził zgody. Na kolejnych rozprawach prowadzone jest postępowanie dowodowe.

Zdaniem Zarządu PZU roszczenia MSC są bezzasadne. W konsekwencji, na 31 grudnia 2018 roku nie dokonano zmian w prezentacji kapitałów PZU, mogących potencjalnie wynikać z uchylenia uchwały 8/2007 ZWZ PZU o podziale zysku za rok obrotowy 2006, w tym pozycji „Kapitał zapasowy” i „Zysk (strata) z lat ubiegłych”, a także nie korygowano środków Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych.

30.1.1. Inne wezwania do zapłaty dotyczące podziału zysku PZU za rok obrotowy 2006

13 listopada 2018 roku Sąd Okręgowy w Warszawie doręczył odpis pozwu złożony przez Wspólną Reprezentację SA w restrukturyzacji, która wytoczyła powództwo przeciwko PZU o zapłatę 34 117 tys. zł z odsetkami ustawowymi od 1 października

2015 roku do dnia zapłaty i kosztami procesu. Powództwo obejmuje roszczenie o zapłatę odszkodowania z tytułu pozbawienia akcjonariuszy udziału w zysku za rok obrotowy 2006. Powód twierdzi, że roszczenia odszkodowawcze zostały przeniesione przez akcjonariuszy na Powoda na podstawie umów zleceń wraz z powierniczym przelewem wierzytelności, a roszczenie dochodzone pozwem stanowi łączną szkodę wyrządzoną akcjonariuszom. PZU nie uznaje roszczeń ze względu na ich bezzasadność i złożył odpowiedź na pozew wnosząc o oddalenie powództwa w całości.

Ponadto akcjonariusze, byli akcjonariusze lub ich następcy prawni przesłali do PZU wezwania do zapłaty oparte o okoliczności faktyczne jak przedstawiono powyżej. Niektórzy z wzywających nie wskazywali konkretnych kwot, lecz liczbę akcji bądź ograniczali się tylko do żądania zapłaty. PZU udzielał odpowiedzi na piśmie stwierdzając, że roszczenia nie istnieją i nie zostaną uwzględnione.

30.2 Postępowanie dotyczące kary nałożonej przez Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów („UOKiK”)

Prezes UOKiK decyzją z 30 grudnia 2011 roku nałożył na PZU karę pieniężną w wysokości 56 605 tys. zł za stosowanie praktyki ograniczającej konkurencję i naruszającej zakaz określony w art. 6 ust. 1 pkt 3 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, polegającej na zawarciu przez PZU i Maximus Broker sp. z o.o. z siedzibą w Toruniu („Maximus Broker”) porozumienia ograniczającego konkurencję na krajowym rynku sprzedaży grupowego ubezpieczenia NNW dzieci, młodzieży i personelu w placówkach oświatowych, polegającego na podziale rynku zbytu pod względem podmiotowym poprzez przekazanie do obsługi Maximus Broker klientów PZU z terenu województwa kujawsko-pomorskiego w zamian za rekomendowanie tym klientom ubezpieczenia w PZU i jednocześnie zakazał PZU stosowania zarzucanej praktyki.

Zarząd PZU nie zgadzał się z ustaleniami stanu faktycznego i argumentacją prawną zawartą w decyzji, ponieważ przy wydawaniu decyzji nie uwzględniono całokształtu materiału dowodowego i dokonano błędnej kwalifikacji prawnej.

18 stycznia 2012 roku PZU złożył odwołanie od ww. decyzji (skutkujące brakiem jej uprawomocnienia się). W odwołaniu PZU wskazał m.in., że:

- żadne porozumienie (poza kurtażowym) pomiędzy PZU a Maximus Broker nie zostało zawarte;
- Prezes UOKiK błędnie pojmuje zasady zawierania umów ubezpieczenia z udziałem brokera;
- większość umów ubezpieczenia zawieranych przy udziale Maximus Broker była zawierana z zakładami ubezpieczeń innymi niż PZU;
- PZU i Maximus Broker nie mogą i nie mogły prowadzić działalności konkurencyjnej na rynkach, na których działają.

27 marca 2015 roku Sąd Okręgowy w Warszawie wydał wyrok, w którym uchylił decyzję Prezesa UOKiK z 30 grudnia 2011 roku. Wyrokiem z 6 grudnia 2016 roku Sąd Apelacyjny w Warszawie, na skutek apelacji Prezesa UOKiK, uchylił wyrok Sądu Okręgowego w Warszawie i przekazał sprawę do ponownego rozpoznania. 31 lipca 2017 roku Sąd Okręgowy w Warszawie wydał wyrok, w którym uchylił decyzję Prezesa UOKiK z 30 grudnia 2011 roku. 4 października 2017 roku Prezes UOKiK wniósł apelację do Sądu Apelacyjnego w Warszawie. Sąd Apelacyjny w Warszawie wyrokiem z dnia 23 stycznia 2019 r., oddalił apelację Prezesa UOKiK. Wyrok jest prawomocny. Od prawomocnego wyroku, Prezesowi UOKiK przysługuje wniesienie skargi kasacyjnej do Sądu Najwyższego.

PZU posiadał rezerwę na ww. karę, której wysokość zarówno na 31 grudnia 2018 roku, jak i na 31 grudnia 2017 roku wynosiła 56 605 tys. zł.

30.3 Zgłoszenie wierzytelności PZU do masy upadłości spółek z Grupy Kapitałowej PBG

PZU jest wierzycielem PBG SA („PBG”) oraz Hydrobudowy Polska SA („Hydrobudowa”) z tytułu wystawionych i zrealizowanych gwarancji ubezpieczeniowych (gwarancji kontraktowych).

W 2012 roku wszczęto postępowania upadłościowe względem PBG oraz Hydrobudowy. 21 września 2012 roku PZU przystąpił do ww. postępowań zgłaszając swoje wierzytelności do mas upadłości tych spółek.

PBG i Hydrobudowa należą do jednej grupy kapitałowej, której podmiotem dominującym jest PBG i wzajemnie poręczały swoje zobowiązania. Wszystkie wierzytelności, które zgłoszono do masy upadłości Hydrobudowy w kwocie 100 996 tys. zł, w konsekwencji zgłoszono równocześnie do masy upadłości PBG.

8 października 2015 roku Sąd upadłościowy ogłosił postanowienie, w którym zatwierdził układ zawarty z wierzycielami PBG, a 20 lipca 2016 roku wydał postanowienie o zakończeniu postępowania upadłościowego. Postanowienie jest prawomocne.

W wyniku realizacji układu i dokonanej redukcji wierzytelności do poziomu 20,93% należności zgłoszonej, PZU otrzymał 206 139 obligacji PBG o wartości nominalnej 20 614 tys. zł oraz 24 241 560 akcji PBG o wartości nominalnej 24 242 tys. zł. Wartość bilansowa akcji PBG na 31 grudnia 2018 roku wynosiła 2 182 tys. zł (na 31 grudnia 2017 roku 3 879 tys. zł). Obligacje - zarówno na 31 grudnia 2018 roku, jak i 31 grudnia 2017 roku - były ujmowane wyłącznie w ewidencji pozabilansowej a ich wartość została oceniona na zero.

Na pierwszej liście wierzytelności, przedstawionej przez syndyka Hydrobudowy sędziemu komisarzowi, została uwzględniona wierzytelność PZU w kwocie: 16 198 tys. zł. Na czwartej uzupełniającej liście wierzytelności, została uwzględniona wierzytelność w kwocie 15 944 tys. zł. W zakresie wierzytelności PZU w kwocie 66 699 tys. zł, PZU w dniu 24 października 2018 r. złożył sprzeciw do sędziego komisarza, co do odmowy uznania zgłoszonej wierzytelności. Lista wierzytelności do masy upadłości Hydrobudowy nie została jeszcze ostatecznie ustalona. Postępowanie upadłościowe względem Hydrobudowy jest w toku, a ustalenie ostatecznej listy wierzytelności stanowi dopiero wstępny etap tego postępowania i poprzedza sporządzenie planu podziału (po przeprowadzeniu likwidacji masy upadłości).

30.4 Inne sprawy

30.4.1. Kontrole UKNF

W okresie od 5 kwietnia do 4 maja 2018 roku w PZU odbyła się wizyta nadzorcza KNF w zakresie systemu zarządzania ryzykiem operacyjnym związanym z dystrybucją produktów ubezpieczeniowych, w szczególności zapobiegania nadużyciom.

W okresie od 19 czerwca do 17 sierpnia 2018 roku odbyła się kontrola KNF w zakresie likwidacji szkód oraz zawierania umów ubezpieczenia krótkoterminowego.

31 grudnia 2018 r. organ nadzoru wydał dwa główne zalecenia pokontrolne w obszarze likwidacji szkód i świadczeń oraz jedno zalecenie dotyczące zawierania umów ubezpieczenia krótkoterminowego, z terminem wykonania do 31 stycznia 2019 r. Zalecenia wykonano w terminie.

Zdaniem Zarządu PZU wyniki ww. kontroli nie miały wpływu na jednostkowe sprawozdanie finansowe.

31. Zatrudnienie

Przeciętne zatrudnienie z podziałem na grupy zawodowe	1 stycznia - 31 grudnia 2018		1 stycznia - 31 grudnia 2017	
	Średnioroczne zatrudnienie (w etatach)	Średnioroczna liczba pracujących (w osobach)	Średnioroczne zatrudnienie (w etatach)	Średnioroczna liczba pracujących (w osobach)
a) Rada nadzorcza	-	9	8	8
b) Zarząd	-	5	5	5
c) Zatrudnienie ogółem, w tym:	7 224	9 203	7 360	8 921
- kadra kierownicza	335	546	349	552
- doradcy	1	3	2	3
- aktuariusze	2	2	3	3
- pozostali pracownicy	6 886	8 652	7 006	8 363
- w tym agencji na etatach	-	-	1	1
d) Liczba agentów nieetatowych w osobach	nd.	8 621	nd.	8 906

32. Umowy o badanie oraz przegląd sprawozdań finansowych

32.1 Wynagrodzenie firmy audytorskiej przeprowadzającej badanie sprawozdań finansowych

Wynagrodzenie firmy audytorskiej przeprowadzającej badanie sprawozdań finansowych	1 stycznia – 31 grudnia 2018	1 stycznia – 31 grudnia 2017
a) obowiązkowe badanie rocznego sprawozdania finansowego/skonsolidowanego sprawozdania finansowego	609	4 950
b) inne usługi poświadczające, w tym przegląd sprawozdania finansowego/skonsolidowanego sprawozdania finansowego	759	1 793
c) usługi doradztwa podatkowego	-	-
d) pozostałe usługi	-	-
Razem	1 368	6 743

W tabeli powyżej zaprezentowano kwoty należne firmom audytorskim za badanie sprawozdań finansowych PZU wypłacone lub należne za dany okres, powiększone o podatek VAT, określone zgodnie z zasadą memoriału.

32.2 Daty zawarcia i czas obowiązywania umów zawartych z firmą audytorską przeprowadzającą badanie sprawozdań finansowych

18 lutego 2014 roku Rada Nadzorcza PZU dokonała wyboru firmy KPMG Audyt Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp. k. z siedzibą w Warszawie, ul. Inflancka 4A, 00-189 Warszawa, wpisanej przez Polską Izbę Biegłych Rewidentów na listę firm audytorskich pod numerem 3546, jako podmiotu przeprowadzającego badanie sprawozdań finansowych za lata 2014-2016, a 27 kwietnia 2017 roku Rada Nadzorcza PZU skorzystała z możliwości przedłużenia współpracy na lata 2017-2018.

33. Transakcje z podmiotami powiązanymi

33.1 Transakcje z Członkami Zarządu PZU i Rady Nadzorczej PZU

W 2018 i w 2017 roku nie występowały transakcje pomiędzy PZU a Członkami Zarządu PZU, Członkami Rady Nadzorczej PZU oraz osobami pozostającymi z nimi we wspólnym pożyciu, małżonkami, krewnymi lub powinowatymi do drugiego stopnia, osobami przysposobionymi lub przysposabiającymi oraz osobami, nad którymi sprawowali oni opiekę lub kuratelę lub innymi osobami, z którymi Członkowie Zarządu PZU lub Rady Nadzorczej PZU są osobiście powiązani, inne niż wynikające z zawartych umów ubezpieczeń majątkowych i osobowych, zawieranych na warunkach rynkowych.

W 2018 i w 2017 roku nie występowały żadne istotne transakcje pomiędzy PZU a jednostkami, w których Członkowie Zarządu PZU lub Rady Nadzorczej PZU, osoby pozostające z nimi we wspólnym pożyciu, małżonkowie, krewni lub powinowaci do drugiego stopnia, osoby przysposobione lub przysposabiające oraz osoby, nad którymi sprawowali oni opiekę lub kuratelę posiadają bezpośrednio lub pośrednio co najmniej 20% głosów na walnym zgromadzeniu/zgromadzeniu wspólników, inne niż wynikające z zawartych umów ubezpieczeń majątkowych i osobowych, zawieranych na warunkach rynkowych.

33.1.1. Informacje o wartości niespłaconych zaliczek, kredytów, pożyczek, gwarancji, poręczeń, emerytur i świadczeń o podobnym charakterze lub innych umów zobowiązujących do świadczeń

W 2018 i w 2017 roku nie występowały niespłacone zaliczki, kredyty, pożyczki, gwarancje, poręczenia lub inne umowy zobowiązujące do świadczeń dotyczące Członków Zarządu PZU lub Członków Rady Nadzorczej PZU. Nie występowały też zobowiązania wynikające z emerytur i świadczeń o podobnym charakterze dla byłych osób zarządzających, nadzorujących albo byłych członków organów administrujących ani zobowiązania zaciągnięte w związku z tymi emeryturami.

33.1.2. Wynagrodzenia Członków Zarządu PZU, Dyrektorów Grupy PZU i Członków Rady Nadzorczej PZU wypłacone, należne lub potencjalnie należne

Poniżej przedstawiono wynagrodzenia wypłacone członkom Zarządu, osobom zarządzającym wyższego szczebla oraz członkom Rady Nadzorczej PZU, którzy pełnili swoje funkcje przez minimum jeden dzień w 2018 lub 2017 roku.

Wynagrodzenia i inne krótkoterminowe świadczenia pracownicze wypłacone przez PZU	1 stycznia – 31 grudnia 2018 (w tys. zł)		1 stycznia – 31 grudnia 2017 (w tys. zł)	
		w tym premie i nagrody specjalne:		w tym premie i nagrody specjalne:
Zarząd, z czego:	3 857	-	6 870	2 042
Paweł Surówka	793	-	683	74
Rodger Hodgkiss	766	-	1 171	412
Tomasz Kulik	766	-	319	-
Maciej Rapkiewicz	766	-	1 152	379
Małgorzata Sadurska	766	-	421	-
Michał Krupiński	nd.	nd.	2 086 ¹⁾	895
Andrzej Jaworski	nd.	nd.	945 ²⁾	282
Marcin Chłudziński	nd.	nd.	93	-

Wynagrodzenia i inne krótkoterminowe świadczenia pracownicze wypłacone przez PZU	1 stycznia – 31 grudnia 2018 (w tys. zł)		1 stycznia – 31 grudnia 2017 (w tys. zł)	
Osoby zarządzające wyższego szczebla (Dyrektorzy Grupy PZU), z czego:	1 451	11	5 138	1 381
Aleksandra Agatowska	203	-	854	254
Tomasz Karusewicz	307	-	1 031	356
Bartłomiej Litwińczuk	307	-	754	122
Roman Pałac	317	-	986	378
Dorota Macieja	317	11 ³⁾	501	-
Paweł Surówka	nd.	nd.	261 ⁴⁾	72
Sławomir Niemierka	nd.	nd.	751	199
Rada Nadzorcza, z czego:	1 420	-	1 344	-
Maciej Łopiński	169	-	-	-
Paweł Górecki	170	-	131	-
Alojzy Nowak	170	-	154	-
Marcin Chludziński	156	-	133	-
Agata Górnicka	156	-	133	-
Robert Jastrzębski	127	-	-	-
Katarzyna Lewandowska	157	-	115	-
Robert Śnitko	156	-	105	-
Maciej Zaborowski	156	-	146	-
Aneta Falek	3	-	114	-
Bogusław Banaszak	nd.	-	142	-
Marcin Gargas	nd.	-	18	-
Paweł Kaczmarek	nd.	-	48	-
Eligiusz Krześniak	nd.	-	13	-
Jerzy Paluchniak	nd.	-	39	-
Piotr Paszko	nd.	-	13	-
Radosław Potrzeszcz	nd.	-	13	-
Łukasz Świerżewski	nd.	-	27	-

¹⁾ w tym wynagrodzenie z tytułu zakazu konkurencji 600 tys. zł

²⁾ w tym wynagrodzenie z tytułu zakazu konkurencji 276 tys. zł

³⁾ premia z tytułu pełnionej w okresie 1 stycznia - 14 marca 2017 roku funkcji Dyrektora ds. Sponsoringu

⁴⁾ wynagrodzenie za okres pełnienia funkcji Dyrektora Grupy do 12 kwietnia 2017 roku

Na 31 grudnia 2018 roku świadczenia za rok 2017 i za rok 2018 dla członków Zarządu PZU wynikające z systemu zmiennego wynagradzania nie zostały przyznane. Zgodnie z obowiązującym systemem wynagrodzeń, osobom tym może przysługiwać premia za lata 2017 i 2018, której wypłata może mieć miejsce w następnych okresach. W związku z powyższym na wypłatę premii za lata 2017 – 2018 utworzono rezerwę, której łączna wysokość na 31 grudnia 2018 roku wyniosła 9 054 tys. zł (łącznie z narzutami pracodawcy, na 31 grudnia 2017 roku: 2 625 tys. zł).

Wynagrodzenia i inne krótkoterminowe świadczenia pracownicze wypłacone przez pozostałe podmioty z Grupy PZU	1 stycznia – 31 grudnia 2018 (w tys. zł)		1 stycznia – 31 grudnia 2017 (w tys. zł)	
		w tym premie i nagrody specjalne:		w tym premie i nagrody specjalne:
Zarząd, z czego:	90	-	2 835	801
Paweł Surówka	90 ¹⁾	-	499	214
Rodger Hodgkiss	-	-	491	214
Tomasz Kulik	-	-	840	103
Maciej Rapkiewicz	-	-	446	135
Michał Krupiński	nd.	-	67 ²⁾	-
Andrzej Jaworski	nd.	-	492 ³⁾	135
Osoby zarządzające wyższego szczebla (Dyrektorzy Grupy PZU), z czego:	2 206	6	3 030	706
Aleksandra Agatowska	344	-	509	137
Tomasz Karusewicz	460	-	604	192

Bartłomiej Litwińczuk	460	-	455	66
Roman Pałac	476	-	604	204
Dorota Macieja	466	6 ⁴⁾	319	-
Sławomir Niemierka	nd.	nd.	539	107

¹⁾ wynagrodzenie z tytułu pełnionej w okresie 1 stycznia - 20 czerwca 2018 roku funkcji Członka Rady Nadzorczej Pekao

²⁾ wynagrodzenie z tytułu pełnionej w okresie 1 stycznia - 14 czerwca 2017 roku funkcji Członka Rady Nadzorczej Alior Banku

³⁾ w tym wynagrodzenie z tytułu zakazu konkurencji 149 tys. zł (PZU Życie)

⁴⁾ premia z tytułu pełnionej w okresie 1 stycznia - 14 marca 2017 roku funkcji Dyrektora ds. Sponsoringu

Całkowita szacunkowa wartość świadczeń niepieniężnych przyznanych przez PZU oraz podmioty zależne PZU	1 stycznia – 31 grudnia 2018 (w tys. zł)	1 stycznia – 31 grudnia 2017 (w tys. zł)
Zarząd, z czego:	515	701
Paweł Surówka	149	62
Rodger Hodgkiss	115	144
Tomasz Kulik	77	76
Maciej Rapkiewicz	64	107
Małgorzata Sadurska	110	15
Michał Krupiński	nd.	162
Andrzej Jaworski	nd.	135
Osoby zarządzające wyższego szczebla (Dyrektorzy Grupy PZU), z czego:	525	924
Aleksandra Agatowska	111	201
Tomasz Karusewicz	89	138
Bartłomiej Litwińczuk	118	151
Roman Pałac	129	168
Dorota Macieja	78	119
Sławomir Niemierka	nd.	147

Wynagrodzenia Członków Zarządu PZU, Dyrektorów Grupy PZU i Członków Rady Nadzorczej PZU wypłacone, należne lub potencjalnie należne	1 stycznia – 31 grudnia 2018	1 stycznia – 31 grudnia 2017
a) Zaliczane w koszty	10 064	20 845
b) Wynikające z programów motywacyjnych lub premiiowych opartych na kapitale emitenta	-	-

33.2 Transakcje z podmiotami zależnymi

Transakcje z podmiotami zależnymi	1 stycznia – 31 grudnia 2018	1 stycznia – 31 grudnia 2017
1. Składka przypisana brutto z ubezpieczeń bezpośrednich i reasekuracji czynnej, w tym:	1 186 627	1 094 930
- od Link 4	674 332	690 790
- od TUW PZUW	406 586	337 766
- od PrJSC IC PZU Ukraine	48 229	19 379
- od Lietuvos Draudimas AB	30 019	24 033
- od Alior Banku	3 492	2 636
- od AAS Balta	15 651	8 326
- od PZU Zdrowie	4	1 967
- od Banku Pekao	3 318	8 726
2. Przychody z tytułu dywidend, w tym:	1 725 346	1 469 407
- od PZU Życie	1 257 483	1 429 346
- od Banku Pekao	414 703	-
- od TFI PZU	15 628	13 944
- od AAS Balta	-	8 485
- od Lietuvos Draudimas AB	27 400	17 136
- od PZU Tower	7 359	-
- od Ogrodowa Inwestycje	2 773	496
3. Pozostałe przychody, w tym:	31 963	240 558

Transakcje z podmiotami zależnymi	1 stycznia – 31 grudnia 2018	1 stycznia – 31 grudnia 2017
- różnice kursowe od pożyczki od PZU Finance AB	1 121	217 344
- zwrot części opłaty za zarządzanie aktywami finansowymi od TFI PZU	10 106	10 748
- czynsze z budynków wynajętych spółkom z Grupy PZU	1 670	2 850
- różnice kursowe od pożyczek udzielonych podmiotom w Grupie PZU	461	2 841
- refakturowanie kosztów od spółek podporządkowanych	1 938	1 823
4. Odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto, w tym:	465 142	338 516
- dla Link4	337 662	209 518
- dla PZU Pomoc SA	130	26 268
- dla PrJSC IC PZU Ukraine	27 167	22 561
- dla AAS Balta	2 250	213
- dla Lietuvos Draudimas AB	12 910	55 204
- dla TUV PZUW	84 175	23 783
5. Pozostałe koszty, w tym:	470 141	307 033
- różnice kursowe od pożyczki od PZU Finance AB	111 408	2 196
- prowizje reasekuracyjne dla Link4	175 727	143 641
- koszty odsetek od pożyczki od PZU Finance AB	62 706	69 306
- usługi informatyczne świadczone przez PZU CO	37 140	37 424
- prowizje reasekuracyjne dla PrJSC IC PZU Ukraine	10 888	8 737
- wynajem pomieszczeń od Ogrodowa Inwestycje	4 101	5 216
- usługi masowych wydruków świadczone przez PZU CO	2 326	4 680
- udziały w zyskach dla PrJSC IC PZU Ukraine	2 498	1 039
- prowizje reasekuracyjne dla TUV PZUW	25 809	10 806

Transakcje z podmiotami zależnymi	31 grudnia 2018	31 grudnia 2017
1. Należności, w tym:	225 376	134 344
- należność z tytułu podatku CIT - PGK	30 853	10 893
- należności z tytułu reasekuracji czynnej - składki od TUV PZUW	172 121	100 917
- pozostałe należności od Link 4	5 101	3 821
- należności z tytułu składki ubezpieczeniowej od Alior Bank	253	2 484
- należności z tytułu reasekuracji czynnej - składki od PZU Ukraine	4 356	3 120
- należności z tytułu składki ubezpieczeniowej od Bank Pekao	505	7 750
2. Zobowiązania, w tym:	3 742 254	3 585 058
- zobowiązanie z tytułu pożyczki od PZU Finance AB (publ)	3 677 344	3 558 260
- pozostałe zobowiązania ubezpieczeniowe wobec Alior Bank	30	-
- zobowiązanie z tytułu podatku CIT - PGK	3 865	5 535
- zobowiązania z tytułu reasekuracji czynnej - wobec TUV PZUW	20 925	6 178
- zobowiązania z tytułu reasekuracji czynnej - wobec PZU Ukraine	4 892	3 534
- pozostałe zobowiązania wobec PZU CO	6 927	7 744
3. Należności warunkowe (pozabilansowe) z tytułu gwarancji od Alior Banku	100 000	100 000
4. Zobowiązanie warunkowe (pozabilansowe) z tytułu udzielonej gwarancji dla Alior Bank	116	146

33.2.1. Pożyczki od PZU Życie

7 sierpnia 2013 roku pomiędzy PZU i PZU Życie podpisano umowę ramową w zakresie zawierania transakcji dotyczących pożyczek pieniężnych. Pożyczki pieniężne będą udzielane w polskich złotych, na czas oznaczony, nie dłuższy niż 12 miesięcy. Wartość pożyczek udzielonych przez każdą ze stron nie może przekroczyć 1 mld złotych. Pożyczki udzielone prezentowane są w pozycji „Lokaty w jednostkach podporządkowanych” aktywów, a pożyczki otrzymane - w pozycji „Zobowiązania z tytułu emisji własnych dłużnych papierów wartościowych oraz pobranych pożyczek” pasywów.

W roku 2017 roku PZU Życie udzielił pożyczek w łącznej kwocie 500 000 tys. zł. Na 31 grudnia 2017 roku wszystkie pożyczki zostały spłacone. W 2018 roku PZU nie udzielał pożyczek PZU Życie i nie otrzymywał pożyczek od PZU Życie.

33.2.2. Udzielenie przez PZU lub jednostki zależne poręczeń kredytu lub pożyczki lub udzielenie gwarancji

W 2018 roku ani PZU, ani jednostki zależne nie udzieliły poręczeń kredytu lub pożyczki, ani nie udzieliły gwarancji – łącznie jednemu podmiotowi lub jednostce zależnej od tego podmiotu – jeżeli łączna wartość istniejących poręczeń lub gwarancji byłaby istotna, za wyjątkiem pierwszej gwarancji zabezpieczającej spłatę kredytu przez jednostkę zależną z sumą gwarancyjną na rzecz kredytodawcy z sumą gwarancyjną, której równowartość w złotych wynosi 495 000 tys. zł.

33.2.3. Pożyczki dla podmiotów podporządkowanych

Pożyczki dla jednostek podporządkowanych zostały opisane w punkcie 2.4.3.

33.3 Transakcje z podmiotami stowarzyszonymi

W 2018 ani w 2017 roku PZU nie posiadał podmiotów stowarzyszonych.

Podpisy osób wchodzących w skład Zarządu PZU:

Imię i nazwisko	Stanowisko / Funkcja	
Paweł Surówka	Prezes Zarządu PZU	podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym
Tomasz Kulik	Członek Zarządu PZU	podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym
Roger Hodgkiss	Członek Zarządu PZU	podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym
Maciej Rapkiewicz	Członek Zarządu PZU	podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym
Małgorzata Sadurska	Członek Zarządu PZU	podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym

Osoba odpowiedzialna za prowadzenie ksiąg rachunkowych

Katarzyna Łubkowska	Dyrektor Biura Rachunkowości	podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym
---------------------	---------------------------------	--

Aktuariusz nadzorujący funkcję aktuarialną

Paweł Chadysz	Dyrektor ds. Ryzyka Ubezpieczeniowego	podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym
---------------	--	--

Warszawa, 12 marca 2019 roku